

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Број 59 год. LXVII

20 април 2011, среда

Цената на овој број е 260 денари.

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
1566. Закон за градење (пречистен текст)....	2	1574. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на остварување на правото на постојана парична помош.....	81
1567. Закон за извршување (пречистен текст).....	34	1575. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У. бр. 202/2010 од 6 април 2011 година.....	81
1568. Правилник за определување на репрезентативни пазари на земјоделски производи и видот, обемот, роковите и субјектите кои ги доставуваат податоците.....	69	1576. Одлука за дополнување на Одлуката за утврдување на релевантни пазари што се подложни на претходна регулација.....	84
1569. Правилник за формата и содржината на поканата за едукација, начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација.....	72	1577. Правилник за преносливост на броеви.....	85
1570. Правилник за формата и содржината на поканата за едукација, начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација.....	75	1578. Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	94
1571. Правилник за формата и содржината на поканата за едукација, начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација.....	78	1579. Решение за стапување во примена на востановен катастар на недвижности..	95
1572. Правилник за престанок на важење на Правилникот за начинот и постапката за еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации и потребната документација.....	81	1580. Листа на производи и нуспроизводи од животинско потекло кои не подлежат на инспекција при увоз од страна на официјален ветеринар на граничен премин (*)......	95
1573. Правилник за изменување и дополнување на Правилникот за начинот на остварување и користење на правото на социјална парична помош.....	81	1581. Одлука за доделување на наградата „Гоце Делчев“ за 2011 година, за особено значајни остварувања од интерес за Републиката во областа на науката.	95
		1582. Спогодба за изменување, дополнување и продолжување на Колективниот договор за хемиска индустрија.....	95
		Огласен дел	1-48

ЗАКОНОДАВНО-ПРАВНА КОМИСИЈА НА СОБРАНИЕТО НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА 1566.

Врз основа на член 85 од Законот за изменување и дополнување на Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 18/2011), Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија на седницата одржана на 8 април 2011 година, го утврди Пречистениот текст на Законот за градење.

Пречистениот текст на Законот за градење ги опфаќа: Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 130/2009); Законот за изменување и дополнување на Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 124/2010); Законот за изменување и дополнување на Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 18/2011); Законот за изменување и дополнување на Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 36/2011) и Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.262/2009, („Службен весник на Република Македонија“ број 18/2011).

Бр. 10-1483/2
8 април 2011 година
Скопје

Претседател
на Законодавно-правната комисија
на Собранието на Република
Македонија,
Благородна Дулиќ, с.р.

ЗАКОН ЗА ГРАДЕЊЕ (пречистен текст)

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат градењето, основните барања на градбата, потребната проектна документација за добивање на одобрение за градење, правата и обврските на учесниците во изградбата, начинот на употреба и одржување на градбата, како и други прашања од значење за градењето.

Член 2

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1. Градење е изведување на претходни работи, изработка на проектна документација, вршење на подготвителни работи, изградба на нова градба, доградба и надградба на постојна градба, реконструкција и адаптација на постојната градба што опфаќа земјени работи, изведување на градежна конструкција, вршење на градежно-инсталатерски работи и градежно-завршни работи, вградување постројки или опрема и други работи со кои се оформува целината на градбата;

2. Градба е се што настанало со изградба и е поврзано со земјиштето, а претставува физичка, техничко-технолошка и градежна целина заедно со изградените инсталации, односно опрема;

3. Времен објект е монтажно-демонтажен или типски објект кој се поставува на градежно неизградено земјиште, заради привремена употреба на просторот, до реализацијата на урбанистички план за градежното земјиште на кое е поставен времениот објект. Времен објект се поставува заради вршење на:

- сообраќајни дејности (привремени паркинзи и природни патеки),

- туристички, културни, спортско-рекреативни и забавни дејности (информативни паноа, платформи за спортски, културни, туристички и забавни настани, придружни објекти во функција на спортски настани и летни дискотеки) и

- објекти кои се во функција на граничните премини;

4. Урбана опрема претставува опрема која се поставува на градежно изградено земјиште. Под урбана опрема, во смисла на овој закон, се смета опрема за продажба на билети за јавен превоз, весници, сувенири, цвеќиња, сладолед, телефонски говорници, автобуски постројки, типски објекти за обезбедување кои се во функција на дипломатско- конзуларните претставништва, на објекти на органите на државната управа и на резиденцијалните објекти, опрема во функција на туристички, културни, спортски настани, јавни санитарни јазли, тераси со или без настрешници, платформи за јавни манифестации на копно и на водна површина, покриени и непокриени шанкови, самостојечки рекламни паноа, детски игралишта, фонтани, чешми, клупи и корпи за отпадоци;

5. Реконструкција е изведување на работи во рамките на постојниот габарит на објект со кои се влијае врз исполнувањето на основните барања за градбата и со кои се менува усогласеноста на градбата со проектот според кој е изградена, со менување на фасада, промена на технолошкиот процес и на инсталацијата, санација и замена на конструктивни елементи и слично;

6. Адаптација е изведување на градежни и други работи на постоен објект со кои се врши промена на организацијата на просторот во објектот, се врши замена на уреди, постројки, опрема и инсталацијата од ист капацитет, а со кои не се влијае на стабилноста и сигурноста на објектот, не се менуваат конструктивните елементи, не се менува надворешниот изглед и не се влијае на безбедноста на соседните објекти, сообраќајот и заштита од пожари и животната средина;

7. Надградба е изведување на работи на постоен објект со кои се влијае на основните елементи според кои е изграден објектот, а посебно на конструкцијата во висина, со изградба на нови етажи до максимално дозволената висина со урбанистичкиот план при што може да се влијае на конструктивниот систем во рамките на постојните габарити на основата;

8. Доградба е изведување на работи на постоен објект со изградба на нова површина надвор од габаритот на постојниот објект, до максимално дозволената површина предвидена со урбанистичкиот план, при што може да се влијае на конструктивниот систем на постојниот објект;

9. Употреба на градежен објект е вршење активности во изграден објект согласно со неговата намена утврдена со решението за локациски услови и основниот проект;

10. Одржување на градежен објект е изведување на работи заради зачувување на основните барања на објектот во текот на неговото употребување;

11. Градежен производ е производ кој е произведен за трајно вградување во градби за кои се добиеа позитивна техничка оценка дека производот е соодветен за употреба за предвидена намена;

12. Постројка е збир на поврзана опрема која служи за остварување на технолошкиот или друг процес согласно со намената на градбата;

13. Опрема се поединечни уреди, процесни инсталации и други производи од кои се состои постројката или самостојно се вградени во градбата и служат за технолошкиот или друг процес, согласно со намената за градбата;

14. Претходни работи се работи кои во зависност од видот и карактерот на градбата, опфаќаат истражување и изработка на анализи и други стручни материјали, прибавување на податоци со кои се анализираат геолошките, геотехничките, геодетските, хидролошките, метеоролошките, урбанистичките, техничките, технолошките, економските, енергетските, сеизмичките, водостопанските и сообраќајните услови, условите за заштита од пожари и заштита на животната средина, како и други услови предвидени со закон;

15. Подготвителни работи се работи на изведување на привремени градби и други активности заради организирање и уредување на градилиштето, како и овозможување на примена на соодветни градежни и технолошки работи;

16. Линиски инфраструктурни градби се јавен пат, железничка инфраструктура, далновод, нафтовод, продуктовод, гасовод, топловод, водовод, канализација, телекомуникациски водови и други објекти, кои можат да бидат надземни или подземни и чија изградба претставува јавен интерес утврден со закон.

17. Градилиште е ограден простор на кој се изведуваат работи на градење, доградба, надградба, реконструкција, адаптација, одржување и отстранување на градба, како и привремено зафатениот простор потребен за примена на соодветни градежни технологии и

18. Отстранување е изведување на работи на уривање или на демонтирање на градба, објект или нивни делови, како и собирање и транспорт на градежниот материјал и отпад создаден со уривањето, односно со демонтирањето на градбата и со уредувањето на земјиштето.

Член 2-а

Во постапката при вршењето на инспекцискиот надзор ќе се применуваат одредбите од Законот за инспекцискиот надзор доколку со овој закон поинаку не е уредено.

Член 2-б

(1) Одредбите од овој закон не се однесуваат на изградбата на воени објекти и градби од значење на одбраната и безбедноста.

(2) Изградбата на објектите и градбите од став (1) на овој член се врши согласно со прописите од областа на одбраната.

Член 2-в е избришан

II. ОСНОВНИ БАРАЊА ЗА ГРАДБАТА

Член 3

(1) Секоја градба, зависно од намената, треба да ги исполни основните барања за градбата предвидени со параметрите од урбанистичкиот план или државната односно локалната урбанистичка планска документација или проектот за инфраструктура и други услови пропишани со овој закон и посебните закони.

(2) Основните барања за градбата се однесуваат на механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита, заштита од пожар, санитарна и здравствена заштита, заштита на работната и животната средина, заштита од бучава, сигурност во употребувањето, ефикасно користење на енергијата и топлинската заштита, непречен пристап и движење до и во градбата и техничките својства на градежните производи што се користат за изградба.

(3) Основните барања за градежните производи, нивните технички својства и другите технички барања мора да се во согласност со законот и со другите прописи со кои се уредува квалитетот на градежните производи.

1. Механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита

Член 4

Градбата треба да е проектирана и изведена на таков начин што во текот на градежните работи и во текот на употребата нема да дојде до нарушување на механичката отпорност, стабилност и сеизмичката заштита, а особено до:

- уривање на целата или дел од градбата,

- оштетување на делови од градбата, темелната основа или опремата како резултат на големи деформации на носивата конструкција на градбата и
- несразмерно големи деформации и оштетувања во однос на причината од која настанале.

2. Заштита од пожар

Член 5

Градбата треба да е проектирана и изведена на таков начин што во случај на пожар може:

- да се сочува носечкиот систем на конструкцијата за одреден временски период,
- да се спречи ширењето на пожарот и чадот во градбата,
- да се спречи ширењето на пожарот на соседните градби,
- да овозможи лицата неповредени да ја напуштат градбата, односно да овозможи нивно спасување и
- да овозможи заштита на спасувачките тимови.

3. Хигиена, здравје и заштита на работната и животната средина

Член 6

(1) Градбата треба да биде проектирана и изведена така што да не ја загрозува хигиената и здравјето на луѓето, работната и животната средина, особено како резултат на:

- испуштање на опасни супстанции,
- присуство на опасни честици или гасови во воздухот,
- емисија на опасно зрачење,
- загадување или труење на водата и почвата,
- несоодветно отстранување на отпадни води, чад, цврст или течен отпад и
- присуство на влага на делови од градбата.

(2) Градежните производи и опремата при изградбата треба да се изведат, вградат, поврзат и одржуваат така што под дејство на хемиските, физичките и другите влијанија да не може да дојде до опасност, попречување, штета или недозволен оштетувања во текот на употребата на градбата.

4. Сигурност при употребување

Член 7

Градбата треба да биде проектирана и изведена на таков начин што при употребата и одржувањето да се избегнат можните повреди на лица кои можат да настанат од лизгање, паѓање, удирање, изгореница, струен удар и експлозија и од други случаи кои можат да ја загрозат безбедноста во градбата.

5. Заштита од бучава

Член 8

Проектирањето, изведувањето и употребата на градбите, вградените постројки и опремата треба да овозможи бучавата во и надвор од градбата да биде во границите пропишани со Законот за заштита од бучава во животната средина и правилниците што произлегуваат од него.

6. Ефикасно користење на енергија и топлинска заштита

Член 9

Градбата и нејзините уреди за греење, ладење и проветрување треба да бидат проектирани и изведени на таков начин што во зависност од климатските услови на локацијата ќе обезбедат потрошувачката на енергија во текот на нејзиното употребување да биде една-

ква или пониска од пропишаното ниво, како и да ги исполнат барањата за енергетска ефикасност пропишани со прописите кои ја регулираат оваа материја.

7. Отстапување од основните барања за градбата

Член 10

Во случај на реконструкција или адаптација на градба запишана во Националниот регистар на културно наследство, со кои на лица со инвалидност им се овозможува непречен пристап, движење, престој и работа, може да се отстапи од некои основни барања за градбата заради овозможување на непречен пристап, движење, престој и работа, по добиено позитивно мислење од Министерството за труд и социјална политика и прибавена согласност од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата.

8. Непречен пристап и движење до и во градбата

Член 11

(1) Градба за јавни и деловни намени и градби со намена домување во станбени згради, како и градби со станбено-деловна намена мора да биде проектирана и изградена така што на лицата со инвалидност ќе им се овозможи непречен пристап, движење, престој и работа до и во градбата.

(2) Начинот на обезбедување на непречен пристап, движење, престој и работа на лица со инвалидност до и во градбите од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.

III. УЧЕСНИЦИ ВО ИЗГРАДБАТА

Член 12

(1) Учесници во изградбата се носителот на правото на градење и правни лица кои ги вршат работите на проектирање, ревизија, изведување и надзор над изградбата.

(2) Странско правно и физичко лице може да биде учесник во изградбата под услови утврдени со овој закон.

(3) Правата и обврските меѓу учесниците во изградбата се уредуваат со овој и друг закон.

1. Инвеститор

Член 13

(1) Носител на правото на градење е правно или физичко лице сопственик на земјиштето на кое се гради градбата, лице кое стекнало право на долготраен закуп на градежно земјиште, концесионер, носител на правото на службеност заради градба, лице на кое сопственикот на земјиштето или носителот на правото на долготраен закуп на градежно земјиште го пренел правото на градење со правно дело и лице кое се стекнало со право на градење согласно со закон (во натамошниот текст: инвеститор).

(2) Инвеститорот е должен проектирањето, ревизијата на проектите, изградбата и надзорот над изградбата на градби, да го даде на правни лица кои ги исполнуваат условите пропишани со овој закон.

1.1. Управител на градба

Член 14

(1) При изградба на градби од членот 57 на овој закон инвеститорот може да определи управител на градба кој во негово име ги води сите организациони работи, ги следи сите фази на градење и врши финансиско

и материјално следење на средствата во процесот на изградбата, се до добивање на одобрение за употреба.

(2) Управител на градба може да биде правно лице кое има лиценца за управител на градба.

(3) За добивање на лиценца за управител на градба, правното лице е потребно да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и

- доказ дека има вработено најмалку две лица од кои едно лице со овластување А за надзорен инженер или овластување А за инженер за изведба и едно лице со овластување Б за надзорен инженер или овластување Б за инженер за изведба.

2. Проектирање

Член 15

(1) Проектант е физичко лице кое изработува проекти за изградба на градби од членот 57 на овој закон и поседува овластување А и/или овластување Б за проектирање. Проектантот е должен проектот да го изработи согласно со стандардите и нормативите за проектирање и истиот е одговорен за усогласеноста на проектите со условите за градење.

(2) Проектантот работите на проектирање ги врши во правно лице кое е регистрирано во Централниот регистар на Република Македонија (во натамошниот текст Централниот регистар) за вршење на соодветна дејност и кое поседува лиценца за проектирање.

2.1. Лиценца за проектирање

Член 16

(1) Правното лице за проектирање на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон треба да има лиценца А за проектирање, а за градби од втора категорија лиценца Б за проектирање.

(2) За добивање на лиценца А за проектирање, правното лице е потребно да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и

- доказ дека има вработено најмалку тројца инженери од кои еден со овластување А за проектирање и еден со овластување Б за проектирање.

(3) Со барањето за добивање на лиценца Б за проектирање, правното лице потребно е да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и

- доказ дека има вработено најмалку двајца инженери од кои еден со овластување Б за проектирање.

2.2. Овластувања за проектирање

Член 17

(1) За проектирање на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон Комората на овластени архитекти и инженери издава овластување А за изработка на проектна документација, а за градби од втора категорија овластување Б за изработка на проектна документација.

(2) Со барањето за добивање на овластување А за изработка на проектна документација, физичкото лице потребно е да достави:

- доказ за завршено високо образование од соодветна техничка струка,

- доказ за работно искуство од најмалку пет години во изработка на проектна документација од соодветната област и

- доказ за учество во изработка на најмалку три проектни документации од соодветната област за градби од прва категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице во кое е изработена проектната документација.

(3) Со барањето за добивање на овластување Б за изработка на проектна документација, физичкото лице потребно е да достави:

- доказ за завршено високо образование од соодветна техничка струка,
- доказ за работно искуство од најмалку две години во изработка на проектна документација од соодветната област и
- доказ за учество во изработка на најмалку три проектни документи од соодветната област за градби од втора категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице во кое е изработена проектната документација.

Член 18

(1) Ако во проектирањето учествуваат повеќе проектанти, правното лице за проектирање, назначува главен проектант кој е одговорен за целосната усогласеност на проектите.

(2) Главниот проектант во текот на проектирањето ја обезбедува и координира изработката на проектите и одговара за примената на прописите за проектирање.

(3) Главниот проектант истовремено може да биде и проектант на одреден вид на проект кој е составен дел на проектната документација.

Член 19

(1) Заради контрола на реализацијата на проектот во текот на изградбата, проектантот може да врши проектантски надзор по барање на инвеститорот.

(2) Делови на проектот може да се менуваат од страна на надзорниот инженер само со писмена согласност од проектантот.

(3) По исклучок од ставот (2) на овој член не се бара согласност од проектантот доколку со договорот за изработка на проектот инвеститорот и проектантот утврдиле дека може одделни делови од проектот да се менуваат без согласност на проектантот.

3. Ревизија

Член 20

(1) Ревидент е физичко лице кое врши ревизија на проектите за градење на градби од членот 57 на овој закон, заради потврдување на усогласеноста на проектите со одредбите од овој закон, стандардите и нормативите за проектирање и техничките прописи за градење и има овластување А и/или овластување Б за вршење ревизија.

(2) Ревидентот ревизијата ја врши во правно лице кое е регистрирано во Централниот регистар за вршење на соодветна дејност и кое поседува лиценца за ревизија на проектна документација.

(3) Ревидентот не може да врши ревизија на проектна документација за градба која што во целина или во нејзини одделни делови е изработена од правното лице каде што тој е вработен.

Член 21

(1) Ревизија на основниот проект во зависност од карактеристиките на градбата, треба да се спроведе во поглед на исполнување на основните барања за градбата согласно со овој и друг закон.

(2) Ревизијата на основниот проект задолжително се врши во поглед на механичката отпорност, стабилност и сеизмичката заштита на градбите.

(3) Ревидентот за извршената ревизија на проектот е должен да состави извештај во писмена форма и да го завери ревидираниот проект.

(4) Ревизијата на основниот проект задолжително се врши на сите фази од основниот проект.

Член 22

Содржината и обемот на вршењето на ревизија, начинот на заверката на ревидираниот проект од страна на ревидентот ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

3.1. Лиценца за ревизија на проектна документација

Член 23

(1) Правното лице за вршење на ревизија на проекти за градби од прва категорија од членот 57 на овој закон треба да има лиценца А за ревизија на проектна документација, а за градби од втора категорија лиценца Б за ревизија на проектна документација.

(2) За добивање на лиценца А за ревизија на проектна документација, правното лице потребно е да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и
- доказ дека има вработено најмалку тројца инженери од кои еден со овластување А за ревизија на проектна документација и еден со овластување Б за ревизија на проектна документација.

(3) Со барањето за добивање на лиценца Б за ревизија на проектна документација, правното лице потребно е да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и
- доказ дека има вработено најмалку двајца инженери од кои еден со овластување Б за ревизија на проектна документација.

3.2. Овластувања за ревизија на проектна документација

Член 24

(1) За вршење на ревизија на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон, Комората на овластени архитекти и инженери издава овластување А за ревизија на проектна документација, а за градби од втора категорија овластување Б за ревизија на проектна документација.

(2) Со барањето за добивање на овластување А за ревизија на проектна документација, физичкото лице потребно е да достави:

- доказ за завршено високо образование од соодветна техничка струка,
- доказ за работно искуство од најмалку пет години во вршењето на ревизија на проектна документација од соодветната област или работно искуство од најмалку пет години во водење на постапка за издавање на одобрение за градење за градби од прва и втора категорија од членот 57 на овој закон и

- доказ за учество во најмалку три ревизии на проектна документација од соодветната област за градби од прва категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице во кое е извршена ревизијата.

(3) Со барањето за добивање на овластување Б за ревизија на проектна документација, физичкото лице потребно е да достави:

- доказ за завршено високо образование од соодветна техничка струка,
- доказ за работно искуство од најмалку две години во вршењето на ревизија на проектна документација од соодветната област или работно искуство од најмалку пет години во водење на постапка за издавање на одобрение за градење за градби од трета, четврта и петта категорија од членот 57 на овој закон и

- доказ за учество во најмалку три ревизии на проектна документација од соодветната област за градби од втора категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице во кое е извршена ревизијата.

4. Изведуваче

Член 25

(1) Изведувач е правно лице кое ја изведува, односно гради градбата или дел од градбата, врз основа на договор за градење склучен со инвеститорот.

(2) За извршување на работите од ставот (1) на овој член правното лице треба да е регистрирано во Централниот регистар за изведување на градежни и/или градежно-занаетчиски работи и да поседува лиценца за изведувач.

4.1. Лиценца за изведувач

Член 26

(1) За изведување на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон правното лице треба да има лиценца А за изведувач, а за изведување на градби од втора категорија правното лице треба да има лиценца Б за изведувач.

(2) Со барањето за добивање на лиценца А за изведувач на овој закон, правното лице потребно е да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и
- доказ дека има вработено најмалку 20 лица од кои три лица со овластување А за инженер за изведба и едно лице со овластување Б за инженер за изведба.

(3) Со барањето за добивање на лиценца Б за изведувач, правното лице потребно е да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и
- доказ дека има вработено најмалку пет лица од кои две лица со овластување Б за инженер за изведба.

Член 27

Изведувачот може изведувањето на одредени градежни работи да го довери на друго правно лице (подизведувач), кое ги исполнува условите за изведување на тие работи пропишани со овој закон, за што склучува договор.

Член 28

Изведување на градежни и други работи на градба која е запишана во Националниот регистар на културно наследство може да врши лице кое, покрај условите утврдени со овој закон, ги исполнува и условите утврдени со прописите од областа за заштита на културното наследство.

Член 29

(1) Изведувачот е должен:

- да изведува градежни работи во согласност со добиената лиценца,
- да изведува градежни работи согласно со одобрението за градење, ревидираниот основен и изведбениот проект,
- да води градежен дневник и градежна книга при изведувањето на градежните работи,
- да обезбеди докази за пропишан квалитет за вградените градежни производи,
- да спроведува мерки за заштита и сигурност на градилиштето во согласност со закон.

(2) Формата, содржината и начинот на водење на градежен дневник и градежната книга, ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 30

(1) Изведувачот определува инженер за изведба кој раководи со изградбата на градбата и е одговорен за исполнување на обврските утврдени со членот 29 од овој закон.

(2) При изградбата на градбата изведувачот може да определи повеќе инженери за изведба, при што одредува главен инженер за изведба кој ќе биде одговорен за исполнување на обврските утврдени со членот 29 од овој закон, како и за меѓусебното усогласување на работите.

(3) Инженерот за изведба е физичко лице со соодветна техничка струка кое има овластување за инженер за изведба согласно со овој закон.

4.2. Овластувања за инженер за изведба

Член 31

(1) За раководење со изградбата на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон, Комората на овластени архитекти и инженери издава овластување А за инженер за изведба, а за градби од втора категорија овластување Б за инженер за изведба.

(2) Со барањето за добивање на овластување А за инженер за изведба, физичкото лице потребно е да достави:

- доказ за завршено високо образование од соодветна техничка струка,
- доказ за работно искуство од најмалку пет години во изградба на градби од членот 57 на овој закон и
- доказ за учество во изградба на најмалку три градби од прва категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице кое ги изведувало градбите.

(3) Со барањето за добивање на овластување Б за инженер за изведба, физичкото лице потребно е да достави:

- доказ за завршено високо или вишо образование од соодветна техничка струка,
- доказ за работно искуство од најмалку две години во изградба на градби од членот 57 на овој закон, за лица со високо образование, односно најмалку пет години за лица со вишо образование и
- доказ за учество во изградба на најмалку три градби од втора категорија од членот 57 на овој закон потврден од правното лице кое ги изведувало градбите.

Член 32

Изведувањето на градби од членот 57 на овој закон без одобрение за градење претставува основ за привремено одземање на лиценцата за изведувач и овластувањето за инженер за изведба.

5. Надзор на изградба

Член 33

(1) Надзорен инженер е физичко лице кое врши надзор над изградбата на градбата и има овластување А и/или овластување Б за надзорен инженер.

(2) Надзорниот инженер од ставот (1) на овој член ги врши работите на надзор во правното лице регистрирано во Централниот регистар за вршење на соодветна дејност и кое поседува лиценца за надзор.

(3) Надзорен инженер не може да биде лице вработено во правното лице изведувач на градбата на која се врши надзор, во спротивно ова претставува основ на трајно одземање на овластувањето за надзорен инженер.

5.1. Лиценца за надзор

Член 34

(1) Правното лице за вршење на надзор на изградба на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон треба да има лиценца А за надзор а за градби од втора категорија треба да има лиценца Б за надзор.

(2) Со барањето за добивање на лиценца А за надзор правното лице потребно е да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и

- доказ дека има вработено најмалку четворица инженери од кои двајца со овластување А за вршење на надзор.

(3) Со барањето за добивање на лиценца Б за надзор правното лице потребно е да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветната дејност и

- доказ дека има вработено најмалку тројца инженери од кои двајца со овластување Б за вршење на надзор.

5.2. Овластувања за надзорен инженер

Член 35

(1) За вршење на надзор на градби од прва категорија Комората на овластени архитекти и инженери издава овластување А за надзорен инженер, а за градби од втора категорија овластување Б за надзорен инженер.

(2) Со барањето за добивање на овластување А за надзорен инженер, физичкото лице потребно е да достави:

- доказ за завршено високо образование од соодветна техничка струка,

- доказ за работно искуство од најмалку пет години во вршењето на надзор над изведување на градби од членот 57 на овој закон или во изградбата на градби од членот 57 на овој закон и

- доказ за учество во вршење на надзор од соодветната област на најмалку три градби од прва категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице во кое е вршен надзор или доказ за учество во изградба на најмалку три градби од прва категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице кое ги изведувало градбите.

(3) Со барањето за добивање на овластување Б за надзорен инженер, физичкото лице потребно е да се достави:

- доказ за завршено високо образование од соодветна техничка струка,

- доказ за работно искуство од најмалку три години во вршење надзор над изведување на градби од членот 57 на овој закон или во изградба на градби од членот 57 на овој закон и

- доказ за учество во вршење на надзор од соодветната област на најмалку три градби од втора категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице во кое е вршен надзор или доказ за учество во изградба на најмалку три градби од втора категорија од членот 57 на овој закон, потврден од правното лице кое ги изведувало градбите.

Член 36

(1) Надзорниот инженер е должен:

- да врши проверка над изградбата дали истата е во согласност со основниот проект и одобрението за градење,

- да утврди дали е извршено обележување на проектираната градба на терен согласно со членот 82 од овој закон,

- да врши проверка на градбата во секоја фаза на градењето (при обележувањето и нанесувањето на основата на градбата од проектот на самото земјиште предвидено за градење, при извршениот ископ за градење на темели, при секое изградено ниво, односно кат од градбата, при градењето на кровната конструкција, завршните фасадерски и сите занаетчиски работи),

- да утврди дали учесниците во изградбата ги поседуваат соодветните лиценци и овластувања,

- да врши проверка на квалитетот на вградените материјали во градбата,

- да го запознае инвеститорот и надлежниот градежен инспектор за утврдените недостатоци или неправилности констатирани во текот на изградбата и истите да ги забележи во градежниот дневник и

- да изготви завршен извештај за извршениот надзор.

(2) При секоја фаза во текот на градењето на градбата, изведувачот и инвеститорот се должни да му овозможат на надзорниот инженер да изврши проверка, во спротивно надзорниот инженер е должен да го известат надлежниот градежен инспектор да изврши увид на лице место и заедно да ја утврдат состојбата на градење.

(3) За секоја фаза во текот на градење на градбата надзорниот инженер составува писмен извештај за извршената проверка со оценка за усогласеноста на градбата со проектот и условите за градење.

(4) При изградбата на градбата правното лице кое врши надзор може да определи повеќе надзорни инженери, при што одредува главен надзорен инженер кој ќе биде одговорен за меѓусебната усогласеност на надзорот над изградбата и за изготвување и доставување на завршниот извештај за извршениот надзор.

Член 37

Неусогласеноста на констатациите во извештајот за одделна фаза на градење и/или во завршниот извештај со изведените работи, претставува основ за привремено одземање на лиценцата за надзор и овластување за надзорен инженер.

6. Издавање и одземање на лиценци и овластувања

Член 38

(1) Лиценците пропишани со овој закон се издаваат за период од седум години и истите не можат да се пренесуваат на друго лице. Лиценците ги дава, одзема и води регистар за издадени и одземени лиценци органот надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.

(2) За добивање на лиценците правните лица плаќаат соодветен надоместок. Висината на надоместокот во зависност од видот на лиценцата ја утврдува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, при што истата не може да биде пониска од 200 евра во денарска противвредност ниту повисока од 3.000 евра во денарска противвредност. Средствата остварени од надоместокот се приход на Буџетот на Република Македонија.

(3) Лиценцата по истекот на рокот за кој е издадена може да се обнови доколку правното лице ги исполнува условите пропишани со овој закон. За обновување на лиценцата не се плаќа надоместокот од ставот (2) на овој член.

(4) Лиценцата може да се одземе привремено во рок од една година доколку се утврди дека правното лице не исполнува некои од условите пропишани за нивно издавање и/или се констатирани неправилности при вршење на работите за кои е дадена лиценцата. Лиценцата се одзема трајно доколку правното лице врши работи за кои му била издадена лиценца, во периодот кога лиценцата му е привремено одземена и/или лиценцата му била привремено одземена три пати.

(5) Начинот и постапката за издавање, обновување, одземање на лиценците, формата и содржината на образецот на лиценците како и формата, содржината и начинот на водењето на регистарот, ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.

(6) Врз основа на добиена лиценца за вршење на работи на изведување, проектирање, ревизија, надзор и одржување на градби од членот 57 на овој закон, прав-

ното лице може да ги врши овие работи и за градби од пониска категорија од категоријата на која припаѓаат градбите за кои е издадена лиценцата.

Член 39

(1) Овластувањата пропишани со овој закон се издаваат за период од пет години и истите не можат да се пренесуваат на друго лице. Овластувањата ги дава, одзема и води регистар за издадени и одземени овластувања Комората на овластени архитекти и инженери.

(2) За добивање на овластувањата се плаќа надоместок согласно со ценовникот за јавни услуги од членот 109 став (1) точка 7 на овој закон. Средствата остварени од надоместокот за добивање на овластувањата на овој член се приход на Комората на овластени архитекти и овластени инженери.

(3) Овластувањето по истекот на рокот за кој е издадено може да се обнови на барање на физичкото лице. За обновување на овластувањето не се плаќа надоместокот од ставот (2) на овој член.

(4) Овластувањето може да се одземе привремено во рок од девет месеца доколку се констатирани неправилности при вршење на работите за кои е дадено овластувањето и во случај кога лицето на кое му е дадено овластување не се придржува на Ценовникот од членот 109 точка 7 на овој закон. Овластувањето се одзема трајно доколку лицето врши работи за кои му е дадено овластувањето во периодот кога овластувањето му е привремено одземено и/или овластувањето му било привремено одземено три пати.

(5) Начинот и постапката за издавање, обновување, одземање на овластувањата, формата и содржината на образецот на овластувањата, како и формата, содржината и начинот на водењето на регистарот ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(6) Врз основа на добиено овластување А за вршење на работите на изведување, проектирање, ревизија, надзор на градби од членот 57 на овој закон, физичкото лице може да ги врши овие работи и за градби за кои согласно со овој закон е предвидено овластување Б.

Член 40

За вршење на работите на внатрешно уредување на градбата како што е поставување на осветлување, молеро-фарбарски работи, поставување на паркет, плочки, поставување на врати и прозорци, водoinсталатерски работи, уредување на теренот, како и други занаетчиски работи, вршителот на овие работи треба да биде регистриран во Централниот регистар за вршење на соодветна дејност и не треба да има лиценца или овластување согласно со овој закон.

Член 41

Учесниците во изградбата на градби од членот 57 на овој закон можат да предвидат давање на банкарска гаранција чија висина ќе ја определат со меѓусебен договор, со која ќе гарантираат навремено и квалитетно извршување на работите, надоместување на евентуално причинета штета при вршењето на работите, како и навремена исплата за извршените работи.

Член 41-а

(1) Учесниците во изградбата на градби од член 57 на овој закон (инвеститор, правни лица за проектирање, ревизија, изведување и надзор над изградбата) одговараат за штетата предизвикана на трети лица при извршување на нивната работа и договорните обврски.

(2) Правните лица за проектирање, ревизија, изведување и надзор над изградбата се должни да имаат осигурување за одговорност за штета во осигурителна

компанија во Република Македонија, која би можела со нивната работа да им се предизвика на инвеститорите или на трети лица.

(3) Годишната осигурена сума за вкупниот број на градби за учесниците во изградбата на градби од прва категорија од член 57 на овој закон не може да биде пониска од 10.000 евра во денарска противвредност, а за градбите од втора категорија не може да биде пониска од 5.000 евра во денарска противвредност.

(4) Неосигурувањето за одговорност за штета во осигурителна компанија во Република Македонија, претставува основ за одземање на лиценца на правното лице.

7. Странски физички и правни лица

Член 42

(1) Странско правно лице може во Република Македонија да ги врши работите на проектирање, ревизија, изведување и надзор пропишани со овој закон, доколку добие потврда за вршење на наведените работи од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа за уредување на просторот. За добивање на потврда, правното лице од држава која е членка на Европската унија треба да достави барање и докази со кои се потврдува дека лицето е регистрирано за вршење на соодветната дејност во земјата во која има седиште и дека има дозвола, односно лиценца за вршење на соодветните работи за видот на градбата, за кои бара потврда, а правно лице од држава која не е членка на Европската унија, треба да достави и листа на извршени работи. Врз основа на доставените докази, органот на државната управа надлежен за вршење на работите за уредување на просторот, ќе издаде потврда кои работи, согласно со овој закон, странското правното лице може да ги врши во Република Македонија.

(2) Странско физичко лице кое има овластување од друга држава може да врши работи на проектирање, ревизија, изведување и надзор на градби во Република Македонија доколку овластувањето е потврдено од страна на Комората на овластени архитекти и инженери.

(3) Странско физичко лице може да ги врши работите од ставот (2) на овој член во правно лице регистрирано во Централниот регистар за вршење на тие работи.

(4) По исклучок од ставот (3) на овој член домашно и странско физичко лице може да ги врши работите на проектирање, ревизија и надзор над градби во Република Македонија и самостојно, доколку е избрано во постапка на јавна набавка за вршење на овие работи во проект финансиран од меѓународна организација и од Европската унија.

(5) Потврдувањето на овластувањето го врши Комисијата од членот 55 на овој закон, при што утврдува дали овластувањето на странско физичко лице соодветствува на овластувањата пропишани со овој закон. Доколку комисијата утврди дека овластувањето соодветствува, издава потврда за веродостојноста на истото и за видот на овластување кое странското физичко лице го стекнува во Република Македонија. За добивање на потврдата се плаќа надоместок согласно со ценовникот за јавни услуги од членот 109 став (1) точка 7 на овој закон.

(6) По исклучок странско правно и физичко лице можат да ги вршат работите на проектирање, ревизија, изведување и надзор пропишани со овој закон доколку е склучен меѓудржавен договор за реципроцитет согласно со условите утврдени со договорот.

IV. ПРОЕКТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА

Член 43

(1) Проектна документација претставува севкупност на меѓусебно усогласени студии, проекти, елаборати, анализи, експертизи и друга документација, со која се утврдува концепцијата и се дефинира техничкото решение на градбата, се разработуваат условите и начините на изградбата и се обезбедуваат нејзината технолошка функција, предвидената трајност и услови за употреба.

(2) Според нивото на изработка проектот може да биде:

- 1) проект за подготвителни работи;
- 2) основен проект;
- 3) проект на изведена состојба и
- 4) проект за употреба и одржување на градбата.

(3) Според намената проектот може да биде:

- 1) архитектонски;
- 2) градежен (статика со сеизмика);
- 3) електротехнички;
- 4) сообраќаен;
- 5) термотехнички и

6) други проекти и елаборати во зависност од намената на градбата.

(4) Проектите од ставовите (2) и (3) на овој член се изработуваат согласно стандардите и нормативите за проектирање и други технички прописи, со кои се утврдуваат основните параметри при проектирањето и архитектонското обликување на градбите.

(5) Стандардите и нормативите за проектирање од ставот (4) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 44

Проектната документација, односно одделните проекти задолжително имаат општ дел кој содржи:

1) име и потпис на проектантот, назив на градбата со точна локација, име, односно назив на инвеститорот, ознака и технички број на проектната документација за градбата по одделни фази и датум на изработка;

2) доказ за регистрација на правното лице каде што е заверена проектната документација со приоритетна дејност или главна приходна шифра и заверка со печат;

3) доказ за лиценца за проектирање за правно лице и за овластување за проектант;

4) проектна програма потпишана од инвеститорот, со која се утврдуваат архитектонските, техничко-технолошките и други услови за изработка на проектна документација и

5) образложение на проектот, предмер и проектантска пресметка на градежни работи.

Насловот пред член 45 и член 45 се избришани.

Член 45-а

(1) Проект за инфраструктура се изработува за линиски инфраструктурни градби. Проектот содржи техничко решение за инфраструктурата со сите нејзини елементи со текстуален дел и графички прилози и ја прикажува трасата на инфраструктурата.

(2) Проектот за инфраструктура содржи и студија за оцена на влијанието на проектот врз животната средина односно елаборат за заштита на животната средина одобрени од надлежен орган, доколку со прописите од областа на животна средина е предвидено изработка на студија односно елаборат за таков вид на инфраструктура.

1. Проект за подготвителни работи

Член 46

Проектот за подготвителни работи во зависност од сложеноста и техничката структура на градбата е составен од:

- текстуален дел кој содржи опис на локацијата и начинот на снабдувањето на градилиштето со електрична енергија и вода, начинот на одведувањето на отпадните и загадени води од локалитетот на градилиштето, начинот на приклучувањето на градилиштето на постојните сообраќајници и начинот на третман на градежниот отпад (градежен шут) произведен на самото градилиште и

- графички прилог кој содржи шема на организација на градилиштето и начин на приклучување на градилиштето на постојните сообраќајници.

2. Основен проект

Член 47

(1) Основниот проект е збир на меѓусебно усогласени проекти со кои се дава техничко решение на градбата, се прикажува поставеноста на градбата во локацијата и исполнувањето на основните барања за градбата и истиот се изработува врз основа на извод од детален урбанистички план или урбанистички план за вон населено место или урбанистички план за село или државна односно локална урбанистичка планска документација, а за линиските инфраструктурни градби врз основа на проект за инфраструктура изработен согласно со закон.

(2) Основниот проект содржи соодветни проекти од членот 43 став (3) на овој закон.

(3) Основниот проект содржи студија за оцена на влијанието на проектот врз животната средина односно елаборат за заштита на животната средина одобрени од надлежен орган, доколку со прописите од областа на животна средина е предвидено изработка на студија односно елаборат за таков вид на градба.

(4) Основниот проект за линиски инфраструктурни градби за кои е изработен проект за инфраструктура, не содржи студија за оцена на влијанието на проектот врз животната средина односно елаборат за заштита на животната средина одобрени од надлежен орган.

(5) Основниот проект освен за градби за индивидуално домување и јавни објекти со капацитет за истовремен престој до 25 лица содржи и елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материи.

Член 48

(1) Основниот проект за реконструкција содржи проект на постојна состојба и проект за реконструкција.

(2) Проектот на постојна состојба содржи снимка на постојната состојба и проверка на исполнување на основните барања за градбата.

(3) Проектот за реконструкција во зависност од видот на реконструкцијата и намената на градбата содржи потребни одделни проекти од членот 43 став (3) на овој закон.

Членот 49 е избришан.

Насловот пред член 50 и членот 50 се избришани.

4. Проект на изведена состојба

Член 51

(1) Проект на изведена состојба е проект со којшто се прикажува фактичката состојба на изградената градба согласно со членот 69 од овој закон.

(2) Проектот на изведена состојба го изготвува правно лице со лиценца за проектирање и служи како основа за изработка на проектот за употреба и одржување.

(3) Во случај кога градбата е изградена во согласност со основниот проект, без измени, основниот проект истовремено претставува и проект на изведената состојба и истиот треба да е одобрен и заверен од надзорниот инженер.

5. Проект за употреба и одржување

Член 52

(1) Со проектот за употреба и одржување се утврдуваат оптимално техничко-технолошки и функционални услови со кои се обезбедува проектираната трајност на одделни делови, односно на градбата во целина и особено содржи вид, начин, намена и рокови на периодична проверка во утврдени временски интервали, на состојбата на конструктивниот систем, опремата, уредите и инсталациите, периодично следење во утврдени интервали со анализа на влијанијата на технолошкиот процес, на климатски влијанија, како и други влијанија врз носивоста и стабилноста на одделни елементи, односно конструкцијата во целина, роковите за тековен, односно генерален ремонт на постројки, уреди, опрема и инсталации, како и роковите за задолжителна замена на одделни елементи, уреди, опрема, инсталации и други делови на градбата.

(2) Проектот за употреба и одржување се изработува за градби од прва категорија од член 57 на овој закон.

6. Изработување и чување на проектна документација

Член 53

(1) Проектната документација се изработува на хартија спакувана во А-4 формат или на друг соодветен материјал за цртање, односно пишување, како и во електронски запис, со што се овозможува нејзина примена.

(2) Проектната документација заедно со одобрение-то за градење е документација од трајна вредност и надлежните органи се должни да ја чуваат согласно со закон.

Член 54

Содржината, означувањето, начинот на заверката на проектите од страна на одговорните лица, како и начинот на користење на електронските записи, ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

7. Утврдување на усогласеност на проектна документација (нострификација)

Член 55

(1) Проектите изработени според странски прописи се усогласуваат со прописите за градење на Република Македонија со утврдување на усогласеност на проектите - нострификација.

(2) Проектите од ставот (1) на овој член пред да се нострифицираат инвеститорот ги приложува преведени на македонски јазик и на неговото кирилско писмо, како и на друг службен јазик различен од македонскиот јазик, согласно со закон. Со преводот се приложува и изворниот текст на странскиот јазик.

(3) Нострификацијата на проектите ја спроведува Комората на овластени архитекти и инженери преку комисија составена од најмалку три члена, која ја фор-

мира претседателот на Комората на овластени архитекти и инженери. Член на комисијата може да биде лице кое има овластување пропишано со овој закон.

(4) Нострификацијата која ја прави Комората треба да биде завршена во рок не подолг од 60 дена.

(5) Комисијата од ставот (3) на овој член составува писмен извештај, го заверува проектот и дава согласност за нострификација со која се потврдува дека проектната документација ги исполнува условите предвидени со прописите за градење на Република Македонија.

(6) Постапката за нострификација, содржината на писмениот извештај, согласноста за нострификација, начинот на заверување на проектите од страна на комисијата ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

V. ОДОБРЕНИЕ ЗА ГРАДЕЊЕ

Член 56

(1) Изведувањето на градби од членот 57 на овој закон може да започне со издавањето на одобрение за градење кое е правосилно во управната постапка.

(2) Градбите и деловите од градби изградени без одобрение за градење се бесправни градби. Деловите од градбата изградени спротивно на заверениот проект и одобрението за градење се основ за ништовност на одобрението за градење.

(3) Во случаите од ставот (2) на овој член надлежниот орган што го издал одобрението за градба донесува акт за ништовност на одобрението за градење, кој се доставува до органот надлежен за водење на јавната книга за запишување на правата на недвижностите и истиот е основ за бришење на сите прилежувања и предбележувања поврзани со недвижноста.

1. Категоризација на градби

Член 57

(1) Градби од прва категорија се: нуклеарни елементи, термоцентрали и хидроцентрали со капацитет од и над 1 МВ, далноводи со напонско ниво од и над 35 КВ, градби за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет поголем од 1 MW, трафостаници со напонско ниво од и над 10 КВ, нафтоводи, продуктоводи, магистрални гасоводи, гасоводни мерни станици, оптички кабли за потребите на државните органи, државни патишта, придружно услужни објекти на државни патишта утврдени со закон, железнички пруги, железнички станици на железнички пруги, аеродроми, депони за неопасен отпад и депони за опасен отпад, брани со акумулации, градби за базна и хемиска индустрија, градби за црна и обоена металургија, градби за производство на целулоза и хартија, градби за преработка на кожа и крзно, градби за преработка на каучук, барут и експлозивна муниција, градби за складирање на експлозивни средства, складишта за нафтени деривати, природен гас и ТНГ со капацитет на складирање од и над 1.000 тони градби за санација на свлечишта, градби кои би можеле да ја загрозат животната средина, градби за потребите на државните органи и агенциите и фондовите основани од Република Македонија, градби за дипломатски и конзуларни претставништва и меѓународни организации, технолошки индустриски развојни зони формирани од Владата на Република Македонија и градбите во овие зони, градби за високо образование, опсерватории, национални установи од областа на културата, градби кои претставуваат недвижно културно наследство и споменички целини прогласени со закон или друг акт за заштита како културно наследство од особено значење или значајно културно наследство, меморијални споменици, градби

наменети за терцијална здравствена заштита, телекомуникациски центри за прием на сателитски сигнали, градби за потребите на граничните премини, регионални водоснабдителни и канализациони системи со ситеми за пречистување, регионални депонии, жичари, градби предвидени на подрачје на две или повеќе општини, градби во кои постојат инсталации за производство на топлинска енергија, езерски и речни пристаништа, стадиони и спортски сали со капацитет над 10.000 гледачи.

(2) Градби од втора категорија се: градби наменети за основно и средно образование, градби од областа на културата, градби наменети за примарна и секундарна заштита, градби за потребите на верските заедници, технолошки индустриски развојни зони формирани од правни лица и градбите во овие зони, индустриски градби, стопански градби, деловни градби, станбено-деловни градби, градби за индивидуално домување, викенд куќи, градби за колективно домување, градби за потребите на агроберзи, трговски центри, хотели, рекреативни центри, градби за научноистражувачка дејност, катни гаражи, пазари, општински патишта, придружно услужни објекти на општински патишта утврдени со закон, електронски комуникациски мрежи и средства, термоцентрали и хидроцентрали со капацитет до 1 MW, ветерници, градби за производство на електрична енергија од обновливи извори со капацитет до 1 MW, далноводи со напонско ниво до 35 KV, трансформаторни станици со напонско ниво до 10 KV, складишта за нафтни деривати, природен гас и ТНГ со капацитет на складирање до 1.000 тони, секундарна гасоводна мрежа, трамвајски пруги, градби за противпожарна заштита, градби за ветеринарна заштита, детски градинки, градби во подрачје на национални паркови, градби за сепарација на материјал за производство на бетон, бетонски бази, асфалтни бази, локални водоснабдителни и канализациони системи со системи за пречистување, градби кои се во функција на заштита и промоција на природното наследство (информативни центри), депонии за интерен отпад (градежен шут), објекти за складирање, третман и/или преработка на отпад, меѓуградски автобуски станици, зоолошки градини, стадиони и спортски сали со капацитет под 10.000 гледачи, отворени спортски игралишта, базени во ниво на теренот за јавна употреба, јавни паркови, јавни паркиралишта, и ски-лифтови.

2. Надлежни органи за издавање одобрение за градење

Член 58

(1) Градбите од прва категорија од членот 57 на овој закон се градби од значење за Републиката и одобрение за градење издава органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(2) Градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон се градби од локално значење и одобрение за градење издава градоначалникот на општината, односно градоначалниците на општините во градот Скопје.

(3) Доколку со урбанистичкиот план или државната односно локалната урбанистичка планска документација е планирана повеќенаменска градба во која се предвидени градби од прва и втора категорија од член 57 на овој закон, одобрение за градење издава органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.

(4) Примерок од прависилното одобрение за градење кое го донесува органот на државна управа надлежен за вршење на работите на уредување на просторот се доставува до единицата на локална самоуправа на чие подрачје ќе се гради градбата, во рок од пет дена од прависилноста на одобрението за градење.

3. Постапка за издавање одобрение за градење

Член 59

(1) Постапката за издавање на одобрение за градење се води согласно со одредбите на Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(2) За добивање на одобрение за градење инвеститорот поднесува писмено барање до надлежниот орган од членот 58 на овој закон со следната документација:

- извод од детален урбанистички план или урбанистички план за вон населено место или урбанистички план за село или државна односно локална урбанистичка планска документација, а за линиските инфраструктурни градби проект за инфраструктура заверен од надлежен орган;

- архитектонско-урбанистички проект заверен од надлежен орган доколку со урбанистичкиот план или државната односно локалната урбанистичка планска документација е предвидена изработка на овој проект;

- основен проект во три примероци со извештај за ревизија на основниот проект или писмен извештај со согласност за нострификација на основниот проект доколку истиот е изработен во странство;

- доказ за право на градење и

- геодетски елаборат за нумерички податоци за градежното земјиште.

(3) Доколку е поднесено барање за одобрение за градење за придружно услужни објекти на државни односно општински патишта утврдени со закон покрај доказите од став (2) на овој член барателот доставува и решение за трајна измена на режим на сообраќај од надлежен орган.

(4) Доколку е поднесено барање за одобрение за градби кои претставуваат недвижно културно наследство и споменички целини прогласени со закон или друг акт за заштита како културно наследство покрај доказите од став (2) на овој член се доставува и конзерваторско одобрение издадено од Управата за заштита на културно наследство.

(5) Доколку е поднесено барање за одобрение за градење за градби за производство на електрична и топлинска енергија покрај доказите од член (2) на овој закон се доставува и овластување за изградба на градби за производство на електрична и топлинска енергија од надлежен орган.

(6) Доколку е поднесено барање за одобрение за градење на електронски комуникациски мрежи и средства, покрај доказите од став (2) на овој член се доставува и нотификација за пренос на електронски податоци издадена од Агенцијата за електронски комуникации.

(7) Доколку е поднесено барање за одобрение за градење на депонии за опасен отпад, депонии за неопасен отпад и депонии за интерен отпад, покрај доказите од став (2) на овој член се доставува и решение со кое се одобрува основање на депонија издадено од надлежен орган.

(8) Надлежниот орган од член 58 на овој закон е должен во рок од 15 дена од денот на приемот на барањето да ја разгледа доставената документација и да утврди дали истата е комплетна, дали основниот проект е изработен во согласност со прописите за проектирање, урбанистичкиот план или државната односно локалната урбанистичка планска документација или проектот за инфраструктура и дали барателот е единствен носител на правото на градење.

(9) Доколку доставената документација е комплетна и се исполнети условите од став (8) на овој член, надлежниот орган е должен во рокот од став (8) на овој член да го завери основниот проект и да достави до барателот известување со пресметка за плаќање на надоместок за уредување на градежно земјиште. За градби-

те од прва категорија, надлежниот орган по заверката на основниот проект истиот го доставува до соодветната општина заради изготвување на пресметка на надоместокот за уредување на градежно земјиште.

(10) Доколку доставената документација не е комплетна и/или не се исполнети условите од став (8) на овој член, надлежниот орган е должен во рокот од став (8) на овој член да донесе заклучок за прекинување на постапката и да го задолжи барателот да ги отстрани констатираните недостатоци и да го дополни барањето во рок од 15 дена од денот на приемот на заклучокот.

(11) Доколку барателот не ги отстрани констатираните недостатоци и не го дополни барањето во рокот од став (10) на овој член, надлежниот орган е должен да донесе решение за одбивање на барањето за одобрение за градење во рок од седум дена од истекот на рокот за дополнување, а доколку барателот ги отстрани констатираните недостатоци и го дополни барањето во рокот од став (10) на овој член, надлежниот орган е должен да достави до барателот известување со пресметка за плаќање на надоместок за уредување на градежно земјиште, во рок од два дена од комплетирањето на документацијата.

(12) Одобрение за градење не може да се издаде ако не е платен надоместокот за уредување на градежно земјиште освен ако инвеститорот и општината склучат договорот за плаќање на надоместокот за уредување на градежно земјиште на рати или склучат договор со кој е утврдено дека инвеститорот ќе го уреди земјиштето на сопствен трошок или донесен е акт врз основа на кој инвеститорот е ослободен од плаќање на надоместокот или инвеститорот доставил банкарска гаранција за плаќање на надоместокот или инвеститорот да востановил хипотека во корист на општината.

(13) Одобрението за градење се издава во рок од пет работни дена од доставување на доказ за платен надоместок за уредување на градежно земјиште односно од денот на склучување на договорот за начинот на плаќање на надоместокот или договор со кој е утврдено дека инвеститорот ќе го уреди земјиштето на сопствен трошок, односно од денот на донесувањето на акт врз основа на кој инвеститорот е ослободен од плаќање на надоместокот или од денот на доставување на банкарска гаранција за плаќање на надоместокот или доставување доказ за востановена хипотека во корист на општината.

(14) Формата и содржината на барањето за одобрение за градење ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(15) Надлежниот орган од член 58 на овој закон, кој го издал одобрението за градење е должен на инвеститорот да му достави пресметка за плаќање на трошоците за запишување на објектот во јавните книги на недвижности во рок од седум работни дена од денот на издавањето на одобрението за градење.

(16) Надлежниот орган во постапката за издавање на одобрение за градење не може да побара од барателот друга документација, освен документацијата предвидена со овој закон.

Член 59-а

Доказ за право на градење во смисла на овој закон се смета:

- имотен лист со запишано право на сопственост или право на долготраен закуп или право на службеност на градежното земјиште;
- договор за пренесување на правото на градење на предметното градежно земјиште;
- договор за концесија;
- одлука на Владата на Република Македонија со која државен орган, агенција или фонд основани од Владата на Република Македонија или единица на локална самоуправа се стекнале со право на градење;

- договор со заедницата на сопственици на посебни делови на објектот или писмена согласност од мнозинството сопственици на посебните делови од објектот кои претставуваат повеќе од половината од вкупната површина на објектот со имотни листови за посебните делови на објектот, доколку се работи за доградба и надградба на згради во етажна сопственост и

- имотен лист со запишано право на сопственост на Република Македонија или конечно решение за експропријација доколку се работи за изградба на линиски инфраструктурни градби.

Член 59-б

За градби наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² не е задолжителна ревизија на основниот проект и надзор над изградбата на градбата а изведувачот е должен да даде изјава заверена кај нотар под полна материјална и кривична одговорност со која ќе потврди дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба.

Член 59-в

(1) По прием на барањето за одобрение за градење надлежниот орган од член 58 од овој закон е должен во рок не подолг од еден работен ден, да достави писмено барање до субјектите надлежни за електроенергетска, водоводна и канализациона инфраструктура да извршат увид во основниот проект, во рок од пет дена од денот на прием на барањето за увид.

(2) Субјектот надлежен за електроенергетска инфраструктура е должен да изврши увид во основниот проект и во рок од пет дена од денот на прием на барањето за увид да достави мислење дали објектот за кој е доставено барањето за одобрение за градење може да се приклучи на соодветниот електроенергетски систем.

(3) Субјектите надлежни за водоводна и канализациона инфраструктура во рок од пет дена од денот на прием на барањето за увид се должни да извршат увид во основниот проект и да се произнесат на записник дали се исполнети хидротехничките услови односно да дадат забелешки доколку истите не се исполнети. Записникот се потпишува од страна на службеното лице и претставникот на субјектот а примерок од истиот се доставува до барателот кој е должен да постапи по дадените забелешки во рокот од член 59 став (10) на овој закон.

(4) Доколку со основниот проект се предвидува приклучување на градбата за која е поднесено барање за одобрение за градење на тополоводна и гасоводна инфраструктура надлежниот орган од членот 58 на овој закон е должен да достави писмено барање до субјектите надлежни за топловодна и гасоводна инфраструктура да извршат увид во основниот проект, во рок од пет дена од денот на прием на барањето за увид. Субјектите надлежни за топловодна и гасоводна инфраструктура во рок од пет дена од денот на прием на барањето за увид се должни да извршат увид во основниот проект и да се произнесат на записник дали се исполнети условите за приклучување на топловодната и гасоводната инфраструктура односно да дадат забелешки доколку истите не се исполнети. Записникот се потпишува од страна на службеното лице и претставникот на субјектот а примерок од истиот се доставува до барателот кој е должен да постапи по дадените забелешки во рокот од член 59 став (10) на овој закон.

(5) Доколку се работи за изградба на магацини за складирање на експлозивни материи, магацини, склад или резервоар за складирање на запални течности и гасови, преточувалиште, станица за снабдување со гориво, нафтовод или гасовод, вклучувајќи го складот, постројката или уредот што е технолошки сврзан со нафтоводот или гасоводот се доставува писмено барање

за увид во основниот проект и до органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на внатрешните работи, кој е должен да изврши увид и во рок од пет дена од денот на прием на барањето за увид да даде согласност или да даде забелешки на записник доколку не исполнети условите за согласност. Записникот се потпишува од страна на службеното лице и претставникот на органот а примерок од истиот се доставува до барателот кој е должен да постапи по дадените забелешки во рокот од член 59 став (10) на овој закон.

(6) Доколку се работи за изградба на градби за кои основниот проект согласно член 47 став (5) содржи и елаборат за заштита од пожари, експлозии и опасни материји, се доставува писмено барање за увид во основниот проект и до Дирекцијата за заштита и спасување, која е должна да изврши увид и во рок од пет дена од денот на прием на барањето за увид да даде согласност на елаборатот или да даде забелешки на записник доколку не исполнети условите за согласност. Записникот се потпишува од страна на службеното лице и претставникот на Дирекцијата, а примерок од истиот се доставува до барателот кој е должен да постапи по дадените забелешки во рокот од член 59 став (10) на овој закон.

(7) Доколку се работи за изградба на електронски комуникациски мрежи и средства, се доставува писмено барање за увид во основниот проект и до Агенцијата за електронски комуникации, која е должна да изврши увид и во рок од пет дена од денот на прием на барањето за увид да даде согласност или да даде забелешки на записник доколку не исполнети условите за согласност. Записникот се потпишува од страна на службеното лице и претставникот на Агенцијата а примерок од истиот се доставува до барателот кој е должен да постапи по дадените забелешки во рокот од член 59 став (10) на овој закон.

(8) Доколку субјектите од ставовите (2), (3), (4), (5), (6) и (7) на овој член не постапат согласно овој член, се смета дека немаат забелешки и ако поради нивното непостапување во иднина настанат штети, обврската за надомест на штета ќе биде на товар на субјектот чие непостапување ја предизвикало штетата.

Член 59-г

Заштитно-козерваторски услови во постапката за издавање на одобрение на градење се определуваат само доколку во урбанистичкиот план нема вградено заштитно-конзерваторски основи.

Член 59-д

(1) Надлежниот орган кој го издал одобрението за градење е должен во рок од три дена од правосилноста на одобрението за градење, да достави примерок од истото со примерок од заверениот основен проект или проектот на изведена состојба до надлежниот орган за водење на јавната книга за запишување на правата на недвижностите заради прибележување во јавната книга во која е запишано правото врз земјиштето и примерок до надлежниот градежен инспектор.

(2) Кога одобрението за градење се издава на повеќе инвеститори во одобрението се наведуваат сите инвеститори во идеални делови, врз основа на правно дело за уредување на меѓусебните права и обврски за градба, заверено кај нотар.

(3) Одредбите од овој закон се однесуваат и на постапката за издавање на одобрение за градење на странски држави за потребите на нивните дипломатско-конзуларни претставништва, доколку со меѓународен договор поинаку не е уредено.

Член 59-ѓ

(1) Доколку надлежниот орган од член 58 на овој закон, не издаде одобрение за градење односно не го одбие барањето за одобрение за градење во рокот пропишан во член 59 на овој закон, барателот има право во рок од три дена од истекот на тој рок да поднесе барање до функционерот кој раководи со органот, односно раководното лице на органот кој постапува по барањето за одобрение за градење, за донесување на решение со кое ќе се констатира дека барањето за одобрение за градење е уважено.

(2) Функционерот кој раководи со органот, односно раководното лице на органот кој постапува по барањето за одобрение за градење откако ќе утврди дека барањето за одобрение за градење не содржи формални недостатоци, доставена е документацијата утврдена во член 59 на овој закон, поминал рокот за издавање на одобрение за градење односно донесување на решение за одбивање на барањето утврден во член 59 од овој закон и барањето од став (1) на овој член е навремено, е должен да донесе решение најдоцна во рок од пет дена од приемот на барањето со кое ќе се констатира дека барањето за одобрение за градење е уважено.

(3) Доколку надоместокот за уредување на градежно земјиште не е платен, решението со кое е констатирано дека барањето за одобрение за градење е уважено, се издава по плаќање на надоместокот за уредување на градежно земјиште или по уредување на плаќањето на надоместокот согласно член 59 став (13) на овој закон.

(4) Доколку функционерот кој раководи со органот, односно раководното лице на органот не донесе решение согласно со ставот (2) од овој член, барателот има право да поведе управен спор пред надлежен суд.

Член 59 - е

(1) Надлежниот орган од членот 58 на овој закон може да ја спроведе постапката за добивање на одобрение за градење и на електронски начин.

(2) Начинот на спроведување на постапката за добивање на одобрение за градење на електронски начин го пропишува министерот кој раководи со органот на државна управа од областа на уредување на просторот.

Член 60

(1) Начинот и постапката за уредување на градежното земјиште се врши согласно со Законот за градежно земјиште и прописите кои произлегуваат од овој закон.

(2) Доколку надлежниот орган не го уреди градежното земјиште согласно со договорот за уредување на градежно земјиште, инвеститорот не сноси последици за ненавременото завршување на градбата.

Член 61

Доколку надлежниот орган издаде одобрение за градење спротивно на овој закон или не издаде одобрение за градење односно не го одбие барањето за одобрение за градење во рокот од член 59 на овој закон, одговорното односно службеното лице, подлежат на кривична одговорност согласно Кривичниот законик.

Член 62

(1) Одобрението за градење се издава за целата градба и на име на инвеститорот, а може да се издаде и за дел од градбата, ако делот од градбата претставува посебна градежно-техничка и функционална целина.

(2) Одобрение за градење кое е издадено спротивно на одредбите од овој закон е ништовно. Органот кој издал одобрение за градење кое е огласено за ништовно ги сноси трошоците за враќање на просторот во состојбата во која бил пред издавањето на одобрението за градење, а инвеститорот има право на надомест на штета и надомест на изгубена добивка од органот.

(3) Формата и содржината на образецот на одобрението за градење ја пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 62-а

(1) Надлежниот орган што го донел одобрението за градење е должен во рок од три дена од денот на донесувањето на одобрението за градење да ги извести непосредните соседи на градежната парцела за која се донесува одобрението, за издаденото одобрение за градење и дека во рок од 15 дена од денот на издавање на одобрението за градење можат да извршат увид во документацијата.

(2) Доколку непосредните соседи не извршат увид и/или не поднесат жалба против одобрението за градење во рок од 15 дена од денот на издавање на одобрението за градење, одобрението за градење станува правосилно.

Член 63

При доградба и надградба на објект се спроведува истата постапка предвидена за добивање на одобрение за градење пропишана со овој закон.

Член 64

(1) Ако заради изградба е потребно инвеститорот да отстрани изградена градба или нејзини делови, а истите се наоѓаат во рамките на површината за градење, е должен тоа да го стори по правосилноста на одобрението за градење врз основа на посебен елаборат за начинот на отстранување на постојната градба, во која ќе бидат дадени решенија за третманот на градежниот шут создаден од отстранувањето на порано изградена градба.

(2) Ако градбите од ставот (1) на овој член се наоѓаат надвор од површината за градење, а во рамките на градежната парцела, градителот е должен да ги отстрани најдоцна до издавањето на одобрението за употреба.

Член 65

(1) Против одобрението за градење издадено од органот на државна управа надлежен за вршење на работите на уредување на просторот, може да се изјави жалба во рокот определен во член 62-а на овој закон до Комисијата за решавање на управни работи во втор степен од областа на транспортот, врските и животната средина при Владата на Република Македонија, а против одобрението за градење издадено од градоначалникот на општината, може да се изјави жалби во рокот определен во член 62-а на овој закон до министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за вршење на работите на уредување на просторот.

(2) Против решението за одбивање на барањето за одобрението за градење на органот на државна управа кој раководи со органот на државна управа надлежен за вршење на работите на уредување на просторот, може да се изјави жалба рок од 15 дена од денот на прием на решението до Комисијата за решавање на управни работи во втор степен од областа на транспортот, врските и животната средина при Владата на Република Македонија а против решението за одбивање на барањето за одобрение на градоначалникот на општината, може да се изјави жалба рок од 15 дена од денот на прием на решението до министерот кој раководи со органот на државна управа надлежен за вршење на работите на уредување на просторот.

Член 65-а

(1) Инвеститорот може да започне со изградба на градбата врз основа на правосилно одобрение за градење.

(2) По исклучок од став (1) на овој член инвеститорот на сопствена одговорност и ризик може да започне со изградба и врз основа на конечно одобрение за градење.

(3) Доколку одобрението за градење не е правосилно, поради тоа што жалителот започнал управен спор, а инвеститорот не започнал со изградба на градбата пред одобрението за градење да стане правосилно, инвеститорот има право да бара надомест на штета и надомест на изгубена добивка од жалителот доколку тужбеното барање и/или жалбеното барање од надлежните судови се одбиени како неосновани и/или недопуштени.

Член 66

(1) Одобрението за градење престанува да важи доколку инвеститорот не почне со изградба во рок од две години од денот кога одобрението за градење станало правосилно.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член надлежниот орган што го издал одобрението за градење донесува акт за ништовност на одобрението, кој се доставува до органот надлежен за водење на јавната книга за запишување на правата на недвижностите и истиот е основ за бришење на сите приклучувања и предбележувања поврзани со недвижноста.

(3) Доколку градбата започнала да се гради по истекот на рокот од ставот (1) на овој член, се смета дека градењето е бесправно.

Член 67

(1) Инвеститорот е должен писмено да го пријави започнувањето на изградбата до надлежниот орган од членот 58 на овој закон, градежната инспекција и инспекцијата на трудот, пред започнувањето на изградбата.

(2) Во известувањето од ставот (1) на овој член инвеститорот е должен да ги назначи изведувачот и правното лице за вршење надзор со определен надзорен инженер. Доколку во текот на градењето се промени изведувачот или правното лице за вршење на надзор, односно одредениот надзорен инженер, инвеститорот е должен во рок од седум дена од настанатата промена да го извести надлежниот орган од ставот (1) на овој член за настанатата промена. За градби наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² не е задолжително назначување на правно лице за вршење на надзор со определен надзорен инженер во известувањето од ставот (1) на овој член.

(3) Доколку инвеститорот не постапи согласно со ставовите (1) и (2) од овој член, надлежниот орган што го издал одобрението за градба донесува акт за ништовност на одобрението кој се доставува до органот надлежен за водење на јавната книга за запишување на правата на недвижностите и истиот е основ за бришење на сите приклучувања и предбележувања поврзани со недвижноста.

(4) Во случај на прекинување на изградбата инвеститорот е должен да преземе мерки за обезбедување на градбата, на соседните градби и на земјиштето.

(5) Советот на општината, односно советите на општините на градот Скопје, со одлука можат да определат временски период во текот на календарската година во кој не можат да се градат градби, односно да се изведуваат градежни работи на одредено туристичко подрачје. Инвеститорот е должен да ја усогласи изградбата, односно изведувањето на градежните работи, во согласност со одлуката.

(6) По исклучок советот на општината, односно советите на општините на градот Скопје можат да го утврдат изгледот на една или повеќе градби во определено подрачје на територијата на општината, доколку утврдат дека тоа е од значење за општината, при што донесуваат програма која се состои од податоци и насоки за изгледот на градбата, односно градбите и графички приказ на утврдениот изглед.

(7) Во случаите од ставот (6) на овој член инвеститорот е должен изгледот на градбата да го усогласи со програмата, во спротивно надлежниот орган што го издал одобрението за градење донесува акт за ништовност на одобрението кој се доставува до органот надлежен за водење на јавната книга за запишување на правата на недвижностите и истиот е основ за бришење на сите прибележувања и предбележувања поврзани со недвижноста.

(8) При изградба на градбите чиј изглед е утврден согласно со ставот (6) на овој член, општината е должна да го ослободи инвеститорот 50% од плаќање на надоместок за уредување на градежното земјиште.

4. Рок за изградба

Член 68

(1) Инвеститорот е должен градбата да ја изгради во определен рок.

(2) Рокот за изградба се определува во зависност од видот на градбата, односно:

1) градбите од прва категорија треба да се изградат во рок не подолг од десет години од денот кога одобрението за градење станало правосилно;

2) градбите од втора категорија треба да се изградат во рок не подолг од шест години од денот кога одобрението за градење станало правосилно.

5. Измени во текот на изградбата

Член 69

(1) Во текот на изградбата можат да се направат измени на градбата, доколку со измените не се влијае на исполнување на кое било основно барање за градбата и не се менува усогласеноста на градбата со параметрите од урбанистичкиот план или државната, односно локалната урбанистичка планската документација или проектот за инфраструктура. За вршење на измени инвеститорот е должен да поднесе барање кон кое приложува дополнување на основниот проект и само оние потврди и согласности пропишани со посебен закон чие прибавување произлегува од бараната измена.

(2) Измените се одобруваат со решение кое е составен дел на издаденото одобрение за градење.

(3) Надлежниот орган од членот 58 на овој закон со решение ќе го одбие барањето, ако утврди дека со бараното дополнување на дел од основниот проект се менува усогласеноста на градбата со параметрите од урбанистичкиот план или државната односно локалната урбанистичка планска документација или проектот за инфраструктура или се нарушува механичката отпорност, стабилност и сеизмичка заштита.

(4) На дополнувањето на проектот, согласност дава проектантот на основниот проект и истото се заверува со потпис на овластено лице и печат на надлежниот орган од членот 58 на овој закон.

(5) При одобрување на измена на градбата, проектот на изведена состојба се изработува согласно со дополнетиот основен проект.

(6) Примерок од решението од ставовите (2) и (3) на овој член се доставува до надлежната градежна инспекција. Примерок од решението и од изменетиот, односно дополнетиот основен проект заверен од органот од членот 58 на овој закон инвеститорот го доставува и до надлежниот орган за запишување на правата на недвижностите, заради предбележување на изменетите податоци во листот за предбележување на градба. По одобрување на измените, односно дополнувањата на основниот проект инвеститорот е должен да изврши измени и дополнувања во актите/правните дела сврзани со градбата, а прибележани во листот за предбележување на градба и истите да ги достави до надлежниот орган за запишување на правата на недвижностите

заради прибележување на настанатите промени во листот за предбележување на градба.

(7) Против решението од ставовите (2) и (3) на овој член може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до надлежниот орган за одлучување по жалба од членот 65 на овој закон.

(8) Формата и содржината на барањето и образецот на решението од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

6. Промена на инвеститор

Член 70

(1) Доколку во текот на градењето се смени инвеститорот, за настанатата промена новиот инвеститор е должен, во рок од 15 дена од настанатата промена, да го известат органот надлежен за издавање на одобрението за градење и со известувањето да достави доказ дека има статус на инвеститор. На новиот инвеститор со решение ќе му се признае статус на инвеститор на градба, само доколку со преземањето на правото за градење ги преземе и правата и обврските кои претходниот инвеститор ги имал со учесниците во градењето (управителот на градбата, правните лица за вршење на работите на проектирање, ревизија, надзор и изведувачот), како и доколку ги преземе правата и обврските кои претходниот инвеститор ги имал како резултат на склучени договори за хипотека и други правни дела за промет на градбата или делови од градбата прибележани во листот за предбележување на градба, во спротивно по изградбата нема да му се издаде одобрение за употреба на градбата на негово име. Исто така во овој случај надзорниот инженер не смее да изготви извештај за извршен технички преглед, а за градбите за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² изведувачот не смее да даде изјава со која ќе потврди дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба.

(2) Промените во актите кои се издаваат од надлежните органи во врска со градењето настанати заради промените во правните односи на учесниците во градењето и тоа во врска со стекнувањето на право на градба, сопственост на градба и преземањето на правата и обврските од инвеститорот се вршат само врз основа на потврдени правни работи или конечни акти на државни органи, подобни за запишување на права врз недвижности во јавната книга на недвижностите, со прибележување.

(3) Со промена на инвеститорот новиот инвеститор е должен веднаш актот со кој е извршена промена на одобрението за градење да го достави до надлежниот орган за запишување на правата на недвижности заради прибележување на промената на инвеститорот во јавната книга за запишување на правата на недвижностите.

(4) Промената на инвеститорот може да се поднесе до издавањето на одобрението на употреба, односно до изготвувањето на извештајот за извршениот технички преглед.

(5) Против решението од ставот (1) на овој член може да се изјави жалба во рок од 15 дена до надлежниот орган за одлучување по жалба од членот 65 на овој закон.

7. Одобрение за градење на дел или делови од градба

Член 71

(1) Одобрение за градење, може на барање на инвеститорот да се издаде и за еден или повеќе нејзини делови, ако претставуваат градежна и функционална целина, како фазна градба.

(2) Барањето за издавање на одобрение за градење на дел од градба го поднесува инвеститорот со документацијата предвидена согласно со членот 59 од овој закон, во кој случај основниот проект се изработува само за делот од градбата кој претставува посебна градежно-техничка и функционална целина.

8. Одобрение за подготвителни работи

Член 72

(1) За изградба на градби по потреба можат да се изведат подготвителни работи. Подготвителни работи се вршат по добиено одобрение за подготвителни работи. Инвеститорот поднесува писмено барање за добивање на одобрение за подготвителни работи. Со одобрението за подготвителни работи се организира градилиштето со поставување на градби, кои се во функција на изградбата на градбата.

(2) Градби за вршење на подготвителни работи се:

- ограда за оградување на градилиштето,
- асфалтна база, сепарација на агрегати, погон за производство на бетон,
- далновод и трансформаторска станица која е потребно да се изгради заради напојување на градилиштето со електрична енергија,
- инсталација за довод и одвод на вода,
- градби за сместување на работници и за градежни производи,
- магацини за складирање на запаливи течности и експлозивни средства и
- други градби кои се потребни за изградба на градбата.

(3) Со барањето од ставот (1) на овој член се приложуваат проект за подготвителни работи, согласности, мислења и докази за регулирани имотно-правни односи за земјиштето на кое ќе бидат поставени градбите за подготвителни работи.

(4) Градбите од ставот (2) на овој член се од времен карактер и не се предвидуваат со урбанистички план, а изведувачот е должен да ги отстрани и земјиштето соодветно да го уреди најдоцна до поднесувањето на барањето за одобрение за употреба.

(5) Одобрението од ставот (1) на овој член го издава надлежниот орган од членот 58 на овој закон со одредување рок за нивно отстранување.

(6) Ако инвеститорот не прибави одобрение за градење во рок од една година од денот на добивањето на одобрението за подготвителни работи, добиеното одобрение престанува да важи и инвеститорот е должен веднаш да ги отстрани поставените градби за подготвителни работи и земјиштето соодветно да го уреди.

(7) Примерок од издаденото одобрение за подготвителни работи од ставот (1) на овој член, односно решението со кое се одбива барањето за издавање на одобрение за подготвителни работи од ставот (1) на овој член се доставува и на надлежната градежна инспекција.

(8) Против одобрението од ставот (1) на овој член може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на издавањето на одобрението до надлежниот орган за одлучување по жалба од членот 65 на овој закон.

9. Градби за кои не е потребно одобрение за градење

Член 73

(1) Одобрение за градење не е потребно за следниве градби:

- мерни станици за заштита на медиумите на животната средина,
- привремени градби наменети за истражувачки дејности (градби за вршење истражувачки мерења, природни ресурси, мерни станици за ветер, сонце, воздух, бушотини, ископи и слично) кога постои одлука на надлежен орган, за периодот од најмногу три години, по кој период треба да се отстранат,

- градби во функција на градобијна одбрана и градба за сигнализација во воздушниот сообраќај,
- некатегоризиран пат кој служи за стопанисување со шуми и користење на други природни ресурси одобрени со посебен пропис,

- споменици, спомен обележја и скулптури,
- гробница и споменици на гробни места во рамките на гробиштата утврдени со урбанистички план,
- градби со кои се овозможува и олеснува движењето на лица со инвалидност до и во градбата,

- при вградување и замена на опрема во градба која е во употреба заради проширување на капацитетот на градбата, а со која не се менува намената на градбата и просторијата во која е сместена опремата, нити се менуваат општите услови за заштита и спасување предвидени со основниот проект за градбата - телекомуникациска опрема за интересен пренос на говор и слика, опрема во функција на заштита на градбата од кражби, заштита и спасување,

- огради,
- електронска комуникациска опрема за пренос на слика, говор и други податоци која се поставува на објекти,

- потпорни сидови;
- помошни градби кои се во функција на објект за домување или друг вид на објект и се градат на иста урбанистичка парцела (гаража, остава, септичка јама и сл.)

- базени на ниво на терен за индивидуална употреба;

- оптички кабли;
- опрема за автоматско регулирање на премин преку постојни железнички пруги и инсталации за автоматско следење и управување на сообраќајот на постојни железнички пруги;

- електронска комуникациска опрема за следење и регулирање на сообраќајот на постојни улици и
- рекламни паноа кои се поставуваат на објекти за кои е издадено одобрение за употреба.

(3) За градбите од ставот (1) алинеја 6 на овој член не се применуваат одредбите од членот 74 на овој закон, а истите се градат согласно со Законот за гробишта и погребални услуги.

Член 74

(1) За изведување на градбите, односно поставување на опремата од членот 73 на овој закон инвеститорот поднесува барање со документација утврдена во прописот од став (2) на овој член до општината на чија територија треба да се изведе градбата, односно да се постави опремата. Доколку се исполнети условите за изведување на градбата, односно поставување на опремата градоначалникот на општината донесува решение за изведување на градбата, односно поставување на опремата, во рок од пет работни дена од денот на приемот на барањето.

(2) Формата и содржината на барањето, потребната документација и образецот на решението од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите за уредување на просторот.

(3) Против решението од ставот (1) на овој член може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот.

(4) Доколку надлежниот орган од ставот (1) на овој член не донесе решение за изведување на градбата или поставување на опремата, односно не донесе решение за одбивање на барањето во рокот утврден во ставот (1) на овој член, инвеститорот може да поднесе барање до градоначалникот на општината согласно со член 59-г на овој закон.

10. Посебни случаи на изградба

Член 75

(1) Во случај на опасност од природни појави или од воени и други разурнувања, кои непосредно можат да ги загрозат луѓето и добрата, во текот на тие опасности и непосредно после нивното престанување, без одобрение за градење можат да се изградат оние градби кои служат за спречување на дејството на тие опасности, односно отстранување на штетните последици.

(2) Градбите од ставот (1) на овој член мора да се отстранат најдоцна една година од денот на престанувањето на опасноста.

Член 76

Во случај на оштетување на објекти под дејство на природни појави или од воени и други разурнувања, градбата во зависност од степенот на оштетувањето може да се врати во поранешна состојба без одобрение за градење, а во согласност со одобрението за градење, односно одобрениот проект врз основа на кој е изграден. Во случај кога се работи за градба запишана во Националниот регистар на културно наследство потребно е да се побара одобрение според прописите од областа на заштитата на културното наследство.

Член 77

(1) Објектот кој е изграден, односно реконструиран или адаптиран во согласност со проектот за обновување, надлежниот орган од членот 58 на овој закон ќе го смета за обновен, ако неговиот сопственик достави:

- 1) еден примерок од проектот за обновување;
- 2) еден примерок од одобрението за градење, односно одобрениот проект врз основа на кој бил изграден објектот;
- 3) записник за примопредавање на обновената градба со завршен извештај од надзорен инженер со потврда дека објектот е обновен во согласност со проектот за обновување и

4) копија од катастарски план.

(2) Објектот чие одобрение за градење или друга соодветна дозвола, односно документација е уништена или е недостапна во случаите од членот 76 на овој закон ќе се смета за обновен, ако неговиот сопственик достави:

- 1) еден примерок од проектот за обновување;
- 2) записник за примопредавање на обновената градба со завршен извештај од надзорен инженер со потврда дека објектот е обновен во согласност со проектот за обновување и

3) копија од катастарскиот план.

(3) Градбата од ставовите (1) и (2) на овој член се смета за употреблива градба.

Член 78

(1) Проектот за обновување на објектот или на дел од објектот, содржи техничко решение и опис за начинот на обновување на објектот или негов дел, прикажано како постојна состојба и обновена состојба, со што нема да се влијае на стабилноста на земјиштето или на исполнување на основните барања на соседните објекти, како и транспортот и згрижувањето на градежниот отпад што се отстранува и уредувањето на градежна парцела.

(2) На проектот за обновување од ставот (1) на овој член се врши ревизија согласно со членот 21 од овој закон.

11. Времени објекти и урбана опрема

Член 79

(1) Општините, општините во градот Скопје и градот Скопје донесуваат годишна програма за поставување на временни објекти со која се утврдува просторот на

кој можат да се постават временни објекти, кој треба да е градежно незиграно земјиште, сопственост на Република Македонија, со изградена инфраструктура и за кој е донесена урбанистичко планска документација.

(2) Програмата од ставот (1) се донесува од страна на советот на општината, односно советите на општините во градот Скопје и Советот на градот Скопје по добиена согласност од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот. Програмата се состои од графички и текстуален дел. Текстуалниот дел содржи податоци за просторот за поставување на временниот објект, површината и висината на временниот објект и за видот на дејноста која ќе се извршува. Графичкиот дел се состои од приказ на постоечката и планираната состојба.

(3) По одобрувањето на програмата од ставот (1) на овој член, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, на предлог на општината, општините во градот Скопје и градот Скопје спроведува постапки за доделување под краткотраен закуп на градежното земјиште опфатено со програмата, согласно со Законот за градежно земјиште. Со предлогот потребно е да се достават микролокациски услови, геодетски елаборат за нумерички податоци и имотен лист за предметното земјиште.

(4) Микролокациските услови претставуваат извод од графичкиот и текстуалниот дел на годишната програма за временни објекти и ги изработуваат надлежните органи од ставот (1) на овој член и врз основа на истите се изработува геодетскиот елаборат.

(5) Времените објекти се поставуваат по добиено одобрение за поставување на времен објект, кое го издава градоначалникот на општината, односно градоначалниците на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје на лицата кои склучиле договор за краткотраен закуп за предметното земјиште.

(6) Со барањето за поставување на времен објект се поднесува:

- договор за краткотраен закуп на градежното земјиште склучен согласно со закон,
- имотен лист за предметното земјиште и
- идеен проект за поставување на времен објект изработен согласно со микролокациските услови.

(7) Издавање на одобрение за поставување на временни објекти без дадена согласност на програмата од ставот (1) на овој член и/или спротивно на законските прописи, претставува основ за одземање на надлежноста за издавање на одобрение за поставување на временни објекти.

Член 80

(1) Урбана опрема се поставува на јавни површини кои претставуваат градежно изградено и уредено земјиште без притоа да се наруши основната намена на просторот и безбедноста на сообраќајот. Потребата за поставување на урбана опрема ја утврдува советот на општината, советите на општините во градот Скопје и Советот на градот Скопје.

(2) Урбана опрема се поставува по добиено одобрение за поставување на урбана опрема, кое го издава градоначалникот на општината, градоначалниците на општините во градот Скопје и градоначалникот на градот Скопје.

Член 81

(1) Со одобрението за поставување на времен објект и одобрението за поставување на урбана опрема се утврдуваат условите, начинот и рокот за поставување и отстранување на временниот објект, односно урбана опрема.

(2) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот донесува Упатство за

начинот на изготвување на годишната програма за поставување на времени објекти и микролокациски услови и ја пропишува формата и содржината на одобрението за поставување на времени објекти и одобрението за поставување на урбана опрема.

(3) Надлежните органи од членот 79 став (1) на овој закон се должни да водат регистар на издадени одобренија за поставување на времени објекти и урбана опрема.

VI. ГРАДИЛИШТЕ

1. Формирање и уредување на градилиште

Член 82

(1) Пред почетокот на изведувањето на земјаните работи на градежната парцела, инвеститорот е должен да обезбеди обележување на проектираната градба на терен, со соодветни знаци од страна на трговец поединец, односно трговско друштво за геодетски работи кое изготвува геодетски елаборат за обележување на проектираната градба.

(2) Начинот на обележување на проектираната градба на терен ќе го пропише министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 83

(1) Изведувачот е должен градилиштето да го загради заради спречување на неконтролиран пристап во градилиштето со соодветна ограда на начин што работата во градилиштето нема да ги загрози минувачите.

(2) На градилиштето кое се протега на поголем простор (железнички пруги, патишта, далноводи и слично), деловите од градилиштето кои не можат да се оградат, мора да бидат заштитени со одредени сообраќајни знаци или означени на друг начин.

(3) Градилиштето мора да биде означено со информативна табла која задолжително треба да содржи име, односно назив на учесниците во изградбата, назив и вид на градбата која се гради, надлежниот орган од членот 58 на овој закон, број и датум на издаденото одобрение за градење, како и насоката дека се работи за културно добро, ако таа градба е запишана во Националниот регистар на културно наследство.

Член 84

(1) Изведувачот е должен при привремено зафаќање на соседното, односно околното земјиште за потребите на градилиштето да постапува согласно со закон.

(2) За привремено зафаќање на јавни сообраќајни површини за потребите на градилиштето, изведувачот е должен да прибави акт од надлежен орган согласно со закон.

Член 85

(1) Градбите за подготвителни работи и поставената опрема на градилиштето мора да одговараат на основните барања за градбата.

(2) Градбите од ставот (1) на овој член, непотрошените градежни и други материјали, отпадот и слично, мора да бидат отстранети во рокот утврден во одобрението за подготвителни работи од членот 72 на овој закон.

2. Документација на градилиште

Член 86

Изведувачот на градбата е должен да ја има следнава документација:

1) решение за упис во Централниот регистар и соодветна лиценца издадена согласно со овој закон;

2) потврда за определен инженер за изведба и надзорен инженер на градилиштето;

3) одобрение за градење со основен проект;

4) извештај за извршена ревизија од ревидентот;

5) градежен дневник и градежна книга;

6) доказ за пропишан квалитет за вградените градежни производи;

7) елаборат за заштита при работа;

8) комплетни податоци за учесниците во изградбата и

9) друга документација ако со друг закон е пропишана обврска дека изведувачот треба да ја има на градилиштето.

VII. ОДОБРЕНИЕ ЗА УПОТРЕБА

Член 87

(1) Градбата ќе се стави во употреба по издавање на одобрение за употреба за градбите од прва категорија од член 57 на овој закон, по изготвување на извештај за извршен технички преглед од надзорен инженер за градбите од втора категорија, а градбите наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² ќе се стават во употреба по давање на изјава заверена кај нотар под полна материјална и кривична одговорност од изведувачот со која ќе потврди дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба.

(2) Одобрението за употреба за градбите од прва категорија од членот 57 на овој закон го издава надлежниот орган од членот 58 на овој закон, откако по техничкиот преглед ќе се утврди дека градбата е изградена во согласност со основниот проект или со проектот на изведена состојба доколку се извршени измени во текот на изградбата.

(3) Постапката за издавање одобрение за употреба се спроведува согласно со Законот за општата управна постапка, доколку со овој закон поинаку не е уредено.

(4) Одобрението за употреба на објектот му се издава на инвеститорот врз основа на доказ од јавната книга за запишување на правата на недвижностите - имотен лист со запишано право на сопственост, други стварни права и сите предбелешки и приобелешки или друг доказ за стекнато право на градење согласно со закон.

(5) Против одобрението за употреба, односно против решението со кое се одбива барањето за издавање одобрение за употреба издадено од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одобрението, односно приемот на решението до Комисијата за решавање на управните работи во втор степен од областа на транспортот и врските и животната средина при Владата на Република Македонија.

(6) Примерок од одобрението за употреба за градба се доставува до надлежната градежна инспекција, а за градба во која има засолниште се доставува и до органот надлежен за вршење на работите од областа на заштитата и спасувањето, заради водење на евиденција на засолништа.

(7) Кога одобрението за градење гласи на повеќе лица - инвеститори, во одобрението за употреба односно до изготвувањето на извештајот за извршен технички преглед од надзорниот инженер се наведуваат сите лица, а деловите на секој се изразуваат во идеални делови (дропки) врз основа на одредбите од договорот за уредување на меѓусебните односи и делови во врска со градбата, потврден од нотар, а приложен во постапката за издавање на одобрение за градење.

(8) Формата и содржината на одобрението за употреба ја пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

1. Барање за издавање одобрение за употреба

Член 88

(1) Барањето за издавањето на одобрение за употреба го поднесува инвеститорот.

(2) Кон барањето од ставот (1) на овој член инвеститорот поднесува:

- основен проект, а доколку се извршени измени во текот на изградбата проект на изведена состојба;
- завршен извештај на надзорен инженер со кој е потврдено дека градбата е изградена согласно основниот проект и одобрението за градење и
- извадок од јавната книга за запишување на правата на недвижностите за последната состојба на запишаните права на градбата (имотен лист), заради утврдување на правниот однос во врска со градбата меѓу инвеститорот и сопственикот на земјиштето.

2. Технички преглед

Член 89

(1) Надлежниот орган од членот 58 на овој закон е должен по приемот на барањето за издавање на одобрение за употреба да изврши технички преглед на градбата.

(2) Во случај на непотполно барање надлежниот орган е должен во рок од седум дена од приемот на барањето да побара дополнување.

(3) Техничкиот преглед на градбата го врши комисија во рок од 15 дена од денот на поднесувањето на потполно барање. Комисијата е составена од најмалку три члена и нивни заменици, со овластување за надзорен инженер издадено согласно со овој закон, во зависност од категоријата на градбата на која се врши технички преглед, а за електронските комуникациски мрежи и средства, потребно е во комисијата да има најмалку два члена од Агенцијата за електронски комуникации.

(4) Комисијата за технички преглед на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон ја формира министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(5) За градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон, техничкиот преглед го врши надзорниот инженер за што изготвува извештај за извршен технички преглед. Извештајот се доставува до општината каде што е изграден објектот заедно со геодетски елаборат од извршен премер на објектот и доказ за платени трошоци за запишување на објектот во јавните книги на недвижности согласно со пресметката од членот 59 став (15) на овој закон.

(6) За градбите наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² не се врши технички преглед а изведувачот е должен да даде изјава заверена кај нотар под полна материјална и кривична одговорност со која ќе потврди дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба. Изјавата со која се потврдува дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба се доставува до општината каде што е изграден објектот заедно со геодетски елаборат од извршен премер на објектот и доказ за платени трошоци за запишување на објектот во јавните книги на недвижности согласно со пресметката од член 59 став (15) на овој закон.

Член 90

(1) Надлежниот орган од членот 58 на овој закон го организира техничкиот преглед и ги известува учесниците во изградбата за местото, денот и часот на вршењето на техничкиот преглед.

(2) Комисијата што врши технички преглед за својата работа составува записник во кој констатира дали:

- дали градбата е изградена согласно основниот проект или проектот на изведена состојба и одобрение то за градење,
 - градбата е со фасада и може да се употребува,
 - има одредени недостатоци кои мораат да бидат отстранети за да може да се издаде одобрение за употреба и
 - има недостатоци кои ги нарушуваат основните барања на градбата кои се однесуваат на механичката отпорност, стабилност и сеизмичка заштита и ќе предложи за таа градба да не се издаде одобрение за употреба.
- (3) Надзорниот инженер кој врши технички преглед за градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон, во извештајот за извршен технички преглед констатира дали градбата е изградена согласно основниот проект или проектот на изведена состојба и одобрението за градење, дали градбата е со фасада и може да се употребува, дали има одредени недостатоци кои мора да бидат отстранети и дали има одредени недостатоци кои ги нарушуваат основните барања на градбата кои се однесуваат на механичката отпорност, стабилност и сеизмичка заштита поради кои градбата не може да се стави во употреба.

Член 91

Изведувачот е должен на денот на одржување на техничкиот преглед, на комисијата од член 89 од овој закон односно на надзорниот инженер кој треба да изврши технички преглед да ја даде на увид целокупната документација наведена во членот 86 на овој закон.

Член 92

(1) Инвеститорот е должен на своја сметка да ги надомести трошоците за извршување на техничкиот преглед.

(2) Начинот на вршење на техничкиот преглед го пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(3) Висината на трошоците за техничкиот преглед од ставот (1) на овој член на предлог на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот ја пропишува Владата на Република Македонија.

Член 92-а

(1) Постапката за поврзувањето на објектот со водоводна и канализациона мрежа ја спроведува единицата на локална самоуправа на чие подрачје е изграден објектот.

(2) Објект кој е изграден без одобрение за градење не може да се поврзе за техничката инфраструктура (електроенергетска, водоводна, канализациона, патна и слично).

(3) Општината е должна да ја започне постапката за поврзување на објектот со водоводна и канализациона мрежа во рок од три работни дена од денот на прием на одобрението за употреба за објектите од прва категорија од членот 57 на овој закон, извештајот за извршен технички преглед од надзорниот инженер за објектите од втора категорија од членот 57 на овој закон, односно изјавата од изведувачот за објектите за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м².

3. Издавање одобрение за употреба

Член 93

(1) Надлежниот орган од членот 58 на овој закон ќе издаде одобрение за употреба за градбата во рок од 15 дена од денот на извршениот технички преглед, ако комисијата која го извршила техничкиот преглед во записникот констатира дека градбата може да се даде во употреба.

(2) Доколку комисијата при вршењето на техничкиот преглед утврди недостатоци поради кои не може да се даде одобрение за употреба, писмено ќе ги извести инвеститорот за нивно отстранување во рок не подолг од 30 дена.

(3) Барањето за издавање на одобрение за употреба надлежниот орган ќе го одбие со решение ако во определениот рок од ставот (2) на овој член не се отстранат недостатоците утврдени при вршењето на технички преглед.

(4) Доколку надлежниот орган од членот 58 на овој закон не издаде одобрение за употреба, односно не донесе решение за одбивање на барањето за одобрение за употреба во рокот утврден во ставот (1) на овој член, односно по истекот на рокот определен согласно со ставот (2) на овој член, инвеститорот може да поднесе жалба за молчење на администрација согласно со членот 61 на овој закон.

Член 94

(1) Одобрение за употреба за градба од прва и втора категорија од членот 57 на овој закон, може на барање на инвеститорот да се издаде и за еден или повеќе нејзини делови, ако претставуваат градежна и функционална целина, како фазна градба.

(2) За градбите од трета и четврта категорија од членот 57 на овој закон, на барање на инвеститорот, може да се изготви извештај за извршен технички преглед за еден или повеќе делови за градбата, ако претставуваат градежна и функционална целина како фазна градба.

4. Примопредавање на изведена градба

Член 95

По издавањето на одобрение за употреба од надлежниот орган од членот 58 на овој закон, односно по изготвување на извештајот за извршен технички преглед од страна на надзорниот инженер, односно по давање на изјава од изведувачот за објектите за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² изведувачот и инвеститорот вршат примопредавање на градежниот објект и за тоа составуваат записник за примопредавање на изведена градба како градежен објект.

5. Упис на недвижности во јавна книга

Член 96

(1) Постапката за запишување на објектот во јавната книга на недвижности ја спроведува надлежниот орган од членот 58 од овој закон кој го издал одобрението за градење.

(2) За градбите од прва категорија органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот е должен во име и за сметка на инвеститорот да достави барање за запишување на градежниот објект во јавната книга на недвижности, до надлежниот орган за запишување на правата на недвижности, во рок од три работни дена од денот на прием на геодетски елаборат за извршен премер на објектот и доказ за платени трошоци за запишување на објектот во јавните книги на недвижности од страна на инвеститорот согласно пресметката од членот 59 став (15) на овој закон.

(3) За градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон, општината е должна во име и за сметка на инвеститорот да достави барање за запишување на градежниот објект во јавната книга на недвижности, до надлежниот орган за запишување на правата на недвижности, во рок од три работни дена од денот на прием на извештајот на надзорниот инженер со геодетски елаборат од извршен премер на објектот и доказ за пла-

тени трошоци за запишување на објектот во јавните книги на недвижности од страна на инвеститорот согласно пресметката од членот 59 став (15) од овој закон, а за објектите за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м² во рок од три работни дена од денот на приемот на изјава од изведувачот со геодетски елаборат од извршен премер на објектот и доказ за платени трошоци за запишување на објектот во јавните книги на недвижности од страна на инвеститорот согласно пресметката од членот 59 став (15) од овој закон.

(4) Надлежниот орган за запишување на правата на недвижности, градежниот објект ќе го запише во јавната книга на недвижности по поднесено барање од органите од ставовите (2) и став (3) на овој член кон кое се поднесува основен проект или проект на изведена состојба доколку се извршени измени во текот на изградбата, геодетски елаборат од извршен премер на објектот, како и одобрение за употреба за градбите од прва категорија од членот 57 на овој закон, извештај за извршен технички преглед од надзорен инженер за градбите од втора категорија од членот 57 на овој закон, односно изјава заверена од нотар дадена под полна материјална и кривична одговорност од изведувачот со која е потврдено дека објектот е изграден во согласност со одобрението за градење и основниот проект или проектот на изведена состојба, за градбите наменети за индивидуално домување со бруто развиена површина до 300 м².

VIII. УПОТРЕБА, ОДРЖУВАЊЕ И ОТСТРАНУВАЊЕ НА ГРАДЕЖЕН ОБЈЕКТ

1. Употреба на градежен објект, пренамена, адаптација и реконструкција

Член 97

(1) Објектот се употребува согласно со неговата намена.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член, посебен дел од објект, стан или дел од стан, може да се пренамени за вршење на деловна дејност и обратно по барање на сопственикот и под услови утврдени со овој закон.

(3) Сопственикот на посебен дел од објект, стан или дел од стан за пренамената потребно е до надлежниот орган од членот 58 на овој закон да достави барање за одобрение за пренамена при што со барањето поднесува:

- доказ за правото на сопственост на посебниот дел од објектот, односно станот или делот од стан,
- согласност на мнозинството сопственици на становите во влезот на зградата,
- основен проект за предвидената пренамена, адаптација со пренамена или за реконструкција со пренамена, со извршена ревизија, во два примероци,
- извод од урбанистички план со кој се потврдува дека објектот од ставот (2) на овој член е предвиден со важечкиот урбанистички план,
- мислења и согласности предвидени со посебните закони во зависност од пренамената и
- доказ за регулиран надоместок за уредување на градежниот земјиште.

(4) За реконструкција на објект или дел од објект сопственикот на објектот до надлежниот орган од членот 58 на овој закон поднесува барање за одобрение за реконструкција при што со барањето поднесува:

- доказ за правото на сопственост на посебниот дел од објектот, односно станот или делот од стан,
- основен проект за предвидената реконструкција на објектот со извршена ревизија во два примерока,
- извод од урбанистички план со кој се потврдува дека објектот од ставот (2) на овој член е предвиден со важечкиот урбанистички план,

- мислења и согласности предвидени со посебните закони во зависност од реконструкцијата и
- доказ за регулиран надоместок за уредување на градежното земјиште.

(5) Доколку при вршење на адаптација и реконструкција на посебен дел од објект, стан или дел од стан се врши и пренамена, сопственикот на посебен дел од објект, стан или дел од стан е должен до надлежниот орган да поднесе барање за одобрение за адаптација со пренамена или реконструкција со пренамена и ги доставува доказите пропишани во ставот (3) на овој член.

(6) За адаптација на посебен дел од објект, стан или дел од стан, сопственикот на посебен дел од објект, стан или дел од стан, е должен до надлежниот орган да поднесе проект за адаптација кој содржи постојна состојба и нова состојба што се предвидува со адаптација, со барање за одобрување на проектот. По барањето надлежниот орган донесува решение за одобрување на проектот за адаптација или решение за одбивање на барањето за одобрување на проектот. Адаптација може да се изврши само доколку е донесено решение за одобрување на проектот. Примерок од проектот за адаптација и правосилното решение за одобрување на проектот се доставуваат до надлежниот орган за запишување на правата на недвижностите.

(7) Постапката за издавање на одобрение за пренамена, адаптација со пренамена, реконструкција и реконструкција со пренамена се спроведува согласно со Законот за општата управна постапка. Надлежниот орган е должен да донесе акт по поднесените барања за пренамена, реконструкција, адаптација, адаптација со пренамена и реконструкција со пренамена во рок од седум работни дена од денот на поднесувањето на барањето, а доколку не донесе акт во овој рок, барателот може да поднесе жалба за молчење на администрација согласно со членот 61 на овој закон.

(8) Против одобрението за пренамена, адаптација со пренамена, реконструкција и реконструкција со пренамена, како и решението за одобрување на проектот за адаптација, односно против решението со кое се одбива барањето за издавање на одобрение за пренамена, адаптација со пренамена, реконструкција и реконструкција со пренамена, како и решението со кое се одбива барањето за одобрување на проектот за адаптација издадено од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одобрението, односно приемот на решението до Комисијата за решавање на управните работи во втор степен од областа на транспортот и врските и животната средина при Владата на Република Македонија.

(9) Против одобрението за пренамена, адаптација со пренамена, реконструкција и реконструкција со пренамена, како и решението за одобрување на проектот за адаптација, односно против решението со кое се одбива барањето за издавање на одобрение за пренамена, адаптација со пренамена, реконструкција и реконструкција со пренамена, како и решението со кое се одбива барањето за одобрување на проектот за адаптација издадено од градоначалникот на општината, односно градоначалниците на општините во градот Скопје, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одобрението, односно решението до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(10) Примерок од издадените управни акти од овој член се доставува до градежната инспекција.

2. Одржување на градежен објект

Член 98

(1) Сопственикот на објектот е должен преку тековно и инвестиционо одржување да ги сочува основните барања за градбата, во согласност со проектот за употреба и одржување.

(2) За работите од ставот (1) на овој член сопственикот на објектот може да определи правно лице - управител за тековно и инвестиционо одржување на објекти од прва, втора и трета категорија (освен за станбени објекти над три нивоа) од членот 57 на овој закон.

(3) Управител на одржување може да биде правно лице регистрирано во Централниот регистар за вршење на соодветна дејност и кое има лиценца за управител на одржување.

(4) Со барањето за добивање на лиценца од ставот (3) на овој член правното лице е должно да достави:

- доказ дека е регистрирано за вршење на соодветна дејност и

- доказ дека има вработено најмалку две лица од кои едно лице со овластување А за инженер за изведба или овластување А за надзорен инженер, а едно лице со овластување Б за инженер за изведба или овластување Б за надзорен инженер.

3. Отстранување на објект

Член 99

(1) Отстранување на објект или негов дел се врши во случај на оштетување на објектот ако постои опасност за негово уривање.

(2) Сопственикот на објектот е должен и да преземе итни мерки за отстранување на објектот односно да го означи објектот како опасен со соодветни ознаки, да постави заштитна ограда до отстранувањето на опасноста и да поднесе барање за добивање на одобрение за отстранување до надлежниот орган од членот 58 на овој закон.

(3) Ако сопственикот на објектот не ги изврши работите од ставот (2) на овој член тоа ќе го изврши надлежниот орган од членот 58 на овој закон.

(4) Кон барањето за одобрение за отстранување се доставува:

- доказ за сопственост на објектот и

- проект за отстранување на објект или негов дел.

(5) Постапката за издавање на одобрение за отстранување се спроведува согласно со Законот за општата управна постапка.

(6) Надлежниот орган од ставот (2) на овој член по службена должност прибавува согласност или мислење од други органи за условите за оценка и отстранување на објектот, кои се должни најдоцна во рок од седум работни дена од денот на приемот на барањето да ја достават согласноста или мислењето, односно да го одбијат или отфрлат барањето за издавање на согласност, во спротивно ќе се смета дека дале согласност, односно позитивно мислење.

(7) Отстранување на објект се врши по добивање на одобрение за отстранување издадено од надлежниот орган од членот 58 на овој закон за градби од прва, втора, трета и четврта категорија од членот 57 на овој закон.

(8) По исклучок од ставот (7) на овој член, без одобрение за отстранување можат да се отстранат градбите од петта категорија од членот 57 на овој закон и градбите од членот 73 на овој закон.

(9) Ако сопственикот на објектот не постапи согласно со одобрението за отстранување, отстранувањето ќе го изврши надлежниот орган од членот 58 на овој закон, на трошок на сопственикот на објектот.

(10) Барање за издавање на одобрение за отстранување на објект или негов дел можат да поднесат и други заинтересирани лица. Надлежниот орган е должен да утврди дали барањето е основано и доколку истото е основано, писмено го известува сопственикот на објектот за започнување на постапка за отстранување во рок од најмногу 30 дена. Доколку сопственикот на објектот не поднесе барање за добивање на одобрение за отстранување, надлежниот орган ќе донесе одобрение за отстранување и отстранувањето ќе го изврши на трошок на сопственикот на објектот.

(11) Против одобрението за отстранување издадено од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одобрението до Комисијата за решавање на управните работи во втор степен од областа на транспортот и врските и животната средина при Владата на Република Македонија а против одобрението за отстранување издадено од градоначалникот на општината, односно градоначалниците на општините во градот Скопје, може да се изјави жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одобрението до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(12) Начинот и постапката за означување на објектот, поставување на заштитна ограда, видот на ознаките и отстранување на објектот ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 100

(1) Проектот за отстранување на објект или на негов дел содржи техничко решение и опис за начинот на отстранување на објектот или негов дел, со што нема да се влијае на стабилноста на земјиштето или на исполнување на основните барања на соседните објекти, како и транспортот и згрижувањето на градежниот отпад што се отстранува и уредување на градежна парцела по отстранувањето на објект или негов дел.

(2) На проектот за отстранувањето од ставот (1) на овој член се врши ревизија согласно со членот 21 од овој закон.

(3) Трошоците за отстранување на објектот или на негов дел и трошоците за расчистување на теренот ги сноси сопственикот на објектот.

Член 101

За реконструкција, реконструкција со пренамена и адаптација со пренамена како и за отстранување на градби кои се наоѓаат во простор ограден за потребите на одбраната не е потребно одобрение.

IX. КОМОРА НА ОВЛАСТЕНИ АРХИТЕКТИ И ОВЛАСТЕНИ ИНЖЕНЕРИ

Член 102

(1) Комората на овластени архитекти и овластени инженери (во натамошниот текст: Комората) ги застапува, усогласува и заштитува интересите на овластените архитекти и овластени инженери и ги заштитува интересите на трети лица при вршењето на работите од страна на овластените архитекти и овластени инженери.

(2) Правото на употреба на професионален назив овластен архитект и овластен инженер се стекнува со добивање овластување согласно со овој закон и со запишување во соодветен именик на Комората.

Член 103

- (1) Комората е самостојна, струкова, непрофитна и независна организација со својство на правно лице.
- (2) Седиштето на Комората е во Скопје.
- (3) Комората има свој печат, знак, грб и свој жиг.
- (4) Комората се запишува во Трговскиот регистар.
- (5) Работењето на Комората е јавно при што јавноста на работата на Комората се обезбедува преку постојано информирање на членовите за работата на Комората, на начин утврден со Статутот на Комората.

Член 104

- (1) Комората врши јавни овластувања утврдени со овој закон и за истите води евиденција.
- (2) Јавните овластувања од ставот (1) на овој член се состојат во издавање акти кои се јавни исправи, и тоа:
 - 1) овластување за проектирање, ревизија на проектна документација, надзор над изградбата за градби и за раководење со изградбата за градби од членот 57 на овој закон;
 - 2) потврда за овластување на странски архитект или инженер за работи на проектирање, ревизија на проекти, надзор над изградбата за градби од членот 57 на овој закон и за раководење со изградбата на градбата и
 - 3) нострификација на проекти изработени во странство.

Член 105

- (1) Надзорот над вршењето на јавните овластувања од членот 104 на овој закон го врши органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот преку:
 - укажување на определени материјални и процедурални недостатоци во работата на Комората,
 - давање препораки за доследно спроведување на законските прописи во делот на извршувањето на јавни овластувања и
 - давање мислења и стручна помош.
- (2) Ако Комората не ги отстрани недостатоците од ставот (1) алинеја 1 на овој член или воопшто не ги извршува своите надлежности согласно со овој закон повеќе од шест месеца тие се одземаат или ограничуваат од страна на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот. Одземените и/или ограничените надлежности ги врши органот за вршење на работите од областа на уредување на просторот, во име и за сметка на Комората, најмногу една година од денот на нивното одземање, односно ограничување.
- (3) За вршењето на јавните овластувања Комората поднесува годишен извештај до органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 106

Членовите на Комората ги остваруваат своите интереси во Комората непосредно во професионални одделенија и посредно преку избрани претставници во Собранието на Комората како и преку други облици на организирање согласно со Статутот на Комората (во натамошниот текст: Статутот).

1. Органи на Комората

Член 107

- (1) Органи на Комората се Собрание, Управен одбор, Надзорен одбор и претседател и потпретседател на Комората.
- (2) Претседателот на Комората, потпретседателот на Комората, членовите на Управниот одбор и членовите на Надзорниот одбор се со мандат од четири години со право на повторен избор.

Член 108

(1) Собранието на Комората е највисок орган на Комората.

(2) Собранието на Комората го сочинуваат претставниците на професионалните одделенија на Комората, кои се избрани од членовите на Комората.

(3) Претседавач на Собранието и негов заменик се избираат од редот на претставниците од ставот (2) на овој член, со мандат од две години. Функцијата претседавач на Собранието е неспоива со која било друга функција во Комората.

(4) Во Собранието треба да биде обезбедена соодветна застапеност на професионалните одделенија, според бројот на членовите на одделенијата.

(5) Собранието на Комората одржува седница најмалку еднаш годишно, а претседавачот на Собранието е должен да закаже седница на Собранието, заради итно решавање на одредени прашања по писмено барање од:

- претседателот на Комората,
- потпретседателот на Комората,
- Управниот одбор,
- едно одделение на Комората и
- најмалку една четвртина од вкупното членство на Комората.

(6) Претседавачот е должен седницата да ја закаже во рок од 20 дена од денот на приемот на барањето од ставот (5) на овој член.

(7) Собранието на Комората може да работи ако на седницата се присутни мнозинството од вкупниот број на претставниците од ставот (2) на овој член, при што одлуките се донесуваат со мнозинство гласови од присутните претставници.

Член 109

Собранието на Комората ги врши следниве работи:

- 1) донесува Статут и други општи акти утврдени со овој закон и Статутот;
- 2) утврдува годишен извештај за работата за претходната година и донесува програма за работа за идната година;
- 3) донесува годишна пресметка и план за извршување на пресметката;
- 4) ја утврдува висината на членарината;
- 5) го избира претседателот на Комората, потпретседателот на Комората членовите на Управниот одбор и членовите на Надзорниот одбор, притоа имајќи ја предвид соодветната и правичната застапеност на припадниците на сите заедници;
- 6) донесува деловник за работа на Собранието на Комората;
- 7) донесува ценовник за јавни услуги и тарифник за извршени услуги;
- 8) донесува Кодекс на професионална етика на овластени архитекти и овластени инженери и
- 9) извршува и други работи утврдени со овој и друг закон и со Статутот.

Член 110

Ценовникот за јавни услуги се донесува по претходно прибавена согласност од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот и истиот се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 111

(1) Управниот одбор го сочинуваат претседателот и потпретседателот на Комората и раководителите на професионалните одделенија.

(2) Претседател на управниот одбор е и претседател на Комората.

(3) Потпретседателот на Управниот одбор е и потпретседател на Комората.

(4) Претседателот на управниот одбор може во секое време да закаже седница на Управниот одбор. Претседателот на Комората е должен да закаже седница на Управниот одбор заради итно решавање на одредени прашања по писмено барање од Надзорниот одбор на Комората, претседателот на некое професионално одделение или најмалку една четвртина од членовите на Управниот одбор на Комората, во рок од 15 дена од приемот на барањето.

Член 112

Управниот одбор на Комората ги врши следниве работи:

- 1) донесува деловник за работа на Управниот одбор;
- 2) донесува одлуки од својот делокруг на работа;
- 3) ги спроведува одлуките и заклучоците на Собранието;
- 4) ги утврдува предлозите на статутот и другите акти кои ги донесува Собранието;
- 5) донесува правилник за организација и систематизација на стручната служба на Комората;
- 6) предлага одлуки, заклучоци, ставови и дава мислења за прашањата за кои расправа Собранието и
- 7) врши други работи утврдени со Статутот.

Член 113

(1) Надзорниот одбор го сочинуваат претседател, два члена и нивни заменици, кои ги избира Собранието на Комората.

(2) Членови на Надзорниот одбор не можат да бидат претседателот на Комората и членовите од Управниот одбор.

Член 114

Надзорниот одбор ги врши следниве работи:

- 1) надзор над спроведувањето на Статутот и другите општи акти на Комората и остварувањето на правата и обврските на членовите на Комората;
- 2) надзор над материјалното и финансиското работење на Комората и располагањето со средствата на Комората и
- 3) надзор над работата на стручната служба на Комората, во согласност со Статутот и другите општи акти.

Член 115

(1) Претседателот на Комората го избираат членовите на Собранието на Комората од редот на професионалните одделенија.

(2) Секое професионално одделение може да предложи најмногу еден кандидат за претседател, а за избран се смета оној кандидат кој добил мнозинство гласови од вкупниот број членови на Собранието на Комората.

(3) Функцијата претседател на Комората е професионална.

(4) Претседателот на Комората ја застапува Комората, закажува седници на Управниот одбор и претседава со нив, ги спроведува одлуките и заклучоците на Собранието на Комората, е одговорен за законското работење на Комората и со право да учествува во работата на седниците на професионалните одделенија, без право на одлучување.

Член 116

Комората ја сочинуваат професионални одделенија како основен облик на професионално поврзување и организирање на членовите на Комората, за унапредување на одредени дејности.

Член 117

(1) Во Комората се основаат следниве одделенија:

- 1) Одделение на архитекти;
- 2) Одделение на градежни инженери;

- 3) Одделение на машински инженери;
 - 4) Одделение на електроинженери;
 - 5) Одделение на инженери по геологија и
 - 6) Одделение на сообраќајни инженери.
- (2) По потреба, покрај одделенијата од ставот (1) на овој член во Комората можат да се формираат и други одделенија со одлука на Управниот одбор.

Член 118

(1) Со одделението раководи раководител на одделението, а во случај на негово отсуство или спреченост негов заменик.

(2) Во одделението од ставот (1) на овој член се формира најмалку еден одбор, а по потреба може да се формираат и повеќе одбори.

Член 119

(1) Одделенијата на првата седница избираат раководители и заменици на раководители од редот на своите членови.

(2) Раководителот и заменикот ги подготвуваат, свикуваат и водат седниците на одделението и ги застапуваат интересите на одделението пред Комората.

(3) Раководителот на одделението со писмено овластување од претседателот на Комората може да ја застапува Комората за прашања од нејзиниот делокруг.

Член 120

Стручните, административните, помошните и другите работи во Комората ги врши стручна служба на Комората со која раководи генерален секретар на Комората.

2. Акти на Комората

Член 121

Со Статутот поблиску се уредуваат:

- 1) организацијата на Комората;
- 2) правата, обврските и одговорностите на Комората;
- 3) претставувањето и застапувањето на Комората;
- 4) јавноста во работењето;
- 5) постапката за донесување на општи и поединечни акти;
- 6) постапката за запишување во имениците на Комората;
- 7) мирувањето и престанувањето на членство во Комората;
- 8) начинот на водење на имениците;
- 9) правата и должности на овластени архитекти и овластени инженери;
- 10) дисциплинската постапка за утврдување на повреда на должноста и угледот од страна на овластени архитекти и овластени инженери;
- 11) дисциплинските мерки;
- 12) телата за покренување и водење на дисциплинската постапка;
- 13) организацијата на стручната служба на Комората и
- 14) други прашања од значење за Комората.

Член 122

Со Кодексот на професионална етика се утврдуваат начелата, правилата и должностите на кои членовите се должни да се придржуваат.

Член 123

- (1) Комората води именик на:
 - 1) овластени архитекти;
 - 2) овластени инженери;
 - 3) бироа (сопствено или заедничко) и
 - 4) проектантски друштва.
- (2) Именикот од ставот (1) на овој член е јавна книга. Извод издаден врз основа на податоците од именикот е јавен документ.
- (3) Именикот од ставот (1) на овој член се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Постапка за запишување во именикот

Член 124

(1) Овластените архитекти и овластените инженери својството член на Комората го стекнуваат со запишување во Именикот на овластените архитекти и Именикот на овластените инженери.

(2) Право на запишување во Именикот на овластени архитекти и Именикот на овластени инженери има лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) државјанин на Република Македонија и
 - 2) има добиено овластување согласно со овој закон.
- (3) Барањето за запишување во имениците од ставот (1) на овој член се доставува до Управниот одбор на Комората.

(4) Запишување во именикот од ставот (1) на овој член се врши врз основа на решение кое го донесува Управниот одбор на Комората.

(5) Барање за запишување во соодветниот именик се одбива со решение, ако лицето кое поднело барање не ги исполнува условите од ставот (2) на овој член.

(6) Жалба против решението од ставот (1) на овој член, во рок од осум дена од денот на приемот на решението, може да се поднесе до Комисија за решавање на жалби во втор степен при Комората чии членови ги именува Собранието на Комората.

(7) Ново барање за запишување може да се поднесе најмалку три месеца од денот на донесувањето на решението со кое е одбиено барањето за запишување во соодветниот именик.

4. Осигурување од одговорност и финансирање

Член 125

(1) Комората врши задолжително осигурување од одговорност, како колективно осигурување.

(2) По исклучок од ставот (1) на овој член овластен архитект, односно овластен инженер може индивидуално да се осигура од одговорност за штетата која би можел да им ја направи на трети лица, ако Комората даде согласност.

Член 126

Средствата за извршување на работите од надлежност на Комората се обезбедуваат од:

- надоместок за овластување,
- надоместок од членарина,
- надоместок од нострификација,
- донации и
- други извори утврдени со закон.

X. НАДЗОР

Член 127

Надзорот над спроведувањето на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон, го врши органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

1. Инспекциски надзор

Член 128

(1) Работите на инспекциски надзор над примената на овој закон и прописите донесени врз основа на овој закон ги вршат градежни инспектори на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам (во натамошниот текст: градежни инспектори) и градежни инспектори на општините и на општините во градот Скопје (во натамошниот текст: овластени градежни инспектори).

(2) Градежен инспектор врши инспекциски надзор над градби од прва и втора категорија, а овластен градежен инспектор врши инспекциски надзор над градби од трета, четврта и петта категорија од членот 57 на овој закон.

Член 129

(1) Градежен инспектор, односно овластен градежен инспектор е службено лице кое е самостојно во вршењето на инспекцискиот надзор и својот идентитет и овластувања ги докажува со легитимација и амблем. Легитимацијата ја издава и одзема органот кој го назначил.

(2) Формата и содржината на образецот на легитимацијата и амблемот на градежниот инспектор и начинот на нејзиното издавање и одземање ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работата од областа на уредување на просторот а на овластениот градежен инспектор градоначалникот на општината.

Член 130

(1) За градежен инспектор се назначува лице со завршено високо образование архитект инженер или градежен инженер со најмалку три години работно искуство во струката.

(2) За овластен градежен инспектор се назначува лице со завршено високо образование архитект инженер или градежен инженер со најмалку две години работно искуство во струката.

Член 130-а

(1) За работата на градежните инспектори на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам директорот на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам донесува годишна програма, а за работата на овластените градежни инспектори на општините и на општините во Градот Скопје, годишна програма донесува градоначалникот на општината.

(2) Годишните програми од ставот (1) на овој член содржат месечни планови за работа на градежните односно овластените градежни инспектори.

(3) Директорот на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам за работата на градежните инспектори најдоцна до 31 март во тековната година, доставува годишен извештај за претходната година, до Владата на Република Македонија, а градоначалникот на општината односно општината во градот Скопје за работата на овластените градежни инспектори најдоцна до 31 март во тековната година, доставува годишен извештај за претходната година, до Советот на општината.

(4) Годишните програми од став (1) на овој член се донесуваат до 31 декември во тековната година за наредната година.

2. Права и должности на градежен инспектор**Член 131**

(1) Градежен инспектор, односно овластен градежен инспектор во рамките на надлежностите утврдени со овој и друг закон, има право да врши инспекциски надзор во текот на изградбата, како и инспекциски надзор на објект кога во него се врши пренамена на конструктивните елементи во поглед на нивната механичка отпорност, стабилност и сеизмичка заштита, како и при пренамена од станбен во деловен простор и обратно.

(2) При вршењето на инспекцискиот надзор, инспекторот од ставот (1) на овој член може да побара присуство на овластено службено лице од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на внатрешните работи, заради негова заштита.

(3) Учесниците во изградбата се должни на градежниот инспектор, односно на овластениот градежен инспектор да му овозможат непречено спроведување на инспекциски надзор и да му ја дадат на увид документацијата што се однесува на градбата што е предмет на надзор.

(4) Градежен инспектор при вршењето на инспекциски надзор проверува дали овластениот градежен инспектор ги врши работите согласно со овој закон. Надлежните органи на општините се должни на барање на градежен инспектор да му овозможат да изврши увид во документацијата.

Член 132

(1) За вршењето на инспекциски надзор градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор води дневник.

(2) Начинот и содржината на водењето на дневникот од ставот (1) на овој член ги пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(3) Во спроведувањето на инспекцискиот надзор градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор има право и должност да провери дали учесниците во градењето имаат овластувања и лиценци, како и да нареди отстранување на неправилностите, отстранување на оштетувањата, прекинување на изградбата, отстранување на градбата, затворање на градилиштето, означување на градбата за опасна, како и да преземе други работи со цел да се спречи изградбата, ако градбата се изведува спротивно на овој закон.

(4) Градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор постапката на инспекциски надзор ја покренува и ја води по службена должност, како и по иницијатива на кое било лице, согласно со одредбите на Законот за општата управна постапка.

(5) Во постапката за извршување на извршните поединечни управни акти, градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор има право да побара асистенција од органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на внатрешните работи заради негова лична заштита.

(6) Доколку при вршење на инспекцискиот надзор градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор констатира неправилност која согласно со овој закон претставува прекршок, односно со посебен закон е утврдена како кривично дело, покренува прекршочна или кривична постапка.

Постапка за едукација**Член 132-а**

(1) Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор утврди дека е сторена неправилност од членовите 150 став (1) точка 4, 151 став (1) точка 3, 156-а став (1) точки 1, 2, 3, 4, 5 и 6 и 156-б став (1) точки 1, 2, 3, 4, 5 и 6 на овој закон, е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во определен рок и со истовремено врачување на поканата за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

(2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот надлежен за вршење на работите од областа за уредување на просторот.

(3) Едукацијата ја организира и спроведува државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, односно општината во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

(4) Едукацијата може да се спроведува за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или повеќе субјекти.

(5) Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

(6) Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

(7) Доколку градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекцискиот надзор.

(8) Доколку градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот (1) на овој член, поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд.

(9) Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, односно општината води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот надлежен за вршење на работите за уредување на просторот.

Член 132 – б

Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам, односно општината за извршените контроли изготвуваат квартални извештаи и ги објавуваат на својата веб страница.

3. Прекинување на изградбата

Член 133

(1) Градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор со решение ќе му нареди на инвеститорот да ја прекине натамошната изградба, ако утврди дека:

- изградбата е започната со одобрение за градење кое согласно со Законот за општата управна постапка е запрено од извршување,
- инвеститорот не постапи согласно со членот 67 ставови (1) и (2) на овој закон,
- изградбата ја врши правно лице без лиценца, односно физичко лице без овластување предвиден со овој закон,
- градбата или нејзин дел се гради спротивно на одобрението за градење или спротивно на заверениот основен проект,
- има неправилности при изградбата кои можат да го загрозат исполнувањето на основните барања за градбата и
- со изградбата е загрозена сигурноста на околните градби или стабилноста на околното земјиште.

(2) Со решението од ставот (1) на овој член градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор ќе одреди и рок заради усогласување на изградбата, односно состојбата на градбата со одредбите од овој закон.

(3) Во случај на прекинување на изградбата, за градба која е запишана во Националниот регистар на културно наследство градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор ќе го извести органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата.

4. Отстранување на градба

Член 134

(1) Градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор со решение ќе му нареди на инвеститорот отстранување на градба, односно на нејзин дел, ако:

- се гради или е изградена без одобрение за градење од членот 59 на овој закон,

- доколку изградбата не се усогласи со одредбите на овој закон по истекот на рокот за усогласување даден во решението за прекинување на градбата од членот 133 на овој закон,

- се гради и покрај тоа што е донесено решение за прекинување на изградбата од членот 133 на овој закон,

- се гради или е изградена спротивно на одобрението за градење или заверениот основен проект,

- во текот на изградбата се утврдат неправилности поради кои се нарушени основните барања на градбата во однос на механичката отпорност, стабилноста, сеизмичката заштита и квалитетот на вградени материјали и

- изградбата се изведува со одобрение за градење кое не е правосилно во управната постапка.

(2) Градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор со решение на изведувачот ќе му нареди отстранување на градбата од ставот (1) на овој член ако не постапи согласно со членот 72 став (6) од овој закон.

(3) Во случај на отстранување на градба која е запишана во Националниот регистар на културно наследство градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор ќе побара согласност органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на културата.

(4) Овластениот градежен инспектор доколку констатира дека сопственикот на посебниот дел од објект, станот или дел од станот извршил пренамена без одобрение за пренамена од член 97 став (3) на овој закон, ќе донесе решение со кое ќе го задолжи сопственикот да го врати посебниот дел од објектот, станот или делот од станот во првобитна состојба.

Член 135

Градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор со решение ќе му нареди на инвеститорот отстранување на:

- привремена градба ако не е отстранета во пропишаниот рок,
- градба изградена во случај на непосредна опасност, ако не е отстранета во пропишаниот рок согласно со овој закон,
- градбите и опремата од членот 73 на овој закон кои се изведени, односно поставени без решение за изведување, односно поставување,
- времен објект поставен на градежно земјиште со акт на надлежен орган, заради реализација на годишната програма од членот 79 на овој закон и заради поставување на урбана опрема од членот 80 на овој закон,
- времен објект поставен на градежно земјиште со акт на надлежен орган ако истекол рокот за негово поставување определен во актот,
- времен објект поставен на градежно земјиште со акт на надлежен орган, заради реализација на урбанистичкиот план и
- времен објект и урбана опрема поставени со одобрение за поставување согласно со членот 81 на овој закон, по истекот на рокот за отстранување определен во одобрението за поставување.

Член 135-а

(1) Доколку овластениот градежен инспектор утврди дека урбана опрема - тераси со или без настрешници и покриени или непокриени шанкови е поставена без одобрение за поставување на урбана опрема, донесува решение за отстранување на истата и во рок од три дена ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка.

(2) Доколку овластениот градежен инспектор утврди дека урбаната опрема - тераси со или без настрешници и покриени или непокриени шанкови е поставена

спротивно на одобрението за поставување на урбана опрема, ќе донесе решение со кое ќе го задолжи лицето на кое е издадено одобрението, во рок од три дена од приемот на решението, поставената урбана опрема да се усогласи со издаденото одобрение и ќе поднесе барање за поведување прекршочна постапка.

(3) Жалбата изјавена против решението од ставовите (1) и (2) на овој член не го одлага извршувањето на решението.

(4) Доколку лицето кое поставило урбана опрема без одобрение или спротивно на одобрението, не постапи по решението од ставовите (1) и (2) на овој член, односно не ја отстрани урбаната опрема во определен рок, отстранувањето на опремата ќе го изврши овластениот градежен инспектор на сметка на лицето кое ја поставило урбаната опрема. За отстранување на опремата овластениот инспектор ќе го извести надлежниот орган кој го издал одобрението, по што надлежниот орган е должен истото да го поништи.

(5) Надлежниот орган нема да издаде одобрение за поставување на урбаната опрема во случаите од ставот (4) на овој член, за период од најмалку шест месеци од денот на поништувањето на одобрението, односно од денот на отстранувањето на опремата поставена без одобрение.

5. Затворање на градилиште

Член 136

(1) Во случаите од членовите 134 и 135 на овој закон градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор пред донесувањето на решение, на лице место ќе нареди затворање на градилиште, односно на негов дел и ќе постави посебен службен знак.

(2) Начинот на затворање и означување на затворено градилиште го пропишува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

(3) Градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор од градилиштето ќе го отстрани службениот знак од ставот (1) на овој член кога инвеститорот ќе постапи според решението, односно кога ќе ја усогласи изградбата согласно со овој закон.

(4) Ако градителот продолжи со изградбата после затворањето на градилиштето и означувањето со посебен службен знак за спречување на натамошна изградба, решението ќе го спроведе градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор со помош на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на внатрешните работи.

6. Решение на инспектор

Член 137

(1) Во зависност од констатираната состојба градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор ќе состави записник, врз основа на кој донесува решение.

(2) Против решението на градежен инспектор, како и против заклучокот со кој се дозволува извршување, заклучокот за прекинување на постапката и заклучокот за трошоците на извршувањето на постапката може да се изјави жалба до Комисија составена од три члена именувани од страна на министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот. Претседателот на Комисијата е од редот на раководните државни службеници кој не бил вклучен во вршењето на инспекцискиот надзор.

(3) Против решението на овластениот градежен инспектор, како и против заклучокот со кој се дозволува извршување, заклучокот за прекинување на постапката и заклучокот за трошоците на извршувањето на

постапката може да се изјави жалба до Комисија составена од три члена именувани од страна на градоначалникот на општината. Претседателот на Комисијата е од редот на раководните државни службеници кој не бил вклучен во вршењето на инспекцискиот надзор.

(4) Жалбата изјавена против решението на градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор, не го одлага извршувањето на решението.

Членот 138 е укинат со Одлука на Уставниот суд („Службен весник на Република Македонија“ бр.18/2011)

Член 139

(1) Во решението од членот 137 на овој закон градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор покрај определените мерки од членот 138 на овој закон може да изрече и забрана за градење и користење на објектот со затворање на градилиштето.

(2) Забраната за градење и користење се огласува на огласна табла на органот кој ја води постапката и се објавува најмалку во два дневни весници од кои еден е на јазиците на припадниците на етничките заедници.

(3) Со изрекувањето на забраната изведувачот, односно инвеститорот е обврзан да го затвори градилиштето и пристапот во објектот на начин определен од инспекторот, во спротивно решението е основ за извршување на дејствие кое може да го изврши само должникот во постапка пред извршител согласно со Законот за извршување, како и извршување заради испразнување на недвижност, ствари и лица кои ќе се затекнат во постапката на присилно извршување по решението на градежниот инспектор, односно овластениот градежен инспектор, или извршување заради исполнување на дејствие кое може да го исполни трето лице наместо должникот. За пристапување кон присилно извршување инспекторот донесува заклучок за пристапување кон извршување против кој е дозволена посебна жалба. Жалбата не го одлага извршувањето на заклучокот. Решението на инспекторот е извршна исправа.

Членот 140 е укинат со Одлука на Уставниот суд („Службен весник на Република Македонија“ бр.18/2011)

Член 141

Решението на градежниот инспектор особено мора да содржи:

- број и датум на донесување,
- ознака од дневникот на градежниот инспектор,
- податоци за градителот, инвеститорот, изведувачот и имателот на градбата,
- опис и категорија на градбата, односно делот од градбата кој не се гради согласно со одобрението за градење, проектот и решението за локациски услови,
- број, датум и органот кој го издал одобрението за градење, доколку е такво издадено,
- описни и просторни податоци за земјиштето на кое се гради (број на катастарска парцела, катастарска општина, површина и правен статус), со наведување на правниот основ со кој се регулираат односите меѓу сопственикот на земјиштето, изведувачот и инвеститорот,
- рок и упатување за отстранување на неправилностите,
- приказ на запишаните права во Јавната книга до моментот на донесување на решението,
- налог за запишување на заложно право во Јавната книга,
- налог во врска со објавувањето на решението на огласна табла и дневни весници,
- изрекување на забрана од членот 138 и/или од членот 139 на овој закон,

- определување на висината на трошоците за отстранување на градбата, односно на деловите кои се градат без одобрение за градење и определување на висината на пенали за секој ден задоцнување,
- образложение и
- правна поука и други податоци согласно со закон.

Член 142

(1) Постапката за извршување на решението започнува со доставување заклучок на странката со кој се дозволува неговото извршување.

(2) Ако извршениот не постапи по решението од членот 137 на овој закон, за градби од прва категорија од членот 57 на овој закон решението ќе го изврши и ќе го спроведе административното извршување градежен инспектор, а за градби од втора категорија овластен градежен инспектор, во согласност со овој и друг закон.

Член 143

(1) Трошоците за извршување на решението на градежниот инспектор за градби од прва категорија се обезбедуваат од Буџетот на Република Македонија, а на решението на овластениот градежен инспектор за градби од втора категорија од буџетите на општините, односно на општините во градот Скопје.

(2) Направените трошоците за извршување на решението од ставот (1) на овој член се надоместуваат од извршениот согласно со закон и не можат да бидат повисоки од реалните трошоци.

Член 144

(1) Градежниот инспектор кога ќе констатира дека општината не овластила градежен инспектор за вршење на работите утврдени со овој закон, составува записник кој го доставува до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот со предлог за добивање на овластување за вршење на работите од надлежност на овластен градежен инспектор. Записникот заедно со предлогот се доставува и до градоначалникот на општината, односно градоначалникот на општината во градот Скопје. Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот врз основа на предлогот, може да даде овластување за вршење на работите од надлежност на овластен градежен инспектор.

(2) Доколку во општината нема овластен градежен инспектор за вршење на работите на инспекциски надзор, градоначалникот на општината може да достави предлог до Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам за вршење на работите на инспекциски надзор во општината. По добивање на предлогот градежниот инспектор постапува согласно со ставот (1) на овој член.

(3) Вршењето на работите на инспекциски надзор, градежниот инспектор ги врши до овластување на општински градежен инспектор, но не подолго од една година.

(4) Работите од ставите (1) и (2) на овој член градежниот инспектор ги врши за сметка на општината и се на товар на буџетот на општината, а за трошоците за извршените работи органот на државната управа надлежен за работите на уредување на просторот доставува известување до органот на државната управа надлежен за работите на финансиите.

7. Преземање на работите од страна на градежниот инспектор

Член 145

(1) Доколку градежниот инспектор утврди дека овластениот градежен инспектор не ги врши работите пропишани со овој закон, е должен веднаш да поднесе писмено укажување до градоначалникот на општината за неизвршувањето на работите.

(2) Доколку овластениот градежен инспектор не ги изврши работите за кои е овластен согласно со овој закон во рок од седум дена од денот на доставувањето на укажувањето од ставот (1) на овој член, градежниот инспектор составува записник кој од страна на Државниот инспекторат за градежништво и урбанизам се доставува до министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот со предлог за преземање на работите од надлежност на овластениот градежен инспектор, по конкретниот предмет за кој е утврдено неизвршување на работите. Записникот заедно со предлогот се доставува и до градоначалникот на општината, односно градоначалникот на општината во градот Скопје.

(3) Министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот врз основа на предлогот, донесува решение за преземање на работите од надлежност на овластениот градежен инспектор, по конкретниот предмет за кој е утврдено неизвршување на работите кое се доставува до градоначалникот на општината, односно градоначалникот на општината во градот Скопје и до органот на државната управа надлежен за работите на финансиите.

(4) Вршењето на преземените работи од овластениот градежен инспектор, градежниот инспектор го врши до нивно извршување.

(5) Работите од ставот (1) на овој член градежниот инспектор ги врши за сметка на општината и се на товар на буџетот на општината, а за трошоците за извршените работи органот на државната управа надлежен за работите на уредување на просторот доставува известување до органот на државната управа надлежен за работите на финансиите.

Член 146

(1) При вршење на инспекцискиот надзор инспекторите од членот 128 на овој закон се должни да проверат дали управните акти издадени врз основа на овој закон се во согласност со истиот и доколку утврдат дека управните акти се издадени спротивно на овој закон, се должни да поднесат писмен предлог за поништување на тие управни акти со записник за констатираната состојба, до органот кој ги донел.

(2) Надлежниот орган кој го донел управниот акт е должен да постапи по предлогот и во рок од осум дена да донесе решение со кое ќе го поништи издадениот управен акт или решение со кое ќе го одбие предлогот за поништување.

8. Надзор над законитоста на работењето на органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје

Член 147

Надзорот над законитоста на работата на органите на општината односно органите на општините во градот Скопје го врши органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, за работи од нивна надлежност кои се однесуваат на изведување на градба од трета, четврта и петта категорија од членот 57 на овој закон.

Член 148

(1) При вршењето на надзорот над законитоста на работата на органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот ги врши следниве работи:

1) ја следи законитоста на работата на органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје и презема мерки, активности и поднесува иницијативи за остварување на надлежностите на општината што се однесуваат на изградбата;

2) им укажува на органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје на пречекорувањето на нивните надлежности утврдени со овој закон и предлага соодветни мерки за надминување на таа состојба;

3) укажува на определени материјални и процедурални недостатоци во работата на органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје кои би можеле да го оневозможат вршењето на работите утврдени со овој закон, а кои се од јавен интерес од локално значење;

4) дава препораки за доследно спроведување на надлежностите на општината за работите кои треба да ги вршат согласно со овој закон, а на барање на органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје;

5) го следи навременото донесување на актите од општината утврдени со овој закон;

6) поднесува иницијативи и предлози до органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје доколку констатира неспроведување на овој закон како резултат (последица) на судир на надлежностите меѓу нив;

7) ја следи законитоста на решенијата што органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје ги донесуваат во решавањето на управни работи за права, обврски и интереси на правните и физичките лица донесени врз основа на овој закон и презема мерки во согласност со закон;

8) дава мислење и стручна помош на барање на органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје по предлог на актите кои произлегуваат од овој закон;

9) го следи остварувањето на јавноста во работата на органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје особено од аспект на редовно, навремено, вистинито и потполно известување на граѓаните за работите утврдени со овој закон и

10) навремено ги известува органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје за констатираните состојби во нивната работа, односно за работите што се однесуваат на градењето и за преземените мерки при вршењето на надзорот.

(2) За преземените мерки и активности од ставот (1) на овој член органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот ги информира органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје.

(3) Доколку и покрај укажувањата и преземените мерки и активности органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје не го обезбедат извршувањето на работите од ставот (1) на овој член, се одзема вршењето на соодветните работи.

(4) Вршењето на одземените работи го презема органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот, но најмногу до една година од денот на нивното преземање.

(5) Органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот одземените работи од надлежност на општината, ги врши во име и за сметка на општината и за тоа ќе ги известува органите на општината, односно органите на општините во градот Скопје, органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на локалната самоуправа и органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на финансите.

(6) Органот надлежен за вршење на работите од областа на финансите по добиеното известување од ставот (5) на овој член, приходите на општината, односно на општините од подрачјето на градот Скопје по основ на надоместок за уредување на градежно земјиште и

надоместок за изработка на урбанистички планови, за периодот утврден во известувањето, ги пренасочува на сметка на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредувањето на просторот.

Член 149

Кога органот надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, односно градежниот инспектор ќе утврдат дека општината, односно овластениот градежен инспектор не ги донесуваат во предвидените рокови актите утврдени со овој закон, ќе поднесат предлог за вршење на инспекциски надзор до Државниот управен инспекторат, кој е должен да изврши инспекциски надзор согласно со Законот за управната инспекција.

XI. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

1. Прекршоци на инвеститор

Член 150

(1) Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице-инвеститор, ако:

1) проектирањето, ревизијата, изградбата и надзорот над изградбата на градбите од прва категорија од членот 57 на овој закон го довери на лице кое не ги исполнува условите согласно со овој закон за вршење на таа дејност (член 13 став (2));

2) за управител на градба назначи лице без лиценца (член 14 став (2)) и

3) не ја заврши градбата од прва категорија од член 57 на овој закон во рокот утврден со овој закон (член 68);

4) писмено не го пријави започнувањето на изградбата на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон (член 67 став (1)) и

5) за градбите од прва категорија од членот 57 на овој закон не преземе мерки за обезбедување (членови 82 и 83).

(2) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичко лице - инвеститор.

Член 151

(1) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице - инвеститор, ако:

1) проектирањето, ревизијата, изградбата и надзорот на изградбата на градби од втора категорија од членот 57 на овој закон го довери на лице кое не ги исполнува условите согласно со овој закон за вршење на таа дејност (член 13 став (2));

2) не ја заврши градбата од втора категорија од членот 57 на овој закон во рокот утврден со овој закон (член 68 став (2) точка 3);

3) писмено не го пријави започнувањето на изградбата на градби од втора категорија од членот 57 на овој закон (член 67 став (1)) и

4) за градбите од втора категорија од член 57 на овој закон не преземе мерки за обезбедување (членови 82 и 83).

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичко лице - инвеститор.

Член 151-а

(1) Глоба во износ од 7.000 до 9.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правно лице-инвеститор ако не обезбеди обележување на проектираната градба на терен согласно со членот 82 на овој закон.

(2) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице-инвеститор.

(3) Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичко лице-инвеститор.

2. Прекршоци на правно лице за проектирање на градби и на проектант**Член 152**

(1) Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице за проектирање на градби, ако:

1) врши работи на проектирање без лиценца за проектирање (член 16 став (1));

2) вработи како проектант странско физичко лице без потврдено овластување од комората (член 42 став (4)) и

3) проектантот изработил проект спротивно на законските прописи.

(2) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Член 15

Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на проектант, ако:

1) изработил проект без овластување за проектирање (член 17 став (1)) и

2) изработил проект спротивно на законските прописи.

3. Прекршоци на правно лице за вршење на ревизија и на ревидент**Член 154**

(1) Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице за вршење на ревизија на проектна документација, ако:

1) врши ревизија на проекти без да има лиценца за вршење на ревизија на проектна документација (член 23 став (1));

2) вработи како ревидент странско физичко лице без потврдено овластување од Комората (член 42 став (4)) и

3) ревидентот извршил ревизија спротивно на законските прописи.

(2) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Член 155

Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на ревидент, ако:

1) извршил ревизија без да има овластување за ревизија на проектна документација (член 24 став (1));

2) извршил ревизија на проектна документација, изработена од правното лице во кое е вработен (член 20 став (3)) и

3) извршил ревизија спротивно на законските прописи.

4. Прекршоци на правно лице-изведувач и на инженер за изведба**Член 156**

(1) Глоба во износ од 7.000 до 9.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице изведувач, ако:

1) изведува градби без соодветна лиценца за изведување (член 26 став (1));

2) не гради во согласност со одобрението за градење, ревидираниот основен и изведбениот проект (член 29 став (1) алинеја 2);

3) не обезбеди докази за пропишан квалитет за вградените градежни производи (член 29 став (1) алинеја 4);

4) на градилиштето не спроведува мерки за заштита и сигурност согласно со закон (член 29 став (1) алинеја 5);

5) не определи инженер за изведба на градилиштето (член 30);

6) не обезбеди обележување на проектираната градба на терен (член 82);

7) не го загради односно не го заштити градилиштето (член 83 ставови (1) и (2));

8) вработи како инженер за изведба странско физичко лице без потврдено овластување од Комората (член 42 став (4)).

(2) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Член 156-а

(1) Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице изведувач, ако при изведување на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон:

1) не води градежен дневник и градежна книга за изведените градежни работи (член 29 став (1) алинеја 3);

2) не го означи со информативна табла градилиштето (член 83 став (3));

3) привремено зафати за потребите на градилиштето јавна сообраќајна површина без дозвола (член 84);

4) не ги отстрани од градилиштето непотрошените градежни и други материјали, отпадот и слично (член 85 став (2)) и

5) на градилиштето ја нема документацијата од членот 86 на овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Член 156-б

(1) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице изведувач, ако при изведување на градби од втора категорија од членот 57 на овој закон:

1) не води градежен дневник и градежна книга за изведените градежни работи (член 29 став (1) алинеја 3);

2) не го означи со информативна табла градилиштето (член 83 став (3));

3) привремено зафати за потребите на градилиштето јавна сообраќајна површина без дозвола (член 84);

4) не ги отстрани од градилиштето непотрошените градежни и други материјали, отпадот и слично (член 85 став (2)) и

5) на градилиштето ја нема документацијата од членот 86 на овој закон.

(2) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Член 157

Глоба во износ од 5000 до 7000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на инженер за изведба за прекршокот од членот 156 став (1) точки 2, 3, 4, 5, 6 и 8 на овој закон, прекршокот од членовите 156-а и членовите 156-б на овој закон и доколку врши работи на раководење со изградбата без да има овластување за инженер за изведба согласно членот 31 став (1) од овој закон.

5. Прекршок на првото лице за вршење на надзор и на надзорен инженер**Член 158**

(1) Глоба во износ од 7.000 до 9.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице за вршење на надзор, ако:

1) врши надзор без лиценца за вршење на надзор (член 34 став (1));

2) изготви извештај за извршен технички преглед спротивно на одредбите од членот 90 став (3) на овој закон;

3) вработи како надзорен инженер странско физичко лице без потврдено овластување од Комората (член 42 став (4)) и

4) надзорниот инженер не постапил во согласност со член 36 од овој закон.

(2) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

Член 159

Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на надзорен инженер, ако:

1) врши надзор без овластување за надзорен инженер (член 35 став (1));

2) изготви извештај за извршен технички преглед спротивно на одредбите од членот 90 став (3) на овој закон и

3) не постапил согласно со членот 36 од овој закон.

6. Прекршоци за неизвршување на решение на градежен инспектор**Член 160**

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице - инвеститор и изведувачот ако продолжат со изградбата на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон и изведувањето на одделни работи во случаите кога е донесено решение за прекинување на изградбата (член 133 став (1)) и по затворањето на градилиштето (член 136 став (1)).

(2) Глоба во износ од 1.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице - инвеститор, за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе им се изрече за прекршок на учесниците во изградбата ако го попречуваат инспекцискиот надзор или не овозможат увид во документацијата (член 131 став (3)).

Член 160-а

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на инвеститор и изведувач на градби ако продолжат со изградбата на градби од втора категорија од членот 57 на овој закон во случаите кога е донесено решение за прекинување на изградбата (член 133 став (1)) и по затворањето на градилиштето (член 136 став (1)).

7. Прекршоци на сопственик на објект**Член 161**

(1) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице сопственик на објект, ако:

1) го употребува објектот или негов дел без одобрение за употреба (член 93 став (1))

2) извршил пренамена од станбен во деловен простор и обратно, без издадено одобрение за пренамена (член 97 ставови (2) и (3)) и

3) за управител на одржување определи лице без лиценца (член 98 став (3)).

(2) Глоба во износ од 1.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице сопственик на објект за прекршокот од ставот (1) точки 1 и 2 на овој член.

Член 161-а

(1) Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице доколку постави урбана опрема - тераси со или без настрешници и покриени или непокриени шанкови, без одобрение за поставување на урбана опрема или спротивно на одобрението за поставување.

(2) Глоба во износ од 2.000 до 4.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на одговорното лице во правното лице.

(3) Глоба во износ од 4.000 до 6.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и на физичко лице - трговец поединец.

Член 162

(1) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правно лице сопственик на објект, ако не постапи согласно со членот 171 на овој закон.

(2) Глоба во износ од 100 до 500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на физичко лице сопственик на објект за прекршокот од ставот (1) на овој член.

(3) Ако сопственикот на објектот не ја плати изречената глоба, надлежните градежни инспектори ќе поднесат барање за поведување прекршочна постапка пред комисијата за прекршоци формирана од министерот за вршење на работите од областа на уредување на простор.

8. Прекршоци на одговорни и службени лица**Член 163**

(1) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и службеното лице во органот надлежен за издавање на одобрение за градење, ако не издаде одобрение за градење во рокот определен во членот 59 став (13) на овој закон или издаде одобрение спротивно на овој закон.

(2) Глоба во износ од 2.000 до 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и службеното лице во органот надлежен за издавање на одобрение за градење, ако не постапат согласно со членот 146 став (2) од овој закон.

(3) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на надлежен градежен инспектор ако не ги врши работите на инспекциски надзор определени со овој закон.

(4) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и на надлежниот градежен инспектор ако не постапат согласно со членот 142 од овој закон.

(5) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и службеното лице во единицата на локална самоуправа, како и во органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, ако во постапката за издавање на одобрение за градење постапат спротивно на членот 59 став (16) од овој закон.

(6) Глоба во износ од 5.000 до 7.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на функционерот кој раководи со органот, односно раководното лице на органот кој постапува по барањето за одобрение за градење доколку не постапат согласно со членот 59-ѓ од овој закон.

(7) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и службеното лице во единицата на локална самоуправа доколку не постапат согласно со членот 92-а став (3) од овој закон.

(8) Глоба во износ од 3.000 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на одговорното лице и службеното лице во органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот доколку не постапат согласно со членот 96 став (2) од овој закон односно на одговорното лице и службеното лице на единицата на локална самоуправа доколку не постапат согласно со членот 96 став (3) од овој закон.

Член 164

Кога надлежните инспектори од членот 128 на овој закон, односно органот надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, ќе утврдат дека е сторен прекршок предвиден со овој закон ќе поднесат барање за поведување прекршочна постапка пред надлежен суд.

Член 165

(1) Пред поднесувањето на барањето за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд ќе се спроведе постапка за порамнување. Доколку сторителот го признае прекршокот, надлежниот инспектор од членот 128 на овој закон ќе му издаде на сторителот платен налог заради наплата на глобата предвидена за прекршокот. Со потписот на платниот налог сторителот на прекршокот се смета дека се согласува да ја плати предвидената глоба.

(2) Сторителот на прекршоците од ставот (1) на овој член е должен да ја плати глобата во рок од осум дена од денот на приемот на платниот налог на сметка на органот на државната управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, означена во платниот налог, односно на сметка на надлежната општина. Сторителот ќе плати само половина од изречената глоба доколку плаќањето го изврши во рокот од осум дена.

(3) Ако сторителот на прекршокот од ставот (1) на овој член не ја плати глобата во рокот определен во ставот (2) на овој член, надлежниот инспектор ќе поднесе барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежен суд.

XII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 166

(член 166 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09)

Започнатите постапки за издавање на одобрение за градење и на одобрение за употреба ќе продолжат според прописите кои важеле до денот на примената на овој закон.

Член 167

(член 167 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09)

(1) Поблиските прописи утврдени со овој закон ќе се донесат во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До донесувањето на прописите од ставот (1) на овој член ќе се применуваат постојните подзаконски прописи.

Член 168

(член 168 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09)

Лиценците и овластувањата издадени согласно со Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ бр. 51/2005, 82/2008 и 106/2008) продолжуваат да важат за периодот за кој се издадени.

Член 169

(член 169 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09)

Главните проекти за инфраструктурни градби и комплекси од членот 57 на овој закон кои се изработени и ревидирани, како и главните проекти за инфраструктурни градби и комплекси од членот 57 на овој закон чијашто изработка е започната до 30 јуни 2005 година, се сметаат како основни проекти согласно со овој закон.

Член 170

(член 170 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09)

Изградените објекти со јавна и деловна намена, треба да ги исполнат условите за непречен пристап на лица со инвалидност пропишани со овој закон, во рок од четири години од денот на влегувањето во сила на овој закон, а скалиштата во надворешниот простор наменети за јавна употреба, во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 171

(член 171 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.130/09)

Сопствениците на изградени објекти кои се без фасада се должни во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон да изградат фасада.

Член 172

(член 172 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/09)

Со денот на влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за градење („Службен весник на Република Македонија“ број 51/2005, 82/2008 и 106/2008).

Член 173

(член 37 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.124/10)

Постапките за издавање на одобрение за употреба за објекти од трета, четврта и петта категорија, започнати до денот на влегувањето во сила на овој закон, доколку не е извршен технички преглед на градбата ќе продолжат според одредбите на овој закон.

Член 174

(член 38 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.124/10)

Подзаконските акти од овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од влегувањето во сила на овој закон.

Член 175

(член 76 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

(1) Лиценца А за проектирање издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена и со истата ќе може да се врши проектирање на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон а Лиценца Б за проектирање издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена и со истата ќе може да се врши проектирање на градби од втора категорија од членот 57 на овој закон.

(2) Лиценца А за ревизија на проектна документација издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена и со истата ќе може да се врши ревизија на проектна документација за градби од прва категорија од членот 57 на овој закон а Лиценца Б за ревизија на проектна документација издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена и со истата ќе може да се врши ревизија на проектна документација за градби од втора категорија од членот 57 на овој закон.

(3) Лиценца А за изведувач и Лиценца Б за изведувач издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена и со истата ќе може да се врши изведување на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон а Лиценца Ц за изведувач и Лиценца Д за изведувач издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена и со истата ќе може да се врши изведување на градби од втора категорија од членот 57 на овој закон.

(4) Лиценца А за надзор и Лиценца Б за надзор издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена и со истата ќе може да се врши надзор над изградбата на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон а Лиценца Ц за надзор и Лиценца Д за надзор издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена и со истата ќе може да се врши надзор над изградбата на градби од втора категорија од членот 57 на овој закон.

Член 176

(член 77 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

Лиценцата Е за изведувач издадена пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадена.

Носителот на Лиценцата Е за изведувач може во периодот на важењето на Лиценцата Е да поднесе барање за добивање Лиценцата А за изведувач или Лиценцата Б за изведувач согласно условите утврдени во овој закон без плаќање на надоместок.

Лиценцата А за изведувач или Лиценцата Б за изведувач од став (2) на овој член не се издава доколку барателот претходно не ја врати Лиценцата Е за изведувач.

Член 177

(член 78 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

Овластување А за проектирање, Овластување А за ревизија на проектна документација, Овластување А за инженер за изведба и Овластување А за надзорен ин-

женер издадено пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадено и со истото ќе може да се врши проектирање, ревизија на проектна документација, раководење со изградбата и надзор над изградбата, на градби од прва категорија од членот 57 на овој закон а Овластување Б за проектирање, Овластување Б за ревизија на проектна документација, Овластување Б за инженер за изведба и Овластување Б за надзорен инженер издадено пред влегувањето во сила на овој закон продолжува да важи до истекот на рокот за кој е издадено и со истото ќе може да се врши проектирање, ревизија на проектна документација, раководење со изградбата и надзор над изградбата на градби од втора категорија од членот 57 на овој закон.

Член 178

(член 79 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

Правните лица за проектирање, ревизија, изведување и надзор над изградбата се должни да обезбедат осигурување за одговорност за штета во осигурителна компанија во Република Македонија, најдоцна во рок од 90 дена од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 179

(член 80 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

Постапките за добивање на лиценци започнати до денот на влегување во сила на овој закон ќе продолжат според одредбите на овој закон.

Постапките за издавање на одобрение за градење започнати до денот на влегување во сила на овој закон ќе продолжат согласно одредбите од законот по кој истите се започнати.

Член 180

(член 81 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

Доколку за линиските инфраструктурни градби има изработен главен односно основен проект, кој е ревидиран пред влегувањето во сила на овој закон, во постапката за добивање на одобрение за градење не се доставува проект за инфраструктура.

Член 181

(член 82 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

Органот на државна управа надлежен за вршење на работите од областа на уредување на просторот, општините, општините во градот Скопје се должни од 1 јули 2012 година постапката за добивање на одобрение за градење да ја спроведуваат на електронски начин.

Член 182

(член 83 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

Прописот од член 59-е на овој закон ќе се донесе во рок од шест месеци од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 183

(член 84 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.18/11)

Со денот на влегување во сила на овој закон, престанува да важи членовите 12 и 44 став (1) точка 1 од Законот за снабдување со вода за пиење и одведување на урбани отпадни води („Службен весник на Република Македонија“ број 68/2004, 28/2006 и 103/2008).

Член 184

(член 3 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр.36/11)

Локална и државна урбанистичка планска документација со кои се уредува користење на просторот во плански опфат, а кои се одобрени до 7 февруари 2011 година, се применуваат во постапката за издавање на одобрение за градење и согласно со истите може да се издаде одобрение за градење.

Одобренијата за градење издадени согласно со локална и државна урбанистичка планска документација со кои се уредува користење на просторот во плански опфат, имаат правна сила и можат да се извршуваат, доколку локалната и државната урбанистичка планска документација се одобрени до 7 февруари 2011 година.

1567.

Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија на седницата одржана на 5 април 2011 година, го утврди Пречистениот текст на Законот за извршување.

Пречистениот текст на Законот за извршување ги опфаќа: Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 35/2005); Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 50/2006); Законот за дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 129/2006); Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 8/2008); Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 83/2009); Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 50/10); Законот за изменување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 83/10); Законот за изменување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 88/10) и Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ број 171/10) во кои е означено времето на нивното влегување во сила и примена; Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.95/2005 („Службен весник на Република Македонија“ број 44/2006); Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.12/2006 („Службен весник на Република Македонија“ број 124/2006) Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.185/2006 („Службен весник на Република Македонија“ број 20/2007) и Одлуката на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.96/2010 („Службен весник на Република Македонија“ број 167/10).

Бр. 10-1527/2
5 април 2011 година
Скопје

Претседател
на Законодавно-правната комисија
на Собранието на Република
Македонија,
Благородна Дулиќ, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗВРШУВАЊЕ (Пречистен текст)

ДЕЛ ПРВИ ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

(1) Со овој закон се уредуваат правилата според кои извршителите постапуваат заради присилно извршување на судска одлука која гласи на исполнување на обврска, освен ако со друг закон поинаку не е определено.

(2) Одредбите на овој закон се применуваат и врз присилно извршување на одлука донесена во управна постапка која гласи на исполнување на парична обврска, освен ако со друг закон поинаку не е определено.

(3) Одредбите на овој закон се применуваат и врз присилно извршување на нотарски исправи и други извршни исправи предвидени со закон.

(4) Одредбите на овој закон се применуваат и на извршување на брод и на воздухоплов.

Основа за извршување и започнување на извршувањето

Член 2

(1) Основа за извршување претставува извршната исправа.

(2) Основа за извршување е и решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесена од нотар.

(3) Извршувањето започнува по барање од доверителот.

(4) Извршување на извршната исправа може да се спроведува само кај еден извршител.

Надлежност

Член 3

(1) Извршителот го спроведува извршувањето.

(2) Извршителот не смее да го одбие спроведувањето на извршувањето, освен во случај ако се исполнети условите за негово изземање и ако има сознание дека за истата извршна исправа се спроведува извршување кај друг извршител.

Обем на извршување

Член 4

Извршувањето заради остварување на парично побарување ќе се спроведе во обем што е потребен за намирување на тоа побарување.

Заштита на странките, учесниците во постапката за извршување и нивните семејства

Член 5

(1) Извршувањето заради остварување на парично побарување не може да се спроведе врз предмети или врз права кои се нужно неопходни за задоволување на основните животни потреби на должникот и на лицата кои тој според законот е должен да ги издржува, или за вршење на самостојна дејност која е должников главен извор на средствата за живот.

(2) При спроведување на извршувањето извршителот е должен да води сметка за достоинството на личноста на странките, учесниците во постапката на извршување и нивните семејства, како и за тоа извршувањето да биде поповолно за должникот.

Итност и редослед на постапувањето

Член 6

Извршителот при спроведување на извршувањето е должен да постапува веднаш и предметите да ги земе во работа по редот како што ги примил, освен ако природата на побарувањето или посебните околности бараат да се постапи поинаку.

Редослед на намирување на повеќе доверители

Член 7

Повеќе доверители што ги остваруваат своите парични побарувања спрема ист должник и на ист предмет на извршување, се намируваат по оној ред по кој стекнале право да се намират од тој предмет, освен во случаите во кои со овој закон поинаку е определено.

Извршување на одлука на странски суд**Член 8**

Извршување на одлука на странски суд може да се спроведе во Република Македонија ако одлуката ги исполнува претпоставките за признавање пропишани со закон или меѓународен договор ратификуван во согласност со Уставот на Република Македонија.

Извршување врз имот на странска држава**Член 9**

Врз имот на странска држава во Република Македонија не може да се спроведе извршување без претходна согласност на Владата на Република Македонија по предлог на Министерството за правда, освен ако странската држава изрично се согласила со извршувањето.

Примена на одредбите од Законот за парничната постапка**Член 10**

(1) При спроведување на извршувањето сообразно се применуваат одредбите на Законот за парничната постапка, ако со овој или со друг закон поинаку не е определено.

(2) Одредбите на Законот за парничната постапка кои се однесуваат на употребата на јазиците, се применуваат и во извршувањето.

Значење на одделни изрази**Член 11**

Одделни изрази употребени во овој закон го имаат следново значење:

1) „**побарување**“ е право на наплата на паричен износ или право на некое сторување или несторување или трпење;

2) „**доверител**“ е лице чие побарување се остварува;

3) „**должник**“ е лице спрема кое се остварува побарување;

4) „**странка**“ е доверител и должник;

5) „**учесник**“ е лице кое во извршувањето остварува некое свое право или правен интерес, а не е странка во извршувањето;

6) „**извршител**“, „**заменик на извршител**“ и „**помошник на извршител**“ се лица кои вршат јавни овластувања утврдени со закон, именувани согласно со одредбите на овој закон, кои директно одлучуваат за дејствијата што треба да се преземат во рамките на нивните овластувања, за да се спроведе извршната одлука и да ги преземат извршните дејствија;

7) „**земјоделец**“ е лице на кое земјоделското производство му е претежен извор на приходи;

8) „**јавна книга**“ и „**регистри**“ се книга на тапии, Катастар на недвижности, Централен депозитар за хартии од вредност, Централен регистар на Република Македонија - Заложен регистар, Интабулационен протокол што го води основниот суд, Централен регистар на Република Македонија - Регистар на вложувања во недвижности на нерезиденти во Република Македонија, Регистар на воздухоплови на Република Македонија, Единствен регистар на даночни обврзници, Евидентен регистар за стечај, Судски регистар, Трговски регистар, Единствен регистар на трансакциски сметки, Регистар на моторни и приклучни возила и евиденција на регистрираните моторни и приклучни возила, матична книга на умрени, матична книга на венчани, матична книга на родени, Регистар на трговски марки и другите права од индустриска сопственост;

9) „**впаричување**“ е претворање на имотот и имотните права во пари и

10) „**плата**“ се сите примања на должникот врз основа на тековниот и минатиот труд.

**ДЕЛ ВТОРИ
ИЗВРШУВАЊЕ****Раздел први
ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ****Глава прва
ИЗВРШНА ИСПРАВА****Член 12**

(1) Извршни исправи се:

1) извршна судска одлука и судско порамнување;

2) извршна одлука и порамнување во управна постапка, ако гласат на исполнување на парична обврска;

3) извршна нотарска исправа,

3-а) заклучокот на извршителот за утврдување на трошоците на извршувањето,

3-б) решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесено од нотар и

4) друга исправа која како извршна исправа е предвидена со закон.

(2) Потврда за извршност дава судот, односно органот кој одлучувал за побарувањето во прв степен.

(3) Неоснованата потврда за извршноста со решение ќе ја укине истиот суд, односно орган по предлог или по службена должност.

Одлука и порамнување**Член 13**

(1) Како судска одлука, во смисла на овој закон, се смета пресуда, решение, платен и друг налог на судовите, на избраните судови и на арбитражите, а како судско порамнување се смета порамнувањето склучено пред тие судови.

(2) Како одлука во управна постапка, во смисла на овој закон, се смета решение и заклучок на орган на државната управа, како и на правно лице, донесени во вршењето на нивните јавни овластувања утврдени со закон, а како порамнување во управна постапка се смета порамнување склучено во смисла на Законот за општата управна постапка.

Извршност на одлука**Член 14**

(1) Судската одлука е извршна ако станала правосилна и ако истекол рокот за доброволно исполнување на должниковата обврска.

(2) Одлуката донесена во управна постапка е извршна ако станала конечна и ако истекол рокот за доброволно исполнување на обврската.

(3) Рокот за доброволно исполнување на обврската тече од денот на доставување на одлуката до должникот.

(4) Врз основа на одлука која во еден дел станала извршна, извршувањето ќе се спроведе само во тој дел.

(5) Извршувањето ќе се спроведе и врз основа на судска одлука која не станала правосилна и одлука донесена во управна постапка која не станала конечна, ако со закон е пропишано дека жалбата не го задржува извршувањето на одлуката.

Извршност на порамнувањето**Член 15**

(1) Судското порамнување, односно порамнувањето склучено во управна постапка е извршно, ако побарувањето пристигнало по порамнувањето.

(2) Пристигнатоста на побарувањето се докажува со записник за порамнувањето или со според закон заверена исправа.

(3) Пристигнатоста која не може да се докаже на начинот од ставот (2) на овој член, се докажува со правосилна одлука донесена во парнична постапка со која се утврдува пристигнатоста.

(4) Врз основа на порамнување кое станало извршно во еден дел, извршувањето ќе се спроведе само во тој дел.

Извршност на нотарска исправа

Член 16

(1) Нотарската исправа е извршна исправа, ако станала извршна според посебен пропис кој ја уредува извршноста на таквата исправа.

(2) Решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа донесено од нотар станува извршна исправа со ставање на потврда за правосилност и извршност од нотарот.

(3) Врз основа на нотарска исправа која станала извршна во еден дел, извршувањето ќе се спроведе само во тој дел.

Постапка за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа

Член 16-а

Предлог за донесување на решение за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа доверителот поднесува до нотарот по свој избор на чие подрачје е живеалиштето, односно престојувалиштето на должникот-физичко лице, односно седиштето на должникот-правното лице.

Содржина на предлогот

Член 16-б

Предлогот за донесување на решение за дозвола за извршување врз основа на веродостојна исправа содржи барање за донесување на решение со кое се задолжува должникот да го плати паричното побарување кое произлегува од исправата во определен рок, како и барање за донесување на решение со кое се дозволува извршување (во натамошниот текст: предлог за донесување на решение со кое се дозволува предложеното извршување врз основа на веродостојна исправа), како и податоци за доверителот, должникот, видот и обемот на побарувањето, времето за исполнување на обврската и нејзината пристигнатост.

Основ за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа

Член 16-в

(1) Предлог за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа се поднесува за пристигнато парично побарување кое се докажува со веродостојна исправа приложена кон предлогот во оригинал или во заверен препис кај нотар.

(2) Веродостојна исправа, во смисла на овој закон, е фактура, меница и чек со протест и со повратна сметка, кога е тоа потребно за засновање на побарување, јавна исправа, извод од заверени деловни книги, според закон заверена приватна исправа и исправи кои според посебни прописи имаат значење на јавна исправа. Како фактура се смета и пресметката на камата.

(3) Во решението со кое се задолжува должникот да плати и со кое се дозволува извршувањето врз основа на веродостојна исправа (во натамошниот текст: решение за извршување) треба да е назначен доверителот, должникот, видот и обемот на побарувањето и времето на исполнување на обврската.

(4) Ако од веродостојната исправа не се гледа кога пристигнува побарувањето, нотарот ќе донесе решение со кое се дозволува извршувањето, ако доверителот поднесе писмена изјава дека пристигнало побарувањето и ако го означил денот на пристигнатоста.

Постапување по предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа

Член 16-г

(1) Ако нотарот оцени дека предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа е допуштен и основан, ќе донесе решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа и ќе го достави до странките.

(2) Ако нотарот оцени дека предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа не е допуштен или основан, ќе го препрати предметот до надлежниот суд за натамошно постапување и одлучување како да е поднесена тужба.

(3) Ако нотарот оцени дека предлогот за донесување на решение со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа не е уреден, ќе го врати на доверителот да го уреди според дадените насоки во рок од осум дена од денот на приемот на известувањето. Ако доверителот не го достави предлогот во определениот рок, предлогот ќе се смета за повлечен.

(4) Ако доверителот го достави предлогот, а предлогот не е уреден согласно со дадените насоки, предлогот ќе биде отфрлен со решение, против кое е дозволена жалба во рок од осум дена до надлежниот основен суд на чие подрачје е седиштето на нотарот кај кој е поднесен предлогот.

Приговор против решението со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа

Член 16-д

(1) Должникот може да поднесе приговор против решението со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа до нотарот кој го донел решението, во рок од осум дена од денот на приемот на решението.

(2) Нотарот на кој му е поднесен приговор по истекот на рокот (ненавремен), поднесен од неовластено лице или лице кое нема правен интерес за поднесување на приговор (недозволен), нејасен, непотпишан, без можност да се определи за кое решение се работи (нецелосен), против решението кое тој го донел, ќе донесе решение за отфрлање на таквиот приговор.

(3) Нотарот кај кој е поднесен навремен и допуштен приговор против решението кое го донел, ќе ги достави списите до основниот суд на чие подрачје е седиштето на нотарот кај кој е поднесен приговорот, за спроведување на постапка по повод приговорот и донесување на одлука согласно со одредбите на Законот за парничната постапка за постапување по приговор за платен налог.

Потврда за правосилност и извршност

Член 16-ѓ

(1) Нотарот ќе стави потврда за правосилност и извршност на решението со кое се дозволува извршување, ако во рокот од осум дена не прими приговор, односно приговорот го отфрлил како ненавремен или недозволен.

(2) Решението со кое се дозволува извршување со потврда за правосилност и извршност нотарот ќе му го достави на доверителот.

Право на нотарите на награда и надоместок на трошоци

Член 16-е

(1) За вршење на работите од постапката за донесување на решение со кое се дозволува извршување, нотарите имаат право на награда и надоместок на трошоците во согласност со Правилникот за нотарска тарифа.

(2) Наградата и надоместокот на трошоците кои доверителот ќе му ги плати на нотарот дел се од трошоците за извршувањето. Нотарот е должен на доверителот да му даде пресметка за наградата и трошоците.

Обврска за плаќање на судска такса

Член 16-ж

Во постапка за донесување на решение со кое се дозволува извршување, како и по приговор против решението со кое се дозволува извршување врз основа на веродостојна исправа се плаќа судска такса согласно со Законот за судските такси намалена според Законот за нотаријатот.

Подобност на извршната исправа за извршување

Член 17

(1) Извршната исправа е подобна за извршување ако во неа се назначени доверителот и должникот, како и предметот, видот, обемот и времето на исполнувањето на обврската.

(2) Ако во извршната исправа не е определен рокот за доброволно исполнување на обврската, извршителот со покана го повикува должникот во рок од осум дена од денот на доставувањето на поканата да ја исполни обврската утврдена во извршната исправа.

Наплата на затезна камата

Член 18

Ако во извршната исправа се определени и трошоците на постапката, извршителот, по предлог од доверителот, ќе пресмета и ќе изврши наплата на затезната камата на износот на определените трошоци согласно со пропишаната стапка, од денот на донесувањето на извршната исправа до наплатата.

Премин на побарување или на обврска

Член 19

(1) Извршувањето се спроведува и по барање од лице кое во извршната исправа не е означено како доверител, ако тоа со јавна или според закон заверена исправа докаже дека побарувањето е пренесено или на друг начин преминало врз него, а во случај тоа да не е можно преносот на побарувањето се докажува со правосилна одлука донесена во парнична постапка.

(2) Како јавна или според закон заверена исправа не се смета адвокатско полномошно или полномошно заверено кај нотар со кое се определува побарувањето на доверителот да се исплати на друго лице.

(3) Одредбата на ставот (1) од овој член согласно се применува и во однос на извршување против лице кое во извршната исправа не е означено како должник.

Условна и заемна обврска

Член 20

(1) Извршувањето кое зависи од претходното исполнување на некоја доверителова обврска или од настапувањето на некој услов, се извршува ако доверителот со јавна или според закон заверена исправа докаже дека ја исполнил обврската, односно дека настапил условот.

(2) Исполнувањето на обврската, односно настапувањето на условот, се докажува со правосилна одлука донесена во парнична постапка, ако доверителот не е во можност тоа да го докаже на начинот определен во ставот (1) на овој член.

(3) Ако должникот по извршната исправа е должен да ја исполни обврската, но при услов истовремено да се исполни обврската спрема него, извршителот ќе спроведе извршување ако доверителот поднесе доказ дека го обезбедил исполнувањето на својата обврска.

(4) Се смета дека доверителот обезбедил исполнување на својата обврска, во смисла на ставот (3) од овој член, ако предметот на обврската го положил кај судот или за иста цел постапил на друг погоден начин.

(5) Доверителот кој тврди дека својата обврска веќе ја исполнил, треба тоа да го докаже на начинот предвиден во ставовите (1) и (2) на овој член.

Алтернативна обврска по избор на должникот

Член 21

(1) Ако должникот по извршната исправа има право да избира меѓу повеќе предмети на својата обврска, доверителот е должен во барањето за извршување да го назначи предметот со кој обврската треба да биде исполнета.

(2) Должникот има право на избор се додека доверителот макар и делумно не го примил предметот што го барал во барањето за извршување.

Факултативно овластување на должникот

Член 22

Должникот спрема кого со извршна исправа е изречена непарична обврска со право да може да се ослободи од исполнување на таа обврска со плаќање на определен паричен износ определен во извршната исправа, може тој износ да го плати се додека доверителот макар и делумно не го примил исполнувањето на обврската.

Средства на извршување

Член 23

Извршување заради остварување на парично побарување може да се изврши само со продажба на подвижни предмети, продажба на недвижности, продажба на хартии од вредност и удели во трговски друштва, пренос на парично побарување, претворање во пари на други имотни права и пренос на средства што се водат на сметката кај носител на платен промет согласно со прописите за платен промет.

Предмет на извршување

Член 24

Предмет на извршување заради намирување на парично побарување може да биде секој должников предмет или имотно право, што со закон не се изземени од извршување, односно доколку извршувањето врз нив не е ограничено со закон.

Обврска за соработување

Член 25

(1) Должникот е обврзан по барање на извршителот да ги внесе сите неопходни податоци за неговиот личен имот и приход, неопходни за извршување на извршната исправа.

(2) За давање неточни или нецелосни податоци или недавање податоци за имотот и приходот, должникот и одговорното лице во правното лице кога должникот е правно лице одговараат како за давање на лажан исказ во постапка пред суд.

Поништување на трансакции

Член 26

(1) Трансакциите преземени пред извршувањето на извршната исправа, кои се неопходни за исполнување на побарувањата на доверителот, или со кои одредени доверители се ставаат во поповолна положба, или кои се преземаат само со цел да се спречи извршувањето врз таа сопственост, нема да имаат правно значење врз извршувањето на извршната исправа.

(2) Трансакциите од ставот (1) на овој член ќе се сметаат за ништовни ако се преземени во период од шест месеца пред донесувањето на извршната исправа.

(3) Ништовноста на трансакциите се утврдува со правосилна одлука донесена во парнична постапка.

Поднесување на барање за извршување

Член 27

(1) Барањето за извршување на извршната исправа доверителот го поднесува до извршителот во писмена форма со приложување на извршната исправа во оригинал.

(2) Извршителот е должен да постапува по барањето за извршување.

(3) Со врачувањето на извршната исправа чие извршување се бара, извршителот е овластен да избере средства на извршување и предмети на должникот заради целосно извршување на извршната исправа.

Повлекување на барањето за извршување

Член 28

(1) Доверителот во текот на постапката може, без согласност на должникот, да го повлече барањето за извршување во целост или делумно, освен во случаите кога со повлекувањето на барањето се злоупотребуваат правата на доверителот.

(2) Во тој случај извршителот ќе го запре извршувањето.

(3) Доверителот по повлекување на барањето може да поднесе ново барање за извршување.

(4) Ако извршувањето е започнато, а повлекувањето на барањето за извршување од страна на доверителот предизвика штета за должникот, штетата е должен да ја надомести доверителот.

Прекин на извршувањето

Член 29

(1) Кога во текот на спроведувањето на извршувањето настапила смрт на странката или на нејзиниот законски застапник, извршувањето прекинува.

(2) За прекинон на извршувањето извршителот ќе ги извести наследниците на странката, ако се познати и ако е познато нивното престојувалиште, како и противната странка.

(3) Ако наследниците и законскиот застапник не се познати или не е познато нивното престојувалиште, извршителот ќе побара од надлежниот суд без одлагање да им постави привремен старател.

(4) Кога странката која е правно лице ќе престане да постои, или пак настапиле правни последици од отворањето на стечајната постапка извршувањето прекинува.

Гаранција

Член 30

(1) Кога овој закон пропишува полагање гаранција износот на гаранцијата се полага во готови пари на посебната сметка на извршителот, освен во случај кога со закон е определено да се положи во судот.

(2) Република Македонија и државните органи не полагаат гаранција.

Глава втора ИЗВРШИТЕЛ

Член 31

(1) Извршителот е лице кое врши јавни овластувања утврдени со закон именувано согласно со одредбите на овој закон.

(2) Извршителот се именува за подрачјето на основен суд и извршува извршни исправи на судот или органот чие седиште е на подрачјето за коешто е именуван, а при спроведување на извршувањето презема дејствија на целата територија на Република Македонија.

(3) Извршителот може да врши и други работи ако така е определено со закон.

(4) Бројот на извршителите за подрачјето на основниот суд го определува министерот за правда врз основа на претходно прибавено мислење од претседателот на основниот суд за бројот на правосилните и извршните одлуки на основниот суд, а од Владата на Република Македонија податок за конечните управни одлуки кои гласат на парични побарувања кои би можеле да бидат предмет на извршување, како и по прибавено мислење на Комората на извршители.

Услови за именување на извршител

Член 32

(1) За извршител може да биде именувано лице кое ги исполнува следниве услови:

1) да е државјанин на Република Македонија;

2) да е деловно способно и да има општа здравствена способност, што се докажува со уверение издадено од надлежна здравствена установа од областа на медицина на трудот;

3) да е дипломиран правник со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломиран правник со стекнати 300 кредити според Европскиот кредит-трансфер систем (ЕКТС);

4) да има најмалку пет години работно искуство на правни работи или три години на извршни работи;

5) да има положен испит за извршител според програмата што ја пропишува министерот за правда;

6) активно да го владее македонскиот јазик;

7) да не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеца, или да не му е изречена казна забрана за вршење на должноста извршител;

8) да даде изјава пред нотар дека ќе обезбеди опрема и простор кои се потребни и соодветни за вршење на извршни работи и

9) да даде изјава пред нотар за својата имотна состојба, со сите последици од давање на лажен исказ.

(2) Условот од ставот (1) точка 6 на овој член се докажува со завршено школување во Република Македонија, а доколку школувањето е завршено во странство со потврда за активно познавање на македонскиот јазик издадена од Филолошкиот факултет при Универзитетот "Св. Кирил и Методиј" - Катедра за македонски јазик и јужнословенски јазици.

(3) Министерот за правда ги пропишува видот на опремата и просторот за исполнување на условот од ставот (1) точка 8 на овој член.

(4) Условот од ставот (1) точка 9 на овој член подразбира изјава дадена пред нотар во којашто лицето ќе ја изнесе својата финансиска состојба, во смисла на имотна состојба, финансиски побарувања, обврски, долгови и слично, сето тоа условено со последиците од кривичното дело давање на лажен исказ (член 367 од Кривичниот законик).

Именување на извршител

Член 33

(1) Министерот за правда го именува извршителот врз основа на конкурс.

(2) Конкурсот за именување на извршители го објавува Министерството за правда во “Службен весник на Република Македонија” и најмалку во два дневни весници.

(3) Рокот на конкурсот е 15 дена од денот на објавувањето во “Службен весник на Република Македонија”.

(4) Кон пријавите за конкурсот, кандидатите мораат да приложат биографски податоци и докази за исполнување на условите за именување на извршител.

(5) Министерот за правда го врши изборот од кандидатите кои ги исполнуваат условите за именување.

(6) Против решението на министерот за правда кандидатот кој не е именуван за извршител има право на жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на решението, до надлежната Второстепена комисија при Владата на Република Македонија.

Свечена изјава, повелба за именување и започнување со работа

Член 34

(1) По именувањето извршителот е должен да даде свечена изјава пред министерот за правда.

(2) Свечената изјава гласи:

„Изјавувам дека спроведувањето на извршните дејствија ќе го вршам совесно, чесно и непристрасно, во согласност со Уставот на Република Македонија и законите на Република Македонија и дека ќе ги штитам интересите на странките.“

(3) По давањето на свечената изјава, министерот за правда му предава на извршителот повелба за именување.

(4) Само извршителот именуван од страна на министерот за правда може да го користи називот извршител.

(5) Комората на извршители на Република Македонија (во натамошниот текст: Комората) веднаш ќе го определи и објави во “Службен весник на Република Македонија” датумот на почетокот со работа на извршителот, откако ќе достави доказ за именувањето, повелба за именување и склучен договор за осигурување од одговорност за штета сторена на трети лица.

(6) Ако извршителот не започне со работа во рок од три месеца од објавувањето на датумот на почетокот со работа во “Службен весник на Република Македонија” односно шест месеца од именувањето за извршител, се смета дека воопшто не започнал со работа.

(7) Извршителот може пред истекот на рокот предвиден во ставот (6) на овој член да побара од министерот за правда продолжување на рокот за уште три месеца, поради здравствени причини на извршителот, лични или пак во неговото потесно семејство.

(8) Именуваните извршители се запишуваат во Именикот на извршителите што го води Комората.

Седиште, печат, штембил, потпис и сметка

Член 35

(1) Извршителот има седиште во местото, кое територијално припаѓа на подрачјето на основниот суд, за кој тој е именуван.

(2) Печатот и штембилот на извршителот го содржи грбот на Република Македонија, ознака извршител, личното име на извршителот и местото каде што му е седиштето. Отпечатоците од печатот и штембилот ги одобрува и заверува претседателот на основниот суд за чие подрачје е именуван извршителот, а истите се депонираат во судот и Комората.

(3) По давањето на свечената изјава извршителот депонира потпис во основниот суд за чие подрачје тој е именуван.

(4) Извршителот пред започнувањето со работа, независно од редовната сметка, треба да отвори посебна сметка кај еден од носителите на платниот промет на која ќе се уплатуваат единствено парите од реализираните извршувања и ќе се користи исклучиво за намиравање на доверителите. Извршителот е должен парите од реализираните извршувања кои се наоѓаат на посебната сметка, да ги префрли на сметка на доверителот веднаш, односно најдоцна првиот следен работен ден по реализираното извршување, освен во случај на негова болест или други оправдани причини, но не подолго од 15 дена од денот на реализираното извршување.

(5) Посебната сметка на извршителот не може да биде предмет на присилно извршување на извршна исправа против извршителот како должник.

Легитимација

Член 36

(1) Министерството за правда на именуваниот извршител, заменик на извршител и помошник на извршител им издава легитимација.

(2) Министерот за правда ја пропишува формата и содржината на легитимацијата, начинот на нејзиното издавање и одземање.

(3) Извршителот, заменикот на извршителот и помошникот на извршителот при спроведување на извршните дејствија задолжително се легитимираат.

Започнување со работа на првите извршители

Член 37

До основање на Комората, министерот за правда за првоименуваните извршители со решение го определува денот на започнување со работа на именуваниот извршител, откако претходно извршителот презентирал:

- доказ за именување;
- повелба за именување и
- склучен договор за осигурување од одговорност за штета сторена на трети лица.

Евиденција на извршители

Член 38

(1) Министерството за правда води евиденција на извршителите, замениците на извршителите и помошниците на извршителите.

(2) Во евиденцијата од ставот (1) на овој член се водат следниве податоци:

- лично име, датум на раѓање и седиште на извршителот;
- датум кога е именуван за извршител;
- подрачјето на основниот суд за кое е именуван извршителот;
- дисциплински мерки, кои му биле изречени на извршителот и копија од одлуките на дисциплинската комисија и
- лично име, датум на раѓање на заменикот на извршителот или на помошникот на извршителот и името на извршителот во чија канцеларија работи, како и дисциплинските мерки кои им биле изречени на заменикот на извршителот и на помошникот на извршителот.

(3) Министерот за правда го пропишува начинот на водење на евиденцијата.

Забрана за вршење на други дејности и функции

Член 39

(1) Извршителот не смее да врши јавни функции, или раководни, надзорни и управни функции во трговски друштва, државни заводи, служби за наплата, трговски дејности, посреднички, нотарски и адвокатски работи.

(2) Извршителот не смее да биде во служба на верска заедница или религиозна група.

(3) Забраната од ставовите (1) и (2) на овој член не се однесува за вршење научни, уметнички и наставни дејности, дејноста судски преведувач, како и за вршење должности во Комората и во меѓународните здруженија на извршители.

Глава трета ИЗВРШНИ ДЕЈСТВИЈА

Член 40

(1) Извршителот ги презема следниве дејствија:

- прима барања за извршување;
- врши достава на судски писмена;
- врши достава на налози, записници, заклучоци и други документи кои произлегуваат од вршењето на неговата работа;
- врши легитимирање на странките и учесниците во извршувањето;
- прибира податоци за имотната состојба на должникот во функција на извршувањето;
- донесува налози и заклучоци, составува записници, барања и службени белешки, согласно со одредбите на овој закон;
- врши попис, проценка, пленидба и продажба на подвижни предмети, права и недвижности, прима средства од должникот, предава во владение и распределува средства;
- врши блокирање на подвижни предмети и недвижности заради оневозможување на нивната употреба или трошење со ставање жиг на извршителот;
- врши иселување и други извршни дејствија потребни за спроведување на извршувањето определени со закон и подзаконски акти;
- врши објавувања во средствата за јавно информирање;
- поднесува барања за поставување на старател до Центарот за социјални работи кога за посебни случаи адресата на должникот е непозната или нема застапник;
- поднесува барање за добивање на податоци за поседување на трансакциска сметка до правното лице кое го води Единствениот регистар на трансакциски сметки во врска со предметот на извршување;
- поднесува барање за распишување на потрага по моторното возило предмет на извршување до органот на државната управа од областа на внатрешните работи и
- врши и други дејствија предвидени со закон.

(2) Извршителот е должен со личните податоци да постапува согласно со прописите за заштита на личните податоци, при спроведување на извршувањето согласно со овој закон.

(3) За продажба на подвижни работи, извршителот може на своја сметка да ополномошти комисионер.

(4) При преземањето на извршните дејствија, извршителот ги изготвува налозите, заклучоците, записниците, барањата, службените белешки и другите акти со форма пропишани од министерот за правда. Актите кои не се во пропишаната форма се сметаат за неважечки.

Обврска за соработка со извршителите

Член 41

(1) Со цел за непречено спроведување на извршувањето, извршителот има право на пристап до сите информации и податоци од работодавецот, банките, јавните книги и регистрите за конкретен должник.

(2) Извршителот при спроведување на извршувањето има право да побара податок од орган на државната управа или правно лице кое води регистар, како и аси-

стенција од орган на државната управа за спроведување на предметот на извршувањето во согласност со овој закон.

(3) Субјектите од ставот (2) на овој член се должни да соработуваат со извршителот.

Спроведување на извршните дејствија и вработување на други лица

Член 42

(1) Извршните дејствија извршителот ги спроведува лично или по негово овластување заменикот на извршителот или помошникот на извршителот.

(2) Лицата овластени од извршителот, дејствуваат во име и за сметка на извршителот.

(3) За поединечни дејствија при спроведувањето на извршувањето извршителот по потреба може да вработува и други лица.

Одговорност за штета

Член 43

(1) Извршителот е одговорен за целата штета што ја причинил на странката или спрема трети лица, со незаконско спроведување на извршните дејствија и со неисполнување на должностите што ги има како извршител според овој закон. Како трети лица се сметаат сите лица на кои им е причинета штета, освен лицата од членот 44 на овој закон.

(2) Извршителот е одговорен за штетата која произлегла од извршување на поединечни дејствија што ги предизвикале лицата од членот 42 на овој закон.

(3) Штетата се утврдува во парнична постапка.

(4) Најнискиот износ на осигурување за кој извршителот мора да склучи договор за осигурување изнесува 100.000 евра по денарска противвредност.

Изземање на извршител

Член 44

(1) Извршител, заменик на извршител и помошник на извршител не може да презема дејствија во конкретен предмет, ако:

- е странка, законски застапник или полномошник на странката, ако со странката е во однос на сопственик, солидарен должник, или регресен должник, или ако бил сослушан како сведок или вештак, или учествувал во донесувањето на судската или пак одлуката на друг орган;

- странката, законскиот застапник, или полномошникот на странката му е роднина по крв во права линија до кој и да е степен, а во странична линија до четврти степен, или му е брачен или вонбрачен другар, или роднина по сватовство до втор степен, без оглед дали бракот престанал или не и

- е старател, посвоител, посвоеник, хранител или храненик на странката, на нејзин законски застапник или полномошник.

(2) Доколку извршител, заменик на извршител или помошник на извршител постапувал спротивно на ставот (1) од овој член, преземените дејствија од страна на надлежен суд во парнична постапка ќе бидат прогласени за ништовни.

Водење на евиденција на барањата за извршување

Член 45

(1) За примените барања за извршување, кои ги прима за спроведување, извршителот е должен да води евиденција.

(2) Министерот за правда ја пропишува формата, содржината и начинот на водењето на евиденцијата.

Награда и надоместок на трошоци за работа на извршителот

Член 46

(1) Извршителот за извршените дејствија има право на награда и надоместок на трошоците во согласност со Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителот.

(2) Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите ја донесува министерот за правда, по претходно прибавено мислење од Комората на извршители, според следниве критериуми:

1) цена за администрирање која се определува според износот на главното побарување, односно вредноста на предметот на извршување утврдена во извршната исправа;

2) цена на извршните дејствија која се определува според видот, обемот и времетраењето на извршувањето на извршните дејствија и местото на нивното извршување и

3) награда на извршителот за извршените дејствија, која се определува според видот на извршната исправа и видот на побарувањето кое треба да се изврши, како и според износот на главното побарување утврдено во извршната исправа кај паричните побарувања, односно вредноста на предметот на извршување кај непаричните побарувања утврдена во извршната исправа.

(3) Доколку вредноста на непаричното побарување не е утврдена во извршната исправа наградата изнесува 300 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на пресметувањето.

1. Доставување на писмена

Начини на достава

Член 46- а

(1) Доставата на судските писмена извршителот ја врши според одредбите од Законот за парничната постапка и овој закон.

(2) Доставата на актите кои произлегуваат од работата на извршителот предвидени во членот 40 од овој закон се врши со непосредно предавање на актот од страна на извршителот и по пошта.

(3) Извршителот е должен секој неуспешен обид за достава да го констатира со службена белешка.

(4) Ако доставата согласно со ставовите (1) и (2) на овој член остане безуспешна, доставата се врши со јавна објава.

(5) Ако доставата на писмената и актите од ставовите (1) и (2) на овој член извршителот ја врши со непосредно предавање на должникот, извршителот има право на наплата на цена на извршени дејствија за достава на судски писмена и акти согласно со Тарифата од членот 46 на овој закон само ако личната достава е успешно реализирана.

(6) Ако доставата на писмената и актите од ставовите (1) и (2) на овој член извршителот ја врши по пошта, извршителот наплатува реален трошок во висина на поштарината.

Достава со јавна објава

Член 46-б

(1) Ако живеалиштето или престојувалиштето, односно седиштето на странката е непознато за извршителот чие писмено се доставува, или пак извршителот не можел да изврши уредна достава до странката по пат на предавање, или по пошта, извршителот доставата ја врши со јавна објава.

(2) Објавата извршителот ја врши преку дневен печат кој е во оптек на целата територија на Република Македонија, секојдневно во текот на шест последователни броја. Ако странката на која и се врши достава употребува службен јазик различен од македонскиот јазик, извршителот објавата ја врши и преку дневен печат кој излегува на јазикот кој го употребува странката.

(3) Објавата се врши и со еднократна објава во „Службен весник на Република Македонија“.

(4) Објавата ги содржи: називот на извршителот, името/називот на странката, познатата адреса, бројот на предметот, краток приказ на основот на предметот и периодот во којшто странката треба да се обрати до извршителот.

(5) Објавата содржи и предупредување за странката дека таквиот начин на доставување се смета за уредна достава и дека за негативните последици кои можат да настанат ги сноси самата странка.

(6) По истекот на периодот од ставовите (2) и (3) на овој член се смета дека странката уредно е известена за писменото.

Глава четврта

ЗАМЕНИК НА ИЗВРШИТЕЛ И ПОМОШНИК НА ИЗВРШИТЕЛ

Заменик на извршител

Член 47

(1) Секој извршител има обврска да достави предлог за именување на заменик на извршител во рок од 30 дена од денот на започнување со работа. Заменикот на извршителот го заменува извршителот кога тој е спречен да спроведува извршни дејствија заради болест, отсуство или привремена забрана за вршење на должноста - суспензија. Заменикот на извршителот го именува министерот за правда по предлог на извршителот, за определено или на неопределено време.

(2) За заменик на извршител може да биде именуван:

- лице кое ги исполнува условите да биде именувано за извршител и работи во канцеларијата на извршителот и

- разрешениот извршител, во случај на разрешување од должност поради исполнување на услови за пензионирање, но не подолго од една година.

(3) Лицето од ставот (2) алинеја 1 на овој член кое за прв пат е именувано за заменик на извршител, дава свечена изјава од членот 34 став (2) на овој закон.

(4) Должноста на заменик на извршител престанува со:

- разрешување од страна на министерот;

- враќање на должност на извршителот чиј заменик бил, откако за тоа претходно е информиран министерот за правда;

- истекот на времето за кое бил именуван и

- престанок на должноста на извршителот од причините предвидени со овој закон, со денот на предавање на евиденцијата на извршителот во Комората на извршители.

Права, обврски и одговорности на заменикот на извршителот

Член 48

(1) Заменикот на извршителот ги има истите права, обврски и одговорности како и извршителот.

(2) Извршителот е должен да му овозможи пристап на заменикот на извршителот до списите.

(3) Заменикот на извршителот ги презема и продолжува со работа по списите на извршителот.

(4) Преземените дејствија од страна на заменикот на извршителот подлежат на дополнителна согласност на извршителот, освен во случај на престанок на должноста извршител или привремена забрана за вршење на должноста.

(5) При спроведувањето на извршните дејствија, заменикот на извршителот се легитимира во кое својство настапува. Тој освен своето име и презиме, го наведува името, презимето и местото на работа на извршителот кого го заменува.

(6) Извршителот е должен, истовремено со именувањето на неговиот заменик-извршител, да му издаде овластување на заменикот да располага со редовната и посебна сметка, со цел да овозможи редовно функционирање на работата во неговата канцеларија во случај кога тој е спречен.

(7) Во случај на привремена спреченост на извршителот и неговиот заменик подолго од 30 дена, по барање од претседателот на Комората, министерот за правда во рок од пет дена именува друг заменик извршител од редот на извршителите од истото подрачје, додека не се стекнат услови извршителот да продолжи со работа.

(8) По престанокот на причините за привремената спреченост на извршителот, извршителот ја продолжува работата во канцеларијата, за што писмено го известува министерот за правда.

(9) Должноста на заменикот што бил именуван од министерот за правда за времето на привремената спреченост на извршителот и неговиот заменик, ќе престане со враќањето на извршителот или на заменикот на извршителот коишто биле привремено спречени за работа.

Помошник на извршител

Член 49

(1) Помошник на извршител е лице кое во согласност со одредбите на овој закон, му дава помош на извршителот при спроведувањето на извршните дејствија.

(2) За помошник на извршител може да се назначи лице кое ги исполнува следниве услови:

- 1) да е државјанин на Република Македонија;
- 2) да е деловно способно и да има општа здравствена способност;
- 3) да има завршено правен факултет;
- 4) да има најмалку три години работно искуство на правни работи или две години на извршни работи;
- 5) активно да го владее македонскиот јазик и
- 6) да не е осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеца.

(3) Извршителот врз основа на претходна согласност од министерот за правда, назначува лице кое ќе работи во неговата канцеларија како помошник на извршител.

(4) Барањето за согласност од ставот (3) на овој член го поднесуваат заедно извршителот и помошникот на извршителот и тоа треба да содржи:

- име, презиме, место и датум на раѓање на помошникот на извршителот и единствен матичен број на граѓаните (во натамошниот текст: ЕМБГ);
- име, презиме и место на работа на извршителот и
- ако помошникот на извршителот претходно работел како помошник на извршител, периодот во кој работел, како и имињата и местата на работа на извршителите кај кои претходно работел како помошник на извршител.

(5) Министерот за правда ќе го определи периодот на назначувањето и бројот на помошниците на извршителите кои можат да работат истовремено под одговорност на еден извршител.

(6) Согласноста од ставот (3) на овој член може да се повлече ако помошникот на извршителот при преземање на извршни дејствија постапува спротивно на одредбите на овој закон, или ако влијае врз угледот или работата на канцеларијата на извршителот.

(7) Еднаш издадена согласност од страна на министерот за правда има важност сè до нејзиното повлекување.

(8) По барање на именуваниот помошник на извршител, согласноста ќе се повлече.

Права, обврски и одговорности на помошникот на извршителот

Член 50

(1) При спроведувањето на извршните дејствија, помошникот на извршителот се легитимира во кое својство настапува. Тој освен своето име и презиме, го наведува и името, презимето и местото на работа на извршителот за кого тој постапува.

(2) Помошникот на извршителот нема да спроведува извршни дејствија, доколку на местото на извршителот е именуван заменик на извршител, освен со овластување издадено од страна на министерот за правда, да продолжи да ја врши работата како помошник на извршител по овластување на заменикот на извршителот.

Причини за престанок со работа на помошник на извршител

Член 51

Помошникот на извршителот ќе престане со работа:

- со писмено известување за повлекување на назначувањето од страна на извршителот кој го назначил, до министерот за правда и помошникот на извршителот;
- со разрешување или смрт на именуваниот извршител;
- со повлекување на согласноста или истекување на рокот за кој била дадена, како што е наведено во членот 49 ставови (5) и (6) на овој закон и
- именување на помошникот на извршителот за извршител.

Приправници кај извршител

Член 51-а

(1) Извршителот во својата канцеларија може да ангажира приправници.

(2) Приправниците кај извршител се дипломирани правници со завршено четиригодишно високо образование на правни студии или дипломирани правници со стекнати 300 кредити според Европскиот кредит-трансфер систем (ЕКТС), кои се вработени или извршуваат волонтерски работи во канцеларијата на извршителот. Приправниците се запишуваат во Именикот на приправници кај извршителите, кој го води Комората.

(3) Приправникот стручно се оспособува, а извршителот е должен да го следи и да го помага неговото стручно оспособување и да го контролира неговото присуство.

(4) Времето поминато како приправник кај извршител се изедначува во однос на правото на полагање на правосуден и нотарски испит, испит за извршители или друг стручен испит, доколку ги исполнуваат условите предвидени за полагање на соодветните испити.

(5) Надзор на стручното оспособување на приправникот кај извршител врши Комората.

Глава петта

НАДЗОР НАД РАБОТАТА НА ИЗВРШИТЕЛИТЕ

Редовен надзор над работата

Член 52

(1) Министерството за правда врши редовен надзор над работата на извршителите и на Комората најмалку еднаш годишно.

(2) За вршење на надзорот Министерството за правда е должно најмалку во рок од три дена пред денот на вршење на надзорот, да го извести извршителот, односно Комората.

(3) При вршењето на надзорот од страна на Министерството за правда, треба да биде присутен извршителот кај кого се врши надзор, претседателот на Комората или лице овластено од него, доколку надзорот се врши над работата на Комората.

(4) За извршениот надзор се составува записник, кој го потпишуваат овластените лица од Министерството за правда што го вршат надзорот и извршителот. Ако извршителот одбие да го потпише записникот е должен да ги изнесе причините за тоа, а овластеното лице ги внесува во записникот.

(5) За утврдените состојби од извршениот надзор се составува извештај.

(6) Примерок од извештај се доставува само до извршителот и до Комората на извршители во рок од 15 дена од денот на завршениот надзор, а кога предмет на извршување се средства од Буџетот на Република Македонија и до Државниот правобранител на Република Македонија.

(7) Надзорот над работењето на извршителите и на Комората го опфаќа уредното водење на книгите, предметните списи и евиденцијата во согласност со Законот и подзаконските акти.

(8) При вршењето на надзорот извршителот или претседателот на Комората е должен да овозможи пристап до просториите, книгите, предметните списи и целокупната евиденција на извршителот, односно Комората.

(9) Во зависност од констатираните состојби во извештајот за извршениот надзор, министерот за правда одлучува дали има основ за поднесување на предлог за поведување на дисциплинска постапка или за преземање на други мерки во согласност со закон.

(10) При вршењето на надзорот не смее да биде повредена тајноста на списите и класифицираните информации.

(11) Начинот на вршење на надзорот го пропишува министерот за правда.

Вонреден надзор

Член 53

Министерството за правда може да изврши вонреден надзор над работата на извршителот и Комората во секое време по службена должност или по барање на претседателот на судот, согласно со правилата утврдени во членот 52 на овој закон.

Годишен извештај за работа на извршителот

Член 53-а

(1) Извршителот секоја година доставува писмен извештај до Комората за неговото работење во претходната година, најдоцна до 15 март во тековната година, во кој го наведува вкупниот број на примени барања за извршување, вкупниот број на реализирани извршни исправи, вкупниот износ на наплатени средства за цена за администрирање на предметите, за преземени извршни дејствија и награда за реализирани извршни исправи.

(2) Извршителот во прилог на писмениот извештај од ставот (1) на овој член доставува копија од завршна сметка доставена до Управата за јавни приходи.

Глава шеста ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НА ИЗВРШИТЕЛИТЕ

Дисциплинска одговорност на извршителот

Член 54

(1) Извршителот одговара дисциплински за своето нестручно и несовесно работење, ако со своето однесување при спроведување на извршувањето врши повреда на службената должност, предвидена во Законот за извршување, подзаконските акти и актите на Комората, со кои се уредува работењето на извршителот.

(2) Нестручно постапување е повреда на законот, со кое при спроведувањето на извршувањето извршителот предизвикува повреда на правата на странките во постапката или на трети лица.

(3) Несовесно постапување е постапување спротивно на етичките норми, професионалните стандарди и правила на извршителската должност.

Видови дисциплински мерки

Член 54-а

За сторена дисциплинска повреда на извршител можат да му се изречат следниве дисциплински мерки:

- а) јавна опомена;
- б) парична казна;
- в) привремено одземање на правото за вршење на должноста извршител и
- г) трајно одземање на правото за вршење на должноста извршител.

Определување на дисциплински мерки

Член 54-б

(1) Дисциплинската мерка јавна опомена се става на огласната табла во седиштето на Комората, 60 дена од денот на изрекувањето.

(2) Дисциплинската мерка парична казна се изрекува во висина од 1.500 до 5.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија на денот на изрекувањето. Плаќањето на паричната казна може да се определи во најмногу шест еднакви месечни рати.

(3) Дисциплинската мерка привремено одземање на правото за вршење на должноста може да се изрече во траење од три месеци до една година.

(4) Дисциплинската мерка трајно одземање на правото за вршење на должноста се изрекува секогаш:

- кога извршителот бил именуван свесно прикривајќи го постоењето на законските пречки за тоа и
- кога за времето за кое привремено му е одземено правото за вршење на должноста или привремено му е забрането вршењето на должноста, тој врши извршни работи или на друг начин ја избегнува дисциплинската мерка.

(5) При изрекувањето на дисциплинските мерки се земаат предвид тежината на повредата, последиците од таа повреда, степенот на одговорност на извршителот, околностите под кои е сторена повредата, поранешното негово однесување, како и други олеснителни и отежителни околности.

(6) Во случај на поврат сторен во период од една до пет години, ќе се примени потешка дисциплинска мерка додека не се стигне до дисциплинската мерка трајно одземање на правото за вршење на должноста.

(7) Ако со сторената дисциплинска повреда, извршителот стекнал имотна корист, паричната казна може да му се изрече до двојниот износ на висината на таа корист, независно од ограничувањето од ставот (2) на овој член.

(8) Конечните одлуки за утврдување дисциплинска одговорност на извршителите се објавуваат на веб локацијата на Комората и на Министерството за правда, во согласност со прописите за заштита на личните податоци.

Член 54-в

(1) Дисциплинска мерка јавна опомена или парична казна ќе му се изрече на извршителот, ако:

- неуредно ги чува службените списи и податоци,
- ги повредува правилата на Етичкиот кодекс на однесување на извршителите со што го намалува угледот на извршителската должност,
- со своето однесување кон службените или други лица при спроведување на извршни дејствија го нарушува угледот и честа на службените или други лица или органот што го претставуваат и
- не ги исполнува обврските определени со актите на Комората, кои се однесуваат на унапредување и развивање на извршителската должност.

Член 54-г

Дисциплинска мерка парична казна или привремено одземање на правото за вршење на должноста извршител, ќе му се изрече на извршител, ако:

- при спроведување на извршните дејствија не води сметка за достоинството на личноста на странките, учесниците во постапката на извршувањето и нивните семејства,
- при спроведувањето на извршните дејствија не води сметка за тоа извршувањето да биде поповолно за должникот,
- во поднесоци и други писмена, како и со своето однесување изразува непочитување на судовите, органите на државната управа и органите на Комората,
- неуредно и неточно ја води евиденцијата која извршителот е должен да ја води, а која не засега во правата на странките,
- во своето работење употребува факсимил,
- ја избегнува обврската за континуирано стручно оспособување и едукација која се одвива преку семинари и предавања,
- бара пристап до податоци за лице кое не е должник,
- наплати поголема награда за извршување или други трошоци определени со Тарифата,
- не води евиденција за наплатена награда, и други трошоци согласно со овој закон и подзаконските акти,
- неоправдано го одложува извршувањето,
- врши јавни функции, или раководни, надзорни и управни функции во трговски друштва, државни заводи, служби за наплата, нотарски и адвокатски работи, и служба во верска заедница или религиозна група,
- парите што му се доверени на чување ги вложи на свое име спротивно на одредбите од овој закон,
- не ги евидентира барањата за извршување според времето на нивниот прием во евиденцијата, која извршителот е должен да ја води,
- работи под дејство на алкохол или наркотични средства,
- не ја чува службената евиденцијата и списите по предметите во својата канцеларија,
- оригиналните барања за извршување, документите, записниците, списите и актите, како и доставниците кои произлегуваат од вршењето на неговата работа не се наоѓаат во обивката на списите на предметот и
- не му издава овластување на заменик-извршителот за располагање со неговата редовна и посебна сметка.

Член 54-д

На извршителот ќе му се изрече мерката трајно одземање на правото за вршење на должноста извршител, ако:

- не ги презема пропишаните мерки за спречување на перење пари и други приноси од казниви дела,
- не постапува по одлуките на судовите, одлуките на државните органи и органите на Комората кои се однесуваат на отстранување на неправилности при извршувањето,
- е именуван, свесно прикривајќи го постоењето на законските пречки,
- за времето за кое привремено му е одземено правото за вршење на должноста или привремена забрана за вршење на должноста врши работи на извршување или на друг начин ја избегнува казната,
- при извршувањето презема дејствија кои не се предвидени или се спротивни на овој закон,
- за себе или за свои роднини (во права линија или до четврти степен во странична линија) купува предмети на јавна продажба или стекнува други права во текот на извршувањето кое го спроведува,
- одава класифицирана информација со степен на тајност определена согласно со закон,
- врши трговска должност и посреднички работи,
- склучува договори во свое име за други лица или во туѓо име за себе или учествува во правна работа во која презема службени дејствија како извршител спротивно на овој закон,
- прима подароци или друг вид корист во врска со спроведување на извршувањето или го поставува личниот финансиски интерес во судир со положбата и статусот на извршител,
- незаконито располага со материјалните средства што ги прибавил во текот на извршувањето и
- не постапува според редоследот на примените барања за извршување.

Членот 55 е избришан.

Членот 56 е избришан.

Бришење од Евиденцијата

Член 57

Извршителот на кого му е изречена дисциплинска мерка одземање на правото на вршење на должноста, се брише од Евиденцијата на извршители.

Застареност за поведување на дисциплинска постапка

Член 58

- (1) Рокот на застареност за поведување на дисциплинска постапка изнесува две години.
- (2) Застареноста почнува да тече од денот кога дисциплинската повреда е направена.
- (3) Прекин на застареноста настапува со преземање на секое дејствие што се презема заради поведување на постапка за сторената дисциплинска повреда.
- (4) Застареноста за поведувањето на постапка за дисциплинска повреда настапува во секој случај по истекот на четири години од денот на сторената повреда.

Дисциплинска комисија

Член 59

- (1) Дисциплинската постапка против извршителот ја води Дисциплинска комисија при Комората, согласно со одредбите на овој закон и актите на Комората.
- (2) Дисциплинската комисија е орган на Комората кој го избира Собранието на Комората составен од пет члена и нивни заменици, со мандат од три години со право на повторен избор.
- (3) Два члена и нивни заменици се избираат од редот на членовите на Комората, два члена и нивни заменици од редот на судиите по предлог на Судскиот совет на Република Македонија и еден член и негов заменик по предлог на министерот за правда.

(4) Дисциплинската комисија ја спроведува дисциплинската постапка по предлог на овластен подносител и донесува одлука по предлогот, а начинот и поблиските услови во врска со работењето на Дисциплинската комисија ќе бидат уредени со Статутот и другите акти на Комората.

Поведување на дисциплинска постапка

Член 59-а

(1) Дисциплинска постапка против извршител или заменик извршител се поведува по предлог на претседателот на Комората, претседателот на основниот суд на чиешто подрачје е седиштето на извршителот и министерот за правда.

(2) Претседателот на Комората на извршители може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка заради повреди на Кодексот за професионална етика на извршителите и обврските предвидени во Статутот и другите општи акти на Комората и утврдени состојби кои укажуваат на сторена дисциплинска повреда од извршен надзор согласно со актите на Комората, како и по иницијатива на странките и учесниците во извршувањето за поведување на дисциплинска постапка доколку наводите во иницијативата се однесуваат на повреди определени со овој закон.

(3) Претседателот на основниот суд од ставот (1) на овој член може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка против извршител доколку, одлучувајќи по приговор против неправилности при извршувањето, повеќе пати утврди неправилности при извршувањето.

(4) Министерот за правда може да поднесе предлог за поведување на дисциплинска постапка, доколку во извештајот од извршен надзор се утврдени состојби кои укажуваат на сторена дисциплинска повреда.

(5) Предлогот за поведување дисциплинска постапка се доставува до Дисциплинската комисија на Комората.

(6) Предлогот за поведување дисциплинска постапка треба да содржи факти и докази од кои се утврдува постоењето на дисциплинската повреда.

(7) По приемот на предлогот, Дисциплинската комисија веднаш, а најдоцна во рок од пет дена, предлогот го доставува на одговор до извршителот на кој се однесува предлогот.

(8) Извршителот во рок од осум дена од приемот на предлогот има право да поднесе одговор на предлогот од ставот (5) на овој член и во одговорот да приложи докази со кои ги побива наводите во предлогот.

Тек на постапката

Член 59-б

(1) Постапката пред Дисциплинската комисија е итна, а одлука по предлогот мора да се донесе најдоцна во рок од 60 дена од денот на поднесувањето на предлогот.

(2) Извршителот против кого се води постапката има право на непосредно произнесување пред Дисциплинската комисија.

(3) За утврдување на факти од значење за одлучувањето, Дисциплинската комисија може да изврши увид во списите на предметот на извршителот, а по потреба да изведе и други докази.

(4) Дисциплинската комисија може да овласти нејзин член да изврши увид во списите на извршителот и да прибави други докази, за што се составува записник.

Видови одлуки на дисциплинската комисија

Член 59-в

(1) Дисциплинската комисија донесува:

- решение со кое се отфрла предлогот за поведување на дисциплинска постапка, доколку предлогот е недоволен, односно поднесен од неовластен подносител,

- решение со кое се утврдува дека не е сторена дисциплинска повреда и

- решение со кое извршителот се огласува за виновен за сторена дисциплинска повреда и при што му се изрекува дисциплинска мерка.

(2) Дисциплинската комисија е должна да го извести предлагачот и Министерството за правда за донесената одлука во дисциплинската постапка против извршителот.

(3) Против одлуката на Дисциплинската комисија извршителот има право на правна заштита со поведување на управен спор пред надлежен суд.

Привремена забрана за вршење на должноста

Член 60

(1) На извршителот против кого е поведена постапка за дисциплинска повреда, со цел да се заштити достоинството на должноста извршител, по барање на овластените предлагачи за поведување на дисциплинска постапка, Дисциплинската комисија може да донесе одлука со која привремено му се забранува вршењето на должноста сè до завршувањето на дисциплинската постапка.

(2) Привремена забрана за вршење на должноста секогаш ќе се определи без оглед на тоа дали е поведена дисциплинска постапка против извршителот, ако:

а) се исполнети условите за разрешување на извршителот од членот 64 на Законот за извршување;

б) против извршителот е поведена постапка за одземање на деловна способност;

в) против извршителот е донесено правосилно решение за поведување на истрага за кривични дела сторени во врска со службените дејствија сè додека трае истрагата;

г) на извршителот му е изречена забрана за вршење на должноста согласно со закон и

д) против извршителот е донесена неправосилна пресуда со која му е изречена безусловна казна затвор над шест месеци.

(3) Одлуката за привремена забрана за вршење на должноста ќе се отповика штом ќе престанат причините кои ја иницирале.

(4) За одлуката за привремена забрана за вршење на должноста, Дисциплинската комисија ќе ја извести Комората, претседателот на основниот суд за чие подрачје е именуван извршителот и министерот за правда.

(5) Одлуката по барањето за привремена забрана за вршење на должноста се донесува во рок од 15 дена од денот на поднесување на предлогот за поведување на дисциплинска постапка.

(6) Во случај на привремена забрана за вршење на должноста извршителот не смее да презема никакви службени дејствија. Сите дејствија преземени од извршителот за кого е донесена одлука за привремена забрана за вршење на должноста се ништовни.

Извршување на дисциплинските одлуки

Член 61

(1) За извршување на конечните одлуки донесени во дисциплинската постапка се грижи претседателот на Комората.

(2) Конечните дисциплински одлуки за изречената парична казна имаат сила на извршна исправа и претседателот на Комората е должен да поднесе барање за присилно извршување. Средствата добиени со присилното извршување одат на сметката на Комората и тие можат да се користат само за стручно оспособување на извршителите во рамките на Комората.

(3) Ако со конечната дисциплинска одлука е изречена мерка трајно одземање на правото за вршење на должноста, извршителот на кого таа казна му е изрече-

на се брише од Евиденцијата на извршителите. Конечната дисциплинска одлука со која е изречена друга дисциплинска мерка, како и неправосилната одлука за привремена забрана за вршење на должноста, се запишуваат во Евиденцијата на извршителите.

(4) Дисциплински мерки за дисциплински повреди се бришат од именикот по истекот на пет години од денот на нивното изрекување.

(5) Ако со конечната дисциплинска одлука е изречена дисциплинска мерка привремено одземање на правото за вршење на должноста или трајно одземање на правото за вршење на должноста, Министерството за правда изречените дисциплински мерки ги објавува во "Службен весник на Република Македонија".

Глава седма ПРЕСТАНОК НА ДОЛЖНОСТА ИЗВРШИТЕЛ

Причини за престанок на должноста извршител

Член 62

(1) Должноста на извршителот престанува:

- а) со смрт;
- б) со исполнување на условите за старосна пензија;
- в) со писмена оставка;
- г) ако биде осуден со правосилна судска одлука на безусловна казна затвор над шест месеца, или ако му биде изречена казна-забрана за вршење на должноста извршител;
- д) ако без оправдани причини не започне со работа во рок од три месеца од објавувањето на неговото именување во "Службен весник на Република Македонија" и
- ѓ) со разрешување.

(2) Во случаите од ставот (1) точки а) до д) на овој член министерот за правда во рок од 15 дена ќе донесе решение за престанување на должноста, во спротивно должноста престанува по сила на закон.

Оставка

Член 63

(1) Извршителот во секое време може да побара да биде ослободен од овластувањата на извршител.

(2) Барањето се поднесува писмено до министерот за правда. Рокот за ослободување од овластувањата изнесува три месеца.

(3) Со истекот на рокот од ставот (2) на овој член, престануваат овластувањата на извршителот, освен ако заради обезбедување на уредно вршење на должноста, министерот за правда не определи друг рок. Својата одлука министерот за правда треба да ја донесе пред истекот на рокот од ставот (1) на овој член.

Разрешување

Член 64

(1) Извршителот ќе биде разрешен, ако:

- а) престанат да постојат условите за именување од членот 32 на овој закон или дополнително се утврди дека при именувањето тие не постоеле;
- б) не даде свечена изјава;
- в) се вработи или ако почне да користи старосна пензија;
- г) со судска одлука му биде одземена или ограничена деловната способност;
- д) трајно ја загуби способноста за вршење на должноста;
- ѓ) не го продолжува уредно своето осигурување од одговорност и
- е) му е изречена дисциплинска мерка трајно одземање на правото за вршење на должноста.

(2) Одлуката за разрешување на извршителот ја донесува министерот за правда. Пред донесување на одлуката на извршителот мора да му биде овозможено да се изјасни за причините за разрешување.

(3) Против одлуката на министерот за правда извршителот има право да поднесе жалба до надлежната Второстепена комисија при Владата на Република Македонија.

Именување на извршител во случај на престанок на должноста на извршителот

Член 64 -а

(1) По престанок на должноста извршител, министерот за правда веднаш ќе започне постапка за именување на извршител кој ќе продолжи со работа во канцеларијата на извршителот чија должност престанала. Постапката за именување ќе се заврши најдоцна во рок од 60 дена сметано од денот на констатирањето на престанокот на должноста извршител.

(2) Ако на објавениот оглас не се јави ниту еден кандидат кој ги исполнува условите за именување, министерот за правда во рок од 15 дена ќе донесе решение со кое ќе определи извршител од редот на именуваниите извршители од истото подрачје којшто веднаш ќе ги преземе предметите, книгите и евиденцијата која ја водел извршителот чија должност престанала и ќе ја продолжи работата по предметите, со сите овластувања кои му припаѓаат на извршител согласно со законот.

(3) Доверителот којшто не сака неговиот предмет да го продолжи новоименуваниот извршител може да го повлече барањето за извршување и да го довери на друг извршител, со тоа што сите дејствија коишто ги преземал дотогаш извршителот имаат правна важност, и извршителот на којшто ќе му биде доверено продолжување на постапката ќе ја продолжи постапката од стадиумот каде што се наоѓа.

(4) Трошоците за извршување за кои постои доказ дека се наплатени кај извршителот чија должност престанала му се признаваат на доверителот, а извршителот којшто ќе продолжи со спроведување на извршувањето е должен да ги наплати од должникот и да ги пренесе на доверителот.

(5) Претседателот на Комората со решение ќе го овласти именуваниот, односно определениот извршител да располага со посебната сметка на извршителот чија должност престанала.

Глава осма ОРГАНИЗАЦИЈА НА ИЗВРШИТЕЛИТЕ

Комора на извршители

Член 65

(1) Извршителите и замениците на извршителите во Република Македонија, задолжително се здружуваат во Комора на извршители.

(2) Седиштето на Комората е во Скопје.

(3) Комората на извршители има својство на правно лице.

(4) Највисок орган на Комората е Собранието на Комората.

(5) Други органи на Комората се Управен одбор на Комората и претседател на Комората.

Собрание на Комората

Член 66

(1) Собранието на Комората го сочинуваат сите извршители и заменици на извршители на територијата на Република Македонија.

(2) Собранието на Комората ги штити угледот и честа на вршењето на должноста и се грижи извршителите да ги вршат своите овластувања совесно и во согласност со закон.

(3) Организацијата, надлежноста, составот, начинот на избор, правата и должностите на органите на Комората, се уредуваат со овој закон, Статутот и другите акти на Комората.

Надлежност на Собранието на Комората

Член 67

(1) Собранието на Комората:

- а) донесува Статут и други акти на Комората;
- б) избира членови на Управниот одбор, претседател на Комората и членови на другите органи на Комората, ако со овој закон или со Статутот на Комората поинаку не е определено;
- в) дава мислење по Тарифата за награда и надоместок на другите трошоци за работата на извршителите и го утврдува предлогот на програмата за континуирана едукација на извршителите;
- г) разгледува предлози, барања и препораки за успешно работење на извршителите;
- д) ги усвојува годишната сметка за изминатата година и предлогот на пресметката за наредната година, го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности, подготвен од претседателот на Комората;
- ѓ) одлучува за висината на членарината и начинот на нејзиното плаќање;
- е) одлучува за употребата на паричните казни согласно со одредбите на овој закон и
- ж) одлучува за сите други прашања предвидени со овој закон и Статутот на Комората.

(2) Собранието на Комората се состанува редовно еднаш годишно и тоа во првата недела на месец февруари. На седницата е потребно присуство од најмалку половина од вкупниот број извршители, а одлучува со мнозинство од присутните.

(3) На редовната годишна седница Собранието на Комората одлучува за годишната сметка и за предлогот на пресметката за наредната година и го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности на извршителите.

(4) Вонредна седница на Собранието на Комората може да свика претседателот на Комората, а врз основа на одлука на Управниот одбор или по писмено барање од најмалку 30 члена на Комората. Ако претседателот не ја свика седницата во рок од еден месец од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно поднесувањето на барањето од членовите на Комората, седницата ќе ја свика членот на Управниот одбор одреден од овој орган, односно членовите на Комората кои го поднеле барањето.

(5) Членовите на Управниот одбор, претседателот на Комората и на другите органи се избираат за време од две години.

Управен одбор

Член 68

(1) Управниот одбор:

а) утврдува нацрт на статутот и другите акти на Комората;

б) подготвува и доставува до министерот за правда предлози и мислења што се однесуваат на основната поставеност на извршителите, како и по сите други прашања што се однесуваат на должноста извршител;

Точката в) е избришана.

г) презема и спроведува иницијативи за разгледување на прашања од интерес на извршителите, како што се прашањата за социјалната заштита на извршителите, основањето на солидарен фонд за економска помош на извршителите, како и фонд за помош на лица кои трајно се оспособуваат за самостојно вршење на дејноста и прашања за организирање на трајно осигурување на извршителите;

д) врши надзор над работењето на извршителите и дава иницијатива за вршење на вонредна инспекција за поведување дисциплинска постапка;

ѓ) ја изготвува и предлага Програмата за континуирана едукација на извршителите и врши надзор над стручно оспособување на извршителите и издава

уверенија за спроведено стручно оспособување, врз основа на потврда издадена од извршителот кај кого се врши оспособувањето;

е) се грижи за статусот на извршителите и за односите кон други органи и воопшто кон трети лица;

ж) го организира континуираното стручно оспособување на извршителите со организирање семинари и предавања согласно со програмата утврдена од страна на министерот за правда. Учество на семинарите и предавањата е задолжителна за извршителите, замениците на извршителите и помошниците на извршителите, а нивното неоправдано отсуство претставува дисциплинска повреда;

з) води именик на извршителите, замениците на извршителите, помошниците на извршителите и приправниците на извршителите;

с) ги подготвува седниците на Собранието на Комората;

и) ги извршува одлуките на Собранието на Комората;

ј) составува предлог на годишната пресметка и предлог за пресметка за наредната година;

к) се грижи за наплата на членарината и

л) одлучува за други прашања кои со закон или со Статутот на Комората се ставени во негова надлежност, како и за сите прашања кои не се ставени во надлежност на некој друг орган на Комората.

(2) Бројот на членовите на Управниот одбор го одредува Собранието во согласност со Статутот. Бројот на членовите на Управниот одбор, вклучувајќи го и претседателот на Комората, мора да биде непарен.

(3) Управниот одбор на Комората го свикнува претседателот на Комората или на барање на една третина од вкупниот број членови на Управниот одбор. За полноважност на одлуките на Управниот одбор е потребно на седницата да присуствуваат повеќе од половина од членовите на Управниот одбор. Одлуките се донесуваат по правило со мнозинство гласови на присутните членови на Управниот одбор. Со Статутот на Комората посебно ќе се утврдат за кои случаи за полноважност на одлуката е потребно мнозинство од вкупниот број членови на Управниот одбор.

Претседател на Комората

Член 69

(1) Претседателот на Комората е и претседател на Управниот одбор. Управниот одбор од своите членови избира потпретседател на Комората.

(2) Претседателот на Комората се избира со мандат од две години со право на повторен избор.

(3) Претседателот ја претставува и застапува Комората. Во случај на негова спреченост, неговите должности ги врши потпретседателот, а во случај на спреченост на потпретседателот, најстариот член на Управниот одбор.

(4) Претседателот на Комората:

а) ги решава конфликтите меѓу извршителите или меѓу извршителите и нивните странки кои се однесуваат на примената на овој закон;

б) изготвува и доставува мислење во случај на спор меѓу извршителите и нивните странки коешто се однесува на плаќање за извршена работа во рок од 15 дена по барање на странките и овластените предлагачи за поведување на дисциплинска постапка;

в) се грижи Комората да дејствува во согласност со закон и

г) врши другите работи предвидени со Статутот на Комората.

(5) Управниот одбор на Комората може да го овласти претседателот на Комората во итни случаи самиот да врши одредени работи што се од негова надлежност. Претседателот на Комората е должен за секое такво

преземено дејствие да го извести Управниот одбор и да побара одобрение за преземеното дејствие. Недавањето на дополнително одобрение не влијае на важноста на правната работа спрема трети лица.

Награда и надоместок на членовите на органите на Комората

Член 70

Претседателот и членовите на Управниот одбор ја вршат својата функција бесплатно, освен ако со Статутот поинаку не е определено. Тие имаат право на надоместок на трошоците што ги имале во врска со вршењето на функцијата. Одлуката за тоа ја донесува Управниот одбор на Комората. Управниот одбор донесува Правилник за висината и надоместокот на патните трошоци.

Правни средства

Член 71

Против сите одлуки на органите на Комората со кои се одлучува за правата и должностите на извршителот, ако поинаку не е уредено со закон, може да се поведе управен спор.

Извештај за работата

Член 72

(1) Секоја година (во февруари) Комората е должна до министерот за правда да достави писмен извештај за своето работење, со изложени мислења, предлози и ставови за состојбата на извршителите, како и предлог на мерките кои би требало да се преземат заради унапредување на тие состојби.

(2) Комората е должна до министерот за правда секоја година најдоцна до 1 април да достави писмен извештај за работењето на секој извршител поединечно за претходната година во тековната година, во кој го наведува вкупниот број на примени барања за извршување, вкупниот број на реализирани извршни исправи, вкупниот износ на наплатени средства за цена за администрирање на предметите, за преземени извршни дејствија и награда за реализирани извршни исправи.

Претставници на помошниците на извршителите

Член 73

Со Статутот на Комората се уредува бројот, начинот на избор, правата и должностите на претставниците на помошниците на извршителите во органите на Комората, согласно со одредбите на овој закон.

Раздел втори СПРОВЕДУВАЊЕ НА ИЗВРШУВАЊЕТО

Глава деветта ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ

Време на извршувањето

Член 74

(1) Извршувањето по правило се спроведува секој ден од 06,00 до 21,00 часот.

(2) Со дозвола на претседателот на основниот суд на чие подрачје се спроведува извршувањето, извршувањето може да се спроведе независно од термините утврдени во ставот (1) на овој член.

Постапување на извршителот

Член 75

(1) Извршителот е должен при преземање на извршни дејствија во станот на должникот, при пребарување на облеката што ја носи тој на себе и при преземање на

други извршни дејствија да постапува со должна почит спрема личноста на должникот и членовите на неговото домаќинство. За преземање на извршни дејствија во станот на должникот, извршителот обезбедува писмена дозвола од претседателот на основниот суд на чие подрачје се спроведува извршувањето, во која не се назначува денот на преземањето на дејствието.

(2) На извршните дејствија во станот на должникот на кои не присуствува должникот, негов законски застапник, полномошник или полнолетен член на неговото домаќинство, мора да присуствува полиција и двајца полнолетни сведоци.

(3) Извршувањето во просторија на правно лице се спроведува така што извршителот пред преземањето на извршното дејствие ќе побара од лицето овластено за застапување на правното лице тој самиот или лицето кое тој ќе го определи да биде присутно при неговото преземање.

(4) Кога извршното дејствие треба да се спроведе во просторија што е заклучена, а должникот не е присутен или не сака да ја отвори просторијата, извршителот ќе ја отвори просторијата во присуство на полиција и двајца полнолетни сведоци.

(5) Ако претставникот на правното лице одбие да постапи во согласност со барањето на извршителот или ако извршителот не го затече во просториите на правното лице при преземањето на извршното дејствие, дејствието ќе го преземе во присуство на полиција и двајца полнолетни сведоци.

(6) Доколку извршителот при преземањето на дејствијата од ставовите (2), (4) и (5) на овој член не може да обезбеди присуство на двајца полнолетни сведоци, тој може да повика нотар.

(7) Извршителот за преземените дејствија од ставовите (1) до (6) на овој член составува посебен записник кој го потпишуваат присутните сведоци и полицијата. Доколку извршителот дејствијата ги преземал во присуство на нотар, нотарот составува записник согласно со Законот за вршење на нотарските работи.

Попречување на извршителот при преземањето на извршните дејствија

Член 76

Извршителот е овластен да го отстрани лицето кое го попречува спроведувањето на извршувањето, а според околноста на случајот и да побара помош од полиција.

Приговор против неправилности при извршувањето

Член 77

(1) Странката или учесникот којшто смета дека при извршувањето се сторени неправилности може да поднесе приговор до претседателот на основниот суд на чија територија извршувањето, или пак дел од него, се спроведува.

(2) Приговорот образложен, аргументиран и поткрепен со соодветни докази се поднесува во рок од три дена по денот на осознавање на неправилноста, но не подоцна од 15 дена по завршувањето на извршувањето.

(3) Претседателот на судот одлучува по приговорот во рок од 72 часа по приемот на приговорот.

(4) По потреба претседателот на судот може да одлучи да ги сослуша странките и учесниците и извршителот.

(5) Приговорот се доставува до странките, учесниците и извршителот на одговор, заедно со поканата во која се утврдени датумот и времето на сослушување на странките и учесниците пред судот, ако е утврдено тоа.

(6) Претседателот на судот донесува решение по приговорот во рокот определен во ставот (3) на овој член, без оглед на тоа дали спротивната странка навремено дала одговор по приговорот или пак изјавила дека истиот не го оспорува.

(7) Со решението претседателот на судот, може приговорот да го одбие или да го усвои.

(8) Претседателот на судот со решението со кое го усвојува приговорот ги утврдува сторените неправилности и ги става вон сила преземените извршни дејствија.

(9) Претседателот на судот со решението не може да го запре извршувањето, да укинува извршни дејствија, ниту да го задолжува извршителот да презема извршни дејствија.

Жалба против решението на претседателот на основниот суд

Член 77-а

(1) Против решението на претседателот на судот, странката или учесникот има право да поднесе жалба до апелациониот суд, на чие подрачје се наоѓа Основниот суд.

(2) Жалбата се поднесува во рок од три дена по приемот на решението од членот 77 преку основниот суд.

(3) Примерок од жалбата се доставува до спротивната странка и учесникот, кој може во рок од три дена да поднесе одговор на жалба.

(4) По добивањето на одговорот на жалбата или по истекот на рокот за одговор, предметот во рок од три дена ќе се достави до апелациониот суд, кој е должен во рок од пет дена да одлучи по жалбата.

(5) Жалбата не го задржува извршувањето.

(6) Доставувањето на жалбата, одговорот на жалбата и решението на претседателот на судот, до странките и учесникот, се врши преку извршител чие седиште е на територијата на судот на која е преземено оспореното дејствие.

(7) Апелациониот суд, одлучувајќи по жалбата, може решението да го потврди или да го преиначи.

(8) Против правосилната одлука на судот, не се дозволени ревизија и повторување на постапката.

Висина на такса за приговор и жалба

Член 77-б

Со член 39 од Законот за судските такси ("Службен весник на Република Македонија" број 114/2009) престанува да важи член 77-б од Законот за извршување.

Глава десетта ПРОТИВИЗВРШУВАЊЕ

Причини за противизвршување

Член 78

(1) Кога извршувањето е веќе спроведено, должникот може да поднесе до судот, односно органот кој ја донел извршната исправа, предлог за противизвршување, барајќи доверителот да му го врати она што го добил со извршувањето, ако извршната исправа е правосилно укината, преиначена, поништена или ставена вон сила.

(2) Предлогот за противизвршување може да се поднесе во рок од еден месец од денот кога должникот дознал за причината за противизвршување, а најдоцна во рок од една година од денот на завршувањето на извршувањето.

Постапка по предлогот за противизвршување

Член 79

(1) Предлогот за противизвршување судот, односно органот кој ја донел извршната исправа, ќе го достави до доверителот и ќе го повика да поднесе одговор во рок од осум дена од денот на доставувањето.

(2) Ако во тој рок доверителот во одговорот го оспори предлогот, судот, односно органот, со решение ќе одлучи по предлогот. Судот по исклучок, ценејќи ги фактите на предметот, заради донесување на решение то може да закаже и рочиште.

(3) Ако доверителот не поднесе одговор на предлогот, ненавремено поднесе одговор, или пак изјави дека не се противи на предлогот, судот, односно органот, со решение го усвојува предлогот и му наложува на доверителот во рок од 15 дена да му го врати на должникот она што го добил со извршувањето.

(4) Решението се извршува според одредбите на овој закон.

Неможност на противизвршување

Член 80

Предлогот за противизвршување нема да се усвои ако се бара враќање на предмет во поглед на кој настапиле такви фактички или правни промени што веќе враќањето не е можно.

Глава единаесетта ОДЛАГАЊЕ И ЗАПИРАЊЕ НА ИЗВРШУВАЊЕТО

Одлагање на извршувањето

Член 81

(1) Одлагање на извршувањето е можно по барање на доверителот.

(2) Доверителот може да побара одлагање на извршувањето за одреден временски период, а најмногу до 30 дена.

(3) Доверителот може да побара одлагање на извршувањето најмногу двапати.

(4) Претседателот на судот од членот 77 од овој закон, може најмногу еднаш на барање на една од страните или учесниците да го одложи извршувањето за одредено време, но не подолго од 90 дена.

(5) Претседателот на судот, според фактите на предметот, го условува одложувањето на извршувањето со депонирање на гаранција, во висина на вредноста на главното побарување.

Последици од барано одлагање на извршувањето

Член 82

(1) Во времето за кое е одложено извршувањето по барање на доверителот доверителот го губи стекнатиот редослед за првенствена наплата кое го стекнал во времето на барање на извршувањето.

(2) По истекот на времето за кое е одложено извршувањето доверителот се стекнува со нов редослед на намирување.

Запирање на извршувањето

Член 83

Доколку доверителот побарал одлагање повеќе од двапати извршителот го запира извршувањето.

Раздел трети ИЗВРШУВАЊЕ ЗАРАДИ НАПЛАТА НА ПАРИЧНО ПОБАРУВАЊЕ

Глава дванаесетта ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ПОДВИЖНИ ПРЕДМЕТИ

Изземање од извршување

Член 84

(1) Предмет на извршување не можат да бидат:

1) облека, обувки, долна облека и други предмети за лична употреба, постелнина, садови, мебел, шпорет, ладилник и други предмети со вообичаена вредност

што служат за задоволување на основните потреби за домаќинството, доколку му се потребни на должникот и на членовите на неговото домаќинство;

2) храна и огрев за потребите на должникот и на членовите на неговото домаќинство за три месеца;

3) работен и расплоден добиток, земјоделски машини и други орудија за работа, семе, добиточна храна, алат, машини и други предмети што на должникот земјоделец или занаетчија му се неопходни за одржување на земјоделското стопанство, односно за вршење на занаетчиската дејност, во мера во која е потребно со тоа да се оствари минимален приход за неговото издржување и за издржување на членовите на неговото семејство;

4) книги и други предмети што му се потребни на должникот кој самостојно во вид на занимање со личен труд врши научна, уметничка или друга професионална дејност;

5) готови пари на должникот до месечниот износ кој според закон е изземен од извршување;

6) ордени, медали, воени споменици и други знаци на одликување и признание, венчален прстен, лични писма, ракописи и други лични списи на должникот, како и семејни фотографии и

7) помагала што на инвалидот или на друго лице со телесни недостатоци му се дадени врз основа на прописите или што ги набавил сам, а се неопходни за извршување на неговите животни функции.

(2) Одредбите од ставот (1) точка 3 на овој член не се однесуваат на извршувањето заради остварување на парични побарувања на банките по основа на наменски кредити за развој на земјоделската, односно на занаетчиската дејност под услов таа можност да е изрично предвидена со договорот за кредитот.

(3) Поштенска пратка или поштенска парична дозвола упатена до должникот не може да биде предмет на извршување пред да му се врати.

(4) Со закон може да се определи дека и други подвижни предмети не можат да бидат предмет на извршување.

Извршни дејствија

Член 85

Извршување врз подвижни предмети се спроведува со попис, процена, пленидба и продажба на предметите и намирување на доверителот од износот добиен со продажбата.

1. Попис, процена и пленидба на предметите Известување за пописот

Член 86

(1) Извршителот пред да пристапи кон пописот со налог ќе му наложи на должникот да го плати износот утврден во извршната исправа заедно со каматата и трошоците.

(2) Налогот од ставот (1) на овој член содржи:

- име/назив на должникот, живеалиште/престојувалиште или седиште и ЕМБГ или даночен број;
- име/назив на доверителот, живеалиште/престојувалиште или седиште;
- бројот на извршната исправа која се извршува и органот кој ја донел;
- долгуван износ како главен долг;
- споредни побарувања;
- трошоци на постапката и на извршувањето;
- забрана за располагање;
- рок од три дена за плаќање на долгот по извршната исправа;
- место на пописот и
- начин на вршење на пописот.

(3) Во налогот задолжително се укажува на должникот дека доколку го намирал долгот кон доверителот согласно со извршната исправа, е должен за тоа да го извести извршителот. Во налогот задолжително се предупредува должникот дека доколку не постапи согласно со извршната исправа во рокот определен со налогот, ќе се пристапи кон попис, процена и пленидба на подвижни предмети.

(4) За времето и местото на пописот се известува доверителот, ако го бара тоа.

(5) Отсуството на доверителот или на должникот не спречува да се пристапи кон пописот.

(6) За извршениот попис ќе се извести странката која не присуствувала на пописот.

Предмет на пописот

Член 87

(1) Можат да се опишат предметите кои се наоѓаат во владение на должникот, како и неговите предмети што се наоѓаат во владение на доверителот.

(2) Должниковите предмети што се наоѓаат во владение на трето лице можат да се опишат само со согласност од тоа лице.

(3) Ако третото лице не се согласува да се изврши попис, извршителот ќе му укаже на доверителот своето право да го оствари во суд.

Обем на пописот

Член 88

(1) Ќе се опишат онолку предмети колку што е потребно за намирување на доверителовото побарување и на трошоците на извршувањето.

(2) Првенствено се опишуваат предметите во поглед на кои нема забелешки за постоење на правото кое би го спречувало извршувањето и предметите кои најлесно можат да се претворат во пари, при што за тоа ќе се земе предвид и изјавата од присутните странки и од третите лица.

Чување на опишаните предмети

Член 89

(1) Извршителот ќе ги остави опишаните предмети на чување кај должникот ако, по предлог од доверителот, не определи опишаните предмети да му се предадат на чување на доверителот или на трето лице.

(2) Последиците од уништување или оштетување на предметите дадени на чување на доверителот или на трето лице ги поднесува доверителот, освен ако уништувањето или оштетувањето е последица од виша сила.

(3) На опишаните предмети што му се оставени на должникот на чување, видно ќе се назначи дека се земени во попис.

(4) Готови пари, хартии од вредност и скапоцености извршителот веднаш ги предава во судски депозит кој записнички веднаш ги прима.

Забрана на располагање со опишаните предмети

Член 90

(1) На должникот му е забрането да располага со опишаните предмети.

(2) Во налогот за извршување се внесува таа забрана, како и предупредување на должникот за кривично-правните последици од постапување спротивно на забраната.

Стекнување на заложно право

Член 91

(1) Со пописот доверителот стекнува заложно право врз опишаните предмети.

(2) Кога пописот е извршен во корист на повеќе доверители, редот на првенство на заложното право стекнато со пописот или со забелешка во записникот за пописот се определува според денот кога е извршен пописот, односно според денот кога е ставена забелешката.

(3) Кога попис на предмети се врши истовремено во корист на повеќе доверители, редот на првенство се определува според денот и времето кога барањето за извршување е примено кај извршителот.

(4) Ако барањето за извршување е упатено по пошта во препорачана пратка, денот на предавањето на пошта се смета како ден на приемот кај извршителот.

Безуспешен обид за попис

Член 92

(1) Ако при пописот не се најдат предмети кои можат да бидат предмет на извршување, извршителот за тоа ќе го извести доверителот кој не присуствувал на пописот.

(2) Извршителот врз основа на сознание дека кај должникот се наоѓаат предмети кои можат да бидат предмет на извршување, може да пристапи кон повторен попис.

Процена

Член 93

(1) Истовремено со пописот на предметите ќе се изврши и нивна процена. По исклучок, процената може да се изврши дополнително откако извршителот ќе обезбеди овластен проценител.

(2) Процената ја врши овластен проценител, освен во случај на претходно дадена согласност од страна на должникот, процената да ја врши извршителот кој го спроведува пописот.

Записник за пописот и процената

Член 94

(1) За пописот и процената извршителот составува записник.

(2) Во записникот, покрај другото, посебно се назначуваат поединечно попишаните предмети со нивната проценета вредност и се внесуваат изјавите од странките и од учесниците во постапката, како и изјавите од трети лица за постоењето на права што го спречуваат извршувањето.

Забелешка наместо попис

Член 95

(1) Ако по пописот извршителот прими подоцнежнo барање за извршување врз попишаните предмети за наплата на друго побарување на ист доверител или за наплата на побарување на друг доверител, нема да се врши повторен попис и процена на тие предмети.

(2) Во записникот за извршениот попис задолжително се забележуваат и податоците од извршната исправа од подоцнежното барање за извршување.

2. Продажба на предмети

Време на продажба

Член 96

(1) Продажбата на попишаните предмети ја определува извршителот. Меѓу денот на пописот и денот на продажбата мора да изминат најмалку 15 дена.

(2) Доколку како предмет на продажбата се јавуваат предмети што се подложни на брзо расипување, или ако постои опасност од значително паѓање на цената на попишаните предмети, продажбата може да се спроведе и пред истекот на рокот утврден во ставот (1) на овој член.

Начин на продажба

Член 97

(1) Продажба на предмети се врши со усно јавно наддавање или со непосредна спогодба меѓу купувачот, од една страна и извршителот или друго лице кое врши комисиони работи, од друга страна.

(2) Начинот на продажба на предметите го определува извршителот, водејќи сметка за тоа да се постигне најповолно претворање на предметите во пари.

(3) Продажба преку наддавање се определува ако се во прашање предмети од поголема вредност, а може да се очекува дека предметите ќе се продадат по цена поголема од проценетата вредност.

(4) Во случај кога проценетата вредност на подвижните предмети е поголема од 1.000 евра во денарска противвредност по средниот курс на Народна банка на Република Македонија на денот на донесувањето на заклучокот се применуваат одредбите за полагање на гаранција од членот 171 на овој закон.

(5) Продажбата на предметите се објавува во средствата за јавно информирање седум дена пред одржувањето на јавното наддавање.

(6) Доверителот и должникот се известуваат за местото, денот и часот на продажбата.

Продажна цена

Член 98

(1) Попишаните предмети не можат да се продадат под проценетата вредност на првото наддавање, односно во рокот што извршителот го определил за продажба со непосредна спогодба.

(2) Ако на првото наддавање не е постигната цена во висина на проценетата вредност извршителот, по предлог од странката, ќе определи ново наддавање на кое предметите можат да се продадат под проценетата вредност, но не под една третина на таа вредност.

(3) Одредбата од ставот (2) на овој член согласно се применува и кога попишаните предмети не можеле да се продадат во висина на проценетата вредност со непосредна спогодба во рокот определен од извршителот.

(4) Предлог за второ наддавање или за продажба преку непосредна спогодба странката може да поднесе во рок од 15 дена од денот на првото наддавање, односно од денот на истекот на рокот што извршителот го определил за продажба со непосредна спогодба.

Запирање на извршувањето спрема попишани предмети

Член 99

(1) Извршителот ќе го запре извршувањето спрема попишаните предмети ако ниту една од странките не ставила предлог за второ наддавање во пропишаниот рок, односно предлог за повторна продажба со непосредна спогодба, или ако предметите не можеле да се продадат ни на второто наддавање, односно со непосредна спогодба во повторниот рок определен од страна на извршителот.

(2) Ако предметите не можат да се продадат ни на второто наддавање, се постапува согласно со членот 180 став (1) на овој закон.

Обврски и права на купувачот

Член 100

(1) Купувачот е должен цената да ја положи кај извршителот и предметите да ги преземе веднаш по заклучувањето на наддавањето, односно на продажбата со непосредна спогодба. Во случајот од членот 97 став(4) на овој закон купувачот е должен цената да ја положи во рок од три дена.

(2) Кога природата на предметот бара одредени подготовки за предавање во владение, предавањето ќе се изврши најдоцна во рок од осум дена од заклучувањето на наддавањето, односно од продажбата со непосредна спогодба.

(3) Извршителот ќе му ги предаде предметите на купувачот и ако не ја положил цената, ако со тоа, на свој ризик, се согласи доверителот во границите на износот што би му припаднал од постигнатата цена.

(4) Купувачот станува сопственик на купените предмети.

(5) На купувачот не му припаѓаат правата врз основа на гаранција поради недостаток на предметите.

3. Намирување на доверителот кога има еден доверител

Член 101

(1) Ако од продажната цена се намирува само еден доверител, извршителот со заклучок ќе определи од износот добиен со продажба на предметите и од добиените средства да се намират по ред: трошоците за извршувањето, трошоците определени во извршната исправа, каматата до денот на продажбата на предметите во пари и главното побарување.

(2) Вишокот на продажната цена кој ќе остане по намирувањето ќе му се предаде на должникот, освен, доколку кај извршителот против должникот е доставено и друго барање за извршување на друга извршна исправа.

Кога има повеќе доверители

Член 102

(1) Повеќе доверители се намируваат од продажната цена по оној ред по кој го стекнале заложното право, ако со закон за определени побарувања не е пропишано првенствено право на намирување.

(2) Доверителите од ист ред кои не можат да се намират целосно од продажната цена, се намируваат сразмерно на износите на своите побарувања.

(3) Трошоците за извршувањето, трошоците определени со извршната исправа и каматата имаат ист ред на намирување, како и главното побарување.

Примена на одредбите за извршување врз недвижности

Член 103

Одредбите на овој закон за извршување врз недвижности што се однесуваат на прашањето кој не може да биде купувач од членот 173 на овој закон, на оспорувањето на побарување и на заклучокот за намирување од членовите 187 и 193 на овој закон, се применуваат согласно и во поглед на извршување врз подвижни предмети заради намирување на парично побарување.

Глава тринаесетта ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ПАРИЧНО ПОБАРУВАЊЕ НА ДОЛЖНИК

1. Изземање од извршување и ограничување на извршувањето

Изземање од извршување

Член 104

Изземени се од извршување:

1) примање врз основа на законска издршка, надоместок на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штета за загубена издршка поради смрт на давачот на издршката;

2) примање врз основа на надоместок поради телесно оштетување според прописите за инвалидското осигурување;

3) примање врз основа на социјална помош;

4) примање врз основа на привремена невработеност;

5) примање врз основа на додаток на деца;

6) примање врз основа на стипендија, кредит и помош на ученици и студенти;

7) примање на војници и питомци на воени училишта;

8) надоместок за работа на осуден во казнено-поправен дом, освен за побарување врз основа на законско издржување, како и за побарување на надоместок на штета предизвикана со кривично дело на осудениот;

9) примање врз основа на патни трошоци и дневници и

10) средствата на посебната сметка која ја поседува извршителот согласно со членот 35 од овој закон.

Ограничување на извршувањето

Член 105

(1) Извршувањето врз плата и пензија, како и врз надоместок наместо плата, за побарување врз основа на законска издршка, надоместок на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штета за загубена издршка поради смрт на давачот на издршката, може да се спроведе до износот од една половина, а за побарувања по друга основа - до износот од една третина на платата или пензијата.

(2) Одредбата од ставот (1) на овој член се применува и врз примањата на лица во резервниот состав на армијата и полицијата.

(3) Извршувањата врз примањата на воени и мирновремени воени инвалиди врз основа на инвалиднина, ортопедски додаток и инвалидски додаток, може да се спроведе само за побарувања врз основа на законска издршка, надоместок на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штета за загубена издршка поради смрт на давачот на издршката и тоа до износот од една половина на тоа примање.

(4) Извршување врз примањето врз основа на договор за доживотна издршка и доживотна рента, како и врз примањето врз основа на договор за осигурување на животот, може да се спроведе само на делот кој го надминува износот на најниската социјална помош која се исплатува на подрачјето на кое должникот има живеалиште.

2. Извршни дејствија

Начин и обем на спроведување на извршувањето

Член 106

(1) Извршувањето врз парично побарување се спроведува со забрана и со пренос, ако со овој закон за одделни случаи поинаку не е определено.

(2) Забрана и пренос на парично побарување се спроведува во износ кој е потребен за намирување на доверителовото побарување, освен ако е во прашање неделиво побарување од членот 117 на овој закон.

(3) Ако повеќе доверители бараат извршување врз исто побарување кое е деливо, забрана и пренос се спроведува во соодветни износи, посебно во корист на секој доверител.

3. Забрана на побарување Дејство

Член 107

(1) Со налогот со кој се спроведува забрана врз парично побарување му се забранува на должниковиот должник да му го намири тоа побарување на должни-

кот, а на должникот му се забранува тоа побарување да го наплати или поинаку да располага со него и со залогот што е даден за негово обезбедување.

(2) Налогот од ставот (1) на овој член се доставува до должниковиот должник и должникот.

(3) Забраната е спроведена со денот кога налогот за забрана е доставен до должниковиот должник.

(4) Со забраната доверителот стекнува заложно право врз должниковото побарување.

Забрана на побарување врз хартии од вредност

Член 108

(1) Забрана на побарување засновано врз хартија од вредност која се пренесува со индосамент или за чие остварување инаку е потребна таа хартија, се спроведува на тој начин што извршителот таквата хартија ќе ја одземе од должникот.

(2) Правните дејствија кои се потребни за зачувување или за вршење на правата од хартиите наведени во ставот (1) на овој член ги врши извршителот од името на должникот.

Забрана на побарување врз парични средства на физичко лице

Член 109

(1) Забрана на побарување врз парични средства на физичко лице како должник, во банка или штедилница, може да се спроведе и без одземање на документот врз основа на кој се депонирани паричните средства.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член, ако доверителот во барањето за извршување не ги навел потребните податоци за паричните средства на должникот, извршителот ќе ги побара тие податоци од банката или штедилницата каде што се наоѓаат тие средства.

(3) Банката или штедилницата е должна без одлагање да му ги даде на извршителот бараните податоци и не смее да го извести должникот дека тие податоци се барани.

(4) Извршителот е должен да го достави налогот најдоцна во рок од 72 часа од денот на приемот на потребните податоци.

(5) Забраната е спроведена со денот на доставување на налогот за забрана до банката или штедилницата кај која се водат паричните средства.

(6) Извршителот ќе го достави налогот за забрана до должникот дури кога банката или штедилницата кај која се водат неговите парични средства ќе го извести извршителот дека е спроведена забраната.

Заложно право врз камати

Член 110

Заложното право стекнато врз побарување по кое тече камата, се однесува и на каматите кои пристигнуваат по забраната.

Ред на првенство

Член 111

(1) Редот на првенство на заложни права на повеќе доверители се определува според денот и времето на приемот на барањето за извршување кај извршителот.

(2) Ако барањето за извршување е упатено по пошта со препорачана пратка, денот на предавањето на поштата се смета како ден на прием кај извршителот.

(3) Ако барањата за извршување на повеќе доверители се примени кај извршителот истиот ден и време, нивните заложни права имаат ист ред на првенство.

(4) Во случајот од ставот (3) на овој член побарувањата се намируваат сразмерно, ако не можат да се намират во целост.

Изјаснување на должниковиот должник

Член 112

(1) Извршителот, во рок што тој ќе го определи, ќе побара од должниковиот должник да се изјасни за тоа дали и во кој износ го признава забранетото побарување и дали е согласен да го намира, како и дали неговата обврска да го намира тоа побарување е условена со исполнување на некоја друга обврска.

(2) Изјаснувањето од ставот (1) на овој член се доставува до доверителот и должникот во рок од 72 часа по приемот на изјаснувањето.

Одговорност на должниковиот должник

Член 113

(1) Должниковиот должник одговара пред доверителот за штетата што му ја нанел со тоа што не се изјаснил или што се изјаснил невистинито или нецелосно.

(2) Извршителот ќе го предупреди должниковиот должник на таа негова одговорност.

Забрана на побарување обезбедено со заложно право запишано во јавна книга

Член 114

(1) Забраната на побарување обезбедено со заложно право запишано во јавна книга во која се запишуваат права на недвижности, се спроведува со запишување на забраната во тие книги.

(2) Запишувањето се врши врз основа на налог на извршителот до органот што ја води јавната книга, со назначување дека забраната врз основа на која е стекнато заложно право на побарувањето е определена заради намирување на доверителовото побарување.

(3) Ако има повеќе доверители, редот на првенство на нивните побарувања се определува според времето на запишувањето.

4. Пренос на побарување а) Општи одредби

Вид на пренос

Член 115

Забранетото побарување се пренесува врз доверителот, за наплата или наместо исплата.

Налог за пренос

Член 116

По доставувањето на изјаснувањето на должниковиот должник до доверителот и должникот, односно по истекот на рокот определен од извршителот за изјаснување на должниковиот должник извршувањето продолжува со налог за пренос на побарувањето за наплата или наместо исплата.

Посебни услови за пренос на неделиво побарување

Член 117

(1) Побарување што се заснова на хартија од вредност која се пренесува со индосамент или за чие остварување е потребно поднесување на таа хартија, или кое од други причини не може да се дели во поглед на преносот или остварувањето, може да се пренесе само во неговиот полн износ.

(2) Ако повеќе доверители поднеле барање за пренос во различни денови, извршителот ќе го пренесе побарувањето на доверителот кој прв поднел барање, а ако повеќе доверители поднеле барање во ист ден и време побарувањето ќе се пренесе врз доверителот чие побарување е најголемо.

Спроведување на преносот

Член 118

(1) Преносот на побарувањето е спроведен кога налогот за пренос на побарувањето е доставен до должниковиот должник.

(2) Пренос на побарување засновано врз хартија од вредност која се пренесува со индосамент или за чие остварување инаку е потребно да биде поднесена, е спроведен кога извршителот ќе стави на таа хартија изјава за преносот и хартијата снабдена со таа изјава ќе му ја предаде на доверителот.

Обврски на должникот и доверителот

Член 119

(1) Должникот е должен во рокот што ќе го определи извршителот, а на барање од доверителот врз кого е пренесено побарувањето, да даде објаснувања што му се потребни на доверителот заради остварување на тоа побарување и да му ги предаде исправите што се однесуваат на тоа побарување.

(2) Доверителот врз кого е пренесен дел од побарувањето е должен, ако тоа го бара должникот, во рокот што ќе го определи извршителот, да положи гаранција дека, по остварувањето на тоа побарување, ќе ги врати исправите кои се однесуваат на побарувањето.

(3) Извршителот ќе спроведе извршување против должникот заради предавање на исправите, ако тој сам не ги предаде.

(4) Предавање на исправите што се наоѓаат кај трето лице доверителот може да бара со тужба, ако тоа право би го имал должникот.

(5) На исправата што му се предава на доверителот, извршителот ќе забележи дека е спроведен пренос на побарувањето за кое е наложено извршување.

Полагање на побарување кај судот

Член 120

(1) Ако во поглед на пренесено побарување, покрај доверителот и други лица истакнуваат некое право, должниковиот должник може во корист на сите тие лица во судот да го положи целиот износ на тоа побарување, или само пристигнатиот износ.

(2) Доверителот врз кого е пренесено побарувањето, во поглед на кое и други лица истакнуваат некое право, може преку извршителот да го повика должниковиот должник износот на пренесеното побарување да го положи кај тој суд.

б) Пренос за наплата Овластувања на доверителот

Член 121

(1) Со пренос на побарувањето за наплата доверителот се овластува да бара од должниковиот должник исплата на износот назначен во налогот за пренос, ако тој износ пристигнал, да ги врши сите дејствија што се потребни заради зачувување и остварување на пренесеното побарување и да ги користи правата во врска со залогот што е даден за обезбедување на тоа побарување.

(2) Со пренос на побарувањето за наплата, доверителот не е овластен на товар на должникот да склучи порамнување, на должниковиот должник да му го прости долгот или со пренесеното побарување да располага поинаку, како ни со должниковиот должник да склучи договор одлуката за побарувањето, ако е тоа спорно, да ја донесе избран суд.

(3) На доверителот врз кого е пренесено побарувањето за наплата должниковиот должник може да му истакне само приговор, што би можел да му го истакне на должникот.

(4) Отстапувањето на пренесено побарување извршено од страна на должникот по преносот нема правно дејство врз правата што доверителот ги стекнал со преносот.

Пренос за наплата на побарување запишано во јавна книга

Член 122

Пренос за наплата на побарување запишано во јавна книга во која се запишуваат правата на недвижности, ќе се забележи по налог на извршителот.

Условеност на обврската на должниковиот должник со предавање на предметот

Член 123

(1) Ако обврската на должниковиот должник да го исплати побарувањето зависи од обврската на должникот да му предаде определен предмет што се наоѓа во посед на должникот, а таа обврска е утврдена со правосилна пресуда извршителот, заради наплата, ќе побара должникот да му го предаде тој предмет на извршителот заради предавање на должниковиот должник.

(2) Извршителот спрема должникот, кој не го предал предметот во определен рок, ќе спроведе извршување заради предавање на предметот.

Задоцнување на наплатата на пренесено побарување

Член 124

(1) Доверителот кој не се грижи како што треба за наплата на пренесеното побарување, одговара за штетата што со тоа му е нанесена на друг доверител заради чие побарување е забрането должниковото побарување, односно е издаден налог за пренос на побарувањето или на должникот.

(2) Во тој случај, по приговор од друг доверител, судот во рок од 72 часа, ќе го укине налогот за пренос на побарувањето врз неуредниот доверител, со што се смета дека побарувањето е пренесено врз оној доверител кој до судот го поднел приговорот за укинување на налогот за пренос на побарувањето врз неуредниот доверител.

Намирување на доверителот

Член 125

Доверителот врз кого е пренесено побарувањето за наплата е намирен во висината во која го наплатил тоа побарување.

Наплата на износот над доверителовото побарување и наплата на побарување што е делумно изземено од извршување или што веќе е забрането во корист на други лица

Член 126

(1) Доверител кој од пренесено побарување наплатил повеќе отколку што изнесува неговото побарување или е наплатено побарување што е делумно изземено од извршување или што веќе е забрането во корист на други лица е должен тој вишок или наплатеното без основа, да го положи кај извршителот.

(2) Извршителот ќе им го предаде тој вишок или наплатеното без основа на други заложни доверители и на должникот, ако имаат право на тоа.

в) Пренос наместо исплата

Член 127

(1) Забрането побарување преминува со пренос наместо исплата врз доверителот до пренесениот износ, со дејство на остварување на побарувањето со надоместок.

(2) Ако пренесеното побарување е обезбедено со заложно право запишано во јавна книга во која се запишуваат правата на недвижности, извршителот ќе издаде налог за пренос на должниковите права врз доверителот и за бришење на заложното право запишано во корист на должникот.

(3) Доверител врз кого е пренесено побарувањето наместо исплата се смета за намирен и со самиот пренос, во висината на тоа побарување.

(4) Со одредбата на ставот (3) од овој член не се засега во правилата за одговорноста на должникот за вистинитоста и наплативоста на пренесеното побарување.

5. Посебни одредби за извршување врз плата и врз други парични примања

Примена на одредбите од оваа глава

Член 128

Во поглед на извршувањето врз платата се применуваат одредбите од оваа глава, ако со одредбите на овој закон поинаку не е определено.

Налог за извршување

Член 129

Со налогот за извршување врз плата се определува забрана на определен дел од платата и му се наложува на работодавецот кој на должникот му ја исплатува платата, паричниот износ за кој е наложено извршувањето да му го исплати, односно да му го исплатува на доверителот.

Зголемување на платата

Член 130

Извршувањето се спроведува и врз зголемувањето на платата што ќе настане по доставувањето на налогот за извршување.

Кога право на издршка имаат повеќе лица

Член 131

(1) Ако право на законска издршка, односно право на рента за загубена издршка поради смрт на давачот на издршката, спрема ист должник имаат повеќе лица, а вкупниот износ на нивните побарувања го надминува делот од платата кој може да биде предмет на извршување, извршувањето се спроведува во корист на секој од таквите доверители сразмерно на висината на нивните побарувања.

(2) Ако по започнатото спроведување на извршување врз плата, односно врз друго постојано парично примање, работодавецот прими друг налог за извршување за побарувањата од ставот (1) на овој член, работодавецот сразмерно ги извршува примените налози.

Место на исплата

Член 132

(1) Побарувањето за кое не е пропишано безготовинско плаќање доверителот, или во негово име извршителот, го наплатува непосредно на благајната каде што на должникот му се исплатува платата.

(2) Доверителот има право да бара запрениот износ да му се исплатува по пошта на адреса што ќе ја назначи, по одбивање на поштенските трошоци.

Престанување на работниот однос

Член 133

(1) Кога на должникот му престанал работниот однос, налогот за извршување има дејство и спрема работодавецот кај кого должникот потоа засновал работен однос и тоа од денот кога до тој работодавец е доставен налогот за извршување.

(2) Работодавецот кај кого должникот повеќе не е во работен однос е должен без одлагање со препорачана пратка да го достави налогот за извршување до работодавецот кај кого должникот засновал работен однос и за тоа да го извести извршителот.

(3) Работодавецот кај кого должникот повеќе не е во работен однос, без одлагање го известува извршителот и кога не му е познато кај кој работодавец должникот засновал работен однос.

Одговорност за пропуштено запирање и исплата на пристигнати рати

Член 134

(1) Работодавецот е должен редовно да го спроведува налогот за извршување.

(2) Ако работодавецот не го спроведува редовно налогот за извршување, извршителот со налог до носителот на платниот промет кај кој се води сметката на работодавецот, ќе му наложи на носителот на платниот промет паричниот износ во висината на сите пропуштени рати, за кој е издаден налог за извршување, да го исплати на посебната сметка на извршителот утврдена во членот 35 став (4) од овој закон.

(3) Работодавецот кој не постапил според налогот за извршување или пропуштил да постапи според членот 133 ставови (2) и (3) на овој закон, одговара и за штетата што ја претрпел доверителот поради тоа.

Забрана по согласност од должникот

Член 135

(1) Забраната ставена на платата на должникот по негова согласност (административна забрана) има правно дејство на налог за извршување врз плата.

(2) По исклучок на одредбата од ставот (1) на овој член, административна забрана нема влијание врз спроведувањето на извршувањето врз платата за намирување на побарување врз основа на законска издршка, за надоместок на штета настаната врз основа на нарушување на здравјето или намалување, односно губење на работната способност и надоместок на штетата врз основа на загубена издршка поради смрт на давачот на издршката.

Примена на одредбите од оваа точка

Член 136

Одредбите од оваа точка согласно се применуваат и врз примањата врз основа на социјално осигурување и други постојани парични примања.

6. Извршување врз побарување по сметка кај банка

Член 137

(1) Извршување врз парично побарување кое по сметка кај банка му припаѓа на физичко или правно лице, се спроведува така што со налог за извршување и се наложува на банката паричниот износ за кој е издаден налог за извршување да го исплати на сметката на извршителот предвидена во членот 35 став (4) од овој закон.

(2) Налогот за извршување врз парично побарување по сметка кај банка што му припаѓа на физичко лице, извршителот е должен да го изготви почитувајќи ги ограничувањата на извршувањето од членот 105 на овој закон.

(3) Налогот од ставот (1) на овој член има дејство на забрана и пренос за наплата.

Глава четиринаесетта
**ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ПОБАРУВАЊЕ ДА СЕ ПРЕДА-
ДАТ ИЛИ ИСПОРАЧААТ ПОДВИЖНИ ПРЕДМЕТИ
ИЛИ ДА СЕ ПРЕДАДЕ НЕДВИЖНОСТ**

1. Општи одредби

Начин на спроведување на извршувањето

Член 138

Извршување врз должниковото побарување со предавање на определен подвижен или недвижен предмет или со испорачување на определено количество подвижни предмети се спроведува со забрана на тоа побарување, со негов пренос врз доверителот и со продажба на предмети.

Дејство на преносот

Член 139

Преносот на забрането должниково побарување има дејство на пренос на должниковото парично побарување заради наплата.

**Непристигнатост на должниковото побарување
и тужба спрема должниковиот должник**

Член 140

(1) Ако должниковото побарување се уште непристигнало, извршителот ќе наложи предметите да бидат предадени по пристигнувањето.

(2) Против должниковиот должник кој не сака да ги предаде предметите, доверителот може со тужба да бара предавање ако за обврската за предавање нема извршена исправа.

**Примена на одредбите за извршување врз парично
побарување**

Член 141

Одредбите за извршување врз парично побарување согласно се применуваат и на извршувањето врз побарување да се предадат или испорачат подвижни предмети или да се предаде недвижност, ако со одредбите на оваа глава не е определено нешто друго.

**2. Подвижни предмети
Предавање на предмети на чување**

Член 142

(1) Со налогот за пренос на должниковото побарување, извршителот ќе му наложи на должниковиот должник подвижните предмети на кои се однесува тоа побарување, да му ги предаде на извршителот или на друго лице на чување.

(2) Во поглед на чувањето на предмети согласно се применуваат одредбите на членот 89 од овој закон.

**Продажба на предмети и намирување
на доверителот**

Член 143

Продажба на подвижни предмети, предадени на извршителот или на друго лице, во смисла на членот 142 од овој закон, како и намирување на доверителот, се врши според одредбите на овој закон за извршување врз подвижни предмети.

**3. Недвижност
Предавање на доверителот**

Член 144

(1) Со налогот за пренос на должниковото побарување, извршителот ќе му наложи на должниковиот должник недвижноста на која се однесува тоа побарување да му ја предаде на доверителот.

(2) Доверителот е должен да управува со недвижноста од името и за сметка на должникот, како добар стопанственик, односно добар домаќин и на должникот, по негово барање, да му положи сметка за управувањето.

Продажба

Член 145

Заради намирување на своето побарување доверителот може, во рок кој не може да биде подолг од 30 дена од денот кога недвижноста му е предадена, да му предложи на извршителот продажба на таа недвижност.

**Примена на одредбите за извршување
врз недвижности**

Член 146

Продажба на недвижности, како и намирување на доверителот се врши според одредбите на овој закон за извршување врз недвижности.

Глава петнаесетта
**ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ХАРТИИ ОД ВРЕДНОСТ
И ВРЗ УДЕЛ ВО ТРГОВСКО ДРУШТВО**

**1.Извршување врз хартии од вредност
Извршни дејствија**

Член 147

Врз хартии од вредност извршувањето се спроведува со забрана за располагање и оптоварување, нивна продажба и намирување на доверителот.

**Забрана за располагање и оптоварување на хартии
од вредност**

Член 148

(1) Забрана за располагање и оптоварување на хартии од вредност се врши со доставување на налогот за забрана за располагање и оптоварување до Депозитарот за хартии од вредност. Со запишување на забраната доверителот стекнува заложно право на хартии од вредност.

(2) Депозитарот за хартии од вредност е должен без одлагање да ја запише забраната за располагање и оптоварување и за извршениот упис да го извести извршителот.

(3) По доставувањето на налогот за забрана за располагање и оптоварување, Депозитарот за хартии од вредност не смее во однос на хартиите од вредност опфатени со забраната, да врши никакви уписи врз основа на располагања на должникот. Депозитарот за хартии од вредност е должен без одлагање да го извести извршителот за секоја промена во поглед на хартиите од вредност опфатени со забраната за располагање и оптоварување, особено за присилното извршување за наплата на друго побарување или за обезбедување на такво побарување.

(4) На должникот му е забрането да располага со хартии од вредност опфатени со забраната за располагање и оптоварување. Предупредувањето за таа забрана ќе се внесе во налогот.

**Продажба на хартии од вредност и намирување
на доверителот**

Член 149

(1) Продажбата на хартиите од вредност од страна на извршителот се врши преку берза согласно со Законот за хартии од вредност и подзаконските акти кои произлегуваат од тој закон.

(2) Извршителот склучува договор за продажба на хартиите од вредност со овластениот учесник на пазарот на хартии од вредност во име на должникот. Извршителот е овластен да го потпишува налогот за продажба на хартиите од вредност и другите документи во врска со продажбата во име на должникот.

(3) Паричните средства од продажбата на хартиите од вредност се префрлаат на посебната сметка на извршителот.

(4) Намирувањето на доверителот после продажбата на хартиите од вредност се врши согласно со одредбите од членовите 101 и 102 на овој закон.

2. Извршување на удел во трговско друштво **Извршни дејствија**

Член 150

Врз уделот во трговско друштво извршувањето се спроведува со заплenuвање на уделот, негова процена и продажба и намирување на доверителот.

Заплenuвање на удел

Член 151

(1) Заплenuвање на удел се врши со доставување на налогот за заплена на уделот на трговското друштво кое води книга на удели. Со заплenuвањето доверителот се стекнува со заложно право на уделот.

(2) Трговското друштво од ставот (1) на овој член е должно во книгата на удели да запише дека уделот е запленет истиот ден и време кога на трговското друштво му е доставен налогот за заплена на уделот. Тоа е должно без одлагање да го извести извршителот за извршениот упис.

(3) По доставувањето на налогот за заплена на уделот, трговското друштво од ставот (1) на овој член не смее во однос на заплениот удел во книгата на удели да врши никакви уписи врз основа на располагања на должникот. Тоа е должно без одлагање да го извести извршителот за секоја промена во поглед на заплениот удел, особено за присилното извршување за наплата на друго побарување или за обезбедување на такво побарување. Секое располагање со уделот спротивно на налогот за заплена на уделот, сметано од денот на приемот на налогот, е ништовно.

(4) Трговското друштво од ставот (1) на овој член одговара за штетата која доверителот би можел да ја претрпи поради тоа што друштвото не постапило во согласност со одредбите на ставовите (2) и (3) на овој член. За штетата особено одговара управителот на друштвото, односно органот на управување на друштвото. Во налогот за заплена на уделот ќе се внесе предупредувањето за одговорност на трговското друштво, на управителот на друштвото, односно на органот на управување на друштвото. Доверителот може своето право на надомест на штета да го остварува со тужба.

(5) На должникот му е забрането да располага со заплениот удел. Предупредувањето за таа забрана ќе се внесе во налогот за заплена на уделот.

(6) Извршителот има право да изврши увид во книгата на удели и во другите акти на друштвото потребни за извршувањето.

(7) Против трговското друштво, управителот на друштвото, односно органот на управување на друштвото, кои го спречуваат или оневозможуваат извршувањето, извршителот може да бара од судот да изрече парични казни според одредбите на овој закон за извршување на дејствие што може да го изврши само должникот.

(8) Судот е должен да се произнесе по барањето на извршителот во рок од 48 часа сметано од денот на приемот на барањето во судот.

Процена и продажба на уделот и намирување на доверителот

Член 152

(1) Заплениот удел се продава на јавна продажба.
(2) Заплениот удел може да се продава и со непосредна спогодба, ако со тоа се согласиле двете страни. Извршителот склучува договор за продажба на уделот во име на должникот.

(3) Ако уделот се продава на јавна продажба или со непосредна спогодба, тој претходно мора да биде проценет. Извршителот ја утврдува вредноста на уделот со овластен проценител.

(4) Прцената, утврдувањето на продажната цена и продажбата на уделот, како и намирувањето на доверителот се вршат со соодветна примена на одредбите на овој закон.

(5) Купувачот на уделот се стекнува со права и обврски согласно со Законот за трговските друштва.

(6) Содружниците во трговското друштво имаат право на првенствено купување на уделите согласно со членот 168 на овој закон, а сразмерно на своите удели во друштвото, освен ако тие поинаку не се договориле.

Глава шеснаесетта

ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ДРУГИ ИМОТНИ ПРАВА

Начин на спроведување на извршувањето

Член 153

Извршувањето врз авторски и сродни права, права од индустриска сопственост или врз некое слично должниково право се спроведува со забрана на располагање со тоа право, како и со негово претворање во пари согласно со одредбите за продажба на подвижни предмети и намирување на доверителите.

Глава седумнаесетта

ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ НЕДВИЖНОСТИ

1. Општи одредби **Извршни дејствија**

Член 154

Извршување врз недвижности се спроведува со прибелешка на налогот за извршување врз недвижности во јавна книга, со утврдување на вредноста на недвижноста, со продажба на недвижноста и со намирување на доверителите од износот добиен со продажбата.

Предлог на должникот извршувањето да се определи со други средства или врз друга недвижност

Член 155

(1) Должникот може во рок од три дена од денот на приемот на налогот за извршување врз недвижности да предложи извршувањето да се спроведе врз друго средство на извршување или извршувањето да се спроведе врз друга недвижност, од онаа определена во налогот за извршување врз недвижности.

(2) Извршителот ќе го прифати предлогот ако должникот стори веројатно дека побарувањето ќе се намира со друго средство на извршување или со продажба на друга недвижност.

(3) Ако е прифатено друго средство на извршување, прибелешката на налогот за извршување врз недвижности останува во сила се до намирувањето на доверителовото побарување.

Прибелешка за извршување

Член 156

(1) Во јавната книга ќе се изврши прибелешка на налогот за извршување врз недвижности.

(2) Со таа приклучка доверителот стекнува право своето побарување да го намира од недвижноста (право на намирување) и во случај трето лице подоцна врз истата недвижност да стекне право на сопственост или право на располагање.

(3) Доверителот кој барал извршување, а порано не стекнал заложно право, со приклучката на налогот за извршување врз недвижности стекнува право од недвижноста да се намира пред лицето кое подоцна ќе стекне заложно право врз таа недвижност или право на намирување.

Пристапување кон извршување

Член 157

(1) По запишувањето на приклучката на налогот за извршување врз недвижности не може за намирување на друго побарување на истиот или на друг доверител да се спроведе извршување врз истата недвижност.

(2) Доверителот за чие побарување подоцна е издаден налог за извршување врз истата недвижност стапува во веќе поведеното извршување.

(3) Кон извршувањето може да се пристапи до донесување на заклучокот за продажба на недвижноста на купувачот.

(4) За пристапувањето кон извршувањето извршителот ќе го извести доверителот во чија корист порано е извршена приклучката.

Намирување на заложен доверител

Член 158

(1) Со извршувањето врз недвижност се намирува и заложниот доверител кој не барал извршување.

(2) Извршителот внимава дали врз недвижноста која е предмет на извршување е заснован залог, во корист на друг доверител кој не барал извршување.

(3) За пристапување кон извршувањето (став (1) од овој член), извршителот ќе го извести доверителот по чие барање се спроведува извршувањето.

Престанување на залогот

Член 159

(1) Залогот запишан врз недвижност се гаси со денот на донесувањето на заклучокот за предавање на недвижноста (член 178) и ако заложните доверители не се на полно намирени.

(2) Купувачот на недвижноста и заложниот доверител можат да се спогодат залогот да остане врз недвижноста и по донесувањето на заклучокот за предавање на недвижноста, а купувачот да го преземе должниковиот долг спрема тој доверител во износ што би му припаднал во извршувањето.

(3) Во тој случај, цената се намалува за износот на преземениот долг.

Службености и стварни товари

Член 160

(1) Стварните службености врз недвижност не се гасат со продажба на недвижноста.

(2) Со продажба на недвижноста не се гасат ни личните службености ни стварните товари што се запишани во јавната книга пред правата на заложните доверители и правата на намирување на доверителот на чие барање е спроведено извршувањето.

(3) Другите лични службености и стварни товари се гасат со продажба на недвижноста, ако меѓу носителот на тие права и купувачот не е договорено нешто друго.

Закуп на станбена зграда и стан и деловна зграда и просторија

Член 161

(1) Со продажба на станбена зграда или стан, деловна зграда или деловна просторија не престанува закупот на таа зграда, стан, односно деловна просторија.

(2) Купувачот стапува во права и обврски на закуподавач.

(3) Договорите за закуп склучени по поднесување на барањето за извршување со продажба на предметната недвижност не произведуваат правно дејство. Во таков случај закупецот е должен станбената зграда или станот, деловната зграда или деловната просторија веднаш да ја испразни.

(4) Ако закупецот не постапи согласно со ставот (3) од овој член и не ја испразни станбената зграда или станот, деловната зграда или деловната просторија, извршителот на предлог од купувачот ќе го изврши испразнувањето според одредбите за испразнување и предавање на недвижности (членови 218 до 220).

Разгледување на недвижности

Член 162

На лицето заинтересирано за купување на недвижност, по негово барање, извршителот ќе му дозволи да ја разгледа недвижноста.

2. Изземање од извршување

Член 163

(1) Предмет на извршување не може да биде земјоделско земјиште и стопански згради на земјоделец во обем нужно неопходен за негова издршка и за издршка на членовите на неговото потесно семејство и на други лица кои според закон е должен да ги издржува.

(2) Одредбата на ставот (1) од овој член не се однесува на извршување заради остварување на парични побарувања обезбедени со договорно заложно право над недвижности (хипотека).

3. Утврдување на вредноста на недвижноста Начин на утврдување на вредноста

Член 164

(1) Извршителот со заклучок ќе определи вешто лице кое во рок од 15 дена по приемот на заклучокот ќе изврши и ќе му достави на извршителот проценка на вредноста на недвижноста врз основа на нејзината пазарна вредност на денот на процената и врз основа на други факти кои влијаат на нејзината висина. По барање од вештото лице, ако постојат оправдани причини, извршителот може да го продолжи овој рок, но не повеќе од 30 дена.

(2) При утврдувањето на вредноста на недвижноста ќе се води сметка и за тоа колку недвижноста помалку вреди поради тоа што врз недвижноста остануваат определени права и по продажбата.

Заклучок за утврдување на вредноста

Член 165

По приемот на процената од вештото лице, извршителот со заклучок ја утврдува вредноста на недвижноста.

Запирање на извршување по предлог

Член 166

(1) Доверителот кој има право да се намира од продажната цена на недвижноста, а кое по редот на првенство доаѓа пред доверителот што барал извршување

ње, може да предложи извршувањето да се запре ако утврдената вредност на недвижноста не го покрива ни делумно износот на побарувањето на тој доверител.

(2) Извршителот според околностите на случајот, ќе цени дали продажбата е целесобразна со оглед на висината на износот за делумно намирување на доверителот што барал извршување.

4. Продажба на недвижности **Заклучок за продажба со усно јавно наддавање**

Член 167

(1) Извршителот донесува заклучок за продажба на недвижноста со кој се определуваат начинот и условите на продажбата, како и времето и местото на продажбата ако продажбата се врши со наддавање.

(2) Заклучокот за продажба се објавува во средствата за јавно информирање.

(3) Од објавувањето на заклучокот за продажба во средствата за јавно информирање до денот на продажбата мораат да изминат најмалку 15 дена, но не повеќе од 30 дена.

(4) Заклучокот за продажба се доставува до странките, до заложните доверители, до учесниците во постапката, до лицата кои имаат запишано или законско право на првенствено купување и до надлежниот орган на управата.

Право на првенствено купување

Член 168

(1) Лицето кое има законско право на првенствено купување на недвижност која е предмет на извршување со продажба има првенство пред најповолниот понудувач ако веднаш по заклучувањето на наддавањето изјави дека недвижноста ја купува под исти услови.

(2) Ако недвижноста е продадена со непосредна спогодба, извршителот ќе го повика носителот на законско право на првенствено купување на записник да се изјасни дали сака да го користи тоа право.

Начин на продажба

Член 169

(1) Продажба на недвижности се врши со усно јавно наддавање или со непосредна спогодба.

(2) Усното јавно наддавање за продажба на недвижност се одржува пред извршителот во простории што тој ќе ги определи.

(3) Странките и заложните доверители можат во секое време да се спогодат продажбата на недвижноста да се изврши во определен рок со непосредна спогодба.

Услови за продажбата

Член 170

(1) Условите за продажбата, покрај другите податоци, содржат:

1) поблизок опис на недвижноста со припадоците;
2) назначување на службеностите и на стварните товари што ги презема купувачот;

3) вредноста на недвижноста утврдена со заклучок на извршителот;

4) цена по која недвижноста може да се продаде;

5) рок во кој купувачот е должен да ја положи цената;

6) начин на продажба и

7) износ на гаранцијата.

(2) Рокот во кој купувачот е должен да ја положи цената не може да биде подолг од 15 дена од денот на продажбата.

(3) По исклучок, а по претходна согласност од доверителот, рокот од ставот (2) на овој член, може да биде продолжен до три месеца.

Полагање гаранција

Член 171

(1) Во јавното наддавање можат да учествуваат само лица кои претходно положиле гаранција.

(2) При продажба со непосредна спогодба, купувачот му полага гаранција на лицето со кое склучил договор и тоа непосредно пред склучувањето на договорот.

(3) Од полагање гаранција се ослободени доверителот по чие барање е спроведено извршување и заложниот доверител, доколку нивните побарувања го достигнуваат износот на гаранцијата и ако, со оглед на нивниот ред на првенство и утврдената вредност на недвижноста, тој износ би можел да се намира од цената.

(4) Доверителот и заложниот доверител од ставот (3) на овој член кој претходно учествувал на јавно наддавање и понудил највисока цена, а цената не ја уплатил во определениот рок не е ослободен од полагање на гаранција за следните продажби.

(5) Гаранцијата изнесува една десеттина од утврдената вредност на недвижноста.

(6) На понудувачите чија понуда не е прифатена, гаранцијата им се враќа веднаш по заклучувањето на јавното наддавање.

Присуствување на еден понудувач на продажбата

Член 172

(1) Јавното наддавање на недвижност ќе се одржи и кога присуствува само еден понудувач.

(2) Извршителот може во предлог од странката или од заложниот доверител да определи, според околностите на случајот, јавното наддавање да се одложи ако е присутен само еден понудувач.

Кој не може да биде купувач

Член 173

Купувач не може да биде ниту врз основа на наддавање ниту врз основа на непосредна спогодба должникот, извршителот или друго лице кое службено учествува во постапката на продажба.

Продажна цена

Член 174

(1) На првото јавно наддавање, недвижноста не може да се продаде под утврдената вредност.

(2) Ако недвижноста не можела да се продаде на првото јавно наддавање, извршителот ќе закаже второ јавно наддавање на кое недвижноста може да се продаде под утврдената вредност, но не под две третини од таа вредност.

(3) Од првото до второто јавно наддавање мора да изминат најмалку 15 дена, но не повеќе од 30 дена.

(4) Заложните и другите доверители можат со изјава дадена кај извршителот пред кого тече извршувањето, да предложат недвижноста да се продаде со наддавање и за цена пониска од утврдената вредност, односно пониска од две третини од таа вредност, при што во изјавата се должни да ја определат почетната цена.

(5) Одредбите на ставовите (2) и (4) од овој член согласно се применуваат и во случај недвижноста да не можела да се продаде со непосредна спогодба за утврдената вредност.

Продажба на недвижноста

Член 175

(1) Откако ќе утврди дека се исполнети условите за одржување на јавно наддавање, извршителот објавува дека се пристапува кон наддавање.

(2) Наддавањето се заклучува по истекот на три минути непосредно по ставањето на најповолна понуда.

(3) По заклученото наддавање, извршителот утврдува кој понудувач понудил највисока цена и објавува дека на тој понудувач му се продава недвижноста.

(4) За продажбата на недвижноста, извршителот изготвува записник и донесува заклучок за продажба, кој го доставува до сите учесници на наддавањето.

(5) Против заклучокот од ставот (4) на овој член, дозволена е тужба во рок од 15 дена од приемот на заклучокот.

(6) Поднесената тужба не го задржува спроведувањето на заклучокот за продажба.

(7) По уплатата на цената за недвижноста, извршителот во рок од три дена донесува заклучок за извршена продажба кој претставува правна основа за стекнување на правото на сопственост.

Продажба со непосредна спогодба

Член 176

(1) По исполнување на условите од членот 169 став (3) на овој закон извршителот донесува заклучок за продажба со непосредна спогодба.

(2) Договорот за продажба со непосредна спогодба се склучува во писмена форма. Договорот го потпишуваат купувачот и извршителот во име и за сметка на должникот.

(3) Договорот произведува дејство од денот на донесувањето на заклучок за предавање на недвижноста.

(4) По уплатата на цената на недвижноста за извршената продажба со непосредна спогодба и данокот на промет, извршителот во рок од три дена донесува заклучок за извршената продажба, кој претставува правна основа за стекнување на правото на сопственост со запишување во Катастарот на недвижности.

(5) Извршителот ќе донесе заклучок за продажба на недвижноста продадена со непосредна спогодба, откако ќе утврди дека се исполнети условите за полноважност на продажбата.

(6) Заклучокот за продажба на недвижноста се доставува до сите лица до кои се доставува заклучокот за продажбата, до купувачот и до сите учесници во наддавањето, во рок од осум дена од донесувањето.

Полагање на цената

Член 177

(1) Купувачот е должен да ја положи цената во рок определен во членот 170 став (2) од овој закон.

(2) Ако купувачот во определениот рок не ја положи цената, извршителот со заклучок ќе ја огласи продажбата како неважечка и ќе определи нова продажба.

(3) Од положената гаранција ќе се намираат трошоците на новата продажба и ќе се надомести разликата меѓу цената постигната на поранешната и на новата продажба.

Предавање на недвижноста на купувачот

Член 178

(1) По уплатата на цената во рок од осум дена извршителот донесува заклучок за предавање на недвижноста во владение на купувачот.

(2) Заклучокот од ставот (1) на овој член се доставува до сите лица до кои се доставува заклучокот за продажба на недвижноста.

Заштита на правата на купувачот

Член 179

Поништувањето на заклучокот за продажба на недвижноста на купувачот, по донесувањето на заклучокот за предавање на недвижноста на купувачот, нема влијание врз неговите права стекнати согласно со членот 178 од овој закон.

Запирање на извршувањето

Член 180

(1) Ако недвижноста не можела да се продаде на второто наддавање, по предлог на доверителот недвижноста ќе му биде продадена нему, по цена определена за продажба на второто јавно наддавање, со обврска доверителот позитивната разлика во цената да ја положи кај извршителот во рок што тој ќе му го определи.

(2) Ако доверителот не предложил недвижноста да му биде продадена, извршителот ќе определи нова продажба само по предлог на доверителот.

(3) Предлог за определување на нова продажба доверителот не може да стави пред истекот на три месеца од денот на второто јавно наддавање ниту по истекот на една година од тој ден.

(4) Доколку доверителот не стави предлог во рокот од ставот (3) на овој член, или ако недвижноста не можела да се продаде на првото јавно наддавање во продолжената постапка од членот 174 став (2) на овој закон ни за две третини од утврдената вредност, извршителот го запира извршувањето спрема оваа недвижност.

(5) Извршување со продажба со непосредна спогодба ќе се запре спрема оваа недвижност ако недвижноста не можела да се продаде во рокот определен со спогодбата на странките и заложните доверители од членот 169 став (4) на овој закон.

5. Намирување на доверителите Кога се пристапува кон намирување

Член 181

Извршителот пристапува кон намирување, по донесување на заклучокот за извршено предавање на недвижноста на купувачот.

Лица кои се намируваат

Член 182

Од продажната цена се намируваат доверителите по чие барање е спроведено извршувањето, заложните доверители, иако не ги пријавиле своите побарувања, лицата кои имаат право на надоместок за лични службености и стварни товари, надлежните органи за побарувања на давачки и лицата кои имаат побарувања наведени во членот 183 став (1) точки 1 и 2 од овој закон.

Првенствено намирување

Член 183

(1) Од износот добиен со продажбата првенствено се намируваат и тоа по овој ред:

1) трошоците на извршувањето и
2) давачките пристигнати за последната година кои ја товарат продадената недвижност.

(2) Побарувањата од ставот (1) точка 2 на овој член се намируваат, ако се пријавени во времето за намирување на доверителот и ако се докажуваат со извршена исправа.

(3) Времето определено во ставот (1) точка 2 на овој член се смета до денот на донесувањето на заклучокот за предавање на недвижноста на купувачот.

Ред на намирување на други побарувања

Член 184

(1) По намирување на побарувањата од членот 183 на овој закон, се намируваат побарувањата обезбедени со заложно право, побарувањата на доверителите по чие барање е спроведено извршување и надоместок за лични службености и стварни товари кои се гаснат со продажбата.

(2) Доверителите од ставот (1) на овој член се намируваат по редот на стекнување на заложното право и право на намирување на доверителите што барале извршување, односно по редот на запишувањето во јавната книга на личните службености и стварните товари.

(3) Трошоците и каматите за последните три години до донесувањето на заклучокот за предавање на недвижноста на купувачот, определени со извршна исправа, се намируваат по истиот ред како и главното побарување.

(4) По намирувањето на побарувањата од ставот (1) на овој член се намируваат побарувањата наведени во членот 183 став (1) точка 2 на овој закон за времето за кое не се намируваат според тие одредби.

Висина на надоместокот за лични службености и стварни товари

Член 185

(1) Висината на надоместокот за лични службености и стварни товари кои се гаснат ја утврдува извршителот со заклучок, при што го зема предвид особено времето за кое службеноста, односно товарот уште би траел, нивната вредност и годините на возраст на носителите на тие права.

(2) Ако за висината на надоместокот за личните службености или стварните товари кои се гаснат со продажбата, не постои согласност меѓу носителите на тие права и доверителите кои по редот за намирување доаѓаат по нив, за разликата од утврдениот до бараниот износ на висината на надоместокот, извршителот ги упатува носителите на правата да заведат спор во рок од 30 дена.

(3) Купувачот и носителот на правото на лична службеност или стварен товар можат да се спогодат купувачот да ја преземе службеноста, односно стварниот товар, а износот на надоместокот, утврден според ставот (1) на овој член да се одбие од куповната цена.

Сразмерно намирување

Член 186

Повеќе побарувања што имаат ист ред на намирување се намируваат сразмерно на износите, ако износот добиен со продажбата не е доволен за целосно намирување.

Оспорување на побарување

Член 187

(1) Доверителот или друго лице кое се намирува од продажната цена може, доколку е тоа од влијание врз неговото намирување, да му оспори на друг постоење на побарување, висината и редот по кој има право да го намира, во времето на намирување.

(2) Доколку доверителот или друго лице приговори на редот на намирувањето, извршителот не застанува со намирувањето, а лицето кое приговара на редот на намирување го упатува да заведе спор во рок од 30 дена.

6. Посебни одредби за начинот на намирување на некои побарувања Непристигнато побарување

Член 188

(1) Побарувањето на заложниот доверител кое не пристигнало до денот на донесувањето на заклучокот за намирување, а за кое не е договорена камата, ќе се исплати, по одбивање на износот кој одговара на законската казнена камата, од денот на донесувањето на заклучокот за намирување до денот на пристигнатоста на тоа побарување.

(2) Непристигнатото побарување за кое е договорена камата ќе се исплати заедно со износот на договорената камата пресметана до денот на донесувањето на заклучокот за намирување.

Непристигнато побарување на повремени примања

Член 189

(1) Побарувањата на повремени примања врз основа на законска издршка, врз основа на надоместокот на штета настаната поради нарушување на здравјето или намалување, односно загубување на работната способност и врз основа на надоместок на штета за загубена издршка поради смрт на давачот на издршка, кои се обезбедени со залог, а пристигнуваат по денот на донесувањето на заклучокот за намирување, се намируваат на изрично барање од доверителот.

(2) Тие побарувања се пресметуваат согласно со начинот на кој се пресметува надоместокот за лична службеност или стварен товар.

Побарување под услов

Член 190

(1) Износот на побарувањето што е обезбедено со заложно право, а зависи од услов, ќе се издвои, ќе се стави во судски депозит и ќе се исплати кога ќе настапи одложниот услов или кога ќе биде извесно дека нема да настапи раскинувачки услов.

(2) Ако одложен услов не настапи или настапи раскинувачки услов, издвоениот износ служи за намирување на доверителите чии побарувања не се целосно или не се воопшто намирени, а ако такви доверители нема или целиот износ не е исцрпен со нивното намирување тој износ, односно остатокот ќе му се предаде на должникот.

Прибелешка на заложно право и прибелешка на спор

Член 191

(1) Ако во јавната книга е запишана прибелешка на заложно право, а лицето во чија корист е запишана прибелешката докаже дека е во тек постапка за нејзино оправдување, односно дека уште не изминал рокот за поведување на таа постапка, побарувањето на кое се однесува прибелешката се намирува на начинот на кој се намирува побарување под одложен услов.

(2) Побарување за кое во јавната книга е запишана прибелешка на спор заради бришење на заложно право или прибелешка за друг спор се намирува на начин на кој се намирува побарување под раскинувачки услов.

7. Делба, намирување и бришење на право и товар

Делба

Член 192

(1) По донесување на заклучокот за предавање на недвижноста на купувачот, извршителот го определува времето за делба на износот постигнат со продажбата во рок од осум дена.

(2) За закажаната делба, покрај странките, се известуваат и лицата кои според состојбата на списите и според податоците од јавната книга полагаат право да се намират од тој износ.

(3) Во поканата тие лица ќе се предупредат дека побарувањето на доверителот кој нема да дојде на делбата ќе се земе според состојбата што произлегува од јавната книга и од списите, како и тоа дека, најдоцна во времето на делбата, може да му приговори на друг за постоење на побарување, висината и редот по кој има право да се намира.

(4) На делбата се разгледуваат барањата за намирување на доверителите и на други лица кои поставуваат барање за намирување.

Намирување

Член 193

За намирувањето на доверителите и на други лица кои полагаат право на намирување, извршителот одлучува со заклучок по одржаната делба и во рок од осум дена го доставува до доверителите и другите лица кои полагаат право на намирување, земајќи ја предвид состојбата која произлегува од списите и од јавната книга, како и состојбата утврдена на делбата.

Бришење на права и на товари

Член 194

Во заклучокот за намирување, извршителот ќе наложи во јавната книга да се бришат запишаните права и товари, освен оние што остануваат врз недвижноста и по предавањето на недвижноста на купувачот или кои ги презел купувачот.

8. Престанок на правото на должникот врз продаден стан

Член 195

(1) Должникот кој како сопственик домува во продадена семејна станбена зграда или стан не го задржува правото да домува тука и е должен зградата, односно станот да ги испразни во рок од 60 дена од денот на донесувањето на заклучокот за продажба од членот 175 став (4) на овој закон.

(2) Ако должникот во рокот од ставот (1) на овој член не ја испразни зградата, односно станот извршителот на предлог од купувачот ќе го изврши испразнувањето според одредбите за испразнување и предавање на недвижности од членовите 218 ставови (1) и (2), 219 и 220 на овој закон.

9. Примена на одредбите на оваа глава на подрачје каде што не е установен новиот катастар

Член 196

(1) На подрачјето за кое не е установен катастар според Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите согласно ќе се применуваат правните правила за тапиите и интабулациите што важат на тоа подрачје.

(2) Ако не е можно, од која и да е причина, извршителот да прибави доказ за сопственоста согласно со правните правила кои важат на тоа подрачје, наместо доказ за сопственоста, извршителот врши попис на недвижноста за која е определено извршувањето, а на пописот ќе го повика доверителот, должникот и неговиот брачен другар и лицата со чии недвижности се граничи таа недвижност.

(3) Записникот за пописот има значење на прибелешка на извршување.

(4) Одредбите на овој член се применуваат и ако недвижноста не е запишана во јавна книга.

(5) Одредбите на овој член се применуваат и кога недвижноста во катастарот што не е устроен според Законот за премер, катастар и запишување на правата на недвижностите се води на име на должникот, ако тапискиот сопственик, односно неговите наследници со изјава заверена од надлежниот орган потврдат дека должникот е сопственик на недвижноста која е предмет на извршување.

Глава осумнаесетта ИЗВРШУВАЊЕ НА СУДСКИ ПЕНАЛИ

Член 197

(1) Наплатата на судските пенали може да се бара се додека не е барано извршување на извршната исправа.

(2) Правото на судските пенали не му припаѓа на доверителот од денот на поднесувањето барање за извршување.

Глава деветнаесетта ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ИЗВРШУВАЊЕ ВРЗ ИМОТОТ НА ПРАВНИ ЛИЦА ЗАРАДИ НАПЛАТА НА ПАРИЧНО ПОБАРУВАЊЕ

1. Изземање и ограничување Предмети надвор од промет и природни богатства

Член 198

Предмет на извршување не можат да бидат предмети надвор од промет, како ни рудно богатство и други природни богатства.

Средства потребни за одбрана, државна и јавна безбедност и за извршување на санкциите

Член 199

Предмет на извршување не можат да бидат објекти, вооружување и опрема наменети за одбрана, државна и јавна безбедност и за извршување на санкциите.

2. Извршување врз средства на сметка на должникот Обем на извршување спрема правно лице

Член 200

Извршување заради остварување на парично побарување спрема правно лице може да се спроведе врз сите расположливи средства на неговите сметки кај носителите на платен промет каде што должникот има сметки.

Редослед на наплатата

Член 201

(1) Носителот на платен промет врши наплата редоследно, според времето на приемот на налози за извршување, ако со закон поинаку не е определено.

(2) Носителот на платен промет води евиденција за редоследот на налозите за извршување според денот и часот на приемот и му издава на доверителот, по негово барање, потврда за местото на неговото побарување во тој редослед.

(3) Носителот на платен промет не може да изврши налог на должникот пред исплатата на побарувањето по налогот за извршување, ако со закон поинаку не е определено.

Налог за извршување

Член 202

(1) Извршителот со налогот за извршување назначува еден од носителите на платен промет каде што се водат доверителовите и должниковите парични средства, бројот на доверителовата и должниковата сметка и нивните потсметки доколку ги има, доверителовиот и должниковиот даночен број или ЕМБГ и долгуваниот износ.

(2) Со налогот за извршување врз парични средства што се водат на сметка на должникот кај носителот на платен промет, на носителот му се наложува паричниот износ за кој е наложено извршување да го пренесе од сметките на должникот на сметката на извршителот предвидена во членот 35 став (4) од овој закон.

(3) Налозите за извршување кои ги задолжуваат трезорските сметки, односно сметката на должникот која се наоѓа во рамките на трезорските сметки, носителот на платен промет ги извршува на начин што врз основа на налозите за извршување изготвува налози кои ги доставува до Трезорот при Министерството за финансии, односно Трезорот на Фондот за здравствено осигурување каде што на должникот му се води сметката.

(4) Трезорот при Министерството за финансии односно Трезорот на Фондот за здравствено осигурување налозите од ставот (3) на овој член ги извршува согласно со овој закон и согласно со прописите за платен промет.

(5) Извршителот е должен да го достави налогот за извршување до должникот, откако налогот за извршување врз средства на сметката на должникот е евидентиран кај носителот на платен промет.

Исправка на неточни налози

Член 203

(1) Примените налози за извршување кај кои носителот на платниот промет констатирал неточни податоци од кои не може да се идентификува должникот или доверителот, носителот на платен промет ги враќа до извршителот во рок од два работни дена.

(2) Извршителот е должен неточните податоци од ставот (1) на овој член да ги исправи во рок од три дена и да го врати налогот за извршување со точно наведени податоци.

Повремени давања

Член 204

(1) Ако со налогот за извршување на должникот му се наложува плаќање на повремени давања што пристигнуваат по определени временски интервали (парична рента поради губење или намалување на животната или работната способност или поради лишување од живот на давачот на издршката и друго), носителот на платен промет без повторно барање ќе врши исплата на тие давања по нивното пристигнување.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член редоследот на наплатата на сите идни рати се смета според времето на приемот на налогот за извршување.

(3) Носителот на платен промет води посебна евиденција на налозите за извршување за наплатата на идни повремени давања.

Застанување со извршување

Член 205

(1) Носителот на платен промет до кој е доставен налогот за извршување врз средства на сметката на должникот ќе застане со извршувањето на барање на извршителот, ако претходно доверителот пред извршителот изјавил дека се откажува од натамошно извршување, или ако извршителот одлучил извршувањето да се спроведе со друго средство на извршување.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член нема да се врши издвојување на парични средства.

Случај кога нема средства на сметката

Член 206

Ако во времето кога носителот на платен промет го примил налогот за извршување нема средства на сметката на должникот, извршителот нема да го запре извршувањето, а носителот на платен промет ќе го држи налогот во евиденција и според него ќе изврши пренос кога ќе пристигнат средства на сметката.

Извршување спрема солидарен должник

Член 207

(1) Против два или повеќе должници кои солидарно одговараат според извршната исправа, извршителот може да донесе налози за извршување за секој должник посебно.

(2) Доверителот може во барањето за извршување да го определи редоследот на должниците според кој ќе се врши наплатата, а ако тоа не го сторил, наплатата ќе се врши по оној редослед по кој должниците се наведени во барањето за извршување.

(3) Извршителот, налогот за извршување го доставува до оној носител на платен промет каде што се води сметката на должникот кој доверителот во барањето за извршување го определил како прв солидарен должник, односно кој во барањето е означен на прво место.

(4) Ако во случајот од ставот (3) на овој член, налогот не се изврши или делумно се изврши, тогаш извршителот го повлекува налогот од носителот на платен промет. Извршителот изготвува друг налог за извршување со соодветни износи и го доставува до носителот на платен промет каде што се води сметката на следниот солидарен должник.

(5) Извршителот ја спроведува постапката за извршување од солидарните должници по редослед на ист начин како што е дефинирано во ставовите (3) и (4) на овој член до целосно намирување на доверителот.

3. Извршување врз парично побарување на должникот

Начин на извршување

Член 208

(1) Во поглед на извршување врз парично побарување на должникот спрема неговиот должник на средства од неговата сметка кај носителот на платниот промет согласно се применуваат одредбите од овој закон за извршување врз парично побарување.

(2) Во тој случај, должниковиот должник ако сака да ја намири својата обврска, ја намирува така што му дава налог на носителот на платниот промет да го пренесе износот за кој е наложено извршување на посебната сметка на извршителот од членот 35 став (4) на овој закон.

Извршување врз побарување по девизна сметка за наплата на побарувања во странска валута

Член 209

Ако обврската по извршната исправа гласи на странска валута, извршувањето ќе се спроведе и врз побарување што во таа валута должникот го има спрема банката по девизна сметка.

Иземање на давачки од извршување

Член 210

Предмет на извршување не можат да бидат побарувања на Република Македонија и на единиците на локалната самоуправа и фондовите врз основа на придонеси, даноци и други давачки.

4. Извршување врз подвижни предмети и права спрема Република Македонија и нејзините органи, единиците на локалната самоуправа и јавните претпријатија

Член 211

(1) Врз предмети и права на Република Македонија и нејзините органи, единиците на локалната самоуправа и јавните претпријатија не може да се спроведе извршување за наплата на парични побарувања, доколку тие се неопходни за вршење на нивната дејност, односно задачи.

(2) Кои предмети и права се неопходни за вршење на дејноста и задачите на должникот ќе определи претседателот на судот на чие подрачје се спроведува извршното дејство, ако во текот на спроведувањето на извршувањето, странките за тоа прашање не се согласат или инаку се укаже тоа како потреба.

Раздел четврти
**ИЗВРШУВАЊЕ ЗАРАДИ ОСТВАРУВАЊЕ НА НЕ-
ПАРИЧНО ПОБАРУВАЊЕ**
Глава дваесетта
**ПРЕДАВАЊЕ И ИСПОРАКА НА ПОДВИЖНИ
ПРЕДМЕТИ**

1. Предавање на определени предмети
Кога предметите се наоѓаат кај должникот или кај
трето лице

Член 212

(1) Извршување заради предавање на еден или повеќе определени предмети што се наоѓаат кај должникот се спроведува така што извршителот ги одзема тие предмети од должникот и со потврда му ги предава на доверителот.

(2) Според одредбата на ставот (1) од овој член извршување се спроведува и кога предметите се наоѓаат кај трето лице кое сака да му ги предаде на извршителот.

(3) Ако третото лице не сака да ги предаде предметите, доверителот може да му предложи на извршителот врз него да го пренесе должниковото побарување спрема трето лице на предавање на предмети.

(4) Во постапката по предлогот од ставот (3) на овој член се применуваат одредбите за извршување врз побарување да се предадат или испорачаат подвижни предмети.

Кога предметите не се најдени ни кај должникот
ни кај трето лице

Член 213

(1) Кога предметите не се најдени ни кај должникот ни кај трето лице, по предлог на доверителот извршителот, согласно со членот 93 став (2) на овој закон, ќе ја процени вредноста на предметите и со заклучок ќе определи должникот во определен рок да му го исплати износот на таа вредност.

(2) Доверителот може да даде предлог, во смисла на ставот (1) од овој член, во рок од осум дена од денот на известувањето дека предметите не се најдени.

(3) Врз основа на тој заклучок, доверителот може да предложи извршување против должникот.

(4) Ако доверителот во определениот рок не даде предлог должникот да му ја исплати вредноста на предметите, извршителот ќе го запре извршувањето.

2. Испорака на заменливи предмети кога предметите
се наоѓаат кај должникот или кај трето лице

Член 214

Кога извршната исправа гласи на испорака на определено количество на заменливи предмети што се наоѓаат кај должникот или кај трето лице, извршувањето се спроведува на начинот пропишан за предавање на определени предмети.

Кога предметите не се најдени ни кај должникот
ни кај трето лице

Член 215

(1) Кога предметите не се најдени ни кај должникот ни кај трето лице, извршувањето се спроведува така што извршителот ќе го овласти доверителот во определен рок на трошок на должникот да ги набави тие предмети на друго место или пак на друг начин.

(2) Извршителот, со заклучок ќе му наложи на должникот однапред да му го положи на извршителот износот потребен за набавка на предметите.

(3) Предлог да ги набави предметите, доверителот може да даде во рок од осум дена од денот кога извршителот го известил дека извршувањето не може да се спроведе.

(4) Ако доверителот во тој рок не дал предлог за набавка на предметите ни на друго место ни на поинаков начин, извршителот ќе го запре извршувањето, освен кога доверителот навремено дал и предлог должникот да му ја исплати вредноста на предметите што бил должен да ги испорача.

Кога предметите не можат да се набават ни на друго
место, ни на поинаков начин

Член 216

(1) Ако доверителот не можел, во рокот што го определил извршителот, предметите да ги набави ни на друго место ни на поинаков начин, или ако доверителот сторил веројатно дека предметите не можат да се набават ни на друго место ни на поинаков начин, по негов предлог извршителот согласно со членот 93 став (2) на овој закон, ќе ја процени вредноста на предметите и со заклучок ќе определи должникот во определен рок да му го исплати износот на таа вредност.

(2) Предлог, должникот да му ја исплати вредноста на предметите, доверителот може да даде во рок од осум дена од денот на истекот на рокот за набавка на предметите на друга страна, односно во рокот што извршителот ќе му го определи кога доверителот сторил веројатно дека предметите не можат да се набават на друга страна.

(3) Ако доверителот во тој рок не даде предлог, извршителот ќе го запре извршувањето.

3. Право на надоместок на штета

Член 217

Со одредбите на овој закон за набавка на заменливи предмети на друго место и на поинаков начин и за исплата на вредноста на определени или заменливи предмети, не се засега во правото на доверителот во парница да бара од должникот надоместок на штетата што му е нанесена со тоа што предавањето, односно испораката на предметите не му е извршена.

Глава дваесет и прва
ИСПРАЗНУВАЊЕ И ПРЕДАВАЊЕ
НА НЕДВИЖНОСТИ

Начин на спроведување на извршувањето

Член 218

(1) Извршување заради испразнување и предавање на недвижности се спроведува така што извршителот, откако ќе ги отстрани лицата и предметите од таа недвижност, му ја предава недвижноста во посед на доверителот.

(2) Извршувањето од ставот (1) на овој член се спроведува спрема сите лица и предмети затекнати на недвижноста во моментот на спроведувањето на извршувањето.

(3) Кон испразнување и предавање на недвижности може да се пристапи по истекот на рокот од осум дена од денот на доставувањето на налогот за извршување до должникот.

Отстранување на подвижни предмети

Член 219

(1) Подвижните предмети што треба да се отстранат му се предаваат на должникот, а ако овој не е присутен, на полнолетен член на неговото домаќинство или на негов полномошник.

(2) Ако при преземањето на извршните дејствија не е присутно ни едно од лицата на кои можат да им се предадат предметите или тие лица не сакаат да ги примат, предметите ќе му се предадат на чување на друго лице, на трошок на должникот.

(3) За ова предавање и за трошоците за чување извршителот го известува должникот, оставајќи му рок од осум дена во кој може да бара предметите да му се предадат, откако ќе ги надомести трошоците за чување.

(4) Покрај ова известување, извршителот ќе го предупреди должникот дека, по истекот на тој рок, предметите ќе бидат продадени и од продажната цена намирани трошоците за чување и продажба на предметите.

Продажба на подвижни предмети

Член 220

(1) Извршителот со заклучок ќе определи продажба на предметите за сметка на должникот, ако овој во оставениот рок не бара предавање на предметите и не ги надомести трошоците за чување.

(2) Дел од цената постигната со продажбата, што ќе преостане по намирувањето на трошоците за чување и продажба на предметите, се полага кај судот во корист на должникот.

(3) Продажбата на предметите се врши според одредбите на овој закон за извршување врз подвижни предмети.

Глава дваесет и втора ОБВРСКА НА ДЕЈСТВИЕ, ТРПЕЊЕ ИЛИ НЕСТОРУВАЊЕ

Дејствие што може да изврши и друго лице

Член 221

(1) Според извршната исправа според која должникот е должен да стори определено дејствие што може да го стори друго лице, извршувањето се спроведува така што извршителот го овластува доверителот на трошок на должникот да му довери на друго лице да го стори тоа дејствие или да го стори тој сам.

(2) Во барањето за извршување доверителот може да предложи извршителот со налог да му наложи на должникот однапред да го положи износот потребен за намирување на трошоците што ќе настанат со извршувањето на дејствието од страна на друго лице или од доверителот.

(3) Заклучок за висината на трошоците од ставот (2) на овој член донесува извршителот по предлог од доверителот, односно должникот. Врз основа на заклучокот извршителот изготвува налог за наплата или враќање на трошоците.

Дејствие што може да го изврши само должник

Член 222

(1) Ако според извршната исправа должникот е должен да стори определено дејствие кое наместо него не може да го стори друго лице, извршителот со налог за извршување ќе му остави на должникот рок потребен за исполнување на обврската.

(2) Со налогот за извршување извршителот го известува должникот дека доколку должникот во определениот рок не ја исполни обврската, судот, во рок од 48 часа со решение ќе изрече парична казна и тоа на физичко лице од 20.000 до 80.000 денари, а на правно лице од 100.000 до 30.000.000 денари и на одговорното лице во правното лице од 20.000 до 80.000 денари.

(3) Ако должникот во тој рок не ја исполни обврската, извршителот ќе го спроведе решението за изречената парична казна.

(4) Во тој случај, извршителот истовремено ќе донесе нов налог со кој на должникот ќе му остави нов рок за исполнување на обврската и ќе го известува дека доколку должникот во определениот рок не ја исполни обврската, судот во рок од 48 часа со решение ќе изрече нова парична казна во поголем износ отколку со претходното решение.

(5) Против должникот кој и покрај таа казна нема да ја исполни својата обврска извршителот и судот и натаму ќе постапуваат на начинот определен во ставовите (2), (3) и (4) од овој член, се додека вкупниот збир на паричните казни по одделни решенија не достигне десеткратен износ на првата изречена казна.

(6) Ако извршителот не може да ја изврши паричната казна, судот по известување од извршителот, ќе ја замени со казна затвор според правилата што важат во казеното право.

(7) При одмерувањето на висината на паричната казна во пропишаните граници, судот ќе води сметка за значењето на дејствието што должникот бил должен да го изврши, како и за другите околности на случајот.

(8) Жалбата по решение за изречена парична казна не го задржува спроведувањето на извршувањето на решението.

Трпење и несторување

Член 223

(1) На начинот предвиден во членот 222 ставови (1) до (4) и (6) на овој закон извршување се спроведува и кога должникот се однесува спротивно на обврската да трпи преземање на определено дејствие или да не стори определено дејствие.

(2) Извршителот, по предлог од доверителот, со налог ќе му наложи на должникот да положи гаранција за штетата, ако доверителот стори веројатно дека би претрпел штета со тоа што должникот и натаму би се однесувал спротивно на својата обврска.

(3) Времето на траењето на гаранцијата, според околностите на случајот, го определува извршителот.

(4) Врз основа на налогот за полагање на гаранција, извршувањето се спроведува по предлог на доверителот.

Воспоставување на поранешната состојба

Член 224

(1) Ако поради должниковото однесување спротивно на обврската од извршната исправа настанала промена која не е во согласност со доверителовото право, извршителот ќе го овласти доверителот, по негов предлог, сам, а по потреба и со негова помош, да ја воспостави поранешната состојба на трошок и ризик на должникот.

(2) Во поглед на полагањето на износот потребен за намирување на трошоците за воспоставување на поранешната состојба и за определување на конечната висина на тие трошоци се применуваат одредбите за трошоците за извршување на дејствие што може, покрај должникот, да го изврши и друго лице.

Повторно смеќавање на посед

Член 225

(1) Ако врз основа на извршната исправа, донесена во постапката по тужба поради смеќавање на посед, извршувањето е спроведено или должникот доброволно ја исполнил својата обврска, па потоа повторно стори смеќавање на посед, кое всушност не се разликува од поранешното, извршителот на барање на доверителот, врз основа на истата извршна исправа донесува нов налог со кој се наложува враќање на предметите во посед или воспоставување на состојбата пред смеќавање на поседот.

(2) Барање за извршување според ставот (1) на овој член доверителот може да поднесе во рок од 30 дена од денот на дознавањето за повторно смеќавање на posed, а најдоцна во рок од една година по повторното смеќавање.

Глава дваесет и трета ВРАЌАЊЕ НА РАБОТНИК НА РАБОТА

Рок за поднесување предлог за извршување

Член 226

Барање за извршување на извршната исправа според која работодавецот е должен работникот да го врати на работа или одново да му ги довери работите што ги вршел порано, може да се поднесе во рок од шест месеца од денот кога работникот стекнал право да го поднесе тоа барање.

Начин на спроведување на извршувањето

Член 227

(1) Извршувањето според извршна исправа по која работодавецот е должен работникот повторно да го врати на работа, се спроведува со изрекување на парична казна спрема работодавецот и одговорното лице кај работодавецот.

(2) Парична казна се спроведува согласно според одредбите на членот 222 од овој закон за извршување на дејствие што може да го изврши само должникот.

Глава дваесет и четврта ЗАПИШУВАЊЕ НА ПРАВА ВО ЈАВНА КНИГА

Начин на спроведување на извршувањето

Член 228

Извршување на извршна исправа заради засновање право на недвижност со запишување во јавна книга, како и заради пренос, ограничување или укинување на правото запишано во јавна книга се спроведува така што извршителот наложува во јавната книга да се изврши соодветно запишување.

Запишување на право на сопственост кога должникот не е запишан како сопственик

Член 229

Кога должникот не е запишан како сопственик на недвижност, запишување на доверителовото право на сопственост на таа недвижност може да се изврши ако доверителот, заедно со барањето за извршување поднесе доказ дека правен претходник на должникот е лице-то кое е запишано како сопственик.

Запишување на друго право кога должникот не е запишан како сопственик

Член 230

Кога според извршната исправа доверителот е овластен спрема должникот да бара запишување на заложно или некое друго право на недвижност, освен правото на сопственост, а должникот не е запишан како сопственик на таа недвижност, доверителот може со барањето за извршување да бара правото на сопственост да се запише на должникот, а потоа да се изврши запишување на доверителовото право, ако поднесе доказ дека должникот стекнал право на сопственост врз таа недвижност.

Глава дваесет и петта ПРОДАЖБА НА ПРЕДМЕТИ ЗА КОИ НЕ Е МОЖНА ФИЗИЧКА ДЕЛБА

Начин на физичка делба

Член 231

Ако врз основа на извршната исправа заедничкиот предмет треба да се продаде заради негова делба, продажбата ќе се спроведе на начинот пропишан со овој закон за извршување врз подвижен, односно неподвижен предмет, доколку странките за одделни прашања поинаку не се спогодат.

Трошоци на извршувањето

Член 232

(1) Трошоци за спроведување на извршувањето според одредбите на оваа глава ги поднесуваат сите сопственици, односно носители на правото на располагање сразмерно на вредноста на своите делови во заедничкиот предмет.

(2) Сопственикот кој предизвикал посебни трошоци е должен да им ги надомести на оние сопственици што ги имале.

Глава дваесет и шеста ДАВАЊЕ ИЗЈАВА НА ВОЛЈА

Член 233

(1) Обврска за давање на изјава на волја, содржана во одлуката што има својство на извршна исправа, се смета како исполнета со правосилноста на таа одлука.

(2) Обврската за давање изјава на волја, содржана во порамнување (член 15), ќе се смета како исполнета со денот на нејзиното пристигнување.

(3) Кога исполнувањето на обврската за давање изјава на волја зависи од исполнувањето на некоја обврска на доверителот, ќе се смета дека должникот дал изјава кога доверителот ја исполнил својата обврска.

Дел трети ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Глава дваесет и седма ПРЕОДНИ ОДРЕДБИ

Член 234

(член 234 од Законот објавен во "Службен весник на Република Македонија" бр. 35/2005)

(1) Во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон, министерот за правда ќе донесе тарифа по која извршителите ќе ја наплатуваат својата награда за извршените дејствија.

(2) Во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон, министерот за правда ќе донесе Правилник за полагање на испитот за извршители, правилник со кој поблиску ќе се уредат формата и начинот на водењето на евиденцијата на извршителите, правилник со којшто се утврдува формата и содржината на наложите, записниците и другите акти кои ги донесува извршителот при преземањето на формалните дејствија. Со правилник ќе се утврди и формата, содржината и начинот на издавање и одземање на легитимација на извршителите.

(3) Во рок од осум месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон, министерот за правда со правилник ќе ги утврди критериумите за бројот и распоредот на службените седишта на извршителите на подрачјето на Република Македонија и нацртот на распоредот на тие седишта.

(4) Другите правилници предвидени со овој закон, министерот за правда ќе ги донесе во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Испит за извршители

Член 235

(член 235 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 35/2005 и член 51 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 50/10)

(1) Со испитот за извршители се проверува познавањето на правните прописи со кои се уредува должноста извршител, начинот на извршувањето на извршните исправи, уредувањето на сферата на трговските друштва, претпријатијата и правните лица воопшто, платен промет, евиденција на правата на недвижности, наследното, семејното и стварното право, кривично право, парничната, вонпарничната постапка и други прописи неопходни за вршење на должноста извршител. При определувањето на содржината на испитот за извршители, кој се состои од устен и писмен дел ќе се води сметка за содржината на правосудниот испит, за да се избегне повторното полагање на правната материја која била опфатена со правосудниот испит. Содржината на испитот за извршители поблиску се уредува со правилник на министерот за правда.

(2) Кандидатот за полагање на испитот за извршители е должен да ги надомести трошоците за полагање на испитот.

(3) Министерот за правда ја утврдува висината на реално направените трошоци за полагање на испитот, неопходни за спроведување на писмениот дел од испитот, изготвување и копирање на материјали и покани и изготвување на уверенија и надоместок за работата на членовите и секретарот на испитната комисија.

(4) Трошоците за полагање на испитот се уплатуваат на сметката на сопствени приходи на Министерството за правда.

(5) Ако трошоците не се уплатени на соодветна сметка на Министерството за правда, најдоцна 15 дена пред денот определен за почеток на испитната сесија, на кандидатот нема да му се дозволи полагање на испитот.

(6) Ако кандидатот во рок од една година од денот на уплатата на средставата не го полага испитот, уплатените средства се враќаат согласно со закон.

(7) Министерот за правда е должен да ги организира првите испити за извршители во рок од осум месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон, а на членовите на првата испитна комисија што ќе ја формира министерот за правда им се признава испитот за извршители, за што им се издава уверение за положен испит за извршители.

Конкурс за именување на извршители

Член 236

(член 236 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 35/2005)

Министерството за правда е должно да го распише првиот конкурс за именување на извршители во рок од еден месец откако најмалку десет кандидати ќе го подложат испитот за извршители.

Член 236-а

(член 14 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 50/2006)

До именувањето на извршители за секое подрачје на основните судови, согласно со членот 31 од овој закон и подзаконскиот акт со кој се определува бројот на

извршителите за подрачјата на основниот суд, извршителите именувани до денот на започнувањето со примена на Законот, ги извршуваат извршните исправи и на другите основни судови кои припаѓаат на исто апелационо подрачје со судот за чие подрачје е именуван извршителот.

Член 236-б

(член 40 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 8/2008)

(1) До достигнување на двојно поголем број на лица со положен испит за извршители од бројот на извршителите утврден за секое од подрачјата на основните судови согласно со членот 31 од овој закон и подзаконскиот акт со кој се определува бројот на извршителите за подрачјата на основниот суд, за заменик извршител може да биде именуван друг извршител.

(2) За достигнувањето на бројката согласно со ставот (1) на овој член, Министерството за правда ја известува Комората на извршителите на Република Македонија, која за истото ги известува сите именувани извршители.

(3) По достигнувањето на бројката согласно со ставот (1) на овој член извршителите кои за свој заменик имаат друг именуван извршител, се должни во рок од три месеца да иницираат постапка за именување на извршител во согласност со членот 47 став (2) од овој закон.

Основање на Комората

Член 237

(член 237 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 35/2005)

(1) Комората ќе се основа кога на територијата на Република Македонија ќе бидат именувани и ќе почнат со работа најмалку 30 извршители.

(2) Основачкото собрание на Комората го свикува министерот за правда најмалку осум дена пред одржувањето на седницата на основачкото собрание на Комората.

Член 238

(член 238 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 35/2005; член 41 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 8/2008 и член 6 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 83/2009)

(1) Започнатите постапки за извршување до денот на примената на овој закон ќе се извршуваат според Законот за извршната постапка (“Службен весник на Република Македонија” број 53/97, 59/2000 и 64/2003).

(2) Постапките по предлозите за извршување кои се поднесени до судот до денот на примената на овој закон, а не се започнати ќе се спроведат според одредбите на овој закон.

Глава дваесет и осма

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 239

(член 239 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 35/2005; член 15 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 50/2006 и член 42 од Законот објавен во “Службен весник на Република Македонија” бр. 8/2008)

(1) Со денот на отпочнување на примената на овој закон престанува да важи Законот за извршната постапка (“Службен весник на Република Македонија” број 53/97, 59/2000 и 64/2003), освен во случајот утврден во ставот (2) на овој член.

(2) Одредбите на Дел III - ПОСТАПКА ЗА ОБЕЗБЕДУВАЊЕ од Законот за извршната постапка ("Службен весник на Република Македонија" број 53/97, 59/2000 и 64/2003) ќе продолжат да се применуваат до денот на влегувањето во сила на законот за обезбедување на побарувања.

Член 240

(член 7 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

Доверителите што започнале постапка за извршување пред судовите до 26 мај 2006 година и по кои е донесено правосилно решение за извршување во судот, се должни во рок од шест месеца од денот на примена на овој закон да поднесат изјава до судот пред кој се води извршната постапка, на кој извршител да се достави предметот и во кој обем е намирено побарувањето, за да може извршителот да го продолжи извршувањето.

Член 241

(член 8 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

За предметите за коишто е изјавен правен лек, рокот од шест месеца, утврден во членот 7 од овој закон, почнува да тече од денот на приемот на одлуката по правниот лек од страна на доверителот со која правниот лек е одбиен.

Ако правниот лек е уважен, рокот од шест месеца утврден во членот 7 од овој закон, почнува да тече од денот на приемот на одлуката по правен лек од страна на доверителот, а постапката продолжува пред извршител, кој е должен да постапи по упатствата од повисокиот суд, согласно со овластувањата на извршителот од членот 40 на Законот за извршување.

Член 242

(член 9 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

Доверителот кој нема да постапи согласно со членовите 7 и 8 од овој закон, ќе се смета дека го повлекол предлогот за извршување, за што судот ќе донесе решение против кое е дозволена жалба во рок од осум дена.

Судот пред кој е изјавена жалбата е должен во рок од три дена од денот на наплатената судска такса да го достави предметот до апелациониот суд, кој треба да одлучи по жалбата во рок од 15 дена.

Член 243

(член 10 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

Со преносот на извршните предметите од судовите кај извршителите, рокот за застареност се прекинува.

Член 244

(член 11 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

При приемот на извршниот предмет, извршителот го прима предметот во оној стадиум во кој бил пред судот. Извршните дејствија преземени од судот имаат правна важност како да ги преземал извршителот што го продолжува извршувањето.

По приемот на предметот извршителот е должен да го извести должникот дека извршувањето започнато пред судот продолжува кај извршителот.

Кога доверителот ќе даде изјава пред судот за избор на извршител, судот е должен да ги попише сите преземени дејствија, списите кои се наоѓаат во судскиот предмет и трошоците наплатени од судот, да донесе заклучок за доставување на предметот до извршителот и предметот да го предаде на извршителот посочен од доверителот во рок од осум дена.

Член 245

(член 12 од Законот за изменување и дополнување на Законот за извршување објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

Трошоците за кои постои доказ дека се наплатени во судот се признаваат на доверителот, а извршителот е должен да ги наплати од должникот и да ги пренесе на доверителот.

Обврската за плаќање на цена за администрирање по оние предмети во кои постои доказ дека доверителите ја платиле судската такса, паѓаат на товар на должникот.

Член 246

(член 13 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

Предлозите за извршување поднесени пред 26 мај 2006 година, кои не се правосилни и предлозите за извршување поднесени врз основа на веродостојни исправи, за кои не е донесено правосилно решение за извршување, судот ги предава на постапување кај нотар кој постапува како повереник на судот.

Нотарот врши достава на решението за извршување до должникот, со правна поука дека во рок од осум дена има право на приговор преку нотарот до судот кој го отстапил предметот.

Ако приговорот е ненавремен, недозволен и нецелосен, нотарот го отфрла со решение против кое е дозволена жалба во рок од осум дена до судот кој го отстапил предметот.

Ако нотарот не го отфрли приговорот, предметот се доставува во судот и постапката продолжува како по тужба по приговор за издавање на платен налог.

За постапките за кои нема изјавено приговор, по истекот на предвидениот рок, нотарот става потврда за правосилност и извршност и решението му го доставува на доверителот со укажување дека започнува да тече рокот од членот 7 на овој закон.

Член 247

(член 14 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

Извршното решение донесено од судот врз основа на веродостојна исправа, кое станало правосилно и извршно, стекнува својство на извршна исправа за наплата на парично побарување.

Доверителот во рокот утврден во членот 7 од овој закон е должен да пристапи пред судот и да побара тој да стави потврда за правосилност и извршност.

Член 248

(член 15 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009)

Субјектите коишто водат јавни книги и регистри се должни да постапуваат согласно со заклучокот на извршителот што го продолжува извршувањето, за бришење или промена на податоците внесени во нив врз основа на судско решение.

Член 249

(член 16 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 83/2009 и член 1 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 88/10)

Започнатите постапки за извршување до денот на примената на овој закон ќе се извршуваат според Законот за извршната постапка („Службен весник на Република Македонија“ број 53/97, 59/2000 и 64/2003), најдоцна до 1 јули 2011 година.

Член 250

(член 52 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/10)

Подзаконските акти предвидени со овој закон министерот за правда ќе ги донесе во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Комората на извршители ќе ги усогласи актите на Комората со одредбите од овој закон во рок од 45 дена од денот на влегување во сила на овој закон.

Член 251

Членот 53 од Законот објавен во „Службен весник на Република Македонија“ бр. 50/10 е укинат со Одлука на Уставен суд на Република Македонија У бр.96/2010 („Службен весник на Република Македонија“ број 167/2010).

МИНИСТЕРСТВО ЗА ЗЕМЈОДЕЛСТВО, ШУМАРСТВО И ВОДОСТОПАНСТВО

1568.

Врз основа на член 13 став 3 од Законот за земјоделство и рурален развој („Службен весник на Република Македонија“ бр.49/10), министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА РЕПРЕЗЕНТАТИВНИ ПАЗАРИ НА ЗЕМЈОДЕЛСКИ ПРОИЗВОДИ И ВИД- ОТ, ОБЕМОТ, РОКОВИТЕ И СУБЈЕКТИТЕ КОИ ГИ ДОСТАВУВААТ ПОДАТОЦИТЕ

Член 1

Земјоделски пазарен информативен систем

Со овој правилник се пропишува определувањето на репрезентативните пазари на земјоделските производи од растително, сточарско и органско производство, видот, обемот и роковите за доставување на податоците, како и субјектите кои ги доставуваат податоците за земјоделскиот пазарен информативен систем (во понатамошниот текст: ЗПИС).

Член 2

Репрезентативни пазари

Репрезентативни пазари се пазари од кои се собираат податоци според видот на земјоделските производи, обемот на прометот со земјоделските производи и можат да бидат:

репрезентативен пазар за жив добиток и сточарски производи;

репрезентативен пазар за производи од растително потекло;

репрезентативни пазари за органски производи од растително потекло и

репрезентативен пазар на органски производи.

Член 3

Видови на пазарни податоци

Пазарни податоци од репрезентативни пазари кои се доставуваат во ЗПИС се:

1. Име на избран субјект од репрезентативен пазар кој доставува податоци врз основа на склучен договор за доставување на податоците со Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство;

2. Адреса на субјектот;

3. Временски период во кој се прибрани податоците;

4. Цени за нето тежина производ по пазарни класи, изразени со две децимали, без вклучен износ на ДДВ и поддршка на директни плаќања;

5. Количества на тргувани производи по пазарни класи;

6. Коментари за причините за движењето на цените.

Член 4

Податоци за сточарското производство

Податоците за сточарското производство се доставуваат од репрезентативните пазари за жив добиток, и тоа: говеда, овци, свињи и живина и од пазарите за производи од сточарско производство: говедско, овчо, јагнешко, свинско и живинско месо, како и јајца, млеко и млечни производи.

Член 5

Репрезентативен пазар за жив добиток и сточарски производи

Репрезентативен пазар за производи од сточарското производство е правно или физичко лице кое во претходната година неделно во просек:

- за говедско месо, откупило и заклало повеќе од 10 говеда;

- за овчо и јагнешко месо, е задолжително за сите регистрирани кланици;

- за свинско месо, е задолжително за сите регистрирани кланици;

- за живинско месо, е задолжително за сите регистрирани кланици;

- за јајца, класирало повеќе од 5.000 јајца;

- за млеко и млечни производи, откупило повеќе од 5.000 литри и претпријатија што откупиле над 4.000.000 литри на годишно ниво сирово млеко и го преработило во млечни производи и

- мед и други производи од пчели, произвеле, откупиле повеќе од 1.000 кг.

Репрезентативен пазар за жив добиток се: кланиците од став 1 кои откупуваат жив добиток и добиточните пазари во Република Македонија.

Репрезентативни пазари за органски производи се правни или физички лица регистрирани органски преработувачи и трговци кои претходната година откупиле или продале повеќе од 1.000 килограми или 1.000 парчиња на органски сертифицирани производи.

Член 6

Рокови за доставување на податоци за жив добиток и сточарски производи

Податоците за откупната цена за килограм жива мерка за жив добиток од добиточните пазари и податоците за цените кои кланиците ги плаќаат на снабдувачите, се доставуваат еднаш неделно во пазарниот ден до 12 часот за:

а) говеда:

- теле со старост од 1-2 месеци;

- теле со старост од 2-6 месеци;

- јуне со старост од 6-18 месеци;
- бик со старост до 18 месеци;
- молзни крави и
- излачени говеда.

б) овци:

- јагниња со тежина до 18 килограми;
- јагниња со тежина над 18 килограми;
- шилежиња;
- молзни овци;
- овни и
- излачени овци.

в) кози:

- јариња до 20 килограми;
- молзни кози и
- излачени кози.

г) свињи:

- прасиња со тежина до 20 килограми;
- прасиња со тежина од 20 до 35 килограми;
- гоеница со тежина од 90 до 110 килограми и
- гоеница со тежина над 110 килограми.

д) живина:

- пилиња;
- јарки и
- стари кокошки.

ѓ) коњи:

- ждребиња;
- коњи и
- кобили.

Податоците за продажната цена за килограм месо кое кланиците го продаваат на купувачите, се доставуваат еднаш неделно, секоја среда до 12 часот за:

а) говедско месо:

- категорија А) млади некастрирани машки говеда на возраст до 24 месеци;
- категорија В) заклани некастрирани машки говеда;
- категорија С) заклани кастрирани машки говеда;
- категорија Д) заклани женски говеда кои се отелиле;

- категорија Е) други заклани женски говеда.

Трупови на говеда на возраст до 12 месеци се категоризираат во:

- Категорија V - трупови од заклани телиња на возраст до осум месеци и
- Категорија Z - трупови од заклани постари телиња на возраст од осум до дванаесет месеци.

Категоријата D се дели на три поткатегории, и тоа:

- D1 - труп од заклана крава која се отелила на возраст до 30 месеци,
- D2 - труп од заклана крава која се отелила на возраст од 30 месеци до пет години и
- D3 - труп од заклана крава која се отелила, на возраст над пет години.

б) јагнешко и овчо месо:

- трупот врз основа на масата кај јагнињата се класифицира во:

- класа I – трупови од лесни јагниња (млечни јагниња) се подразбира примарно обработен труп до 13 kg.

Труповите од лесните јагниња според масата дополнително се делат во три класи А, В и С.

- Класа II – трупови од гоени јагниња се подразбира примарно обработен труп над 13 kg.

- Класа III - трупови од овци се подразбира примарно обработен труп на ист начин како кај втората поткатегорија јагниња (гоени јагниња), без глава.

- според конформацијата труповите од овци се класираат во шест класи: S, E, U, R, O и P;

- според степенот на покриеност со масна обвивка труповите од овци се класираат во пет класи 1, 2, 3, 4 и 5;

в) свинско месо:

- категорија А) тежина од 60 до 120 килограми и
- категорија Б) тежина од 120 до 180 килограми.

Кланиците капацитети кои дневно колат до 100 гоени свињи наменети за пазар задолжително ја применуваат DM5 (рачен метод) метода на колење.

Кланиците капацитети кои дневно колат повеќе од 100 гоени свињи наменети за пазар ја применуваат HGP (автоматски метод) метода на колење.

Труповите и половинките според меснатоста се оценуваат и класираат во шест класи S, E, U, R, O и P.

г) живинско месо:

- месото од живина наменето за пазар се класира според квалитетот во класи: класа А и класа Б);

- бројери и

- кокошки.

Податоците за откупната цена за литар сирово млеко по класи по кои млекарниците ги плаќаат снабдувачите, и продажната цена по килограм, литар или парче на млечни производи, се доставуваат еднаш неделно за преработувачи кои откупили и преработиле над 4.000.000 литри на годишно ниво, секоја среда до 12 часот а за претпријатија кои откупили над 5.000 литри на годишно ниво се доставуваат најдоцна до 20-от ден во тековниот за предходниот месец:

- свежо млеко откупено од земјоделско стопанство по класи: екстра, прва и втора класа, според содржина на протеини, содржина на масти, вкупен број микроорганизми и соматски клетки;

- преработки од млеко: свежо млеко, јогурт и кисело млеко;

- сирење: бело меко сирење, бело тврдо сирење и
- кашкавал.

Податоците за продажната цена за единица јајце се доставува еднаш неделно, секоја среда до 12 часот за следните класи: класа А или „свежи јајца“, и класа Б. Јајцата од класата А според масата се класирани во:

- XL – многу големи 73 грама и повеќе;
- L - големи од 63 - 73 грами;
- M – средни (медиум) од 53 - 63 грами и
- S – мали под 53 грами

По исклучок од став 1, алинеја 1 од овој член заради сезонски движења на цените, пазарните податоци за јајце до и над 18 килограми во периодот од први ноември до 31 декември, и од први март до 31 април, се собираат секој ден до 12 часот.

Податоците за откупните цени за килограм мед и други пчелни производи, или за продажните цени на финални пчелни производи изразени во килограми или во грами се доставуваат еднаш годишно најдоцна до 31 јануари во тековната за претходната година.

Податоците за откупните цени за килограм органски производ, или за продажната цена на финален органски производ изразен во килограми или парчиња се доставуваат еднаш месечно во првата среда во тековниот месец до 12 часот за претходниот месец.

Член 7

Податоци за растителното производство

Податоците за растителното производство се доставуваат од репрезентативни пазари за: овошје и зеленчук, житни култури и брашно, маслодајни култури, винско грозје, вино, суров тутун, шеќер и добиточна храна.

Член 8
Репрезентативен пазар за производи
од растително потекло

Репрезентативни пазари за производи од растително производство се:

- правни лица кои претходната година неделно во просек откупили повеќе од 100 тони овошје и зеленчук по видови, сорти и класи, како и нивното потекло, правни и физички лица кои продаваат овошје и зеленчук на пазари на мало во градовите со над 60.000 жители, како и пазарите на големо каде се тргува со овошје и зеленчук;

- правни лица кои претходната година откупили или складирали заради трговија или преработка повеќе од 10.000 тони пченица, класирана во три класи 1, 2 и 3 класа врз основа на содржината на сурови протеини, или ориз повеќе од 500 тони класирани во екстра, 1 или 2 класа, или 2.000 тони јачмен, или 2.000 тони пченка, или 100 тони рж;

- правни лица кои претходната година откупили или складирали заради трговија или преработка за производство на масло и добиточна храна повеќе од 1.000 тони сончоглед, или 100 тони маслодајна репка, или 20 тони соја;

- правни лица кои претходната година на годишно ниво во просек откупили повеќе од 100 тони грозје;

- правни лица кои претходната година на годишно ниво во просек произвеле и продале над 30.000 литри вино;

- правни лица кои вршат организиран откуп на суров тутун во лист по типови и класи;

- правни лица кои претходната година на годишно ниво откупили 100.000 килограми шеќерна репка или купиле 100.000 килограми суров шеќер и

- правни лица кои претходната година на годишно ниво откупили повеќе од 100.000 килограми суровини за производство на концентрирана добиточна храна.

Репрезентативни пазари за органски производи се правни или физички лица регистрирани органски преработувачи и трговци кои претходната година откупили или продале повеќе од 1.000 килограми или литри органски сертифицирани производи.

Член 9
Рокови за доставување на податоци за производи од
растително потекло

Податоците за продажната цена за нето килограм или парче зеленчук и овошје по класи која ја плаќа потрошувачот на пазарите на мало и големо, се доставуваат два пати неделно, (пазарниот ден и третиот ден по пазарниот ден) до 12 часот, а откупната цена за килограм зеленчук и овошје која ја плаќаат откупувачите на зеленчук и овошје, се доставува еднаш неделно секоја среда до 12 часот, за следните видови и сорти:

- овошје: јаболки (Златен делишес, Ајдарет, Муцу, Црвен делишес, Јонаголд), Јапонски јаболки, крушки, јагоди, праски, нектарини, сливи, ореви, лешници, киви, дињи, лубеници и трпезно грозје;

- зеленчуци: компири, моркови, цвекло, ротквици, пашканат, грав, леќа, кромид, лук, праз, домати, модар патлиџан, краставици, корнишони, бели пиперки, црвени пиперки, лути пиперки, зелка, брокули, ориз, карфиол и зелена салата.

По исклучок од став 1, алинеја 2 од овој член заради сезонските движења на цените пазарните податоци за: домати во периодот од први мај до 30 јуни и од први септември до 30 октомври, за корнишоните во периодот од први септември до 30 октомври и за јагодите во периодот од 1 март до 31 мај, се собираат секој ден до 12 часот.

Податоците за откупната цена за тон житно зрно за следните видови житни култури: пченица, ориз, јачмен, пченка, рж, овес и тритикале, како и за брашно се доставуваат еднаш месечно првата среда од тековниот месец за претходниот месец до 12 часот.

Податоците за откупната цена за тон маслодајни култури за следните видови маслодајни култури: сончоглед, маслодајна репка, соја, и афион се доставуваат еднаш месечно, првата среда од тековниот месец за минатиот месец до 12 часот.

Податоците за откупната цена за килограм винско грозје по сорти се доставува во месеците: септември, октомври и ноември, еднаш неделно, секоја среда до 12 часот.

Податоците за продажните цени за литар црвено или бело вино без географско потекло се доставуваат два пати месечно, и тоа првата и третата среда во месецот до 12 часот.

Податоците за откупната цена по типови и класи за килограм сув тутун во лист се доставуваат за периодот од први декември во производствената година до 30 март наредната година, еднаш неделно секоја среда до 12 часот.

Податоците за откупната цена за килограм суров шеќер се доставуваат еднаш месечно во првата среда од тековниот месец за претходниот месец до 12 часот, а податоците за откупната цена за килограм шеќерна репка се доставуваат еднаш месечно во првата среда од тековниот месец за претходниот месец до 12 часот само во период од први октомври во тековната година до 30 март наредната година.

Податоците за откупната цена за килограм суровини за производство на концентрирана добиточна храна се доставуваат еднаш неделно, секоја среда до 12 часот.

Податоците за откупните цени за килограм органски производ, или за продажната цена на финален органски производ изразен во килограми или парчиња се доставуваат еднаш месечно во првата среда во тековниот месец за претходниот месец до 12 часот.

Член 10

Со денот на влегување во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за определување на репрезентативни пазари на земјоделско производство и видот, обемот, роковите и субјектите кои ги доставуваат податоците („Службен весник на Република Македонија” бр. 79/09.).

Член 11

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр.02-4131/1
14 април 2011 година
Скопје

Министер,
Љупчо Димовски, с.р.

**МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА
1569.**

Врз основа на член 39-а ставовите 2 и 9 од Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Македонија“ бр.71/06, 117/08, 148/09 и 17/11), министерот за образование и наука, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ПОКАНАТА
ЗА ЕДУКАЦИЈА, НАЧИНОТ НА СПРОВЕДУВАЊЕ
НА ЕДУКАЦИЈАТА, КАКО И НАЧИНОТ НА
ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА СПРОВЕДЕНАТА
ЕДУКАЦИЈА****Член 1**

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на поканата за едукација, начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација.

Член 2

На лицето или работодавачот кој се повикува на едукација му се врачува покана за едукација на Образец со формат А4, кој е даден во Прилог бр.1 и е составен дел на овој правилник.

Образецот на поканата за едукација содржи:

- назив на работодавачот,
- име, презиме и адреса на лицето кое се повикува на едукација,
- цел на поканата за едукација,
- термин на спроведување на едукацијата,
- предмет на едукацијата,
- датум и место на едукацијата,
- потпис на државниот просветен инспектор односно овластениот инспектор на општината, и
- забелешка дека согласно член 39-а став 5 од Законот за стручно образование и обука („Службен весник на Република Македонија“ бр.71/06, 117/08, 148/09 и 17/11), доколку во закажаниот термин лицето или работодавачот над кој се спроведува едукација не се јави на едукација, истата ќе се смета дека е спроведена.

Член 3

Поканата за едукација се предава на лицето или работодавачот кој се повикува на едукација во моментот на вршењето на инспекцискиот надзор, кога со записник се констатира неправилност во работењето.

Државниот просветен инспектор односно овластениот инспектор на општината обезбедува уреден доказ дека прекршителот уредно ја примил поканата за едукација.

Во закажаниот термин и на закажаното место, државниот просветен инспектор односно овластениот инспектор на општината обезбедува соодветни просторни услови за спроведување на едукацијата.

Времетраењето на едукацијата зависи од сложеноста на прекршокот за кој се врши едукацијата.

Едукацијата ја врши државниот просветен инспектор односно овластениот инспектор на општината кој ја утврдил потребата од истата.

Доколку е потребно присуство на трето лице, државниот просветен инспектор односно овластениот инспектор на општината истото го обезбедува.

Доколку, државниот просветниот инспектор од оправдани причини не е во можност да ја изврши едукацијата, директорот на Државниот просветен инспекторат ќе назначи друго лице-просветен инспектор за спроведување на едукацијата.

Член 4

Државниот просветен инспектор односно овластениот инспектор на општината води евидентна книга за спроведена едукација, која е дадена во Прилог бр.2 и е составен дел на овој правилник.

Евидентната книга од став 1 на овој член содржи:

- реден број,
- датум и место на едукацијата,
- учесник на едукацијата,
- предмет на едукацијата,
- број и датум на записникот врз основа на кој се врши едукацијата,
- времетраење на едукацијата: од __ до __,
- име и презиме на лицето кое врши едукација,
- потпис на лицето кое врши едукацијата,
- име и презиме на лицето кое се едуцира и
- потпис на лицето кое се едуцира.

Доколку едукацијата се однесува на работодавачот, со поканата за едукација претставникот на работодавачот треба да има и писмено овластување за присуство на едукација.

По извршената едукација, лицето кое се едуцира се евидентира во евидентна книга со кое се потврдува дека е извршена едукацијата.

Доказ дека едукацијата е спроведена е евидентната книга која се води од страна на државниот просветен инспектор во просториите на Државниот просветен инспекторат и во подрачните единици низ Република Македонија, а за овластениот инспектор на општината во просториите на соодветната општина.

Член 5

Државните просветни инспектори односно овластените инспектори на општината до крајот на тековниот месец доставуваат месечни извештаи од спроведената едукација од теренот на кој делуваат, до директорот на Државниот просветен инспекторат, односно до Градоначалникот на општината.

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2656/1
15 април 2011 година
Скопје

Министер,
Никола Тодоров, с.р.

ОБРАЗЕЦ БР. 1

ПОКАНА ЗА ЕДУКАЦИЈА

ДО _____

(име на лицето или ученичкиот дом)

Се повикува _____, со место на живеење _____, на улица _____, број _____, вработен во _____.

ЦЕЛ НА ПОКАНАТА: _____

ТЕРМИН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЕДУКАЦИЈАТА: _____.

ПРЕДМЕТ НА ЕДУКАЦИЈА: _____

ДАТУМ: _____

Државен просветен инспектор/овластен просветен
инспектор на општинатаМЕСТО: _____

*Забелешка: Согласно член 81-а став 5 од Законот за ученичкиот стандард (Службен весник на Република Македонија бр. 52/05, 117/08 и 17/11), доколку во закажаниот термин лице или ученичкиот дом над кој се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, истата ќе се смета дека е спроведена.

1570.

Врз основа на член 81-а ставовите 2 и 9 од Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр.52/05, 117/08 и 17/11), министерот за образование и наука, донесе

**П РА В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ПОКАНАТА
ЗА ЕДУКАЦИЈА, НАЧИНОТ НА СПРОВЕДУВАЊЕ
НА ЕДУКАЦИЈАТА, КАКО И НАЧИНОТ НА
ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА СПРОВЕДЕНАТА
ЕДУКАЦИЈА**

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на поканата за едукација, начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација.

Член 2

На лицето или ученичкиот дом кое се повикува на едукација му се врачува покана за едукација на Образец со формат А4, кој е даден во Прилог бр.1 и е составен дел на овој правилник.

Образецот на поканата за едукација содржи:

- назив на ученичкиот дом,
- име, презиме и адреса на лицето кое се повикува на едукација,
- цел на поканата за едукација,
- термин на спроведување на едукацијата,
- предмет на едукацијата,
- датум и место на едукацијата,
- потпис на државниот просветен инспектор, овластениот просветен инспектор на општината, односно на градот Скопје и
- забелешка дека согласно член 81-а став 5 од Законот за ученичкиот стандард („Службен весник на Република Македонија“ бр.52/05, 117/08 и 17/11), доколку во закажаниот термин лицето или ученичкиот дом над кој се спроведува едукација не се јави на едукација, истата ќе се смета дека е спроведена.

Член 3

Поканата за едукација се предава на лицето или ученичкиот дом кој се повикува на едукација во моментот на вршењето на инспекцискиот надзор, кога со записник се констатира неправилност во работењето.

Државниот просветен инспектор, овластениот просветен инспектор на општината, односно на градот Скопје обезбедува уреден доказ дека прекршителот уредно ја примил поканата за едукација.

Во закажаниот термин и на закажаното место, државниот просветен инспектор, овластениот просветен инспектор на општината, односно на градот Скопје обезбедува соодветни просторни услови за спроведување на едукацијата.

Времетраењето на едукацијата зависи од сложеноста на прекршокот за кој се врши едукацијата.

Едукацијата ја врши државен просветен инспектор, овластениот просветен инспектор на општината, односно на градот Скопје кој ја утврдил потребата од истата.

Доколку е потребно присуство на трето лице, државниот просветен инспектор, овластениот просветен инспектор на општината, односно на градот Скопје истото го обезбедува.

Доколку, државниот просветен инспектор од оправдани причини не е во можност да ја изврши едукацијата, директорот на Државниот просветен инспекторат ќе назначи друго лице - просветен инспектор за спроведување на едукацијата.

Член 4

Државниот просветен инспектор, овластениот просветен инспектор на општината, односно на градот Скопје води евидентна книга за спроведена едукација, која е дадена во Прилог бр. 2 и е составен дел на овој правилник.

Евидентната книга од став 1 на овој член содржи:

- реден број,
- датум и место на едукацијата,
- учесник на едукацијата,
- предмет на едукацијата,
- број и датум на записникот врз основа на кој се врши едукацијата,
- времетраење на едукацијата: од __ до __,
- име и презиме на лицето кое врши едукација,
- потпис на лицето кое врши едукација;
- име и презиме на лицето кое се едуцира и
- потпис на лицето кое се едуцира.

Доколку едукацијата се однесува на ученичкиот дом, со поканата за едукација претставникот на ученичкиот дом треба да има и писмено овластување за присуство на едукација.

По извршената едукација, лицето кое се едуцира се евидентира во евидентна книга со кое се потврдува дека е извршена едукацијата.

Доказ дека едукацијата е спроведена е евидентната книга која се води од страна на државен просветен инспектор во просториите на Државниот просветен инспекторат и во подрачните единици низ Република Македонија, а овластениот просветен инспектор на општината, односно на градот Скопје во просториите на соодветната општина, односно во просториите на градот Скопје.

Член 5

Државните просветни инспектори, овластените просветни инспектори на општината, односно на градот Скопје до крајот на тековниот месец доставуваат месечни извештаи од спроведената едукација од теренот на кој делуваат, до директорот на државниот просветен инспекторат, градоначалникот на општината, односно градоначалникот на градот Скопје.

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2656/2
15 април 2011 година
Скопје

Министер,
Никола Тодоров, с.р.

ОБРАЗЕЦ БР. 1

ПОКАНА ЗА ЕДУКАЦИЈА

ДО _____

(име на лицето или ученичкиот дом)

Се повикува лицето _____, со место на живеење _____, на улица _____, број _____, вработен во _____.

ЦЕЛ НА ПОКАНАТА: _____

ТЕРМИН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЕДУКАЦИЈАТА: _____.

ПРЕДМЕТ НА ЕДУКАЦИЈА: _____

ДАТУМ: _____

МЕСТО: _____

Државен просветен инспектор/овластен просветен
инспектор на општината

*Забелешка: Согласно член 81-а став 5 од Законот за ученичкиот стандард (Службен весник на Република Македонија бр. 52/05, 117/08 и 17/11), доколку во закажаниот термин лице или ученичкиот дом над кој се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, истата ќе се смета дека е спроведена.

1571.

Врз основа на член 43-а ставовите 2 и 9 од Законот за образование на возрасните („Службен весник на Република Македонија“ бр. 7/08 и 17/11), министерот за образование и наука, донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ПОКАНАТА
ЗА ЕДУКАЦИЈА, НАЧИНОТ НА СПРОВЕДУВА-
ЊЕ НА ЕДУКАЦИЈАТА, КАКО И НАЧИНОТ НА
ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА СПРОВЕДЕНАТА
ЕДУКАЦИЈА

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на поканата за едукација, начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација.

Член 2

На лицето или установата, односно институцијата за образование на возрасните која се повикува на едукација и се врачува покана за едукација на Образец со формат А4, кој е даден во Прилог бр.1 и е составен дел на овој правилник.

Образецот на поканата за едукација содржи:

- назив на лицето или установата, односно институцијата за образование на возрасните,
- име, презиме и адреса на лицето кое се повикува на едукација,
- цел на поканата за едукација,
- термин на спроведување на едукацијата,
- предмет на едукација,
- датум и место на едукација,
- потпис на државен просветен инспектор, и
- забелешка дека согласно член 43-а став 5 од Законот за образование на возрасните („Службен весник на Република Македонија“ бр.7/08 и 17/11), доколку во закажаниот термин лицето или установата, односно институцијата за образование на возрасните над која се спроведува едукација не се јави на едукација, истата ќе се смета дека е спроведена.

Член 3

Поканата за едукација се предава на лицето или установата, односно институцијата за образование на возрасните која се повикува на едукација во моментот на вршењето на инспекцискиот надзор, кога со записник се констатира неправилност во работењето.

Државниот просветен инспектор обезбедува уреден доказ дека прекршителот уредно ја примил поканата за едукација.

Во закажаниот термин и на закажаното место, државниот просветен инспектор обезбедува соодветни просторни услови за спроведување на едукацијата.

Времетраењето на едукацијата зависи од сложеноста на прекршокот за кој се врши едукацијата.

Едукацијата ја врши државен просветен инспектор кој ја утврдил потребата од истата.

Доколку е потребно присуство на трето лице, државниот просветен инспектор истото го обезбедува.

Доколку, државниот просветниот инспектор од оправдани причини не е во можност да ја изврши едукацијата, директорот на Државниот просветен инспекторат ќе назначи друго лице-просветен инспектор за спроведување на едукацијата.

Член 4

Државниот просветен инспектор води евидентна книга за спроведена едукација, која е дадена во Прилог бр.2 и е составен дел на овој правилник.

Евидентната книга од став 1 на овој член содржи:

- реден број,
- датум и место на едукацијата,
- учесник на едукацијата,
- предмет на едукација,
- број и датум на записник врз основа на кој се врши едукацијата,
- времетраење на едукацијата: од __ до __,
- име и презиме на лицето кое врши едукација,
- потпис на лицето кое врши едукација,
- име и презиме на лицето кое се едуцира и
- потпис на лицето кое се едуцира.

Доколку едукацијата се однесува на установата, односно институцијата за образование на возрасните, со поканата за едукација претставникот на установата, односно институцијата за образование на возрасните треба да има и писмено овластување за присуство на едукација.

По извршената едукација, лицето кое се едуцира се евидентира во евидентна книга со кое се потврдува дека е извршена едукацијата.

Доказ дека едукацијата е спроведена е евидентната книга која се води од страна на државен просветен инспектор во просториите на Државниот просветен инспекторат и во подрачните единици низ Република Македонија.

Член 5

Државните просветни инспектори до крајот на тековниот месец доставуваат месечни извештаи од спроведената едукација од теренот на кој делуваат, до директорот на Државниот просветен инспекторат.

Член 6

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2656/3
15 април 2011 година
Скопје

Министер,
Никола Тодоров, с.р.

ОБРАЗЕЦ БР. 1

ПОКАНА ЗА ЕДУКАЦИЈА

ДО _____

(име на лицето или установата, односно институцијата за образование на возрастните)

Се повикува лицето _____, со место на живеење _____, на улица _____, број _____, вработен во _____.

ЦЕЛ НА ПОКАНАТА: _____

ТЕРМИН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЕДУКАЦИЈАТА: _____.

ПРЕДМЕТ НА ЕДУКАЦИЈА: _____

ДАТУМ: _____

МЕСТО: _____

Државен просветен инспектор

*Забелешка: Согласно член 43-а став 5 од Законот за образование на возрастните („Службен весник на Република Македонија“ бр.7/08 и 17/11), доколку во закажаниот термин лицето или установата, односно институцијата за образование на возрастните над кое се спроведува едукацијата не се јави на едукацијата, истата ќе се смета дека е спроведена.

1572.

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр.58/00, 44/02, 82/08 и 167/10), министерот за образование и наука, донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ
ЗА НАЧИНОТ И ПОСТАПКАТА ЗА ЕКВИВАЛЕНЦИЈА И ПРИЗНАВАЊЕ НА СТРАНСКАТЕ ВИСОКООБРАЗОВНИ КВАЛИФИКАЦИИ И ПОТРЕБНАТА ДОКУМЕНТАЦИЈА**

Член 1

Со овој правилник престанува да важи Правилникот за начинот и постапката за еквиваленција и признавање на странските високообразовни квалификации и потребната документација („Службен весник на Република Македонија“ бр.71/09 и 7/11).

Член 2

Овој правилник влегува во сила со денот на негово објавување во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 19-2657/1
15 април 2011 година
Скопје

Министер,
Никола Тодоров, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

1573.

Врз основа на член 56 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/09 и 36/11), министерот за труд и социјална политика, донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ОСТВАРУВАЊЕ И КОРИСТЕЊЕ НА ПРАВОТО НА СОЦИЈАЛНА ПАРИЧНА ПОМОШ**

Член 1

Во Правилникот за начинот на остварување и користење на правото на социјална парична помош („Службен весник на Република Македонија“ бр. 146/09), во член 2 став 1 во точката четири се бришат зборовите „уверение за“, во точката десет се брише сврзникот: „и“, во точката 11 по зборот: „дете“ се додава сврзникот: „и“, а по точката 11 се додаваат две нови точки 12 и 13 кои гласат:

„12. надоместок на плата за скратено работно време поради неа на дете со телесни или ментални пречки во развојот и

13. парична помош на лице кое до 18 години возраст имало статус на дете без родители и родителска грижа.“

По став 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„Пријавените или остварените нето приходи од став 1 точка 4 на овој член кои потекнуваат од земјоделска дејност во висина до 100,000 денари и други приходи во висина до 10.000 денари не се сметаат за приход на домаќинството“.

Во став 2 кој станува став 3 по точката осум се додава нова точка девет која гласи:

„9. парична помош за социјално домување“.

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 10-2905/4
15 април 2011 година
Скопје

Министер за труд и
социјална политика,
Џељал Бајрами, с.р.

1574.

Врз основа на член 67 од Законот за социјалната заштита („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/09 и 36/11), министерот за труд и социјална политика, донесе

**П Р А В И Л Н И К
ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА НАЧИНОТ НА ОСТВАРУВАЊЕ НА ПРАВОТО НА ПОСТОЈАНА ПАРИЧНА ПОМОШ**

Член 1

Во Правилникот за начинот на остварување на правото на постојана парична помош („Службен весник на Република Македонија“ бр. 146/09) во член 2 став 1 во точката десет се брише сврзникот: „и“, во точката 11 по зборот: „дете“ се додава сврзникот: „и“, а по точката 11 се додава нова точка 12 која гласи:

„12. надоместок на плата за скратено работно време поради неа на дете со телесни или ментални пречки во развојот.“

По став 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„Пријавените или остварените нето приходи од став 1 точка 4 на овој член кои потекнуваат од земјоделска дејност во висина до 100,000 денари и други приходи во висина до 10.000 денари не се сметаат за приход на домаќинството.“

Во став 2 кој станува став 3 по точката седум се додаваат три нови точки 8, 9 и 10 кои гласат:

„8. парична помош за социјално домување;

9. социјална парична помош и

10. парична помош на лице кое до 18 години возраст имало статус на дете без родители и родителска грижа.“

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Број 10-2905/4
15 април 2011 година
Скопје

Министер за труд и
социјална политика,
Џељал Бајрами, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

1575. Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992), на седницата одржана на 6 април 2011 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА член 191 став 12 од Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај („Службен весник на Република Македонија“ бр. 85/2008).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод иницијатива поднесена од Стамен Филипов од Скопје, со Решение У. бр. 202/2010 од 9 февруари 2011 година, поведе постапка за оценување на уставноста на одредбата од Законот означен во точката 1 на оваа одлука, затоа што основано се постави прашањето за нејзината согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според член 191 став 12 на Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај, членовите на Комисијата за посредување за својата работа имаат право на награда која треба да биде разумна и соодветна на значењето, обемот и сложеноста на прекршоците.

5. Согласно член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот на Република Македонија, владеењето на правото е темелна вредност на уставниот поредок на Република Македонија.

Според Амандман XX на Уставот, со кој се дополнува член 13 од Уставот, за прекршоци определени со закон, санкција може да изрече орган на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања. Против конечна одлука за прекршок се гарантира судска заштита под услови и постапка утврдени со закон.

Во членот 51 од Уставот е предвидено дека во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Според член 7 став 1 од Закон за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 14/2006, 24/2007, 103/2008 и 67/2010), за вршење на работите од областа на воздухопловството утврдени со овој закон се основа Агенција за цивилно воздухопловство. Според став 2 на истиот член, Агенцијата е независно регулаторно тело со јавни овластувања утврдени со овој закон. Согласно став 3 на истиот член, Агенцијата во својата работа и при донесување на одлуките во рамките на своите овластувања е целосно политички, финансиски и функционално независна од друг државен орган, друго јавно правно лице или трговско друштво што врши дејност од областа на воздухопловството и е непристрасна кон нив. Според став 4 на овој член, Агенцијата стекнува статус на правно лице со запишување во Централниот регистар на Република Македонија.

Согласно член 8 на овој закон, органи на Агенцијата се Управен одбор и директор.

Согласно член 11 од Законот, директорот одлучува за правата, должностите и одговорностите на вработените во Агенцијата. Директорот обезбедува соодветна и правична застапеност на сите заедници кои живеат во Република Македонија. За вработените во Агенцијата се применуваат одредбите од Законот за работните односи и овој закон.

Според член 12 став 1 од овој закон, Агенцијата се финансира од: дел од надоместокот остварен врз основа за користење на услуги на воздухопловна навигација во македонскиот воздушен простор; надоместок за издавање, продолжување, обновување и промена на уверенија; дозволи, одобрености, согласности и друго, предвидени со овој закон или прописите донесени врз основа на овој закон; надоместок за преглед на воздухоплов; надоместок за проверка на стручната способност на персоналот во воздухопловството и друг стручен персонал; дел од надоместоците за користење на полетно-слетната патека и патеките за возење, односно за полетување, слетување и осветлување и донации, заеми и друга финансиска и техничка помош и други надоместоци утврдени со овој закон и други прописи донесени врз основа на овој закон. Според став 5 на овој член, средствата од ставот 1 на овој член се уплаќаат на сметка на Агенцијата, а се користат за функционирање на Агенцијата, инвестиционо и тековно одржување, за месечни плати и други надоместоци на вработените, за обука и усовршување на вработените и за други неопходни работи.

Со Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај се уредуваат облигационите односи во воздушниот сообраќај, основите на стварноправните односи во поглед на воздухопловот, постапката на извршување и обезбедување врз воздухоплов и товар во воздухопловот и судирот на законите во поглед на воздушниот сообраќај (член 1 став 1).

Според член 189 став 1 од овој закон, Агенцијата за цивилно воздухопловство врши инспекциски надзор над спроведувањето на обврската на превозникот или договорниот превозник за:

1) обезбедување надомест на штета и помош на патниците во случај на откажување на летот, одбивање на влез на патникот во воздухопловот и во случај на долго одложување на летот, на начинот предвиден со одредбите на Регулативата (ЕЗ) 261/2004;

2) склучување на договор за осигурување од одговорност за штета причинета на патниците, багажот, стварите и спрема трети лица, согласно со законот со кој се уредува задолжителното осигурување во сообраќајот и со Регулативата (ЕЗ) 785/2004 и

3) информирање на патниците за идентитетот на вистинскиот превозник, согласно со Регулативата (ЕЗ) 2111/2005 за востановување на листа на воздухопловни превозници на Заедницата за кои е изречена забрана за вршење сообраќај во рамките на Заедницата и за информирање на патниците во воздушниот сообраќај за идентитетот на воздухопловниот превозник кој ќе го изврши превозот.

Со член 190 од Законот се утврдени прекршоците и казните кои можат да се изречат за сторен прекршок на правното лице и одговорното лице во правното лице.

Согласно член 191 став 1 од овој закон, за прекршоците од членот 190 на овој закон надлежниот инспектор на сторителот на прекршокот може да му предложи посредување и постигнување на согласност со која сторителот на прекршокот треба да ја плати глобата,

другите давачки и да ги отстрани последиците од прекршокот. Според став 3 на овој член, постапката за посредување се покренува со доставување на записникот од ставот 2 на овој член до Комисијата за посредување, кој инспекторот е должен да го достави во рок од три дена од денот на составувањето и потпишувањето. Постапката за посредување, според став 4 на истиот член, се води пред Комисија за посредување формирана од Директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство. Комисијата е составена од три члена од кои еден ја врши функцијата на претседател. Членовите на Комисијата се избираат од редот на вработените во Агенцијата, од кои еден е дипломиран правник (став 5). Согласно став 8 на овој член, за постигнатата согласност во постапката за посредување се склучува спогодба со сторителот на прекршокот. Во спогодбата од ставот 8 на овој член се утврдуваат обврските на сторителот на прекршокот, а особено: висината и начинот на плаќање на глобата, висината и начинот на плаќање на другите давачки и трошоци и евентуалните мерки кои треба да ги преземе сторителот за отстранување на последиците од прекршокот (став 9). Според став 11 од истиот член, директорот на Агенцијата за цивилно воздухопловство донесува деловник и трошковник за работа на Комисијата. Согласно став 12 на овој член, членовите на Комисијата за посредување за својата работа имаат право на награда која треба да биде разумна и соодветна на значењето, обемот и сложеноста на прекршоците. Висината и видот на трошоците утврдени во трошковникот од ставот 11 на овој член се определуваат во зависност од реалните трошоци што ги има органот потребни за обезбедување на работата на Комисијата за посредување (став 13). Според став 15 на овој член, спогодбата од ставот 8 на овој член има сила на извршна исправа, а според став 16 на истиот член, ако постапката за посредување не успее, се поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот суд.

Според Судот, законската определба членовите на Комисијата за посредување, покрај платата, да примаат дополнителен надоместок за нивната работна обврска, не е во согласност со начелото на владеењето на правото гарантирано со Уставот. Имено, имајќи ја предвид одредбата од Амандманот XX на Уставот, произлегува дека со оваа измена на Уставот, на органите на управата или организација и друг орган што врши јавни овластувања, им е воведена нова надлежност, надлежност за изрекување на прекршочни санкции и водење на прекршочна постапка. Оттука, произлегува дека водењето на прекршочна постапка и изрекувањето на прекршочна санкција претставува управна функција на органот на државната управа или организација и друг орган што врши јавни овластувања, која спаѓа во неговиот делокруг на работа, односно претставува негова надлежност. Според тоа, вршењето на овие управни функции не може да се смета за дополнителна работа на органот и нешто што е надвор од неговите надлежности. Оттука и членувањето на вработените во тој орган, во комисија за прекршоци, односно во комисија за

посредување, не може да се смета за нивен дополнителен ангажман, туку претставува нивна работна обврска за чие што извршување тие треба да добиваат надомест во вид на плата за извршена работа, а не дополнителен надоместок во вид на награда. Во оваа смисла, Судот во Предметот У.бр. 20/2009 година, утврди дека дополнителното парично наградување на државните службеници за извршување на работи што спаѓаат во доменот на надлежноста на органот и се негови управни функции, не е во согласност со начелото на владеењето на правото гарантирано со Уставот, поради што ги укина член 266-б став 4 точка 4 и став 8 и член 266-г став 12 од Законот за работните односи, кои одредби предвидуваа вакво право за државните службеници.

Имајќи предвид дека со Законот за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај се утврдува право на награда на членовите на комисијата за посредување, кои се избираат од редот на вработените во Агенцијата за цивилно воздухопловство, која неспорно е орган што врши јавни овластувања утврдени со Законот за воздухопловство и Закон за облигационите и стварноправните односи во воздушниот сообраќај, произлегува дека работата на комисијата за посредување е во рамките на редовната управна функција на Агенцијата за цивилно воздухопловство, што има основ во Амандманот XX на Уставот. Фактот што комисијата работи само кога постои записник дека е постигната согласност да се спроведе постапка за посредување, односно по потреба, не е од влијание за карактерот на работите што ги врши комисијата. И покрај тоа што за вработените во Агенцијата се применуваат одредбите од Законот за работните односи и овој закон, според Судот, тоа не ги одвојува од државните службеници, кои исто така преку членство во комисија за прекршоци или комисија за посредување, вршат управни работи за потребите на органите на државната управа, согласно Амандманот XX на Уставот, а за кои Судот утврди дека таквото членство не може да се смета за нивен дополнителен ангажман, туку претставува нивна работна обврска за чие што извршување тие треба да добиваат надомест во вид на плата за извршена работа, а не дополнителен надоместок во вид на награда.

Поради наведеното, Судот оцени дека член 191 став 12 од Законот не е во согласност со член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот.

6. Тргувајќи од наведеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови, во состав од претседателот на Судот, Бранко Наумоски и судиите: д-р Наташа Габер-Дамјановска, Исмаил Дарлишта, д-р Трендафил Ивановски, Лилјана Ингилизова-Ристова, Вера Маркова, Игор Спиrowsки, д-р Гзими Старова и д-р Зоран Сулејманов.

У. бр. 202/2010
6 април 2011 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Бранко Наумоски, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ЕЛЕКТРОНСКИ КОМУНИКАЦИИ

1576.

Врз основа на член 17 став (1) точка ж), а во врска со член 41 и 42 од Законот за електронските комуникации (Службен весник на Република Македонија број 13/2005, 14/2007, 55/2007, 98/2008 и 83/2010), директорот на Агенцијата за електронски комуникации на ден 15.04.2011 година донесе

О Д Л У К А
ЗА ДОПОЛНУВАЊЕ НА ОДЛУКАТА ЗА УТВРДУВАЊЕ НА РЕЛЕВАНТНИ ПАЗАРИ ШТО СЕ
ПОДЛОЖНИ НА ПРЕТХОДНА РЕГУЛАЦИЈА

Член 1

Во Одлуката за утврдување на релевантни пазари што се подложни на претходна регулација број 02-5015/1 од 23.09.2010 година во член 3 точка б) по точката 13 се додава нова точка 14 која гласи:

“14. Услуги за завршување на СМС во јавни мобилни комуникациски мрежи.“

Член 2

Оваа одлука влегува во сила со денот на нејзиното донесување, а ќе се објави во “Службен весник на Република Македонија” и на веб страната на Агенцијата за електронски комуникации

О б р а з л о ж е н и е

Во согласност со одредбите од членот 41 и членот 42 од Законот за електронските комуникации (Службен весник на Република Македонија број 13/2005, 14/2007, 55/2007, 98/2008 и 83/2010), а имајќи ја предвид спроведената анализа на услуги за завршување на СМС во јавни мобилни комуникациски мрежи, чиј финален документ е објавен на веб страната на Агенцијата за електронски комуникации, во соработка со Комисијата за заштита на конкуренцијата, се утврди како дополнителен релевантен пазар за продажба на производи и услуги на големо, пазар за Услуги за завршување на СМС во јавни мобилни комуникациски мрежи подложен на претходна регулација. При утврдувањето на релевантниот пазар, беше земена предвид Препораката на Европската комисија за релевантни пазари на производи и услуги подложни на ex-ante регулација, објавена во службено гласило на Европската унија (OJ.L 344 од 28.12.2007).

Имено, со анализата се утврди дека на пазарот за услуги за завршување на СМС во јавни мобилни комуникациски мрежи постојат високи и постојани бариери за влез, пазарната структура е таква што не може да се очекува еволуирање кон ефективна конкуренција во разумен рок и дека правото за заштита на конкуренција само по себе (во услови на непостоење на претходна регулација) е недоволно за да се отстранат недостатоците на овој пазар. Агенцијата за електронски комуникации го спроведе три критериум тестот при што констатира дека се исполнети условите за определување на анализираниот пазар како релевантен пазар подложен на претходна регулација.

Со оглед на ова, а врз основа на член 17 став (1) точка ж) од Законот за електронските комуникации (Службен весник на Република Македонија број 13/2005, 14/2007, 55/2007, 98/2008 и 83/2010), директорот на Агенцијата за електронски комуникации донесе одлука како во диспозитивот.

Бр. 02-2010/2
15 април 2011 година
Скопје

Директор
Роберт Орданоски, с.р.

1577.

Врз основа на член 17 точка ж) и член 85 став 1 од Законот за електронските комуникации („Службен весник на Република Македонија“ бр. 13/2005, 14/2007, 55/2007, 98/2008 и 83/2010), Директорот на Агенцијата за електронски комуникации на ден 13.4.2011 година, донесе

П РА В И Л Н И К ЗА ПРЕНОСЛИВОСТ НА БРОЕВИ

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1 Предмет

Со овој Правилник се утврдува начинот, времето, техничките услови за спроведување на преносливост на преносливите броеви и правилата за имплементирање, работење и одржување на Централната референтна база на податоци за преносливост на броеви.

Член 2 Цел

Со овој правилник се има за цел да се поттикне процесот на создавање на конкурентен пазар во областа на електронските комуникации, односно да се обезбеди географска преносливост, преносливост на број при промена на оператор на јавна комуникациска мрежа и преносливост на број при промена на давател на јавна телефонска услуга т.е. право на претплатник да го задржи постојниот број при промена на мрежна завршна точка во исто географско нумерациско подрачје и/или промена на операторот на јавна комуникациска мрежа и/или давателот на јавна телефонска услуга.

Член 3 Дефиниции

Во овој правилник, покрај дефинициите од Законот за електронските комуникации, се употребуваат и дефиниции и појаснувања со следното значење:

(а) **Оператор** е оператор на јавна комуникациска мрежа;

(б) **Фиксен оператор** е оператор на јавна фиксна телефонска мрежа;

(в) **Мобилен оператор** е оператор на јавна мобилна комуникациска мрежа;

(г) **Оператор-корисник** е давател на јавна телефонска услуга кој пристапот до претплатникот го обезбедува преку изнајмување на големо на претплатничка линија од оператор. Фиксен оператор-корисник обезбедува јавни телефонски услуги со изнајмување на големо на претплатнички линии од фиксен оператор. Мобилен оператор - корисник (MVNO) обезбедува јавни телефонски услуги врз основа на склучен договор за пристап со мобилен оператор.

(д) **Оператор давател** е оператор кој обезбедува пристап на претплатник или оператор-корисник, при што неговиот претплатник го раскинува претплатничкиот договор со него и го пренесува својот национален претплатнички број на друг оператор или оператор-корисник;

(е) **Оператор примател** е оператор кој обезбедува пристап на претплатник или оператор-корисник, чиј претплатник го пренесува својот национален претплатнички број од друг оператор или оператор-корисник врз основа на склучен претплатнички договор за пренесување на тој број;

(е) **Оператор носител на право за користење на број** е оператор и/или оператор-корисник на кој Агенцијата му има доделено броеви и серии на броеви во согласност со Планот за нумерација на јавни комуникациски мрежи и услуги на Република Македонија;

(ж) **Пренослив број** е национален претплатнички број во национален сигнализациски формат доделен на краен корисник врз основа на склучен претплатнички договор, кој претплатникот има право да го задржи при промена на оператор, при промена на оператор-корисник и при промена на географска локација во рамки на исто географско нумерациско подрачје;

(з) **Пренесен број** е пренослив број што е пренесен во мрежа на друг оператор, кај друг оператор-корисник и на нова мрежна завршна точка во исто географско нумерациско подрачје;

(с) **Централна база на податоци (ЦБП)** е база на податоци која е креирана со цел да се овозможи преносливост на броеви и содржи информации за рутирање кои се однесуваат на сите пренесени броеви. Правното лице што ја одржува базата на податоци ги обезбедува овие информации на операторите и други лица кои имаат право на тоа врз основа на закон или подзаконски акт;

(и) **ЦБП систем** е систем од хардверски и/или софтверски елементи врз основа на кои функционира ЦБП;

(ј) **Локална база на податоци за пренесени броеви (ЛБП)** е база на податоци која е лоцирана кај операторот, содржи податоци потребни за рутирање на повик кон пренесениот број и се употребува во реално време при воспоставување на повик кон пренесен број;

(к) **Временска рамка за предавање на број** е временскиот период од 12:00 до 16:00 часот секој работен ден во кој истекува обезбедувањето на услугата од операторот давател врз основа на претходно склучен претплатнички договор со него и почнува обезбедување на услугата од страна на операторот примател врз основа на склучен претплатнички договор со пренесување на број. За време на овој период обезбедувањето на услугата може делумно или целосно да биде прекинатата;

(л) **Рутирање на повик или други услуги (СМС, ММС)** е мрежна функција која вметнува рутирачки број што се однесува на точната дестинација на пренесениот број и го проследува повикот или другите услуги кон дестинациската мрежа на повиканата страна во случај на повици или други услуги иницирани кон пренесениот број;

(љ) **Рутирање на сигнализација** е мрежна функција која ги анализира сигналите за време на рутирање на повикот или други услуги (СМС, ММС) до пренесени броеви, вметнува информација за рутирање на сигнализација која се однесува на точната дестинација на пренесениот број и ја проследува сигнализацијата до дестинацијата на пренесениот број. Сигнализациската порака што содржи адреса на Б-бројот со вклучени Код на оператор и Рутирачки код е означена со параметарот Природа на адреса (Nature of Address) со вредност 8 (NoA=8) за рутирање на повици или други услуги (СМС, ММС). Услугите што го користат SCCP протоколот за рутирање, во сигналната порака го содржат рутирачкиот број и параметарот Translation Type со вредност 0 (TT=0);

(м) **Query on Release** е метода за рутирање на повикот кон пренесени броеви при која појдовната мрежа пред воспоставување на секој повик испраќа барање за воспоставување на повик кон јавната комуникациска мрежа на операторот носител на правото за користење на бројот. Доколку јавната комуникациска мрежа на операторот носител на правото за користење на бројот прими сигнализациско барање за воспоставување на повик кон пренесен број во некоја друга јавна комуникациска мрежа, јавната комуникациска мрежа на операторот носител на правото за користење на бројот ќе го одбие барањето за воспоставување на повикот на начин одреден во препораката на МТУ-Меѓународна унија за телекомуникации (ITU-International Telecommunications Union) ITU-T Q.769.1, со сигнали-

зациска порака со вредност #14 (Release cause value #14) определена со препораката ITU-T Q.850. По приемот на сигнализациската порака со вредност #14 (Release cause value #14) појдовната мрежа врши проверка во сопствената ЛБП, па врз основа на рутирачкиот број добиен од сопствената ЛБП, воспоставува повик по најкратката расположлива рута спрема јавната комуникациска мрежа во која се наоѓа пренесениот број;

(н) **All Call Query** е метода на рутирање на повикот кон пренесени броеви при која појдовната мрежа пред воспоставување на секој повик врши увид во сопствената ЛБП за да утврди дали повиканиот број е пренесен. Појдовната мрежа, врз основа на рутирачкиот број добиен од ЛБП за пренесени броеви, воспоставува повик кон јавната комуникациска мрежа во која се наоѓа повиканиот број;

(њ) **Query on Digit Analyses** е вид на All Call Query метода за специфична серија на броеви;

(о) **Функција за пренесување на сигнализација** (Signalling Relay Function) е функција на мрежата за сигнализација која е способна да ги препознае пренесените броеви и доколку е потребно, да обезбеди дополнителна информација за рутирањето на сигнализацициските пораки;

(п) **SMS (Short Message Service)** е услуга за испраќање и прием на кратки пораки во текст формат;

(р) **MMS (Multimedia Messaging Service)** е услуга на испраќање и прием на мултимедијални пораки;

(с) **Рутирачки број** е број зачуван во ЦБП кој овозможува рутирање на повик или услуга (СМС, ММС) до пренесениот број, вклучува код на оператор и рутирачки код, кој што се вметнува пред пренесениот број;

(т) **Код на оператор** е двоцифрено хексадецимално поле составено од првата и втората цифра во рутирачкиот број што го доделува Агенцијата кој идентификува даден оператор или пар „оператор-корисник/оператор“ во ЦБП. Доколку операторот обезбедува јавна телефонска услуга и преку јавна фиксна телефонска мрежа и преку јавна мобилна комуникациска мрежа, во ЦБП се идентификува со еден единствен код на оператор. Код на оператор што е доделен на оператор-корисник е единствен за парот „оператор-корисник/оператор“ и јасно ги идентификува и операторот-корисник што ја обезбедува јавната телефонска услуга за претплатникот и операторот што обезбедува пристап за претплатникот;

(ќ) **Рутирачки код** е двоцифрено хексадецимално поле составено од третата и четвртата цифра во рутирачкиот број кој обезбедува рутирање на повиците во рамките на мрежата на ист оператор;

(у) **Трансакција** е активност на читање, запишување, бришење и менување на податоци во ЦБП системот со идентификатор на трансакција;

(ф) **Идентификатор на трансакција** е индивидуален единствен број за секоја поединечна трансакција;

(х) **Временска рамка за пренесување на број** е временскиот период од моментот на внесување на барањето за пренесување на број во ЦДБ системот до фактичката реализација на обезбедување на услугата од страна на операторот примател кон пренесениот број.

II. ПРЕНОСЛИВОСТ НА БРОВЕИ

Член 4

Обврски на операторите

(1) Операторот, вклучително и операторот-корисник, на повикувачката страна треба да обезбеди можност за информација пред повикот да биде инициран од неговата мрежа, со што повикувачката страна ќе биде информирана дека повиканиот број е пренесен.

(2) Операторот, вклучително и операторот-корисник, може да ја исполни својата обврска од став (1) од овој член преку:

(а) повикувачкиот број на службата за грижа за корисници и/или преку други броеви каде обезбедува информација во која мрежа е пренесен бројот, и

(б) звучен сигнал пред воспоставување на повикот. Операторот, вклучително и операторот-корисник, треба да да им обезбеди на своите претплатници да добијат звучен сигнал пред воспоставувањето на повик кон пренесен број. Звучниот сигнал не треба да биде пократок од 1 (една) секунда и подолг од 2 (две) секунди и е бесплатен за повикувачката страна.

(3) Фиксните оператори и фиксните оператори-корисници ќе обезбедат преносливост на географски претплатнички броеви помеѓу фиксните оператори и фиксните оператори-корисници во согласност со овој правилник.

(4) Мобилните оператори и мобилните оператори-корисници ќе обезбедат преносливост на негеографски броеви за јавни мобилни комуникациски услуги, помеѓу мобилните оператори и мобилните оператори-корисници во согласност со овој правилник.

(5) Операторите и операторите-корисници треба на свој трошок да ги адаптираат своите комуникациски мрежи и средства за да овозможат преносливост на броеви, како и на свој трошок да ги развиваат и унапредуваат своите комуникациски мрежи и средства согласно со зголемувањето на бројот на пренесени броеви со цел во секој момент да бидат во можност да ги исполнат обврските од член 84 став (2) и (3) на Законот за електронските комуникации.

(6) Операторите и операторите-корисници треба да соработуваат во интерес на обезбедување на преносливост на броеви. Операторите треба да ги наведат условите за соработка и нивните соодветни задачи и должности во нивните договори за пристап на мрежа и договорите за интерконекција. Операторите кои се обврзани да подготват референтна понуда за интерконекција треба да наведат услови за преносливост на броеви за мрежите и услугите што се предмет на референтната понуда за интерконекција.

(7) Операторите и операторите-корисници ќе обезбедат целокупна размена на податоци што се однесуваат на процедурата за пренесување за броеви, при иницирањето на пренесувањето, преку централната база на податоци (ЦБП), а во писмена форма операторот примател ќе му достави еден примерок од поднесеното барање за склучување на претплатнички договор со пренесување на број, во оригинал на операторот давател во рок од 5 (пет) работни дена од денот на прием на барањето.

(8) За правилно изведување на процедурата на пренесување на броеви и соработката помеѓу операторите и операторите-корисници, истите треба да назначат лица или организациски единици за контакт кои ќе бидат достапни едни на други. Лицата или организациските единици за контакт треба да ги имаат најмалку следниве податоци за контакт резервирани за управувањето на процедурите за пренесување на броеви:

(а) e-mail адреса;

(б) телефонски број;

(в) факс;

(г) поштенска адреса.

(9) Операторите и операторите-корисници треба при поднесувањето на барањето за пренесување на број од страна на претплатниците, да го утврдат идентитетот на претплатникот, дали истиот има право да бара пренесување на број и да ги проверат следниве податоци:

- се утврдува личниот идентитет (име, презиме и матичен број) и доколку се работи за правно лице, соодветен доказ за ополномоштено лице за пренесување на број.

- барањето за пренесување на број треба да биде полноето во целост, со читко испишан текст, потпишан од страна на претплатникот и од страна на овластеното лице на операторот

(10) Операторот примател е одговорен во целост за поднесеното барање за пренесување на број, податоците кои се напишани во барањето за пренесување на број, како и утврдувањето на идентитетот и полномоштвото за започнување на процесот за пренесување на бројот. Доколку се работи за поднесено барање за пренесување на број со лажно идентификување на претплатникот, констатирано од Операторот давател и надлежен орган, или без соодветно полномоштво, Операторот примател ќе ја сноси направената штета во целост кон операторот давател и претплатникот.

(11) Операторот давател е одговорен во целост за проверување на податоците од поднесеното барање.

Член 5

Рутирање на повик и други услуги и рутирање на сигнализација

(1) Рутирање на повици до пренесени броеви се врши со вметнување на рутирачки броеви по методите Query On Release, All Call Query или други соодветни методи.

(2) За рутирање на повиците до пренесените броеви одговорен е:

(а) операторот во чија мрежа повикот бил инициран, во случај на повици оригинарни во домашна мрежа без избор или предизбор на оператор,

(б) избраниот оператор, во случај на избор или предизбор на оператор,

(в) операторот кој го опслужува повикот како меѓународен портал, во случај на меѓународни дојдовни телефонски повици.

(г) операторот во чија мрежа повикот бил инициран до операторот што обезбедува пристап за претплатникот, во случај на повици оригинарни во домашна мрежа и се наменети за претплатници на оператор-корисник.

(3) Операторите и операторите-корисници ги рутираат сите повици (национални и меѓународни) до пренесени броеви во други мрежи без разлика на тоа дали постои договор за интерконекција за такви повици, притоа користејќи било кои од расположивите воспоставени директни или индиректни интерконекциски линкови.

(4) Операторите ги рутираат повиците до своите претплатници и/или до претплатниците на оператор-корисник добиени од други оператори и/или оператори-корисници и во случај кога бројот е во формат со вметнат рутирачки број (код на оператор и рутирачки код) пред повиканиот број и со NoA=8.

(5) Доколку операторите не се договорат поинаку, тогаш:

(а) мобилниот оператор во чија мрежа повикот бил инициран без избор или предизбор на оператор, е одговорен за рутирање на повиците до пренесени броеви во сите мрежи во кои пренесениот број се наоѓа според методата Query On Release;

(б) фиксниот оператор во чија мрежа е инициран повикот без избор или предизбор на оператор, како и операторот што транзитира повици меѓу мрежи, е одговорен за рутирање на повиците кон пренесени броеви во мрежите на други оператори со примена на методата Query On Release;

(в) доколку оператор, кој е оператор носител на правото за користење на број, прими сигнализациско барање за воспоставување на повик кон број што од неговата мрежа е пренесен во друга мрежа, тогаш ќе го врати барањето за воспоставување на тој повик на начин определен со точка С 3.1.3. од препораката на ITU-

T Q.769.1 со сигнализациска порака со вредност #14 (Release cause value #14) пропишана со препораката на ITU-T Q.850.

(6) За рутирање на SMS и MMS до пренесени броеви одговорен е:

(а) мобилниот оператор од чија мрежа бил оригиналиран SMS или MMS доколку SMS или MMS е оригиналиран од домашна јавна мобилна комуникациска мрежа;

(б) мобилниот оператор носител на правото за користење на број во случај на SMS и MMS што доаѓа од меѓународна мрежа и SMS и MMS генериран од јавна фиксна телефонска мрежа.

Член 6

Услови за пренесување на број

(1) Претплатникот може да поднесе барање за пренесување на еден, повеќе или на сите броеви вклучени во претплатничкиот договор. Пренесувањето на подредена серија на броеви за ISDN или аналогни претплатнички терминални линии е возможно само за целата серија на броеви заедно.

(2) Претплатникот има право повторно да го пренесе пренесениот број на било кој друг оператор или оператор-корисник, вклучително на било кој претходен оператор или оператор-корисник.

(3) Претплатникот има право да иницира пренесување или повторно пренесување на претплатничкиот број кај друг оператор или оператор-корисник, во временски период не пократок од 30 дена од започнувањето на услугата од операторот или операторот-корисник.

(4) По пренесување на бројот, претплатникот треба да ги подмири сите обврски за раскинување на претплатничкиот договор кај операторот – давател или доколку има услуги од друг оператор поврзани со истиот претплатнички број да ги подмири сите обврски за раскинување на претплатничкиот договор кај операторот кој му нуди услуги на претплатникот преку големопродажната услуга од операторот давател

(5) Операторот давател треба да го одбие барањето за пренесување број доколку:

(а) барањето се однесува на број што не постои;

(б) барањето е поднесено од неовластено лице;

(в) бараниот број веќе е во постапка за пренесување, односно веќе е поднесено барање за пренесување на истиот број;

(г) бараниот број веќе е во статус на мирување;

(д) претплатникот ја нема платено претпоследната редовна месечна сметка, односно сметката која има датум на доспевање во претходниот месец, од месецот кога се поднесува барањето за пренесување на број, освен кога претплатникот има поднесено приговор за истата, во законски предвидениот рок.

(6) Операторите треба да обезбедат недискриминаторски услови за претплатниците со пренесени или пренесени броеви. Операторите треба да обезбедат континуитет на услугите се до започнувањето на временската рамка за предавање на број.

(7) Операторот примател е обврзан да прифати барање на претплатник за преносливост на претплатнички број, доколку претплатникот ги исполнува одредбите наведени во неговите општи услови.

Член 7

Иницирање на пренесување на број

(1) Претплатникот поднесува барање за склучување на претплатнички договор со пренесување на број кај операторот примател и истовремено склучува претплатнички договор со операторот примател што влегува во сила во моментот на фактичкото пренесување на бројот за кој се бара пренесувањето од операторот давател до операторот примател.

(2) Барањето за склучување на претплатнички договор со пренесување на број содржи:

- согласност на претплатникот дека претплатничкиот договор склучен со оператор давател се раскинува поради остварување на правото на претплатникот за пренесување на број;

- изјава од претплатникот дека ќе ги исполни сите обврски кои произлегуваат од претплатничкиот договор склучен со оператор давател заедно со обврските кои произлегуваат поради раскинување на претплатничкиот договор;

- согласност на претплатникот раскинувањето на претплатничкиот договор да стапи на сила со моментот на фактичкото пренесување на бројот за кој се бара пренесувањето од операторот давател до операторот примател;

- согласност од претплатникот дека во случај барањето за склучување на претплатнички договор со пренесување на број да не стапи на сила, претплатничкиот договор со операторот давател да не биде раскинат;

- овластување на операторот примател во име на претплатникот и за негова сметка да го проследи барањето за склучување на претплатнички договор со пренесување на број до операторот давател, како и да настапува пред операторот давател во сите активности поврзани со процедурата за пренесување на број;

- известување дека поднесеното барање за пренесување на број не може да биде прекинато од страна на претплатникот по започнување на постапката.

- изрична согласност на претплатникот дека операторот примател може да ги пренесува податоците, наведени во барањето за пренесување на број за претплатникот, до операторот давател и до Агенцијата за електронски комуникации.

(3) Образецот на барањето за склучување на претплатнички договор со пренесување на број е дадено во Прилог 2 на овој Правилник и е негов составен дел.

Член 8

Процедура за пренесување на број

(1) Операторот примател преку ЦБП системот ќе го известува операторот давател дека претплатникот поднел барање за склучување на претплатнички договор со пренесување на број во рок не подолг од 2 (два) работни дена од моментот на приемот на барањето, освен во случај кога операторот примател треба претходно да утврди дали има техничка можност за спроведување на барањето за склучување на претплатнички договор со пренесување на број.

Периодот за утврдување тоа дали има техничка можност не треба да биде дискриминаторен и различен за новите претплатници кои се без барање за пренесување на број, новите претплатници кои се со барање за пренесување на број кај операторот примател, исто така и за претплатниците кои се обезбедуваат преку големопродажна услуга за друг Оператор-корисник кој се јавува како оператор примател, доколку истите ги обезбедува Операторот, односно периодот за проверка дали има техничка можност треба да биде ист за двата и/или трите случаи.

(2) Доколку известувањето од став 1 на овој член е поднесено до 12:00 часот во работен ден, операторот давател преку ЦБП системот ќе му одговори на операторот примател за прифаќањето на барање за склучување на претплатнички договор со пренесување на број или за негово одбивање со образложение во согласност со содржината на став (5) од член 6 на овој правилник во рок не подолг од 3 (три) часа по приемот на известувањето од став (1) од овој член. Доколку операторот давател не одговори во предвидената временска рамка, се смета дека барањето е прифатено.

(3) Доколку известувањето од став (1) на овој член е поднесено после 12:00 часот во работен ден или во тек на неработен ден, операторот давател преку ЦБП системот ќе му одговори на операторот примател за прифаќањето на барање за склучување на претплатнички договор со пренесување на број или за негово одбивање со образложение во согласност со содржината на став (5) од член 6 на овој правилник во рок не подолг од 3 (три) часа од почетокот на работното време на следниот работен ден. Доколку операторот давател не одговори во предвидената временска рамка, се смета дека барањето е прифатено.

(4) Операторот давател не смее на било каков начин да го контактира претплатникот што поднесол барање за склучување претплатнички договор со пренесување на број кај оператор примател, за да му понуди подобар тарифен модел или друга бенефиција, до завршувањето на постапката за пренесување на број.

(5) Операторот примател може да го известува претплатникот за прифаќање или за одбивање на барањето во рок не подолг од 3 (три) часа по прием на одговорот од ставовите (2) и (3) на овој член и да го информира за понатамошниот процес за пренесување на бројот. Во случај на одбивање на барањето, претплатничкиот договор склучен согласно став (1) од член 7 на овој правилник нема да предизвика никакви правни дејствија и истиот е неважечки.

(6) Во случај на пренесување на негеографски претплатнички број, рокот за завршување на постапката за пренесување на број е крајот на следниот работен ден од денот на поднесеното барање во ЦБП.

(7) Во случај на пренесување на географски претплатнички број, рокот за завршување на постапката за пренесување на број е 2 (два) работни дена од денот на прифаќањето од страна на операторот давател.

(8) По отстранување на причините за одбивање на барање за склучување на претплатнички договор со пренесување на број од став (5) на член 6 од овој правилник, претплатникот поднесува ново барање за склучување на претплатнички договор со пренесување на број.

(9) Временската рамка за пренесување на бројот започнува со внесувањето на барањето за пренесување во ЦБП системот. Во случај на барање за пренесување на повеќе од 1000 броеви на еден претплатник операторот давател може да побара од Агенцијата согласност за пролонгирање на рокот од овој став.

(10) Во случај на грешка при записот во ЦБП системот, операторот примател може да го поништи барањето за пренесување на број се до моментот на негово одобрување или одбивање од страна на операторот давател. Доколку барањето е одговорено од страна на операторот давател, се применува став 10 од член 4 на овој правилник.

Член 9

Пренесување на број со истовремено користење на големопродажна услуга

Во случај на пренесување на број истовремено со разврзан пристап на локална јамка или изнајмување на големо на претплатнички линии, операторите го договараат датумот на изведбата и за пренесување на бројот, кој не може да биде подолг од 10 (десет) работни дена од денот на поднесување на барањето за склучување на договор со пренесување на број кај оператор-корисник од страна на претплатникот.

Член 10

Надоместоци

(1) Операторот примател е должен на операторот носител на правото за користење на број да му го плати

годишниот надоместок по единечен број пропорционално според искористеноста на соодветната доделена серија за сите пренесени броеви кај него за состојба 31 Декември претходната година до 31 Јануари во тековната година по издадена фактура од операторот носител на правото за користење на бројот.

(2) Во случај на спор меѓу оператори, Агенцијата постапува согласно одредбите од членовите 122-133 од Законот за електронските комуникации.

(3) Операторот носител на право за користење на број не смее да откаже доделена серија од најмалку 1000 броеви во која има активен барем еден пренесен број во друг оператор.

(4) Во случај кога оператор или оператор корисник, носител на правото за користење на број чии броеви се пренесени кај други оператори, ќе прекине да ги обезбедува своите услуги, доделените серии на броеви Агенцијата ги доделува повторно (re-assignment) на други оператори/даватели на услуги.

Член 11

Надоместоци за услугите поврзани со преносливост на број

(1) Операторот може за пренесување на броевите на друг оператор, да им наплатува на операторите и на претплатниците или на операторите, еднократна сума за покривање на трошоците за пренос на бројот. Еднократната сума за покривање на трошоците за пренос на бројот, треба да биде предвидена во договорите за интерконекција, а директните (административни) трошоци, доколку ги има, а се наплаќаат од претплатниците, не смеат да бидат дестимулирачки за користење на оваа услуга. Агенцијата може со одлука да ја утврди максималната еднократна сума што треба да биде предвидена во договорите за интерконекција.

(2) Еднократната сума за покривање на трошоците за пренос на подредена серија на броеви по мрежна завршна точка е идентична како за пренос на еден број.

(3) Операторите не можат повиците кон пренесените броеви да ги наплатуваат поскапо од повиците кон другите броеви во иста јавна електронска комуникациска мрежа кои што се употребуваат за обезбедување на истите јавни електронски комуникациски услуги, а не се пренесени од нивната јавна електронска комуникациска мрежа.

(4) Операторите не можат да применат повисоки цени за интерконекција за повици кон пренесени броеви во однос на повици кон не-пренесени броеви што се употребуваат за обезбедување на исти јавни електронски комуникациски услуги.

(5) Доколку операторот во чија мрежа е започнат повикот кон пренесениот број нема склучено договор за директна интерконекција со операторот кај кого се наоѓа повиканиот пренесен број, операторот таквите повици нема да ги наплатува по повисока цена од цената која тој оператор ја наплатува за повиците кон сите останати броеви кои не се пренесени кај тој оператор.

Член 12

Право над пренесен број

(1) При склучување на претплатнички договор со пренесување на број, операторот носител на право за користење на број и понатаму пред Агенцијата се легитимира како носител на правото за користење на доделените броеви и/или серии на броеви.

(2) Во случај на раскинување на претплатничкиот договор со пренесување на број, операторот примател е должен во рок не подолг од 7 (седум) работни денови од денот на деактивирање на бројот, да ја извести Агенцијата при што ќе го наведе точниот датум на деактивирање. По истекот на времето на мирување соглас-

но општите услови на операторот носител на право за користење на број, може да го активира бројот. Во периодот на мирување обврската за подмирување на годишниот надоместок за користење на бројот пред Агенцијата е на операторот примател.

III. ЦЕНТРАЛНА БАЗА НА ПОДАТОЦИ (ЦБП) ЗА ПРЕНЕСУВАЊЕ НА БРОВЕИ

Член 13

Развој, управување и одржување на ЦБП системот

(1) Агенцијата за електронски комуникации го развива, управува и одржува ЦБП системот преку организациона единица во рамките на Агенцијата или со пренесување на вршењето на овие работи на друго физичко или правно лице избрано по пат на јавен тендер.

(2) Агенцијата ги покрива трошоците за воспоставување и работење на ЦБП системот од надоместокот за користење на доделени броеви и серии на броеви.

Член 14

Содржина на податоците во ЦБП системот и начинот на работење со нив

(1) Управувањето со податоците за операторите содржани во Прилог 1 кој што е составен дел на овој правилник, го организира Агенцијата за електронски комуникации и истите ги одржува во ЦБП системот.

(2) Операторите ги внесуваат податоците во врска со барањата за пренесување на број вклучувајќи ги и рутирачките броеви во електронска форма во согласност со интерфејсот и апликацијата на ЦБП системот во рамките на трансакциите со ЦБП системот.

(3) Агенцијата може да изврши трансакции врз основа на писмено барање од оператор доколку операторот е привремено спречен да пристапи на ЦБП системот како резултат од привремени технички проблеми со образложение за причината.

(4) Операторот превзема (download) пораки од ЦБП системот и ги ажурира во целост своите податоци во периодот од 16:01 до 18:00 часот секој работен ден.

(5) Секој оператор пристапува на податоците за рутирање на пренесените броеви на еднаква основа.

(6) Размената на податоците е во електронска форма преку сигурен и заштитен линк на начин што овозможува гарантиран интегритет на содржината на трансакцијата и гарантирана идентификацијата на страната која ја врши трансакцијата.

(7) Во ЦБП системот сите трансакции треба да бидат евидентирани (log) и архивирани заради утврдување на одговорноста за трансакцијата. Операторите немаат право на пристап до архивата на евидентирани трансакции (log-ови). Врз основа на оправдано писмено барање од оператор Агенцијата може да ги даде побараните податоци од архивата на евидентирани трансакции (log-ови).

(8) Деталниот технички опис за трансакциите и на комуникацискиот интерфејс помеѓу ЦБП системот и операторите, како и нивни идни измени, по усогласувањето со операторите, Агенцијата ќе го објави на својата веб страна.

Член 15

Управување со податоци

(1) ЦБП системот треба да биде функционален да прима податоци за рутирање од операторите во секое време и мора да овозможи непрекинат пристап на операторите согласно со нивното право на пристап.

(2) Агенцијата е одговорна да обезбеди податоците зачувани во ЦБП системот да бидат идентични со податоците внесени од операторите.

(3) Операторот примател е обврзан да ги внесе податоците во врска со пренесените броеви во ЦБП системот без грешки.

(4) Операторите се должни да ги ажурираат своите локални бази (ЛБП) со ЦБП системот до завршувањето на временската рамка за предавање на број.

(5) За потребите на ЦБП системот, работен ден се смета секој работен ден што не е државен празник или празник согласно Законот за празниците на Република Македонија од 08:00 до 16:00 часот.

(6) ЦБП системот ги ефектуира сите барања за пренесување на броеви само во дефинираната временска рамка за предавање на броеви.

(7) ЦБП системот ќе одбие нерегуларно барање за пренесување на броеви (барање со несоодветен формат, некомплетно барање или ненавремено поднесено барање) и за тоа ќе го информира операторот примател кој го внел барањето за пренесување на број.

Член 16

Процедури за превземање на податоци (downloading)

(1) Операторот може да иницира превземање на податоци за рутирање во секое време.

(2) Податоците за рутирање можат да се превземат со процедури определени во деталниот технички опис на трансакциите и на комуникацискиот интерфејс помеѓу ЦБП системот и операторите од член 14 став (8) на овој правилник.

Член 17

Процедури за внесување на податоци

(1) Процедурите за внесување на податоци за рутирање се следните:

- (а) запис за пренесување;
- (б) проверка на запис за пренесување;
- (в) прекинување на употреба на број.

(2) Записот за пренесување не се менува за време на процедурата за пренесување на броеви во ЦБП системот. Во случај на барање за промена на податоците, записот треба да биде откажан во ЦБП системот при што започнува нова процедура за пренесување на броеви во ЦБП системот.

Член 18

Запис и проверка на запис за пренесување на броеви

(1) Записот во ЦБП системот за пренесување на број го врши операторот примател.

(2) Записот за пренесување на број треба да содржи:

- (а) идентификатор на трансакцијата;

(б) код на операторот давател и операторот примател;

(в) рутирачки код на операторот примател.

(г) број што се пренесува, а во случај на пренесување на одредена серија на броеви почеток и крај на пренесената подредена серија на броеви;

(д) временска рамка за предавање на броеви.

(ѓ) име, презиме и единствен матичен број за физичко лице или назив и единствен даночен број за правно лице.

(3) Записот за пренесување на број, може да содржи и дополнителна информација за идентификување, која е ПУК број за припејд корисник или број на фактура за постпејд корисник. Недоставувањето на дополнителната информација, неможе да биде причина за одбивање на барањето за пренесување на број.

Член 19

Откажување на запис за пренесување на броеви

Операторот примател не може да откаже запис за пренесување на број по одобрување или одбивање на барањето од страна на операторот давател во ЦБП системот.

Член 20

Прекинување на употреба на пренесен број

(1) Операторот примател треба да го извести ЦБП системот доколку пренесен број престанува да се употребува поради раскинување на претплатнички договор во рок не подолг од 3 дена по раскинувањето на претплатничкиот договор со корисникот.

(2) Известувањето за прекинување на употреба на пренесен број треба да содржи:

- (а) идентификатор на трансакцијата,
- (б) код на операторот кој обезбедува пристап на претплатник,
- (в) рутирачки код,
- (г) број што бил пренесен, а во случај на пренесена одредена серија на броеви почеток и крајот на пренесената подредена серија на броеви;

(д) време на прекинувањето.

(3) ЦБП системот ќе ја поништи информацијата за рутирање наменета за бројот или серијата од броеви во базата на податоци со почеток од временската рамка која соодветствува на времето на прекинување.

Член 21

Управување со податоците за операторите

(1) Агенцијата доделува и одзема кодови на оператори и објавува ажурирана листа на доделените кодови на оператори на својата веб страна.

(2) Агенцијата ги внесува податоците за операторите во ЦБП системот и на операторите им доделува соодветна идентификација и автентификација за пристап за вршење на трансакции со ЦБП системот.

(3) Операторот е обврзан да ги обезбеди податоците дадени во Прилог 1 на овој Правилник за ЦБП системот. За било каква промена на податоците од Прилог 1 на овој Правилник, операторот е должен да ја извести Агенцијата во рок не подолг од 3 (три) работни дена од денот на промената.

(4) Во случај на одземање на код на оператор, Агенцијата во ЦБП системот ги прави неважечки податоците за операторот.

Член 22

Пријава и решавање на грешки

(1) Агенцијата ги регистрира сите испади на ЦБП системот во сопствената евиденција.

(2) Операторот може да пријави испад на ЦБП системот во секое време по факс или е-mail верификуван со дигитален сертификат.

(3) Пријавата за грешка треба да го содржи следното:

(а) име на операторот;

(б) име на лицето кое ја пријавува грешката, име на корисникот на операторот и телефонски број, код на операторот;

(в) точен опис на грешката;

(г) начин на детектирање на појавувањето на грешката;

(д) време и датум на детектирање на грешката;

(е) време и датум на пријавата.

(4) Агенцијата по известувањето за грешка ќе отпочне со анализирање на грешката. По завршување на анализата, Агенцијата ќе го извести операторот за причината за грешка и за очекуваното време за кое грешката ќе се исправи. Во случај на испад на ЦБП системот со поголемо времетраење, Агенцијата ќе ги извести операторите и ќе наложи во времетраењето додека ЦБП системот не е функционален да не се врши пренеосување на броеви.

(5) Агенцијата подготвува запис за пријавата на грешка и обезбедува информации на сите оператори по затворањето на процесот за исправка на грешки.

IV. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 23

Преодни одредби

(1) Операторите треба да обезбедат усогласеност на деталниот технички опис за трансакциите и на комуникацискиот интерфејс со ЦБП системот и воспоставување на систем за звучен сигнал од член 4 став (2) најдоцна до 01.09.2011 година.

(2) Операторите треба да направат измени на процедурите за преносливост на броеви, согласно овој правилник, откако Агенцијата на својата веб страна ќе го ажурира деталниот технички опис за трансакциите и на комуникацискиот интерфејс помеѓу ЦБП системот и операторите, најдоцна до 15.06.2011 година, од член 14 став (8) на овој Правилник.

Член 24

Престанување на важење

Со денот на влегување во сила на овој правилник, престанува да важи Правилникот за преносливост на броеви („Службен весник на Република Македонија“, бр.135/2006, 57/2007, 145/2007, 87/2008, 17/2009 и 72/2010).

Член 25

Влегување во сила

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

По влегувањето во сила овој правилник ќе биде објавен на веб - страната на Агенцијата за електронски комуникации.

Бр. 02-1851/5

13 април 2011 година

Скопје

Директор

Роберт Орданоски, с.р.

ПРИЛОГ 1**Формулар за податоци на оператор
за употреба на ЦБП системот***Податоци за операторот:*

Име:

Даночен број:

*Податоци за лицето за контакт на операторот, за развој на софтвер/интерфејс во
врска со ЦБП системот:*

Организациска единица:

Адреса на работа:

Телефон:

Факс:

E-mail на работа

*Податоци за лицето за контакт на операторот, за управување со барања за
пренесување на број:*

Организациска единица:

Адреса:

Телефон:

Факс:

E-mail:

Именуваните лица за контакт на операторот се овластени да работат во името на операторот за цели поврзани со ЦБП.

Рутирање до пренесен број:

Одговорен оператор:

Датум.....

.....
овластен потписник

ПРИЛОГ 2**Барање за склучување на претплатнички договор со пренесување на број**

Јас долупотпишаниот^{1,2} БАРАМ и
СЕ СОГЛАСУВАМ претплатничкиот договор склучен со
..... (оператор на јавна електронска комуникациска
мрежа) за обезбедување на јавни телефонски услуги, за претплатничката
линија/линии со повикувачки број/броеви да биде
раскинат поради моето барање за пренесување на број/броеви.

Јас долупотпишаниот ИЗЈАВУВАМ дека ќе ги
исполнам сите обврски кои произлегуваат од истиот договор, заедно со обврските
кои произлегуваат од самото раскинување и евентуалните казнени пенали коишто
сум обврзан да ги платам заради предвременото раскинување на договорот.

СЕ СОГЛАСУВАМ раскинувањето на претплатничкиот договор за претплатничката
линија/линии наведен во претходниот став да стапи на сила со моментот на
фактичкото пренесување на бројот/броевите за кој/кои се бара пренесувањето од
операторот на јавна комуникациска мрежа
..... (операторот давател) до операторот на
јавна комуникациска мрежа (операторот
примател).

Во случај пренесувањето на бројот/броевите наведен/и во став 1 од ова барање да
не стапи на сила, тогаш и моето барање за раскинување на претплатничкиот
договор нема да стапи на сила.

ИЗЈАВУВАМ дека сакам да го искористам моето право на преносливост на број
согласно член 84 од Законот за електронските комуникации и ИЗЈАВУВАМ дека го
избирам (оператор на јавна
комуникациска мрежа) за обезбедување на јавни телефонски услуги со кој
склучувам претплатнички договор со задржување на мојот/моите повикувачки
број/броеви наведени во став 1 од ова барање.

СЕ СОГЛАСУВАМ претплатничкиот договор склучен со операторот на јавна
комуникациска мрежа (операторот
давател) да биде раскинат за претплатничката линија/линии со повикувачки
број/броеви за кои барам да бидат пренесени. Воедно го ОВЛАСТУВАМ операторот
на јавна комуникациска мрежа (операторот примател) во
мое име и за моја сметка да го проследи ова мое барање за раскинување на

претплатничкиот договор со операторот давател, како и да настапува пред операторот давател во текот на процедурата за пренесување на бројот/броевите.

ИЗВЕСТЕН СУМ дека поднесеното барање за пренесување на број неможе да биде прекинато на мое барање во текот на постапката.

Претплатник

Име и презиме¹ / Назив²:

Татково име¹ / Судски регистарски број²:

ЕМБГ¹ / ЕДБ²:

Адреса¹ / Адреса на седиштето²:

Адреса на приклучокот (доколку е различна од горенаведената адреса)

Повикувачки број/бројеви кои ќе се пренесуваат:

.....
(место и датум)

.....
(потпис^{1,2} и печат²)

.....
(потпис^{1,2})

.....
(име и презиме на овластеното лице)

¹ за физички лица

² за правни лица

.....
(време на поднесување - hh:mm)

Јас долупотпишаниотИЗРИЧНО СЕ СОГЛАСУВАМ дека операторот на јавна комуникациска мрежа (операторот примател) може да му ги пренесува моите податоци на операторот на јавна комуникациска мрежа (операторот давател) и Агенцијата за електронски комуникации за процедурата за пренесување на бројот/броевите.

.....
(потпис^{1,2})

¹ за физички лица

² за правни лица

АГЕНЦИЈА ЗА КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

1578.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ" бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Дебреше - Општина Гостивар.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 10-от ден од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија".

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Дебреше, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ" бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-6048/1
18 април 2011 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

1579.

Врз основа на член 152 став 1 од Законот за катастар на недвижности („Службен весник на РМ“ бр. 40/2008), директорот на Агенцијата за катастар на недвижности, донесе

РЕШЕНИЕ ЗА СТАПУВАЊЕ ВО ПРИМЕНА НА ВОСТАНОВЕН КАТАСТАР НА НЕДВИЖНОСТИ

Стапува во примена востановениот катастар на недвижности за катастарската општина Чајле - Општина Гостивар.

Катастарот на недвижности ќе се применува од 10-от ден од денот на објавувањето на ова решение во „Службен весник на Република Македонија“.

Со денот на стапување во примена на востановениот катастар на недвижности од став 1 од ова решение, престанува да се применува катастарот на земјиште за КО Чајле, востановен според Законот за премер и катастар на земјиштето („Службен весник на СРМ“ бр. 34/72 и 13/78).

Бр. 09-6049/1
18 април 2011 година
Скопје

Директор,
Љупчо Георгиевски, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО 1580.

Врз основа на член 85 став (4) од Законот за ветеринарно здравство („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/07 и 24/11), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство, објавува

ЛИСТА НА ПРОИЗВОДИ И НУСПРОИЗВОДИ ОД ЖИВО- ТИНСКО ПОТЕКЛО КОИ НЕ ПОДЛЕЖАТ НА ИНС- ПЕКЦИЈА ПРИ УВОЗ ОД СТРАНА НА ОФИЦИЈА- ЛЕН ВЕТЕРИНАР НА ГРАНИЧЕН ПРЕМИН (*)

1. Производи и нуспроизводи од животинско потекло кои не подлежат на инспекција при увоз од страна на официјален ветеринар на граничен премин се:

- мешовити производи кои не содржат било кој производ од месо и кои во својот состав содржат помалку од половина од било кој друг преработен производ од животинско потекло и се стабилни на собна температура или при процесот на нивното производство биле подложени на целосен процес на варење или третман со топлина така што сите својства на суров производ се изгубени и истите се јасно идентификувани како наменети за човечка исхрана, безбедно спакувани или запечатени во чисти контејнери и придружени со соодветен документ и означени на македонски јазик, така што документот и ознаката заедно даваат информација за природата, количеството и бројот на пакети на мешовитите производи, земјата на потекло, производителот и составот на производот;

- бисквити;
- леб;
- колачи;
- чоколада;
- кондиторски производи (вклучувајќи и слатки);
- празни желатински капсули;
- додатоци за храна спакувани за крајниот потрошувач кои содржат мали количества на производи од животинско потекло кои содржат: глукозамин, хондроитин и цитосан;
- месни екстракти и месни концентрати;
- полнети маслинки со риба;
- теста и резанци кои не се мешани или полнети со производи од месо;

(*) Со оваа Листа се врши усогласување со Одлука на Комисијата бр. 2007/275/ЕЗ од 17 април 2007 година за листата на животни и производи кои подлежат на ветеринарни прегледи на ветеринарни инспекциски места на граничен премин согласно Директивите на Советот 91/496/ЕЕЗ и 97/78/ЕЗ (32007D0275), Регулатива на Комисијата бр. 206/2009/ЕЗ од 5 март 2009 година за внес во Заедницата на пратки од животинско потекло во личниот багаж и дополна на Регулативата (ЕЗ) бр. 136/2004 (32009R0206).

- готови супи и зачини кои содржат месни екстракти, месни концентрати, животински маснотии или рибино масло, прашоци или екстракти спакувани за крајниот потрошувач; и

- млеко во прав за новороденчиња, храна за новороденчиња и посебна медицинска храна кои се внесуваат од страна на патниците како личен багаж или се испраќаат на физички лица и се наменети за нивна лична употреба во количина која може разумно да ја конзумира една индивидуа и за овие производи не е потребен температурен режим на одржување пред отварање и се правилно спакувани брендирани производи наменети за директна продажба на крајниот потрошувач и пакувањето не е оштетено освен ако е во тек на употреба.

2. Со влегување во сила на оваа листа, престанува да важи Листата на производи и нуспроизводи од животинско потекло кои не подлежат на инспекција при увоз од страна на официјален ветеринар на граничен премин („Службен весник на Република Македонија“ бр. 30/08).

3. Оваа листа се објавува во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-1145/2
13 април 2011 година
Скопје

Директор,
Дејан Рунтевски, с.р.

ОДБОР ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА НАГРАДАТА „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“

1581.

Врз основа на членовите 1, 6 и 17 од Законот за државните награди („Службен весник на Република Македонија“ бр. 52/2006 и 54/2007), Одборот за доделување на наградата „Гоце Делчев“, на седницата одржана на 8 април 2011 година, донесе

ОДЛУКА ЗА ДОДЕЛУВАЊЕ НА НАГРАДАТА "ГОЦЕ ДЕЛ- ЧЕВ" ЗА 2011 ГОДИНА, ЗА ОСОБЕНО ЗНАЧАЈНИ ОСТВАРУВАЊА ОД ИНТЕРЕС ЗА РЕПУБЛИКАТА ВО ОБЛАСТА НА НАУКАТА

I. За особено значајни остварувања од интерес за Републиката во областа на науката, наградата „Гоце Делчев“ за 2011 година, се доделува за трудот:

- „Флора на Република Македонија“ - Том 2, св.1 - акад. Владо Матевски.

II. Оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 07-2143/1
18 април 2011 година
Скопје

Претседател
на Одборот за доделување на
наградата „Гоце Делчев“,
акад.Владо Камбовски, с.р.

СПОГОДБИ

1582.

Врз основа на член 95, 96 и 101 од Колективниот договор за хемиска индустрија на РМ („Сл.весник на РМ“ бр.52/08) Синдикатот на хемија, неметали и метали на РМ и Здружението на хемиската индустрија, член на ОРМ, на 13.4.2011 година, склучија

СПОГОДБА ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ, ДОПОЛНУВАЊЕ И ПРО- ДОЛЖУВАЊЕ НА КОЛЕКТИВНИОТ ДОГОВОР ЗА ХЕМИСКА ИНДУСТРИЈА

Член 1

Во преамбулата, зборовите во третиот ред, „Општиот колективен договор на стопанството на РМ („Сл. Весник на РМ бр. 76/06), се менуваат и гласат:

„Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството на („Сл. Весник на РМ“ бр. 60/10).“

Член 2

Во член 1, зборовите во вториот ред, „Општиот колективен договор на РМ“, се менуваат и гласат:

„Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството. „

Член 3

Во член 3, во ставовите 1 и 2 зборовите во вториот ред, „Општиот колективен договор на стопанството на РМ“, се менуваат и гласат:

„Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството. „

Член 4

Членот 4 се менува и гласи:

„Во случаите на дискриминација, утврдени со закон, кандидатот за вработување или работникот има право да бара надомест на штета согласно со Законот за облигационите односи. „

Член 5

Во членот 19, по ставот 1 се додава нов став 2 кој гласи:

„Кога работодавачот има намера да спроведе колективни отпуштања тој е должен да започне постапка на консултации со Синдикатот, најмалку еден месец пред почетокот на колективното отпуштање и да ги обезбеди со сите релевантни информации пред започнување на консултациите, заради постигнување договор. „

Став 2, станува став 3. „

Член 6

Во членот 31, во четвртиот ред, зборовите „наместо откажување на договорот за вработување“, се бришат, а по зборот „месечна“, се додава зборот „нето. „

Член 7

Во членот 33:

- во ставот 1, во сите редни броеви од 1 до 6, пред зборот „плата“, треба да стои зборот „нето. „

- ставот 2 се менува и гласи:

„Основица за пресметка на испратнината е просечната нето плата на работникот во последните шест месеца пред отказот, но истата да не биде помала од 50 % од просечната нето плата исплатена по работник во Републиката во последниот месец пред отказот. „

Член 8

Член 34 се менува и гласи:

„Работникот има право на заработувачка - плата, согласно со закон, колективен договор и договорот за вработување.

Платата на работникот за работа со полно работно време не може да биде пониска од минималната плата утврдена според закон и колективен договор, односно не може да биде пониска од најниската плата утврдена со овој колективен договор.

Плаќањето на работата по договорот за вработување мора да биде секогаш во парична форма.

Платата се исплатува за периоди кои не смеат да бидат подолги од еден месец.

Платата се исплаќа најдоцна 15 дена по изминувањето на исплатниот период. „

Член 9

По член 34, се додава нов член 34а, кој гласи:

„Работодавачот е должен за еднаква работа со еднакви барања на работното место да исплаќа еднаква плата на работниците без оглед на полот.

Одредбите на договорот за вработување, колективниот договор, односно општиот акт на работодавачот, кои се во спротивност со ставот 1 на овој член, се ништовни. „

Член 10

Во членот 35 се додава нов став, како став 1, кој гласи:

„Платата е составена од основната плата, дел од платата за работната успешност и додатоците, ако со друг закон поинаку не е определено. „

Ставовите 1 и 2, стануваат ставови 2 и 3.

Член 11

Во член 40, став 1 се менува и гласи:

„Работната успешност на работникот се определува земајќи ги предвид домаќинскиот однос, квалитетот и обемот на вршењето на работата, за којашто работникот го склучил договорот за вработување. „

Член 12

Пред членот 42 се додава нов член 41а, кој гласи:

„Додатоците се определуваат за посебните услови при работа, кои произлегуваат од распоредот на работното време и тоа за работа во смени, работа во поделено работно време, нокна работа, работа на дежурство, согласно закон продолжена работа, работа во ден на неделен одмор, работа во празници определени со закон и додаток за работен стаж. „

Член 13

Во членот 54,

- во став 1, првата и втората алинеја се бришат,

- по став 5, се додава нов став 6, кој гласи:

„Работодавачот на свој трошок на работниците може да им организира превоз до и одработно место, како и исхрана за време на работа. Трошоците за исхрана може да изнесуваат најмногу до 20% од просечната плата по работник исплатена во претходната година, а трошоците за превоз во висина на стварните трошоци во јавниот сообраќај. „

- ставот 6, станува став 7.

Член 14

По член 66, се воведува нов член 66а, кој гласи:

Повозрасен работник од 57 години жени и 59 години мажи, инвалид, работник со најмалку 60% телесно оштетување и работник кој негува и чува дете со телесен или душевен недостаток има право на уште три работни дена годишен одмор. „

Член 15

Спогодбата за измени, дополнувања и продолжување на Колективниот договор се склучува за време од три (3) години, односно до склучувањето на нова спогодба односно Колективен договор помеѓу двете страни.

Член 16

Измените и дополнувањата на Колективниот договор за хемиска индустрија на Република Македонија стапуваат во сила со денот на склучувањето, а ќе се применуваат од денот на нивното објавување во „Службен весник на РМ“.

Член 17

Се задолжува Комисијата за следење на примената на овој колективен договор да изготви пречистен текст на Колективниот договор за хемиска индустрија на Република Македонија.

Пречистениот текст на Колективниот договор за хемиска индустрија на Република Македонија, стапува во сила со денот на неговото објавување во „Службен весник на РМ“.

13 април 2011 година, Скопје

Здружение на работодавачи
на хемиска индустрија,
Претседател,
Иван Голабоски, с.р.

Синдикат на хемија,
неметали и метали на РМ
Претседател,
Зоран Мироновски, с.р.

www.sivesnik.com.mk
contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о.-Скопје
бул. "Партизански одреди" бр. 29. Поштенски факс 51.
Директор и одговорен уредник - Тони Трајанов.
Телефон: +389-2-55 12 400.
Телефакс: +389-2-55 12 401.

Претплатата за 2011 година изнесува 10.100,00 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД - Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2011059